

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ
юрисдикційної адміністративно-проваджувальної та
кримінально-процесуальної діяльності органів внутрішніх справ

Законодавчі та інші нормативно-правові акти

Харків
2012

ББК 67.9 (4УКР) 301.213я2
Д 58

**Організаційно-правові основи юрисдикційної адміністративно-проваджувальної та кримінально-процесуальної діяльності органів внутрішніх справ : законодавчі та інші нормативно-правові акти : навч.-довід. вид. / укладач О.Г. Фролова. – Х. : ФіС, 2012. – 143 с.
ISBN 966-8388-05-8**

У к л а д а ч : О.Г. Фролова

Містить основні законодавчі та інші нормативно-правові акти з питань організаційно-правових основ юрисдикційної адміністративно-проваджувальної та кримінально-процесуальної діяльності органів внутрішніх справ (ОВС).

Рекомендується для студентів юридичних вузів. Може бути корисним практичним працівникам ОВС та інших правоохоронних органів.

ББК 67.9 (4УКР) 301.213я2
ISBN 966-8388-05-8

@Видавець ФіС,2012

ВСТУП

В складний перехідний період розбудови демократичної правової держави на нових організаційно-правових засадах ринкової економіки в умовах ускладнення стану злочинності та інших правопорушень і революційних змін та перетворень в системі органів виконавчої влади значно зростає та актуалізується роль і значення юрисдикційної адміністративно-проваджувальної та кримінально-процесуальної діяльності органів внутрішніх справ (ОВС). Юрисдикційна діяльність ОВС пов'язана із виконанням основних функцій і завдань ОВС і МВС України у цілому, реалізацією наданих органам внутрішніх справ та їх посадовим особам законами та іншими нормативно-правовими актами спеціальних повноважень по правовій оцінці конкретних подій і фактів в процесі забезпечення законності, громадського порядку і громадської безпеки, захисту прав і свобод громадян, охорони власності, суспільства і держави від протиправних посягань, в процесі вияву та розкриття, попередження і припинення злочинів та інших правопорушень, розшуку і затримання правопорушників та доведення їх вини у вчинених правопорушеннях, і вирішення питань про притягнення осіб, винних у вчиненні правопорушень, у передбачених законом випадках і порядку й в залежності від вчиненого протиправного діяння та ступеню його суспільної небезпеки, а також тягаря чи шкідливості його наслідків і з урахуванням особи правопорушника та всіх обставин справи до кримінальної чи адміністративної відповідальності зі здійсненням необхідних і передбачених законом процесуальних дій, забезпечуючих заходів і проваджень у відповідних справах, розглядом звернень громадян тощо. З метою забезпечення найбільш ефективної юрисдикційної діяльності ОВС організується, наприклад, несення служби нарядами міліції та патрульно-постової служби, дільничних інспекторів, передбачених законом громадських формувань з охорони громадського порядку і забезпечення громадської безпеки, і таке інше, й організується в цілому ефективно, узгоджене і злагоджене функціонування усієї складної різноманітної і багаторівневої силової структури системи органів внутрішніх справ та їх підрозділів в системі МВС України.

Ця публікація продовжує серію авторських (як укладача та упорядника) навчально-довідкових видань, присвячених організаційно-правовим основам управління в ОВС, у даному випадку конкретно – організаційно-правовим основам юрисдикційної адміністративно-проваджувальної та кримінально-процесуальної діяльності органів внутрішніх справ ОВС. Враховуючи обмежені обсяги даної публікації, запропоновані в ній організаційно-правові основи не можуть претендувати і не претендують на повноту викладення, і ні в якому разі не замінюють собою кодексу законів про адміністративні правопорушення, кримінального чи кримінально-процесуального кодексів та їх науково-практичних коментарів тощо. Дане видання в умовах революційних змін діючого законодавства і реформування діяльності всієї системи органів виконавчої влади, у тому числі й органів внутрішніх справ, та з урахуванням відсутності завершеної хоча б загальної кодифікації чи систематизації адміністративного законодавства та інших нормативно-правових актів у цілому і конкретно в сфері внутрішніх справ України має на меті оперативне інформування студентів і курсантів вищих юридичних навчальних закладів лише про *деякі основи* діючого законодавства та інших нормативно-правових актів *та їх зміни* за темою видання і може бути корисним також і практичним працівникам органів внутрішніх справ та інших правоохоронних органів.

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО МІЛІЦІЮ

від 20 грудня 1990 року

(Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 4, ст. 20, +
+в останній редакції 14.04.2012)

Розділ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Міліція в Україні

Міліція в Україні - державний озброєний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, власність, природне середовище, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань.

Стаття 2. Основні завдання міліції

Основними завданнями міліції є:

забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав і свобод, законних інтересів;

запобігання правопорушенням та їх припинення;

охорона і забезпечення громадського порядку;

виявлення і розкриття злочинів, розшук осіб, які їх вчинили;

забезпечення безпеки дорожнього руху;

захист власності від злочинних посягань;

виконання кримінальних покарань і адміністративних стягнень;

участь у поданні соціальної та правової допомоги громадянам, сприяння у межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків

Стаття 3. Принципи діяльності міліції

Діяльність міліції будується на принципах законності, гуманізму, поваги до особи, соціальної справедливості, взаємодії з трудовими колективами, громадськими організаціями й населенням.

Діяльність міліції є гласною. Вона інформує органи влади і управління, трудові колективи, громадські організації, населення і засоби масової інформації про свою діяльність, стан громадського порядку та заходи щодо його зміцнення. За погодженням з міліцією

засоби масової інформації можуть акредитувати своїх журналістів при її органах. Не підлягають розголошенню відомості, що становлять державну або службову таємницю.

У підрозділах міліції не допускається діяльність політичних партій, рухів та інших громадських об'єднань, що мають політичну мету. При виконанні службових обов'язків працівники міліції незалежні від впливу будь-яких політичних, громадських об'єднань. { Частина третя статті 3 в редакції Закону № 2484-12 від 19.06.92 }

Стаття 4. Правова основа діяльності міліції

Правовою основою діяльності міліції є: Конституція України (254к/96-ВР), цей Закон, інші законодавчі акти України, постанови Верховної Ради України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативні акти Міністерства внутрішніх справ України, Загальна декларація прав людини, міжнародні правові норми, ратифіковані у встановленому порядку.

{ Стаття 4 в редакції Закону N 2484-12 від 19.06.92 }

Стаття 5. Діяльність міліції та права громадян

Міліція виконує свої завдання неупереджено, у точній відповідності з законом. Ніякі виняткові обставини або вказівки службових осіб не можуть бути підставою для будь-яких незаконних дій або бездіяльності міліції. Для забезпечення громадського

порядку працівники міліції зобов'язані вживати заходів незалежно від свого підпорядкування.

Міліція поважає гідність особи і виявляє до неї гуманне ставлення, захищає права людини незалежно від її соціального походження, майнового та іншого стану, расової та національної належності, громадянства, віку, мови та освіти, ставлення до релігії, статі, політичних та інших переконань. При звертанні до громадянина працівник міліції зобов'язаний назвати своє прізвище, звання та пред'явити на його вимогу службове посвідчення. У взаємовідносинах з громадянами працівник міліції повинен виявляти

високу культуру і такт.

Міліція не розголошує відомостей, що стосуються особистого життя людини, принижують її честь і гідність, якщо виконання обов'язків не вимагає іншого.

Міліція тимчасово, в межах чинного законодавства, обмежує права і свободи громадян, якщо без цього не можуть бути виконані покладені на неї обов'язки, й зобов'язана дати їм пояснення з цього приводу.

Міліція:

забезпечує затриманим та заарештованим (взятим під варту) особам з моменту затримання або арешту (взяття під варту) право захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника, реалізацію інших прав затриманих і заарештованих (взятих під варту) осіб;

негайно, але не пізніше як через дві години після затримання або арешту (взяття під варту) осіб повідомляє про їх місцеперебування родичам та у разі заявлення усної або письмової вимоги - захиснику, а також адміністрації за місцем роботи чи навчання;

забезпечує харчування затриманих осіб три рази на добу за єдиними нормами, встановленими Кабінетом Міністрів України;

у разі необхідності вживає заходів щодо негайного надання медичної та іншої допомоги затриманим та заарештованим (взятим під варту) особам.

{ Частина п'ята статті 5 в редакції Закону N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }

У разі заявлення затриманими або заарештованими (взятими під варту) особами усної або письмової вимоги про залучення захисника працівники міліції не мають права вимагати від них надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника. { Статтю 5 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }

Про заявлення вимоги про залучення захисника або про відмову у залученні захисника у протоколі затримання або постанові про арешт (взяття під варту) робиться відповідний запис, який скріплюється підписом затриманої або заарештованої (взятої під варту) особи. { Статтю 5 доповнено частиною сьомою згідно із Законом N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }

Особам при затриманні або арешті (взяті під варту) працівниками міліції:

повідомляються підстави та мотиви такого затримання або арешту (взяття під варту), роз'яснюється право оскаржувати їх у суді;

надаються усно роз'яснення частини першої статті 63 Конституції України (254к/96-ВР), права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника та одночасно в друкованому вигляді - роз'яснення статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 і 3 Конституції України та прав осіб, затриманих або заарештованих (взятих під варту), встановлених законами, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто

або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту) особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника;

забезпечується можливість з моменту затримання або арешту (взяття під варту) захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

{ Статтю 5 доповнено частиною восьмою згідно із Законом N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }

У разі невиконання працівниками міліції вимог, встановлених цією статтею, особа, права якої були порушені, та/або її представники (родичі, захисник) можуть звернутися до суду із заявою про відшкодування шкоди у встановленому законом порядку. При цьому такі особи звільняються від сплати державного мита. *{ Статтю 5 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }*

Відшкодуванню підлягають у повному обсязі:

1) заробіток та інші грошові доходи, які особа втратила внаслідок незаконних дій або бездіяльності працівників міліції;

2) майно (в тому числі гроші, грошові вклади і відсотки по них, цінні папери та відсотки по них, частка у статутному фонді господарського товариства, учасником якого був громадянин, та прибуток, який він не отримав відповідно до цієї частки, інші цінності), вартість вилученого майна, якщо його повернення в натурі та в тому ж стані стало неможливим;

3) суми, сплачені громадянином у зв'язку з поданням йому юридичної допомоги;

4) моральна шкода.

{ Статтю 5 доповнено частиною десятою згідно із Законом N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }

Відшкодування моральної шкоди провадиться у разі, коли незаконні дії або бездіяльність працівників міліції завдали моральної втрати громадянину, моральних страждань, призвели до порушення його нормальних життєвих зв'язків, вимагають від нього додаткових зусиль для організації свого життя. *{ Статтю 5 доповнено частиною одинадцятою згідно із Законом N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }*

Моральною шкодою визнаються страждання, заподіяні громадянину внаслідок фізичного чи психічного впливу, що призвело до погіршення або позбавлення можливостей реалізації ним своїх звичок і бажань, погіршення відносин з оточуючими людьми, інших негативних наслідків морального характеру. *{ Статтю 5 доповнено частиною дванадцятою згідно із Законом N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }*

Працівники органів міліції несуть матеріальну відповідальність за шкоду, завдану незаконними діями або бездіяльністю в межах, встановлених законом. *{ Статтю 5 доповнено частиною тринадцятою згідно із Законом N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }*

У приміщеннях і на виділених територіях, де знаходяться органи і підрозділи міліції, забороняється організація діяльності суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та виду господарської діяльності. *{ Статтю 5 доповнено частиною чотирнадцятою згідно із Законом N 586-VI (586-17) від 24.09.2008 }*

Стаття 6. Сприяння державних органів, громадських об'єднань, трудових колективів і громадян у виконанні завдань міліції

Державні органи, громадські об'єднання, службові особи, трудові колективи, громадяни зобов'язані сприяти міліції в охороні громадського порядку і боротьбі із злочинністю.

Міліція має право для виконання покладених на неї завдань залучати громадян за їх згодою до співробітництва у порядку, встановленому законами, що регулюють профілактичну та оперативно-розшукову діяльність. Примусове залучення громадян до співробітництва з міліцією забороняється.

Стаття 7. Організація міліції та її підпорядкованість

Міліція є єдиною системою органів, яка входить до структури Міністерства внутрішніх справ України, виконує адміністративну, профілактичну, оперативно-розшукову, кримінально-процесуальну, виконавчу та охоронну (на договірних засадах) функції. Вона складається з підрозділів:

кримінальної міліції;
 міліції громадської безпеки;
 { *Абзац частини першої статті 7 втратив чинність у зв'язку з втратою чинності Закону N 1577-IV (1577-15) від 04.03.2004 на підставі Закону N 309-VI (309-17) від 03.06.2008* }

транспортної міліції;
 державної автомобільної інспекції;
 міліції охорони;
 судової міліції; { *Частину першу статті 7 доповнено абзацом згідно із Законом N 762-IV (762-15) від 15.05.2003 - щодо набуття чинності див. "Прикінцеві положення" Закону* }

спеціальної міліції;
 внутрішньої безпеки. { *Частину першу статті 7 доповнено абзацом десятим згідно із Законом N 3334-VI (3334-17) від 12.05.2011* }

Для забезпечення громадського порядку на об'єктах і територіях, які мають особливе народногосподарське значення або постраждали від стихійного лиха, екологічного забруднення, катастрофи, Міністерством внутрішніх справ України з дозволу

Кабінету Міністрів України можуть створюватись спеціальні підрозділи міліції.

На території України забороняється створення військових або інших збройних формувань чи груп, не передбачених законодавством України. { *Частина третя статті 7 в редакції Закону N 2484-12 від 19.06.92* }

{ *Частину третю статті 7 виключено на підставі Закону N 1577-IV (1577-15) від 04.03.2004 - дію змін зупинено на 2005 рік згідно із Законами N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004, N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005; дію змін зупинено на 2006 рік згідно із Законом N 3235-IV (3235-15) від 20.12.2005; дію Закону зупинено на 2007 рік згідно із Законом N 489-V (489-16) від 19.12.2006; Закон втратив чинність на підставі Законів N 107-VI (107-17) від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2008 (v010p710-08) від 22.05.2008, N 309-VI (309-17) від 03.06.2008* }

Організаційна структура і штатна чисельність міліції визначаються в порядку, встановлюваному Кабінетом Міністрів України.

{ *Частину четверту статті 7 виключено на підставі Закону N 1577-IV (1577-15) від 04.03.2004 - дію змін зупинено на 2005 рік згідно із Законами N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004, N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005; дію змін зупинено на 2006 рік згідно із Законом N 3235-IV (3235-15) від 20.12.2005; дію Закону зупинено на 2007 рік згідно із Законом N 489-V (489-16) від 19.12.2006; Закон втратив чинність на підставі Законів N 107-VI (107-17) від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2008 (v010p710-08) від 22.05.2008, N 309-VI (309-17) від 03.06.2008* }

Права і обов'язки, організація роботи та структура підрозділів міліції визначаються положеннями, які затверджуються Міністром внутрішніх справ України відповідно до цього Закону.

У своїй діяльності міліція підпорядковується Міністерству внутрішніх справ України. { *Частина шоста статті 7 в редакції Закону N 62/94-ВР від 28.06.94* }

Міністр внутрішніх справ України здійснює керівництво всією міліцією України. { *Частина сьома статті 7 в редакції Закону N 62/94-ВР від 28.06.94* }

В Автономній Республіці Крим міліцією керує заступник Міністра внутрішніх справ України - начальник Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим; в областях, містах, районах міліцією, крім транспортної, керують відповідно начальники головних управлінь, управлінь Міністерства внутрішніх справ України в області, місті, начальники міських і районних

відділів (управлінь) головних управлінь, управлінь Міністерства внутрішніх справ України в області, місті. { Частина восьма статті 7 в редакції Закону N 62/94-ВР від 28.06.94 }

Керівництво транспортною міліцією здійснюється у порядку, що визначається Міністерством внутрішніх справ України. { Статтю 7 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом N 62/94-ВР від 28.06.94 }

Заступник Міністра внутрішніх справ України - начальник Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим призначається на посаду за поданням Прем'єр-міністра України та звільняється з посади Президентом України. { Статтю 7 доповнено частиною десятою згідно із Законом N 62/94-ВР від 28.06.94; в редакції Закону N 2592-VI (2592-17) від 07.10.2010 }

Начальники головних управлінь, управлінь Міністерства внутрішніх справ України в областях, містах Києві, Севастополі та на транспорті призначаються на посаду і звільняються з посади Міністром внутрішніх справ України. { Статтю 7 доповнено частиною

одинадцятю згідно із Законом N 62/94-ВР від 28.06.94, із змінами, внесеними згідно із Законом N 1577-IV (1577-15) від 04.03.2004 - дію Закону зупинено на 2005 рік згідно із Законами N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004, N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005; дію Закону зупинено на 2006 рік згідно із Законом N 3235-IV (3235-15) від 20.12.2005; дію Закону зупинено на 2007 рік згідно із Законом N 489-V (489-16) від 19.12.2006; із змінами,

внесеними згідно із Законами N 107-VI (107-17) від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2008 (v010p710-08) від 22.05.2008, N 309-VI (309-17) від 03.06.2008 }

Начальники міських, районних, лінійних відділів (управлінь), головних управлінь, управлінь Міністерства внутрішніх справ України в області, місті та на транспорті призначаються на посаду і звільняються з посади Міністром внутрішніх справ України за поданням відповідно заступника Міністра внутрішніх справ України - начальника Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим, начальників головних управлінь, управлінь Міністерства внутрішніх справ України в областях, містах Києві, Севастополі та на транспорті. { Статтю 7 доповнено частиною дванадцятю згідно із Законом N 62/94-ВР від 28.06.94 }

Заступник Міністра внутрішніх справ України - начальник Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим, начальники головних управлінь, управлінь Міністерства внутрішніх справ України в областях, містах та начальники їх міських і районних відділів (управлінь) на відкритому пленарному засіданні відповідної ради, на яке запрошуються представники засобів масової інформації, не менш як двічі на рік інформують населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці про стан боротьби із злочинністю, охорони громадського порядку та результати діяльності на відповідній території. { Статтю 7 доповнено частиною тринадцятою згідно із Законом N 62/94-ВР від 28.06.94, в редакції Закону N 2389-VI (2389-17) від 01.07.2010 }

{ Стаття 7-1 втратила чинність у зв'язку з втратою чинності Закону N 1577-IV (1577-15) від 04.03.2004 на підставі Закону N 309-VI (309-17) від 03.06.2008 }

Стаття 8. Співробітництво у сфері діяльності міліції між Міністерством внутрішніх справ України та відповідними органами інших держав і міжнародними організаціями поліції

Співробітництво у сфері діяльності міліції між Міністерством внутрішніх справ України та відповідними органами інших держав і міжнародними організаціями поліції здійснюється відповідно до законодавства України, міжнародних договорів України, а також установчих актів та правил міжнародних організацій поліції, членом яких є Україна.

{ *Стаття 8 в редакції Законів N 2484-12 від 19.06.92, N 2164-VI (2164-17) від 11.05.2010* }

Стаття 9. Залучення до виконання завдань міліції інших працівників органів внутрішніх справ

До виконання завдань по охороні громадського порядку, громадської безпеки і боротьбі із злочинністю в порядку, встановленому чинним законодавством, можуть залучатись інші працівники органів внутрішніх справ, військовослужбовці внутрішніх військ. На них, а також на курсантів, слухачів, ад'юнктів, інших атестованих працівників, у тому числі й викладацького складу навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України, поширюються права і обов'язки, гарантії правового і соціального захисту та відповідальність працівників міліції. { *Частина перша статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законами N 312-XIV (312-14) від 11.12.98, N 1181-IV (1181-15) від 18.09.2003, N 1254-VI (1254-17) від 14.04.2009* }

Ці ж права, обов'язки, відповідальність та гарантії правового і соціального захисту поширюються також на працівників органів внутрішніх справ, які добровільно виконують завдання по охороні громадського порядку, громадської безпеки або до службових обов'язків яких входить виконання зазначених завдань.

Розділ II ОБОВ'ЯЗКИ І ПРАВА МІЛІЦІЇ

Стаття 10. Основні обов'язки міліції

Міліція відповідно до своїх завдань зобов'язана:

- 1) забезпечувати безпеку громадян і громадський порядок;
- 2) виявляти, запобігати, припиняти та розкривати злочини, вживати з цією метою оперативно-розшукових та профілактичних заходів, передбачених чинним законодавством;
- 3) приймати і реєструвати заяви й повідомлення про злочини та адміністративні правопорушення, своєчасно приймати по них рішення;
- 4) здійснювати досудову підготовку матеріалів за протокольною формою, провадити дізнання у межах, визначених кримінально-процесуальним законодавством; { *Пункт 4 статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2484-12 від 19.06.92* }
- 5) припиняти адміністративні правопорушення і здійснювати провадження у справах про них;
- 6) виявляти причини й умови, що сприяють вчиненню правопорушень, вживати в межах своєї компетенції заходів до їх усунення; брати участь у правовому вихованні населення;
- 7) проводити профілактичну роботу серед осіб, схильних до вчинення злочинів, здійснювати адміністративний нагляд за особами, щодо яких його встановлено, а також контроль за засудженими до кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі;
- 8) виконувати в межах своєї компетенції кримінальні покарання та адміністративні стягнення;
- 9) розшукувати осіб, які переховуються від органів дізнання, слідства і суду, ухиляються від виконання кримінального покарання, пропали безвісти, та інших осіб у випадках, передбачених законодавством;
- 10) проводити криміналістичні дослідження за матеріалами оперативно-розшукової діяльності, забезпечувати у встановленому порядку участь спеціалістів криміналістичної служби у слідчих діях;
- 11) виконувати прийняті в установленому законом порядку і в межах своєї компетенції рішення прокурора, слідчого, суду;

12) забезпечувати в межах своєї компетенції безпеку дорожнього руху, додержання законів, правил і нормативів у цій сфері, здійснювати державну реєстрацію (перереєстрацію) і облік транспортних засобів та систематизацію відомостей про їх власників, приймати іспити на право керування транспортними засобами і видавати відповідні документи; запобігати забрудненню повітря, водойм транспортними засобами та сільськогосподарською технікою; здійснювати контроль за утриманням у належному

технічному стані та чистоті доріг, вулиць, майданів; { Пункт 12 частини першої статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1642-III (1642-14) від 06.04.2000, N 586-VI (586-17) від 24.09.2008, N 3565-VI (3565-17) від 05.07.2011 }

13) видавати відповідно до законодавства у тридцятиденний строк дозволи на придбання, зберігання, носіння, перевезення і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів,

інших предметів, матеріалів та речовин, щодо зберігання і використання яких встановлено спеціальні правила, порядок та на які поширюється дозвільна система органів внутрішніх справ, а також на відкриття та функціонування об'єктів, де вони зберігаються чи використовуються, стрілецьких тирів, стрільбищ невійськового призначення, мисливських стендів, підприємств і майстерень з виготовлення та ремонту зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, магазинів, у яких здійснюється їх продаж, піротехнічних майстерень, пунктів вивчення матеріальної частини зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, правил поведінки з ними та їх застосування; повідомляти у тридцятиденний строк про відмову у видачі зазначених дозволів; контролювати додержання правил, порядку та функціонування об'єктів, на які поширюється дозвільна система органів внутрішніх справ; { Пункт 13 частини першої статті 10 в редакції Закону N 4447-VI (4447-17) від 23.02.2012 }

14) контролювати додержання громадянами та службовими особами встановлених законодавством правил паспортної системи, в'їзду, виїзду, перебування в Україні і транзитного проїзду через її територію іноземних громадян та осіб без громадянства;

15) повідомляти відповідним державним органам і громадським об'єднанням про аварії, пожежі, катастрофи, стихійне лихо та інші надзвичайні події, вживати невідкладних заходів для ліквідації їх наслідків, врятування людей і подання їм допомоги, охорони майна, що залишилось без нагляду;

16) брати участь у проведенні карантинних заходів під час епідемій та епізоотій;

17) сприяти забезпеченню відповідно до законодавства режиму воєнного або надзвичайного стану, зони надзвичайної екологічної ситуації в разі їх оголошення на всій території України або в окремій місцевості; { Пункт 17 частини першої статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3033-III (3033-14) від 07.02.2002 }

18) охороняти на договірних засадах майно громадян, колективне і державне майно, а також майно іноземних держав, міжнародних організацій, іноземних юридичних осіб та громадян, осіб без громадянства;

19) забезпечувати збереження знайдених, вилучених у затриманих і заарештованих осіб і зданих у міліцію документів, речей, цінностей та іншого майна, вживати заходів до повернення їх законним власникам. Міліція несе відповідальність за

збереження зданих цінностей і майна;

20) охороняти, конвоювати та тримати затриманих і взятих під варту осіб;

21) у встановленому порядку виявляти і повідомляти закладам охорони здоров'я про осіб, які становлять групу ризику захворювання на СНІД, і здійснювати за

поданням закладу охорони здоров'я з санкції прокурора привід цих осіб, а також інфікованих вірусом імунодефіциту людини, хворих на венеричні захворювання, хронічний алкоголізм і наркоманів, які вводять наркотичні засоби шляхом ін'єкцій, для обов'язкового обстеження і лікування; { Пункт 21 статті 10 в редакції Закону N 2484-12 від 19.06.92 }

21-1) здійснювати за рішенням суду привід осіб, хворих на заразні форми туберкульозу, до протитуберкульозного закладу; { Частину першу статті 10 доповнено пунктом 21-1 згідно із Законом N 3537-IV (3537-15) від 15.03.2006 }

22) здійснювати привід до відповідних державних органів або установ згідно з чинним законодавством та з санкції прокурора громадян, які ухиляються від призову на військову службу;

23) подавати у межах наданих прав допомогу народним депутатам, представникам державних органів і громадських об'єднань у здійсненні їх законної діяльності, якщо їм чиниться протидія або загрожує небезпека з боку правопорушників;

24) подавати у межах наявних можливостей невідкладну, у тому числі медичну, допомогу особам, які потерпіли від правопорушень і нещасних випадків, перебувають у беспорядному або небезпечному для життя і здоров'я стані, а також неповнолітнім, які залишились без опікування;

25) забезпечувати у порядку, встановленому законодавством України, безпеку осіб, взятих під захист, у разі надходження від них заяви, звернення керівника відповідного державного органу чи отримання оперативної та іншої інформації про загрозу їх життю, здоров'ю, житлу чи майну; { Пункт 25 статті 10 в редакції Закону N 1381-XIV (1381-14) від 13.01.2000 }

26) забезпечувати в межах своїх повноважень додержання вимог закону, виконання та контроль за рішеннями сільських, селищних, міських рад з питань охорони громадського порядку, торгівлі, утримання тварин у домашніх умовах, додержання тиші в громадських місцях тощо, а також контролювати утримання в належній чистоті вулиць, прибудинкових територій і дворів у містах та інших

населених пунктах; { Пункт 26 частини першої статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1642-III (1642-14) від 06.04.2000; в редакції Законів N 1745-IV (1745-15) від 03.06.2004, N 1825-VI (1825-17) від 21.01.2010 }

27) забезпечувати громадський порядок під час проведення масових заходів комерційного характеру на кошти організацій або осіб, які їх проводять;

28) забезпечувати згідно із законом підтримання порядку в суді, припинення проявів неповаги до суду, а також охорону приміщень суду, виконання функції щодо державного захисту суддів, працівників суду, забезпечення безпеки учасників судового

процесу; { Частину першу статті 10 доповнено пунктом 28 згідно із Законом N 762-IV (762-15) від 15.05.2003 }

29) забезпечувати затриманим або заарештованим (взятим під варту) особам право на юридичний захист у порядку, передбаченому цим Законом та іншими нормативно-правовими актами; { Частину першу статті 10 доповнено пунктом 29 згідно із Законом N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }

30) надавати допомогу державному виконавцю при проведенні виконавчих дій у випадках, передбачених законом; { Частину першу статті 10 доповнено пунктом 30 згідно із Законом N 540-VI (540-17) від 18.09.2008 }

31) виконувати в межах своєї компетенції запити правоохоронних органів інших держав або міжнародних організацій поліції відповідно до законодавства України, міжнародних договорів України, а також установчих актів та правил міжнародних

організацій поліції, членом яких є Україна; { Частину першу статті 10 доповнено пунктом 31 згідно із Законом N 2164-VI (2164-17) від 11.05.2010 }

32) забезпечувати в межах своїх повноважень виконання вимог закону про заборону грального бізнесу в Україні; { Частину першу статті 10 доповнено пунктом 32 згідно із Законом N 2852-VI (2852-17) від 22.12.2010 }

33) звертатися до суду з позовом про застосування фінансових санкцій, пов'язаних із заборонаю організації і проведення азартних ігор на території України. { Частину першу статті 10 доповнено пунктом 33 згідно із Законом N 3383-VI (3383-17) від 19.05.2011 }

Працівник міліції на території України незалежно від посади, яку він займає, місцезнаходження і часу в разі звернення до нього громадян або службових осіб з заявою чи повідомленням про події, які загрожують особистій чи громадській безпеці, або у разі безпосереднього виявлення таких зобов'язаний вжити заходів до попередження і припинення правопорушень, рятування людей, подання допомоги особам, які її потребують, встановлення і затримання осіб, які вчинили правопорушення, охорони місця події і повідомити про це в найближчий підрозділ міліції. { Статтю 10 доповнено частиною другою згідно із Законом N 2484-12 від 19.06.92 }

Стаття 11. Права міліції

Міліції для виконання покладених на неї обов'язків надається право:

1) вимагати від громадян і службових осіб, які порушують громадський порядок, припинення правопорушень та дій, що перешкоджають здійсненню повноважень міліції, виносити на місці усне попередження особам, які допустили малозначні адміністративні порушення, а в разі невиконання зазначених вимог застосовувати

передбачені цим Законом заходи примусу;

2) перевіряти у громадян при підозрі у вчиненні правопорушень документи, що посвідчують їх особу, а також інші документи, необхідні для з'ясування питання щодо додержання правил, нагляд і контроль за виконанням яких покладено на міліцію;

3) викликати громадян і службових осіб у справах про злочини та у зв'язку з матеріалами, що знаходяться в її провадженні, в разі ухилення без поважних причин від явки за викликом піддавати їх приводу у встановленому законом порядку;

4) виявляти і вести облік осіб, які підлягають профілактичному впливу на підставі та в порядку, встановлених законодавством, виносити їм офіційне застереження про неприпустимість протиправної поведінки;

5) затримувати і тримати у спеціально відведених для цього приміщеннях:

осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, обвинувачених, які переховуються від дізнання, слідства чи суду, засуджених, які ухиляються від виконання кримінального покарання, - на строки і в порядку, передбачені законом;

осіб, щодо яких як запобіжний захід обрано взяття під варту, - на строк, встановлений судом, але не більше десяти діб; { Абзац третій пункту 5 частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }

{ Положення абзацу четвертого пункту 5 частини першої статті 11, згідно з яким міліції надається право затримувати і тримати у спеціально відведених для цього приміщеннях осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, у необхідних випадках для встановлення особи і з'ясування обставин правопорушення до трьох діб з повідомленням про це письмово прокурора протягом двадцяти чотирьох годин з моменту затримання, визнано конституційним згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2011 (v010p710-11) від 11.10.2011 }

осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, для складання протоколу або розгляду справи по суті, якщо ці питання не можуть бути вирішені на місці, - на строк до трьох годин, а у необхідних випадках для встановлення особи і з'ясування обставин правопорушення - до трьох діб з повідомленням про це письмово прокуророві протягом 24 годин з моменту затримання;

неповнолітніх віком до 16 років, які залишилися без опікування, - на строк до передачі законним представникам або до влаштування у встановленому порядку, а неповнолітніх, які вчинили суспільно небезпечні діяння і не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність, - до передачі їх законним представникам або направлення у приймальники-розподільники для дітей, але не більш як на 8 годин; { Абзац п'ятого пункту 5 частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 609-V (609-16) від 07.02.2007 }

{ Положення абзацу шостого пункту 5 частини першої статті 11, згідно з яким міліції надається право затримувати і тримати у спеціально відведених для цього приміщеннях "осіб, які виявили непокору законній вимозі працівника міліції, до розгляду справи судом, але не більше ніж на 24 години" втратило чинність, як таке, що є неконституційним, на підставі Рішення Конституційного Суду N 10-рп/2011 (γ010p710-11) від 11.10.2011 }

осіб, які виявили непокору законній вимозі працівника міліції, - до розгляду справи судом, але не більше ніж на 24 години; { Абзац шостого пункту 5 статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами N 2484-12 від 19.06.92, N 762-IV (762-15) від 15.05.2003, N 2322-IV (2322-15) від 12.01.2005 }

осіб, які перебували в громадських місцях у стані сп'яніння, якщо їх вигляд ображав людську гідність і громадську мораль або якщо вони втратили здатність самостійно пересуватися чи могли завдати шкоди оточуючим або собі, - до передачі їх в спеціальні медичні заклади або для доставки до місця проживання, а при відсутності таких - до їх виверження;

{ Положення абзацу восьмого пункту 5 частини першої статті 11 втратило чинність, як таке, що є неконституційним, на підставі Рішення Конституційного Суду Рішення Конституційний Суд України N 17-рп/2010 (γ017p710-10) від 29.06.2010 }

осіб, яких запідозрено у занятті бродяжництвом, - на строк до 30 діб за вмотивованим рішенням суду; { Абзац восьмого пункту 5 частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1188-VI (1188-17) від 19.03.2009 }

{ Абзац дев'ятого пункту 5 частини першої статті 11 виключено на підставі Закону N 1254-VI (1254-17) від 14.04.2009 }

військовослужбовців, які вчинили діяння, що підпадають під ознаки злочину або адміністративного правопорушення, - до передачі їх військовослужбовцям Військової служби правопорядку у Збройних Силах України або військового командування; { Абзац десятого пункту 5 статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом №743-IV (743-15) від 15.05.2003 }

ВИТЯГ

з Кодексу України про адміністративні правопорушення

(Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122 із наступними змінами і доповненнями.)

Розділ III. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Глава 17. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення.

Стаття 222. Органи внутрішніх справ (міліція)

Органи внутрішніх справ (міліція) розглядають справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення громадського порядку, за порушення правил паспортної системи, правил дорожнього руху, правил, що забезпечують безпеку руху транспорту, правил користування засобами транспорту, правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на транспорті, а також про незаконний відпуск і незаконне придбання бензину або інших паливно-мастильних матеріалів (частина перша статті 44, статті 80 і 81 (в частині перевищення нормативів вмісту забруднюючих речовин у

відпрацьованих газах транспортних засобів), частина друга статті 106-1, частини перша, друга, третя, четверта і шоста статті 109, стаття 110, частина третя статті 114, частина перша статті 115, стаття 116-2, частина друга статті 117, частини перша і друга статті 119, частини перша, друга, третя, п'ята і шоста статті 121, статті 121-1, 121-2, частини перша, друга і третя статті 122, частини перша і друга статті 123, статті 124-1 - 126, частини перша, друга і третя статті 127, статті 128-129, частини перша, друга та п'ята статті 133, частини третя, шоста, восьма і дев'ята статті 133-1, частина друга статті 135, стаття 136 (за винятком порушень на автомобільному транспорті), стаття 137, частини перша, друга і третя статті 140, статті 161, 164-4, 173, статтею 175-1 (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтями 176, 177, частини перша і друга статті 178, статті 189-2, 192, 194, 195, статті 197-201).

Від імені органів внутрішніх справ (міліції) розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

1) за адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 44, частиною другою статті 106-1, частинами першою, другою, третьою, четвертою і шостою статті 109, статтею 110, частиною третьою статті 114, частиною першою статті 115, статтею 116-2, частиною другою статті 117, частинами першою і другою статті 119, частинами першою, другою і п'ятою статті 133, частиною другою статті 135, статтею 136 (за винятком порушень на автомобільному транспорті), статтями 137, 161, статтями 164-4, 173, статтею 203 цього Кодексу, - начальники органів внутрішніх справ та їх заступники, а статтею 175-1 (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтями 176, 177, частинами першою і другою статті 178, статтями 189-2, 192, 194, 195, 197-201 цього Кодексу - начальники або заступники начальників районних, міських, районних у містах відділів (управлінь) внутрішніх справ; за адміністративні правопорушення, передбачені частинами першою, другою, третьою, четвертою і шостою статті 109, статтею 110, частиною третьою статті 114, частиною першою статті 115, статтею 116-2, частиною другою статті 117, частинами першою і другою статті 133, частиною другою статті 135 цього Кодексу, крім того, - начальники лінійних пунктів міліції, а за порушення, передбачені частиною третьою статті 109, статтею 110 цього Кодексу, - також і інші працівники міліції, на яких покладено нагляд за додержанням відповідних правил. Розмір штрафу, що накладається начальниками лінійних пунктів міліції, не може перевищувати двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; за адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 44, статтею 175-1 (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтями 176, 177 частинами першою і другою статті 178 цього Кодексу, крім того - начальники або заступники начальників органів внутрішніх справ на транспорті, інших органів внутрішніх справ, прирівнених до районних, міських, районних у містах відділів (управлінь) внутрішніх справ, начальники відділень міліції, що є в системі органів внутрішніх справ, а за правопорушення, передбачені статтею 17 і частинами першою та другою статті 178 цього Кодексу, - також дільничні інспектори (старші дільничні інспектори) міліції; (Абзац четвертий пункту 1 частини другої статті 222 виключено на підставі Закону № 2342-III від 05.04.2001)

2) за адміністративні правопорушення, передбачені статтями 80 і 81 (в частині перевищення нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах транспортних засобів), статтею 124-1, частинами другою і третьою статті 126, частиною третьою статті 127, статтями 128-129, статтею 132-1, частиною шостою статті 133-1, частинами першою, другою і третьою статті 140 цього Кодексу, - начальник або заступник начальника відділення (відділу, управління, департаменту), командир або заступник командира окремого підрозділу Державтоінспекції

Міністерства внутрішніх справ України, начальник відділу внутрішніх справ або особа, яка виконує його обов'язки;

3) за адміністративні правопорушення, передбачені частинами першою, другою, третьою, п'ятою і шостою статті 121, статтями 121-1, 121-2, частинами першою, другою і третьою статті 122, частинами першою і другою статті 123, статтею 125, частиною першою статті 126, частинами першою і другою статті 127, частинами третьою, восьмою і дев'ятою статті 133-1 цього Кодексу, - працівники Державтоінспекції Міністерства внутрішніх справ України, які мають спеціальні звання.

(Стаття 222 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР №316-11 від 29.05.85, №1117-11 від 16.10.85, №2444-11 від 27.06.86, №3282-11 від 19.12.86, №4134-11 від 12.06.87, №4135-11 від 12.06.87, №4452-11 від 21.08.87, № 7542-11 від 19.05.89, №1369-12 від 29.07.91, №1818-12 від 15.11.91; Законами №3785-12 від 23.12.93, №3890-12 від 28.01.94, №155/94-ВР від 29.07.94, №244/94-ВР від 15.11.94, №64/95-ВР від 15.02.95, №296/95-ВР від 11.07.95, №148/96-ВР від 25.04.96, №398/96-ВР від 02.10.96, №55/97-ВР від 07.02.97, №812-XIV від 02.07.99, №1744-III від 18.05.2000, №2247-III від 18.01.2001, №2342-III від 05.04.2001, №2350-III від 05.04.2001, №1299-IV від 20.11.2003, №2247-IV від 16.12.2004, №2899-IV від 22.09.2005, №586-VI від 24.09.2008, №2742-VI від 02.12.2010, №3163-VI від 17.03.2011, Кодексом №3393-VI від 19.05.2011, Законом №3565-VI (3565-17) від 05.07.2011 }

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 29, ст.245)

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Затвердити Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України (додається).
2. Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 29 липня 1991 року "Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ Української РСР"(Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 45, ст. 599).
3. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЮЩЕНКО

м. Київ,

22 лютого 2006 року

№ 3460-IV

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Законом України
від 22 лютого 2006 року № 3460-IV**

ДИСЦИПЛІНАРНИЙ СТАТУТ органів внутрішніх справ України

Цей Статут визначає сутність службової дисципліни, обов'язки осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України (далі - особи рядового і начальницького складу) стосовно її дотримання, види заохочень та дисциплінарних стягнень, порядок і права начальників щодо їх застосування, а також порядок оскарження дисциплінарних стягнень.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Службова дисципліна

Службова дисципліна - дотримання особами рядового і начальницького складу Конституції законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України, наказів та інших нормативно-правових актів Міністерства внутрішніх справ України, підпорядкованих йому органів і підрозділів та Присяги працівника органів внутрішніх справ України.

Службова дисципліна в органах внутрішніх справ досягається:
 створенням належних умов проходження служби особами рядового і начальницького складу;
 набуттям високого рівня професіоналізму;
 забезпеченням гласності та об'єктивності під час проведення оцінки результатів службової діяльності;
 дотриманням законності і статутного порядку;
 повсякденною вимогливістю начальників до підлеглих, постійною турботою про них, виявленням поваги до їх особистої гідності;
 вихованням в осіб рядового і начальницького складу високих моральних і ділових якостей;
 забезпеченням соціальної справедливості та високого рівня соціально-правового захисту;
 умілим поєднанням і правильним застосуванням заходів переконання, примусу, дисциплінарного та громадського впливу;
 належним виконанням умов контракту про проходження служби.

Стаття 2. Дисциплінарний проступок

Дисциплінарний проступок - невиконання чи неналежне виконання особою рядового або начальницького складу службової дисципліни.

Стаття 3. Начальники та підлегли, старші й молодші за званням та посадою

Начальник - особа начальницького складу, яка має право віддавати накази та розпорядження, застосовувати заохочення і накладати дисциплінарні стягнення або порушувати клопотання про це перед старшим прямим начальником.

Начальники, яким особи рядового і начальницького складу підпорядковані по службі хоча б тимчасово, якщо про це оголошено наказом, вважаються прямими.

Найближчий до підлеглого прямий начальник є його безпосереднім начальником.

Особа рядового і начальницького складу, які займають рівні посади та не підпорядковані одна одній по службі, можуть бути старшими чи молодшими, що визначається згідно із спеціальним званням.

У разі спільного виконання службових обов'язків особами рядового і начальницького складу, які не підпорядковані одна одній по службі, старшою вважається особа, яка визначена начальником або займає вищу посаду. При рівних посадах начальником є старший за спеціальним званням.

У разі тимчасового виконання обов'язків, якщо про це оголошено наказом, начальник користується дисциплінарною владою, передбаченою посадою, яку він обіймає тимчасово.

Начальники в межах наданих їм повноважень можуть видавати накази, які є обов'язковими для виконання.

Стаття 4. Накази

Наказ є формою реалізації службових повноважень особи начальницького складу, згідно з якими визначаються мета і предмет завдання, строк його виконання та відповідальна особа, якій належить його виконати.

Накази можуть даватись як в усній, так і в письмовій формі.

У разі одержання наказу від старшого прямого начальника підлеглий зобов'язаний виконати його та повідомити про це свого безпосереднього начальника.

Скасувати наказ має право тільки начальник, який видав відповідний наказ, або старший прямий начальник.

Накази повинні бути законними, зрозумілими і виконуватися беззаперечно, точно та у визначений строк.

У разі одержання наказу, який суперечить закону, підлеглий не повинен виконувати його, про що повинен негайно поінформувати начальника, який видав наказ, а в разі підтвердження цього наказу - письмово поінформувати старшого прямого начальника.

Віддання і виконання наказу, який суперечить закону, або невиконання правомірного наказу тягне відповідальність, передбачену цим Статутом та іншими законодавчими актами.

Стаття 5. Відповідальність осіб рядового і начальницького складу

За вчинення дисциплінарних проступків особи рядового і начальницького складу несуть дисциплінарну відповідальність згідно з цим Статутом.

Особи рядового і начальницького складу, яких в установленому законодавством порядку притягнуто до адміністративної, кримінальної або матеріальної відповідальності, водночас можуть нести і дисциплінарну відповідальність згідно з цим Статутом.

Особи рядового і начальницького складу не несуть дисциплінарної відповідальності в разі, якщо шкода завдана правомірними діями внаслідок сумлінного виконання наказу начальника або виправданого за конкретних умов службового ризику.

Стаття 6. Облік заохочень і дисциплінарних стягнень

Облік заохочень і дисциплінарних стягнень, що застосовуються до осіб рядового і начальницького складу, ведуть підрозділи по роботі з персоналом органів внутрішніх справ на підставі відповідних наказів.

Відомості про заохочення та дисциплінарні стягнення, застосовані до осіб рядового і начальницького складу, заносяться в місячний строк до особових справ цих осіб із зазначенням таких даних:

1) хто, коли та на якій підставі застосував заохочення або наклав дисциплінарне стягнення;

2) номер і дата наказу про заохочення або накладення дисциплінарного стягнення, відмітка про ознайомлення з наказом та інформація про те, чи не оскаржувався наказ про накладення дисциплінарного стягнення (а в разі оскарження - яке рішення прийнято, ким і коли);

3) номер і дата наказу про зняття дисциплінарного стягнення або відмітка про закінчення строку його дії.

Форма та порядок ведення особових справ осіб рядового і начальницького складу затверджуються міністром внутрішніх справ України.

Розділ II

ОБОВ'ЯЗКИ ОСІБ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ ЩОДО ДОТРИМАННЯ СЛУЖБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стаття 7. Обов'язки осіб рядового і начальницького складу

Службова дисципліна базується на високій свідомості та зобов'язує кожну особу рядового і начальницького складу:

дотримуватися законодавства, неухильно виконувати вимоги Присяги працівника органів внутрішніх справ України, статутів і наказів начальників;

захищати і охороняти від протиправних посягань життя, здоров'я, права та свободи громадян, власність, довкілля, інтереси суспільства і держави;

поважати людську гідність, виявляти турботу про громадян і бути готовим у будь-який час надати їм допомогу;

дотримуватися норм професійної та службової етики;

берегти державну таємницю;

у службовій діяльності бути чесною, об'єктивною і незалежною від будь-якого впливу громадян, їх об'єднань та інших юридичних осіб;

стійко переносити всі труднощі та обмеження, пов'язані зі службою;

постійно підвищувати свій професійний та культурний рівень;

сприяти начальникам у зміцненні службової дисципліни, забезпеченні законності та статутного порядку;

виявляти повагу до колег по службі та інших громадян, бути ввічливим, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, носіння встановленої форми одягу, вітання та етикету;

з гідністю і честю поводитися в позаслужбовий час, бути прикладом у дотриманні громадського порядку, припиняти протиправні дії осіб, які їх учиняють;

берегти та підтримувати в належному стані передані їй в користування вогнепальну зброю, спеціальні засоби, майно і техніку.

У разі виявлення порушень законодавства, зловживань чи інших правопорушень у службовій діяльності особа рядового або начальницького складу повинна вжити заходів щодо припинення цих порушень та доповісти про це безпосередньому або старшому прямому начальникові.

Стаття 8. Обов'язки начальника

Начальник несе персональну відповідальність за стан службової дисципліни і повинен постійно його контролювати. Начальник зобов'язаний бути прикладом у дотриманні законності, службової дисципліни, бездоганному виконанні вимог Присяги працівника органів внутрішніх справ України, статутів, наказів, норм моралі, професійної та службової етики, розвивати і підтримувати в підлеглих свідоме ставлення до виконання службових обов'язків, честь і гідність, заохочувати розумну ініціативу, самостійність, старанність у службі, уміло застосовувати заходи дисциплінарного впливу.

Особливу увагу начальник повинен приділяти вивченню індивідуальних якостей підлеглих, дотриманню статутних відносин між ними, створенню здорового морально-психологічного клімату в колективі, його згуртуванню, своєчасному запобіганню порушенням службової дисципліни та виявленню причин їх учинення, формуванню нетерпимого ставлення до порушників, враховуючи при цьому думку колективу та громадськості.

Начальник зобов'язаний попередити про неприпустимість порушення службової дисципліни, а в разі вчинення підлеглим таких діянь за необхідності накладати на винного дисциплінарне стягнення або порушити клопотання про накладення стягнення старшим прямим начальником.

Старші за званням та посадою в усіх випадках зобов'язані вимагати від молодших дотримання службової дисципліни, зокрема, правил внутрішнього розпорядку, носіння встановленої форми одягу, вітання та етикету.

Розділ III ЗАХОЧЕННЯ

Стаття 9. Види заохочень

За мужність, відвагу, героїзм, розумну ініціативу, старанність, сумлінне та бездоганне виконання службових обов'язків до осіб рядового і начальницького складу можуть бути застосовані такі види заохочень:

- 1) дострокове зняття дисциплінарного стягнення;
- 2) оголошення подяки;
- 3) нагородження грошовою винагородою;
- 4) нагородження цінним подарунком;
- 5) нагородження Почесною грамотою Міністерства внутрішніх справ України;
- 6) занесення на "Дошку пошани";
- 7) нагородження відзнаками Міністерства внутрішніх справ України;
- 8) дострокове присвоєння чергового спеціального звання;
- 9) присвоєння спеціального звання, вищого на один ступінь від звання, передбаченого займаною штатною посадою;
- 10) нагородження відзнакою Міністерства внутрішніх справ "Вогнепальна зброя".

Відзнакою Міністерства внутрішніх справ "Вогнепальна зброя" має право нагороджувати міністр внутрішніх справ України за сумлінну службу, особливі заслуги в боротьбі зі злочинністю та охороні громадського порядку осіб начальницького складу.

За мужність, відвагу, героїзм, особливі заслуги перед державою в боротьбі зі злочинністю, охороні громадського порядку особи рядового і начальницького складу

можуть бути подані до присвоєння почесних звань та нагородження державними нагородами і відзнаками Президента України.

До курсантів навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України, крім заохочень, передбачених частиною першою цієї статті, можуть також застосовуватися:

нагородження особистою фотокарткою курсанта або слухача, сфотографованого біля розгорнутого прапора навчального закладу;

направлення батькам курсанта листа з подякою;

надання дозволу на позачергове звільнення з розташування навчального закладу;

надання короткострокової відпустки тривалістю до 5 днів.

Стаття 10. Права начальників щодо застосування заохочень

Міністрові внутрішніх справ України належить право застосовувати заохочення, передбачені цим Статутом, до всіх осіб рядового і начальницького складу.

Інші начальники застосовують заохочення до підлеглих у межах прав, наданих їм міністром внутрішніх справ України.

Начальник, який не наділений правами застосування заохочень, має право внести подання чи порушити клопотання про заохочення підлеглого перед старшим прямим начальником.

Стаття 11. Порядок застосування заохочень

Заохочення оформляється наказом. Зміст наказу оголошується особовому складу органу внутрішніх справ, а до відома особи рядового або начальницького складу, яку заохочено, доводиться персонально.

Особа рядового або начальницького складу, яка має дисциплінарне стягнення, може заохочуватися лише після дострокового зняття цього стягнення, але не раніше ніж через три місяці з дня видання наказу.

Дострокове зняття дисциплінарного стягнення застосовується в разі, якщо особа рядового або начальницького складу ставленням до служби і поведінкою доведе своє виправлення.

За мужність, відвагу, героїзм, особливі заслуги в боротьбі зі злочинністю, охороні громадського порядку, тривалу бездоганну службу особи рядового і начальницького складу можуть подаватися до нагородження державними нагородами та відзнаками Президента України незалежно від наявності дисциплінарного стягнення.

Подання про присвоєння почесних звань, нагородження державними нагородами і відзнаками Президента України вносить міністр внутрішніх справ України.

Порядок нагородження цінним подарунком, грошовою винагородою, Почесною грамотою, відзнаками Міністерства внутрішніх справ України, у тому числі відзнакою "Вогнепальна зброя", занесення на "Дошку пошани" встановлює міністр внутрішніх справ України.

Порядок дострокового присвоєння спеціального звання та присвоєння спеціального звання, вищого на один ступінь від звання, передбаченого займаною штатною посадою, встановлюється Положенням про проходження служби рядовим і начальницьким складом.

Розділ IV

ДИСЦИПЛІНАРНІ СТЯГНЕННЯ

Стаття 12. Види дисциплінарних стягнень

На осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ за порушення службової дисципліни можуть накладатися такі види дисциплінарних стягнень:

- 1) усне зауваження;
- 2) зауваження;
- 3) догана;
- 4) сувора догана;
- 5) попередження про неповну посадову відповідність;
- 6) звільнення з посади;
- 7) пониження в спеціальному званні на один ступінь;

8) звільнення з органів внутрішніх справ.

Стаття 13. Права начальників щодо накладання дисциплінарних стягнень

Міністрові внутрішніх справ України належить право накладати дисциплінарні стягнення, передбачені цим Статутом, на всіх осіб рядового і начальницького складу.

Інші начальники накладають дисциплінарні стягнення в межах прав, наданих їм міністром внутрішніх справ України.

Начальник, який не наділений правом накладання дисциплінарних стягнень, має право порушити перед старшим прямим начальником клопотання про притягнення особи рядового або начальницького складу до дисциплінарної відповідальності.

Правом накладання дисциплінарних стягнень користуються тільки прямі начальники.

Начальник, який перевищив надане йому право накладати дисциплінарні стягнення, несе відповідальність за цим Статутом. Дисциплінарне стягнення, накладене з порушенням вимог цього Статуту, скасовується начальником, який його наклав, або старшим прямим начальником.

Старший прямий начальник має право протягом одного місяця з дня оголошення особі рядового або начальницького складу наказу про накладення дисциплінарного стягнення посилити, а протягом року - пом'якшити чи скасувати дисциплінарне стягнення, накладене підлеглим йому начальником, якщо встановлено, що воно не відповідає тяжкості вчиненого проступку.

Такі дисциплінарні стягнення, як звільнення з органів внутрішніх справ, звільнення з посади, пониження в спеціальному званні на один ступінь, накладаються начальниками, яким надано право прийняття на службу до органів внутрішніх справ, призначення на посаду, присвоєння спеціального звання.

Стаття 14. Порядок накладання дисциплінарних стягнень

З метою з'ясування всіх обставин дисциплінарного проступку, учиненого особою рядового або начальницького складу, начальник призначає службове розслідування.

Службове розслідування має бути завершене протягом одного місяця з дня його призначення начальником. У разі необхідності цей термін може бути продовжено начальником, який призначив службове розслідування, або старшим прямим начальником, але не більш як на один місяць.

Забороняється проводити службове розслідування особам, які є підлеглими порушника, а також особам - співучасникам проступку або зацікавленим у наслідках розслідування. Розслідування проводиться за участю безпосереднього начальника порушника.

Порядок проведення службового розслідування встановлюється міністром внутрішніх справ України.

Перед накладенням дисциплінарного стягнення начальник або особа, яка проводить службове розслідування, повинні зажадати від порушника надання письмового пояснення. Небажання порушника надавати пояснення не перешкоджає накладенню дисциплінарного стягнення.

Про накладення дисциплінарного стягнення видається наказ, зміст якого оголошується особовому складу органу внутрішніх справ.

Оголошувати дисциплінарне стягнення особі начальницького складу в присутності його підлеглих заборонено.

Зміст наказу доводиться до відома особи рядового або начальницького складу, яку притягнуто до дисциплінарної відповідальності, під підпис. У разі звільнення з посади або звільнення з органів внутрішніх справ особі рядового або начальницького складу видається витяг з наказу.

За кожне порушення службової дисципліни накладається лише одне дисциплінарне стягнення. У разі порушення службової дисципліни кількома особами дисциплінарне стягнення накладається на кожного окремо.

При визначенні виду дисциплінарного стягнення мають враховуватися тяжкість проступку, обставини, за яких його скоєно, заподіяна шкода, попередня поведінка особи та визнання нею своєї вини, її ставлення до виконання службових обов'язків, рівень кваліфікації тощо.

У разі вчинення незначного порушення службової дисципліни начальник може обмежитись усним попередженням особи рядового або начальницького складу щодо необхідності суворого додержання службової дисципліни.

У разі притягнення до дисциплінарної відповідальності осіб рядового і начальницького складу, які мають дисциплінарне стягнення і знову допустили порушення службової дисципліни, дисциплінарне стягнення, що накладається, має бути більш суворим, ніж попереднє.

У разі повторного вчинення особою рядового або начальницького складу незначного проступку з урахуванням його нетяжкості, сумлінного ставлення цієї особи до виконання службових обов'язків, нетривалого перебування на посаді (до шести місяців) та з інших поважних причин начальник може обмежитись раніше накладеним на таку особу дисциплінарним стягненням.

Дисциплінарні стягнення у вигляді пониження в спеціальному званні на один ступінь на осіб, які мають перші спеціальні звання, і звільнення з посади на осіб, які обіймають посади найнижчого рівня, не накладаються.

Звільнення осіб рядового і начальницького складу з органів внутрішніх справ як вид стягнення є крайнім заходом дисциплінарного впливу.

Стаття 15. Порядок накладання дисциплінарних стягнень в особливих випадках

У разі порушення дисципліни особами рядового і начальницького складу в період перебування у відрядженні, відпустці, на відпочинку або в період тимчасової непрацездатності начальник органу чи підрозділу, у межах відповідної території, де вчинено дисциплінарний проступок, уживає заходів щодо його припинення, збирає первинні матеріали та надсилає їх для розгляду за місцем проходження служби порушника.

Накладання дисциплінарних стягнень на осіб рядового і начальницького складу за проступки, учинені під час чергування, несення вартової чи патрульно-постової служби, здійснюється тільки після закінчення чергування, варті або після заміни їх іншими особами та здачі зброї.

Накладення дисциплінарного стягнення на особу, яка перебуває в стані сп'яніння, а також одержання від неї пояснень мають бути відкладені до її протверезіння.

Дисциплінарні стягнення за порушення кримінально-процесуального законодавства на осіб рядового і начальницького складу можуть накладати лише начальники, яким надано право призначати цих працівників на посаду, та їх заступники.

Стаття 16. Строки накладання дисциплінарних стягнень

Дисциплінарне стягнення накладається у строк до одного місяця з дня, коли про проступок стало відомо начальнику.

У разі проведення за фактом учинення проступку службового розслідування, провадження в кримінальній справі або справі про адміністративне правопорушення на осіб рядового і начальницького складу дисциплінарне стягнення може бути накладено не пізніше одного місяця з дня закінчення службового розслідування, провадження в кримінальній справі чи справі про адміністративне правопорушення, не враховуючи періоду тимчасової непрацездатності або перебування у відпустці.

Дисциплінарне стягнення не може бути накладено, якщо з дня вчинення проступку минуло більше півроку. У цей період не включається строк проведення службового розслідування або провадження в кримінальній справі чи справі про адміністративне правопорушення.

Стаття 17. Відсторонення від виконання службових обов'язків

Особа рядового або начальницького складу, щодо якої проводиться службове розслідування, може бути відсторонена від посади із збереженням посадового окладу, окладу за спеціальне звання, надбавок за вислугу років та безперервну службу, інших виплат і надбавок.

Рішення про відсторонення особи рядового або начальницького складу від посади можуть приймати начальники, яким надано право прийняття на службу або призначення цієї особи на посаду, шляхом видання письмового наказу.

Тривалість відсторонення від виконання службових обов'язків за посадою не повинна перевищувати часу, передбаченого для проведення службового розслідування.

Відсторонення від виконання службових обов'язків особи рядового або начальницького складу в разі її появи на службі в стані сп'яніння, відмови або ухилення від обов'язкових медичних оглядів, навчання, інструктажу і перевірки знань з охорони праці та протипожежної охорони може здійснювати також безпосередній або старший прямий начальник без видання письмового наказу на строк до однієї доби.

Стаття 18. Виконання та зняття дисциплінарних стягнень

Дисциплінарне стягнення виконується негайно, але не пізніше місяця з дня його накладення, не враховуючи періоду перебування особи рядового або начальницького складу у відпустці, відрядженні або її тимчасової непрацездатності. Після закінчення цього строку дисциплінарне стягнення не виконується.

Такі дисциплінарні стягнення, як звільнення з посади та звільнення з органів внутрішніх справ, накладені на осіб рядового і начальницького складу, які тимчасово непрацездатні або перебувають у відпустці, відрядженні, виконуються після їх прибуття до місця проходження служби.

Особа, з вини яких накладені дисциплінарні стягнення не виконані без поважних причин, несуть відповідальність за цим Статутом.

У разі подання скарги виконання накладеного дисциплінарного стягнення не припиняється.

Такі дисциплінарні стягнення, як звільнення з посади, пониження в спеціальному званні та звільнення з органів внутрішніх справ, вважаються виконаними після видання наказу по особовому складу.

Особа рядового або начальницького складу вважається такою, яка не має дисциплінарного стягнення, якщо її заохочено шляхом дострокового зняття дисциплінарного стягнення, нагороджено державною нагородою чи відзнакою Президента України або минув рік з дня накладення дисциплінарного стягнення.

Стаття 19. Правові наслідки накладання дисциплінарних стягнень

Особа рядового або начальницького складу, на яку накладено дисциплінарне стягнення, не може бути призначена на вищу посаду доти, поки це стягнення не буде знято.

Розділ V

ОСКАРЖЕННЯ ДИСЦИПЛІНАРНИХ СТЯГНЕНЬ

Стаття 20. Порядок подання та розгляду скарг

Особа рядового або начальницького складу має право усно чи письмово послідовно звернутися зі скаргою щодо накладення на неї дисциплінарного стягнення до старшого прямого начальника - аж до міністра внутрішніх справ України або до суду.

Якщо вирішення питань, порушених у скарзі, не належить до повноважень начальника, який її отримав, скарга не пізніше ніж протягом п'яти днів надсилається за належністю, про що повідомляється заявникові.

Забороняється пересилати скарги на розгляд тих начальників, дії чи рішення яких оскаржуються.

Стаття 21. Строки оскарження дисциплінарних стягнень

Дисциплінарне стягнення може бути оскаржено протягом трьох місяців з дня ознайомлення з наказом особи, на яку воно накладено.

Пропущений строк для подання скарги може бути поновлено старшим прямим начальником, який має право накладати дисциплінарні стягнення.

Старший прямий начальник у разі надходження заяви про поновлення пропущеного строку подання скарги повинен всебічно та об'єктивно розглянути її і прийняти відповідне рішення не пізніше 10 днів після надходження заяви.

Про результати розгляду заяви про поновлення пропущеного строку повідомляються особа рядового або начальницького складу, яка її подала, та начальник, який наклав на неї дисциплінарне стягнення.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАКАЗ

11.11.2010

м. Київ

№ 550

Про затвердження Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України

Відповідно до частини п'ятої статті 7 Закону України "Про міліцію", статті 3 Закону України "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі", статті 3 Закону України "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону", Указу Президента України від 19.07.2005 № 1119 "Про заходи щодо забезпечення особистої безпеки громадян та протидії злочинності", розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.09.2010 № 1911-р "Про схвалення Концепції Державної програми профілактики правопорушень на період до 2015 року", з метою підвищення ефективності роботи дільничних інспекторів міліції у сфері профілактики правопорушень та соціальної спрямованості їх діяльності

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України (далі – Положення), що додається.

2. Керівникам структурних підрозділів центрального апарату МВС, начальникам головних управлінь, управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі (далі – ГУМВС, УМВС):

2.1. Забезпечити за напрямами діяльності виконання вимог цього Положення.

2.2. Посилити контроль за виконанням на місцях вимог цього Положення щодо вдосконалення організації роботи дільничних інспекторів міліції, налагодження ділових стосунків з громадськістю в забезпеченні правопорядку, профілактики правопорушень. До керівників, які ігнорують вимоги цього Положення, уживати заходів дисциплінарного впливу згідно з Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ.

3. Начальникам ГУМВС, УМВС:

3.1. Забезпечити вивчення зазначеного Положення з дільничними інспекторами міліції та особовим складом підпорядкованих підрозділів органів внутрішніх справ й організувати роботу згідно з його вимогами.

3.2. Ужити заходів щодо приведення штатної чисельності дільничних інспекторів міліції відповідно до визначених нормативів. З метою створення належних умов для роботи цих працівників забезпечити їх необхідною кількістю службових приміщень, транспортом, засобами зв'язку, комп'ютерною технікою та спецзасобами.

3.3. Визначити в міськрайорганах внутрішніх справ 1 – 2 базові адміністративні зони, створити в їх межах належні умови для проведення практичних занять і стажування дільничних інспекторів міліції, які не мають відповідного досвіду роботи, з метою підвищення професійного рівня працівників та впровадження в практичну діяльність позитивних форм і методів їх роботи.

3.4. Протягом січня 2011 року розглянути на оперативних нарадах стан організації наставництва в службі дільничних інспекторів міліції. Провести практичні заняття з

начальниками відділів (секторів) дільничних інспекторів міліції міськрайорганів внутрішніх справ та наставниками щодо обміну досвідом роботи з питань навчання новопризначених працівників формам і методам роботи з населенням, спрямованим на підвищення авторитету працівника міліції.

3.5. Постійно вивчати умови праці дільничних інспекторів міліції, забезпечення їх службовими приміщеннями, житлом, транспортними засобами, засобами зв'язку, комп'ютерною технікою та спецзасобами. У разі потреби вносити органам державної влади та органам місцевого самоврядування пропозиції щодо сприяння у вирішенні зазначених питань відповідно до статті 24 Закону України "Про міліцію".

3.6. Заборонити використання дільничних інспекторів міліції поза межами закріплених за ними адміністративних дільниць та для виконання завдань, не пов'язаних з їх службовими обов'язками.

4. Визнати такими, що втратили чинність, наказ МВС від 20.10.2003 № 1212 "Про затвердження Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11.11.2003 за № 1031/8352 (зі змінами), та наказ МВС від 25.07.2005 № 595 "Про затвердження Положення про громадського помічника дільничного інспектора міліції в сільській місцевості", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.08.2005 за № 865/11145 (зі змінами).

5. Департаменту громадської безпеки МВС (Петровський В.В.) у п'ятиденний строк після підписання наказу забезпечити його подання на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра генерал-майора міліції Ратушняка В.І.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ МВС
11.11.2010 № 550

ПОЛОЖЕННЯ
про службу дільничних інспекторів міліції
в системі Міністерства внутрішніх справ України

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає завдання, основні напрями організації роботи, обов'язки і права працівників служби дільничних інспекторів міліції.

1.2. До складу служби дільничних інспекторів міліції входять:

1.2.1. Управління дільничних інспекторів міліції Департаменту громадської безпеки Міністерства внутрішніх справ України.

1.2.2. Відділи (сектори) дільничних інспекторів міліції управлінь (відділів) громадської безпеки головних управлінь, управлінь МВС в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі (далі – ГУМВС, УМВС).

1.2.3. Відділи (сектори) дільничних інспекторів міліції відділів громадської безпеки міських управлінь, міських, районних органів внутрішніх справ (далі – міськрайоргани).

1.2.4. До особового складу працівників служби дільничних інспекторів міліції належать начальники управлінь (відділів, секторів), їх заступники, старші інспектори з особливих доручень, старші інспектори (інспектори), старші інспектори (інспектори) по роботі з населенням та громадськими формуваннями, старші дільничні, дільничні інспектори міліції та їх помічники, які перебувають на відповідних штатних посадах та мають спеціальні звання.

1.3. У своїй діяльності працівники служби дільничних інспекторів міліції керуються Конституцією України, законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, Загальною декларацією прав людини, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод та цим Положенням.

1.4. Діяльність служби дільничних інспекторів міліції в системі МВС здійснюється відповідно до принципів законності, гуманізму, поваги до особи, соціальної справедливості, взаємодії з трудовими колективами, громадськими організаціями й населенням, незалежності від діяльності політичних партій та інших громадських об'єднань.

1.5. Працівники служби дільничних інспекторів міліції при здійсненні своїх повноважень взаємодіють з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями.

1.6. У цьому Положенні вживаються терміни в такому значенні:

Адміністративна дільниця – частина території адміністративної зони, яка наказом начальника міськрайоргану закріплюється за дільничним інспектором міліції.

Адміністративна зона – територія, що обслуговується міськрайорганом внутрішніх справ (три-чотири адміністративні дільниці), межі якої визначаються начальником міськрайоргану.

Громадська безпека – стан захищеності інтересів людини, суспільства й держави від суспільно небезпечних діянь і негативного впливу надзвичайних обставин, викликаних криміногенною ситуацією, стихійним лихом, катастрофами, аваріями, пожежами, епідеміями та іншими надзвичайними подіями.

Громадський порядок – система суспільних відносин, які складаються і розвиваються в громадських місцях під впливом правових та соціальних норм, спрямованих на забезпечення нормального функціонування установ, організацій, громадських об'єднань, праці й відпочинку громадян, повагу до їх честі, людської гідності та громадської моралі.

Дільничний (старший) інспектор міліції – посадова особа органу внутрішніх справ, на яку покладено виконання завдань служби дільничних інспекторів міліції та яку наділено повноваженнями відповідно до законодавства.

Дільничний пункт міліції – службове приміщення, яке надається дільничному інспекторові міліції для роботи та прийому громадян.

Загальна профілактична робота – комплекс заходів, спрямованих на виявлення причин та умов, які призводять до скоєння правопорушень, їх усунення в межах своєї компетенції, проведення профілактично-роз'яснювальної роботи серед громадян.

Звіт дільничного інспектора міліції перед населенням – форма профілактичної роботи, яка включає систематичне доведення до відома громадян інформації про стан правопорядку на адміністративній дільниці, заходи, які вживаються міськрайорганом внутрішніх справ щодо попередження правопорушень з метою підвищення авторитету та довіри населення до його діяльності.

Індивідуальна профілактична робота – комплекс заходів щодо конкретних осіб, схильних до вчинення правопорушень, та осіб, які перебувають на обліках в органах внутрішніх справ, з метою попередження вчинення ними злочинів та інших правопорушень.

Паспорт на адміністративну дільницю – документ, який ведеться дільничним інспектором міліції з метою накопичення інформації про адміністративну дільницю. У ньому фіксуються такі дані: схема розташування

дільниці, соціально-економічні, демографічні та інші особливості дільниці, стан злочинності та громадського порядку, наявність патрульних нарядів і громадських формувань, які беруть участь в охороні громадського порядку, профілактиці правопорушень, інші відомості та інформація, необхідна для виконання покладених на нього обов'язків.

Правопорядок – система суспільних відносин, які врегульовані нормами права.

Профілактичний облік – комплекс заходів щодо запобігання, попередження, фіксації та припинення протиправних дій, а також взяття на облік та накопичення відомостей щодо категорії осіб, які проживають на адміністративній дільниці та підлягають контролю з боку дільничного інспектора міліції.

Профілактичний обхід адміністративної дільниці – форма загальної профілактичної роботи дільничного інспектора міліції, яка поєднує відвідування установ,

організацій, підприємств, помешкань громадян, осіб, які перебувають на профілактичних обліках в органах внутрішніх справ, установлення довірчих стосунків з населенням з метою отримання необхідної інформації.

Профілактична робота дільничного інспектора міліції – здійснення організаційно-практичних заходів з проведення загальної та індивідуальної профілактики правопорушень на адміністративній дільниці.

Робота дільничного інспектора міліції зі зверненнями громадян – діяльність щодо розгляду письмових (усних) звернень (заяв, клопотань, скарг, пропозицій, зауважень) громадян, що спрямована на захист їх прав, свобод і законних інтересів.

2. Основні завдання працівників служби дільничних інспекторів міліції

2.1. Проведення загальної та індивідуальної профілактичної роботи серед жителів адміністративної дільниці. Охорона громадського порядку та забезпечення громадської безпеки на території, що обслуговується.

2.2. Робота з населенням та громадськими формуваннями на адміністративній дільниці щодо охорони громадського порядку та громадської безпеки, профілактики правопорушень та боротьби зі злочинністю.

2.3. Участь разом з іншими службами та підрозділами органів внутрішніх справ у виявленні, попередженні, припиненні адміністративних правопорушень та злочинів, а також у розкритті злочинів, учинених на території адміністративної дільниці.

3. Основні функції працівників служби дільничних інспекторів міліції

3.1. Забезпечення прав і свобод людини, її безпеки та захист від протиправних посягань, надання у межах своїх повноважень правової, соціальної допомоги та інших послуг населенню.

3.2. Налагодження співпраці з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, населенням і громадськими формуваннями з охорони громадського порядку у зміцненні правопорядку та профілактиці правопорушень.

3.3. Всебічне, повне й об'єктивне дослідження причин та умов, які призводять до вчинення правопорушень, унесення пропозицій щодо їх усунення, інформування населення з цих питань у своїх виступах як перед жителями адміністративної дільниці, так і через засоби масової інформації.

3.4. Організація діяльності базових дільничних пунктів міліції.

3.5. Формування позитивної громадської думки щодо стану правопорядку та діяльності дільничних інспекторів міліції, підвищення довіри населення до міліції.

4. Організація роботи управління дільничних інспекторів міліції Департаменту громадської безпеки МВС України

4.1. Управління дільничних інспекторів міліції (далі – УДІМ) є структурним підрозділом Департаменту громадської безпеки МВС (далі – ДГБ). У своїй діяльності управління керується Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України та цим Положенням.

4.2. УДІМ забезпечує контроль за організацією роботи підрозділів дільничних інспекторів міліції управлінь (відділів) громадської безпеки (далі – УГБ (ВГБ) ГУМВС, УМВС), міськрайорганів внутрішніх справ і надає їм організаційну та методичну допомогу в підвищенні ефективності роботи у сфері профілактики правопорушень, налагодженні співпраці з населенням та громадськими формуваннями в забезпеченні правопорядку, організації адміністративної діяльності служби, взаємодіє при вирішенні цих питань зі структурними підрозділами МВС, іншими центральними органами виконавчої влади, громадськими організаціями.

4.3. УДІМ здійснює комплексний аналіз результатів роботи дільничних інспекторів міліції України із забезпечення правопорядку, розробку та реалізацію програм,

перспективних і поточних планів та заходів щодо вдосконалення діяльності служби. Готує проекти законів і підзаконних нормативно-правових актів, вносить керівництву ДГБ і МВС пропозиції щодо підвищення ролі дільничних інспекторів міліції у зміцненні правопорядку.

4.4. Разом з Департаментом кадрового забезпечення, Головним штабом МВС УДІМ здійснює заходи щодо зміцнення кадрового та професійного складу служби дільничних інспекторів міліції, забезпечення дотримання дисципліни і законності при виконанні ними своїх службових обов'язків.

4.5. УДІМ організовує узагальнення і впровадження в практику роботи дільничних інспекторів міліції позитивного досвіду та передових форм організації їх діяльності.

4.6. УДІМ готує необхідні матеріали для розгляду їх на колегіях (оперативних нарадах) МВС, методичні рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення діяльності служби дільничних інспекторів міліції органів внутрішніх справ.

4.7. УДІМ здійснює інспектування, проведення контрольних перевірок, комплексні й інші виїзди у міськрайоргани внутрішніх справ для вивчення стану службової діяльності, дисципліни та законності, фактичного забезпечення виконання Законів України “Про міліцію”, “Про попередження насильства в сім'ї”, “Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі”, “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону”, а також надання їм методичної та практичної допомоги.

5. Організація роботи відділів (секторів) дільничних інспекторів міліції УГБ (ВГБ) ГУМВС, УМВС

5.1. Відділи (сектори) дільничних інспекторів міліції є структурними підрозділами УГБ (ВГБ) ГУМВС, УМВС. У своїй діяльності вони керуються Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України та цим Положенням.

5.2. Відділи (сектори) дільничних інспекторів міліції:

забезпечують контроль за організацією роботи підрозділів дільничних інспекторів міліції в міськрайорганах внутрішніх справ і надають їм організаційну та методичну допомогу в організації профілактичної роботи, охороні громадського порядку, адміністративної діяльності, взаємодіють при вирішенні цих питань зі структурними підрозділами ГУМВС, УМВС, а також з органами державної влади й органами місцевого самоврядування;

розробляють і реалізують заходи щодо зміцнення дисципліни та законності серед дільничних інспекторів міліції, збереження кадрового потенціалу служби та створення належних умов для їх роботи;

уживають заходів щодо підвищення ефективності діяльності дільничних інспекторів міліції у сфері профілактики правопорушень;

забезпечують своєчасне та якісне планування (прогнозування) профілактичної роботи дільничних інспекторів міліції та здійснюють контроль за його виконанням;

аналізують стан профілактики правопорушень, ефективності заходів, які вживаються дільничними інспекторами міліції, щодо його покращення. Вносять пропозиції до місцевих органів влади щодо усунення причин та умов, які призводять до їх учинення;

вивчають, узагальнюють і впроваджують у практичну діяльність служби дільничних інспекторів міліції міськрайорганів внутрішніх справ передовий досвід роботи з профілактики правопорушень;

здійснюють інспектування, контрольні перевірки, комплексні й інші виїзди у міськрайоргани внутрішніх справ для вивчення стану оперативно-службової діяльності, дисципліни та законності, фактичного забезпечення виконання Законів України “Про міліцію”, “Про попередження насильства в сім'ї”, “Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі”, “Про участь громадян в охороні

громадського порядку і державного кордону”, а також надання працівникам служби методичної та практичної допомоги;

аналізують висновки службових перевірок міськрайорганів за фактами вчинення тяжких і особливо тяжких злочинів особами, що перебувають на профілактичних обліках органів внутрішніх справ, за результатами чого вносять пропозиції до планів роботи підпорядкованих підрозділів з удосконалення організації профілактичної роботи дільничних інспекторів міліції;

здійснюють заходи з поліпшення добору, розстановки, виховання й підвищення професійної майстерності працівників служби дільничних інспекторів міліції;

за дорученням МВС у межах своєї компетенції організують перевірки звернень громадян і службових осіб та вживають необхідних заходів щодо виконання вимог законодавства.

6. Повноваження начальників відділів (секторів) дільничних інспекторів міліції міськрайорганів внутрішніх справ

6.1. Здійснюють керівництво дільничними (старшими) інспекторами міліції, їх помічниками, інспекторами (старшими) по роботі з населенням та громадськими формуваннями, спрямовують і координують їх діяльність щодо проведення профілактичної роботи на адміністративних дільницях.

6.2. Систематично контролюють, аналізують і оцінюють результати діяльності дільничних інспекторів міліції, уживають заходів щодо усунення виявлених недоліків, а також вносять керівництву міськрайоргану пропозиції щодо вдосконалення діяльності служби, зміцнення взаємодії з іншими підрозділами органів внутрішніх справ, органами державної влади та органами місцевого самоврядування, громадськими формуваннями з охорони громадського порядку.

6.3. Планують роботу відділу (сектору) дільничних інспекторів міліції, організують виконання запланованих заходів, підготовку аналітичних матеріалів з основних напрямів їхньої службової діяльності.

6.4. Представляють при призначенні на посади дільничних інспекторів (за дорученням начальника міськрайоргану) в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та громадських формуваннях з охорони громадського порядку.

6.5. Контролюють прийняття та своєчасний якісний і повний розгляд дільничними інспекторами міліції звернень громадян та службових осіб, які перебувають у них на виконанні.

6.6. Вносять керівництву міськрайоргану внутрішніх справ пропозиції про заслуховування на оперативних нарадах дільничних інспекторів щодо результатів їхньої діяльності.

6.7. Здійснюють контроль за несенням служби дільничними інспекторами міліції, їх помічниками.

6.8. Щомісяця перевіряють наявність та ведення дільничними (старшими) інспекторами міліції службової документації, яка зберігається в їхньому службовому приміщенні, дотримання ними санітарного порядку й пожежної безпеки на робочому місті з відображенням результатів перевірки в Паспорті дільниці (додаток 1).

6.9. Надають допомогу дільничним інспекторам міліції з питань профілактичної роботи, підбору громадських помічників дільничних інспекторів міліції, підготовки матеріалів для проведення звітів перед населенням адміністративної дільниці.

6.10. Аналізують і готують пропозиції органам місцевого самоврядування про стан матеріально-технічного забезпечення дільничних інспекторів, потребу в наданні житла, службових приміщень, забезпечення їх меблями і засобами зв'язку.

6.11. Беруть участь у межах компетенції у відборі, навчанні, вихованні кадрів для служби дільничних інспекторів міліції. Уносять пропозиції про призначення на посаду, переміщення та звільнення з посади дільничних інспекторів, заохочення і притягнення у

встановленому Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ порядку до дисциплінарної відповідальності, а також про заохочення громадян, членів громадських формувань з охорони громадського порядку, які активно сприяють міліції в забезпеченні охорони громадського порядку, профілактиці правопорушень.

6.12. Забезпечують взаємодію дільничних інспекторів міліції з громадськими формуваннями з охорони громадського порядку щодо виконання ними завдань, передбачених законодавством, профілактики правопорушень, а також проведення роботи з особами, які перебувають на профілактичному обліку органів внутрішніх справ.

6.13. Уживають заходів щодо підвищення ролі старших дільничних інспекторів міліції в безпосередньому керівництві дільничними інспекторами та посиленні контролю за їх повсякденною службовою діяльністю.

6.14. Уживають заходів щодо закріплення дільничних інспекторів на адміністративних дільницях, унеможливлення доручення їм завдань, не передбачених функціональними обов'язками, а також створення належних умов для їх роботи, забезпечення житлом і службовими приміщеннями, транспортними засобами та засобами зв'язку.

6.15. Розробляють і подають на затвердження керівництву міськрайоргану графіки роботи підлеглих, виступів і звітів перед населенням, організують та контролюють їх виконання.

6.16. Проводять за фактами вчинення тяжких і особливо тяжких злочинів особами, які перебувають на профілактичному обліку в органах внутрішніх справ, службові розслідування щодо виконання дільничними інспекторами міліції обов'язків з профілактики злочинів стосовно осіб цієї категорії відповідно до Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України.

При проведенні службового розслідування щодо дільничного інспектора міліції за фактами скоєння злочинів особами, які перебувають на профілактичному обліку в органах внутрішніх справ, вивчаються:

відомості на осіб, що перебувають на профілактичному обліку в органі внутрішніх справ;

матеріали про вчинений злочин;

пояснення від родичів, знайомих, сусідів за фактом скоєння злочину і його мотивів;

характеристики з місця проживання і роботи (навчання) особи, яка скоїла злочин;

рапорти (довідки) про індивідуально-профілактичну роботу, що проводилася дільничним інспектором міліції та працівниками інших служб і підрозділів з особою, що перебувала на профілактичному обліку в органі внутрішніх справ і скоїла злочин;

інші документи, що містять відомості про особу, її зв'язки, спосіб життя (матеріали справ про адміністративний нагляд).

За матеріалами, отриманими під час службового розслідування, складається висновок з трьох розділів.

У першому розділі висновку міститься така інформація:

посада, спеціальне звання, прізвище, ініціали керівника, що затвердив висновок;

посада, спеціальне звання, прізвище, ініціали працівника, який проводив службове розслідування;

дата початку і закінчення розслідування;

повні дані про особу, яка перебувала на профілактичному обліку в органі внутрішніх справ і скоїла злочин (прізвище, ім'я, по батькові, число, місяць і рік народження, місце роботи чи навчання, коли і які злочини, правопорушення вчиняв раніше, ужиті заходи), коротка фабула скоєного злочину, склад учасників, дата порушення кримінальної справи, статті Кримінального кодексу України.

У другому розділі висновку службового розслідування, який починається зі слова "Установив", указуються такі відомості:

з якого часу і на яких підставах особа, що вчинила злочин, перебувала на обліку в органі внутрішніх справ;

дані на працівників, які проводили профілактичну роботу з особою, що перебувала на профілактичному обліку в органі внутрішніх справ і скоїла злочин;

інформація про поведінку особи в побуті, стосунки з родичами, знайомими, сусідами;

скільки, коли, які злочини чи правопорушення скоїла особа, яка перебувала на профілактичному обліку в органі внутрішніх справ;

заходи, що вживалися до особи, яка перебувала на профілактичному обліку в органі внутрішніх справ, з оцінкою їх своєчасності та ефективності (якщо заходи до особи не вживалися, то вказати причини);

виявлені недоліки в здійсненні контролю за особою, недоліки в профілактичній і оперативно-розшуковій діяльності щодо встановлення зв'язків, намірів, способу життя, недоліки в роботі з попередження повторних злочинів, несвоечасне взяття (або невзяття) особи на облік, інші обставини, що мають значення для об'єктивної оцінки повноти й ефективності роботи, що проводилася;

причини й умови, що призвели до вчинення злочину.

У третьому розділі висновку службового розслідування, що починається із слів "Уважав би", формулюються пропозиції про вжиття заходів для усунення виявлених недоліків та вжиття заходів дисциплінарного впливу до дільничних інспекторів міліції.

Якщо під час службового розслідування виявляється вина працівників відділу дільничних інспекторів міліції, інших підрозділів або керівників, у висновку додатково вказуються їх посада, спеціальне звання, прізвище та ініціали, відомості про виявлені недоліки і пропонуване дисциплінарне стягнення.

До висновку за матеріалами службового розслідування додаються проекти наказів, інформацій і копії виданих раніше документів.

За аналогічною схемою проводяться службові розслідування щодо дільничного інспектора за фактами вчинення тяжких і особливо тяжких злочинів на побутовому ґрунті.

Висновок затверджується начальником міськрайоргану.

Якщо службове розслідування проводиться за дорученням МВС, висновок затверджується заступником начальника ГУМВС, УМВС – начальником міліції громадської безпеки, а за його відсутності – особою, яка виконує його обов'язки.

6.17. Організують та контролюють проведення дільничними інспекторами міліції профілактичної роботи з особами, які перебувають на профілактичних обліках.

6.18. Контролюють дотримання працівниками служби дільничних інспекторів міліції дисципліни та законності.

6.19. Забезпечують виконання рішень органів місцевого самоврядування.

6.20. Відповідають за стан службової дисципліни, виконання вимог цього Положення дільничними (старшими) інспекторами міліції.

7. Порядок призначення старших дільничних (дільничних) інспекторів міліції та їх помічників

7.1. Старший дільничний (дільничний) інспектор міліції є громадянином України, який перебуває на відповідній штатній посаді начальницького складу органів внутрішніх справ та має спеціальне звання.

7.2. Старший дільничний інспектор міліції повинен мати вищу юридичну або іншу вищу освіту кваліфікаційного рівня "спеціаліст" чи "бакалавр" та стаж роботи на посаді дільничного інспектора не менше трьох років, а дільничний інспектор міліції – юридичну або іншу спеціальну освіту кваліфікаційного рівня "бакалавр", "спеціаліст", необхідний рівень знань, достатній для виконання своїх функціональних обов'язків, і прийняти Присягу працівника органів внутрішніх справ України.

При призначенні кандидата на посаду дільничного інспектора міліції, який буде обслуговувати територію з компактним проживанням етнічних меншин, доцільно враховувати його приналежність до цих меншин.

7.3. Старший дільничний (дільничний) інспектор міліції призначається на посаду і звільняється з посади наказом начальника ГУМВС, УМВС.

7.4. Працівник, уперше прийнятий до органів внутрішніх справ на посаду дільничного інспектора, допускається до самостійної роботи на дільниці після початкової підготовки, а призначений на цю посаду після закінчення навчального закладу МВС чи з іншого підрозділу, якщо він раніше не працював на такій посаді, – після проходження відповідних курсів та тримісячного стажування на закріпленій дільниці під керівництвом досвідченого дільничного інспектора.

7.5. Старший дільничний (дільничний) інспектор міліції проходить курси підвищення кваліфікації у вищих навчальних закладах МВС безкоштовно.

7.6. Питання щодо прийому на службу, переведення працівників служби дільничних інспекторів в інші підрозділи або працівників з інших підрозділів міськрайорганів до служби дільничних інспекторів міліції обов'язково погоджуються із заступниками начальників – начальниками міліції громадської безпеки, керівництвом УГБ (ВГБ), відділів (секторів) дільничних інспекторів міліції ГУМВС, УМВС.

7.7. З метою надання допомоги дільничним інспекторам міліції, що обслуговують території зі складною оперативною обстановкою, до штату служби дільничних інспекторів міліції вводяться посади помічників дільничних інспекторів міліції.

7.7.1. Кількість помічників дільничних інспекторів міліції визначається співвідношенням кількості таких посад і посад старших дільничних інспекторів і дільничних інспекторів міліції з розрахунку 1:4.

7.7.2. Помічником дільничного інспектора міліції присвоюється спеціальне звання молодшого начальницького складу органів внутрішніх справ.

7.7.3. Призначення на посаду помічника дільничного інспектора міліції та звільнення з неї здійснюються начальником міськрайоргану згідно з номенклатурою посад, що визначається наказом ГУМВС, УМВС.

7.7.4. Наказом начальника міськрайоргану помічник дільничного інспектора міліції закріплюється за конкретним дільничним (старшим дільничним) інспектором міліції. Свою службову діяльність він здійснює під безпосереднім керівництвом дільничного (старшого дільничного) інспектора міліції, за яким закріплений.

7.7.5. Помічник дільничного інспектора міліції не виносить рішень у справах про адміністративні правопорушення та не приймає рішення щодо відмови в порушенні кримінальної справи.

8. Права старшого дільничного (дільничного) інспектора міліції

8.1. Вимагати від громадян і службових осіб, які порушують громадський порядок, припинення правопорушень та дій, що перешкоджають здійсненню повноважень міліції, виносити на місці усне попередження особам, які допустили малозначні адміністративні порушення, а в разі невиконання зазначених вимог застосовувати передбачені законодавством України заходи примусу.

8.2. Перевіряти у громадян при підозрі у вчиненні правопорушень документи, що засвідчують їх особу, а також інші документи, необхідні для з'ясування питання щодо додержання правил, нагляд і контроль за виконанням яких покладено на міліцію.

8.3. Виявляти і вести облік осіб, які підлягають профілактичному впливу, на підставі та в порядку, встановленому законодавством України, виносити їм офіційне застереження про неприпустимість протиправної поведінки, зразок якого наведено у додатку 2 до цього Положення.

8.4. Викликати громадян і службових осіб за справами і матеріалами, які перебувають у його провадженні або в провадженні слідчого (за його дорученням). У

випадках і в порядку, що передбачені Кримінально-процесуальним кодексом України і Кодексом України про адміністративні правопорушення, здійснювати привід громадян і посадових осіб, які без поважних причин ухиляються від явки за викликом.

8.5. Викликати осіб, які систематично вчиняють порушення громадського порядку та інші правопорушення, для винесення їм офіційного застереження про неприпустимість протиправної поведінки.

8.6. Доставляти до міськрайоргану і затримувати осіб, які вчинили адміністративне правопорушення, якщо вичерпані інші заходи впливу.

8.7. Відповідно до пункту 5 частини першої статті 11 Закону України “Про міліцію” затримувати і тримати у спеціально відведених для цього приміщеннях військовослужбовців, які вчинили діяння, що підпадають під ознаки злочину або адміністративного правопорушення, до передачі їх військовослужбовцям Військової служби правопорядку у Збройних Силах України або військового командування.

8.8. Складати протоколи про адміністративні правопорушення та накладати адміністративні стягнення на громадян, які вчинили адміністративні правопорушення, відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Проводити особистий огляд, огляд речей, вилучення речей і документів, застосовувати інші передбачені законодавством заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.

8.9. Входити безперешкодно в будь-який час доби:

на територію і в приміщення підприємств, установ і організацій, у тому числі митниці, та оглядати їх з метою припинення злочинів, переслідування осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, при стихійному лихові та інших надзвичайних обставинах;

до житла чи до іншого володіння особи, яка перебуває під адміністративним наглядом, з метою перевірки виконання встановлених судом обмежень.

Забороняється входити на територію і в приміщення посольств, консульств, місій іноземних держав, а також до приміщень іноземних громадян, які користуються дипломатичним імунітетом.

8.10. Затримувати і доставляти до органів внутрішніх справ відповідно до Закону України “Про міліцію” осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, обвинувачених, які переходять від дізнання, слідства чи суду, засуджених, які ухиляються від виконання кримінального покарання, - на строки і в порядку, передбачені законом, щодо яких як запобіжний захід обрано взяття під варту, - на строк, встановлений судом, але не більше десяти діб.

8.11. Використовувати безперешкодно транспортні засоби, що належать підприємствам, установам, організаціям і громадянам (крім транспортних засобів дипломатичних, консульських та інших представництв іноземних держав, міжнародних організацій, транспортних засобів спеціального призначення), для проїзду до місця події чи стихійного лиха, доставлення до лікувальних закладів осіб, які потребують невідкладної медичної допомоги, переслідування правопорушників та доставлення їх до органів внутрішніх справ.

8.12. Уживати до осіб, які вчинили насильство в сім'ї, заходів, передбачених статтею 6 Закону України “Про попередження насильства в сім'ї”.

8.13. У невідкладних випадках безперешкодно і безкоштовно користуватися засобами зв'язку, що належать підприємствам, установам, організаціям, а засобами зв'язку, що належать громадянам, – за їхньою згодою.

8.14. Застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю в порядку, установленому Законом України “Про міліцію”.

8.15. Підписувати і надсилати запити:

до інформаційних центрів – щодо громадян, які є учасниками кримінального процесу, а також осіб, які перебувають на профілактичному обліку, з метою перевірки наявності у них судимості;

за місцем роботи правопорушників – про видачу на них характеристик, довідок та інших документів, необхідних для перевірки заяв громадян, виконання запитів підприємств, установ і організацій, проведення профілактичної роботи;

закладів охорони здоров'я – про перебування громадян на медичному або профілактичному обліку, хворих на хронічний алкоголізм чи наркоманію, їх ставлення до лікування.

8.16. Направляти до органів державної влади та місцевого самоврядування, громадським організаціям, трудовим колективам і громадськості за місцем проживання особи пропозиції щодо:

усунення причин та умов, які призводять до вчинення правопорушень;

ужиття заходів з метою попередження насильства в сім'ї, надання соціальної допомоги сім'ям, що опинилися в складних життєвих обставинах;

призупинення (припинення) діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку, які неналежним чином виконують свої обов'язки.

9. Обов'язки дільничного інспектора міліції

9.1. Дільничний інспектор міліції повинен постійно вивчати та аналізувати оперативну обстановку на адміністративній дільниці.

9.2. Дільничний інспектор міліції повинен знати:

територію адміністративної дільниці, її особливості, систему доріг, розташування й режим роботи підприємств, установ та організацій усіх форм власності, баз, складів, інших місць збереження товарно-матеріальних цінностей, а також об'єктів дозвільної системи, аптеки, інші місця збереження наркотичних засобів та психотропних речовин, порядок їх охорони, місця стоянок транспортних засобів, а в сільській місцевості – усі населені пункти, фермерські господарства, лісові масиви, заготівельні та переробні організації, можливі місця незаконного вирощування посівів снотворного маку чи конопель, місця зберігання і переробки врожаю цих культур, які містять наркотичні речовини;

населення адміністративної дільниці, характер його зайнятості, етнічний склад, місцеві звичаї, традиції та культуру;

кількість скоєних на адміністративній дільниці злочинів, обставини, які призводять до їх скоєння, осіб, поведінка яких контролюється працівниками органів внутрішніх справ, прикмети осіб, що підозрюються у скоєнні злочинів, осіб, що скоїли злочини, викрадених речей та транспортних засобів, які перебувають у розшуку;

законодавство, що регламентує діяльність служби дільничних інспекторів міліції, питання організації охорони громадського порядку та громадської безпеки, боротьби зі злочинністю, а також керуватися ними у повсякденній діяльності;

місця концентрації осіб, схильних до скоєння адміністративних правопорушень та злочинів;

сили та засоби, які залучаються до охорони громадського порядку, попередження й розкриття злочинів та адміністративних правопорушень;

порядок огляду місця події, виявлення, закріплення та вилучення слідів злочину та інших речових доказів, дії дільничного інспектора міліції на місці вчинення злочину, а також оформлення процесуальних документів, які складаються за дорученням слідчого.

9.3. Дільничний інспектор міліції має надавати допомогу:

9.3.1. Громадянам, службовим особам, підприємствам, установам, організаціям, громадським організаціям у здійсненні їх законної діяльності, якщо їм чиниться протидія або загрожує небезпека з боку правопорушників.

9.3.2. Правову, першу медичну та іншу допомогу громадянам, які постраждали від протиправних дій, у результаті нещасних випадків, особам, які перебувають в безпорадному або іншому небезпечному для життя або здоров'я стані.

9.4. Дільничний інспектор міліції повинен попереджувати, виявляти та припиняти адміністративні правопорушення, здійснювати в межах своїх повноважень провадження у справах про адміністративні правопорушення.

9.5. При виявленні на території адміністративної дільниці інших порушень, реагування на які не належить до компетенції органів внутрішніх справ, інформувати про це органи державної влади та місцевого самоврядування.

9.6. Проводити профілактично-роз'яснювальну роботу серед населення з метою формування у свідомості громадян, особливо молоді, правової культури, негативного ставлення до суспільно небезпечних явищ.

9.7. Рекомендує особам, яким заподіяно тілесні ушкодження, звернутися до органів судово-медичної експертизи для проходження медичного обстеження для визначення ступеня тяжкості цих ушкоджень.

10. Організація роботи дільничного інспектора міліції на адміністративній дільниці

10.1. Організація роботи дільничного інспектора покладається на начальника міського, районного органу (управління) внутрішніх справ, його заступника – начальника міліції громадської безпеки та заступника начальника з керівництва дільничними інспекторами міліції. Безпосереднє керівництво його роботою здійснює начальник відділу (сектору) дільничних інспекторів та старший дільничний інспектор.

10.2. За дільничним інспектором наказом начальника міськрайоргану закріплюється адміністративна дільниця, якій надається відповідний порядковий номер. Територія адміністративної дільниці (її розміри та межі) визначається, а за необхідності уточнюється або переглядається (зменшується або збільшується) начальником міськрайоргану за поданням заступника начальника міськрайоргану (начальника міліції громадської безпеки, начальника служби дільничних інспекторів міліції) з обов'язковим урахуванням чисельності населення, яке проживає на дільниці, стану оперативної обстановки, наявності закріпленого за дільничним інспектором автотранспорту, особливостей території та адміністративного поділу міста (району) до визначених розрахунків (до 3 тис. чол. – у містах, у сільській місцевості – до 2,2 тис. чол., індивідуально диференційованої площі залежно від кількості населених пунктів, віддаленості їх від міськрайоргану та між собою), думки населення та місцевих органів самоврядування.

10.3. На період тривалої відсутності дільничного інспектора (відпустки, навчання, хвороба, відрядження та інше) обслуговувана ним адміністративна дільниця наказом начальника міськрайоргану за поданням заступника начальника (начальника міліції громадської безпеки, начальника служби дільничних інспекторів) закріплюється за іншим дільничним інспектором міліції.

10.4. Приймання дільниці проводиться під контролем начальника міліції громадської безпеки (за потреби – інших заступників начальника міськрайоргану), за участю старшого дільничного інспектора і в присутності дільничного інспектора, який здає дільницю. Дільничного інспектора, який приймає дільницю, ознайомлюють з її особливостями і станом оперативної обстановки. Про приймання-здавання дільниці робиться спеціальна позначка в паспорті на дільницю.

10.5. Дільничний інспектор міліції працює за особистим планом, складеним у робочому зошиті на кожен тиждень з урахуванням оперативної обстановки та наявності на виконанні кореспонденції.

Робочий зошит ведеться в довільній формі, реєструється в секретаріаті (канцелярії) міськрайоргану внутрішніх справ. Аркуші робочого зошита повинні бути пронумеровані, прошиті та скріплені печаткою.

10.6. Дільничний інспектор міліції у своїй роботі тісно взаємодіє з працівниками інших служб та підрозділів міськрайоргану шляхом обміну інформацією, участі в

плануванні та реалізації спільних заходів, що проводяться за рішенням його безпосереднього керівника, начальника міськрайоргану внутрішніх справ чи заступника.

10.7. Кожний дільничний інспектор міліції веде Паспорт дільниці, у якому зосереджуються відомості, що характеризують соціально-економічні, демографічні та інші особливості дільниці, дані про стан злочинності, організацію охорони громадського порядку, а також інша інформація, необхідна для виконання покладених на нього обов'язків.

10.8. Режим роботи дільничного інспектора міліції визначається залежно від стану оперативної обстановки на дільниці. Тривалість робочого часу та відпочинку визначається Законом України "Про міліцію", законодавством про працю і Положенням про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.91 № 114.

10.9. Протягом усього робочого дня дільничний інспектор зобов'язаний у встановленому начальником міськрайоргану внутрішніх справ або начальником міліції громадської безпеки порядку підтримувати зв'язок з черговим по міськрайоргану внутрішніх справ і своїм безпосереднім керівником.

10.10. Установлюються приймальні дні населення на кожній дільниці у вівторок з 09.00 до 11.00, четвер – з 18.00 до 21.00, суботу – одним із дільничних інспекторів міліції адміністративної зони з 10.00 до 13.00 у службовому приміщенні старшого дільничного інспектора.

10.11. Усі звернення під час особистого прийому громадян заносяться дільничним інспектором міліції до журналу обліку особистого прийому громадян дільничним (старшим дільничним) інспектором міліції (додаток 3) і реєструються відповідно до вимог Закону України "Про звернення громадян" та наказу МВС від 14.04.2004 № 400 "Про порядок приймання, реєстрації та розгляду в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.05.2004 за № 571/9170.

10.12. Дільничний інспектор міліції здійснює поквартирний та подвірний обхід помешкань громадян відповідно до методики проведення поквартирного (подвірного) обходу (додаток 4) з обов'язковим врученням візитних карток і пам'яток з профілактики злочинів. Результати обходу використовує в попереджувально-профілактичній роботі.

11. Особливості організації роботи дільничного інспектора міліції в сільській місцевості

Специфіка роботи дільничного інспектора міліції, який обслуговує сільську місцевість, насамперед визначається віддаленістю адміністративної дільниці від органу внутрішніх справ, відсутністю на цій території патрульної служби міліції, необхідністю виконання ним у тісній взаємодії з виконавчими органами сільських, селищних рад і громадськими організаціями функцій інших служб органів внутрішніх справ.

11.1. При закріпленні за дільничним інспектором міліції адміністративної дільниці в сільській місцевості враховується її територія (особливості, розміри та межі), кількість сільських (селищних) рад та населених пунктів, віддаленість їх від районного органу внутрішніх справ та між собою, стан оперативної обстановки.

Доцільно закріплювати адміністративну дільницю за дільничним інспектором міліції у межах однієї сільської (селищної) ради, що дасть йому можливість більш ефективно впливати на стан правопорядку на її території, оперативно реагувати на звернення громадян щодо вчинення злочинів та інших правопорушень.

11.2. Дільничний інспектор міліції, який обслуговує два і більше сільських населених пункти, здійснює прийом громадян у визначені дні відповідно до графіка, затвердженого начальником міськрайоргану внутрішніх справ.

Приклад: якщо дільничний інспектор міліції обслуговує чотири населених пункти, прийом громадян може здійснюватися за таким графіком:

перший, третій вівторок місяця з 09.00 до 11.00 – у першому населеному пункті;
 другий, четвертий вівторок місяця з 09.00 до 11.00 – у другому населеному пункті;
 перший, третій четвер місяця з 18.00 до 21.00 – у третьому населеному пункті;
 другий, четвертий четвер місяця з 18.00 до 21.00 – у четвертому населеному пункті.

У сільській місцевості прийом громадян проводити разом з представниками сільських (селищних) рад (за їх згодою), що дасть можливість вирішувати порушені у зверненнях питання відповідно до компетенції органів внутрішніх справ.

11.3.3 метою забезпечення належного громадського порядку, профілактики правопорушень у сільській місцевості дільничний інспектор міліції вживає таких заходів:

взаємодіє з головами сільських (селищних) рад, активом громадськості, керівниками сільськогосподарських підприємств, навчальних та культурних закладів з питань забезпечення правопорядку, профілактики правопорушень;

за відсутності громадських формувань з охорони громадського порядку виходить з клопотаннями до виконавчих комітетів сільських (селищних) рад щодо їх створення;

проводить за участю представників органів місцевого самоврядування, громадських помічників профілактично-роз'яснювальну роботу серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів, населення, звітує на загальних зборах громад щодо стану правопорядку в населених пунктах з метою удосконалення організації профілактичної роботи, формування у свідомості людей, особливо молоді, правової культури, негативного ставлення до суспільно небезпечних явищ, підняття престижу служби дільничних інспекторів серед громадян;

у взаємодії із сільськими (селищними) радами та громадськими організаціями попереджує правопорушення стосовно осіб, які потребують соціальної, правової та іншої допомоги. З цією метою налагоджує взаємодію з органами соціального забезпечення, опікунськими радами органів місцевого самоврядування, благодійними організаціями, вносить пропозиції про закріплення за самотніми особами літнього віку опікунів, організацію шефства над ними та вжиття інших заходів з метою зміцнення їх соціальної захищеності;

уживає заходів щодо попередження розкрадання сільгосппродуктів, пально-мастильних матеріалів, домашніх тварин. До цієї роботи активно залучає сільський актив, громадських помічників та членів громадських формувань з охорони громадського порядку;

у межах прикордонних районів взаємодіє з дільничними інспекторами прикордонної служби щодо проведення профілактичних заходів з протидії нелегальній міграції, виявлення шляхів проникнення контрабандних товарів, а також мешканців населених пунктів, розташованих у зоні державного кордону, через які здійснюються незаконні операції з переміщення товарів;

разом з громадськими помічниками, членами громадських формувань з охорони громадського порядку систематично проводить відпрацювання території адміністративної дільниці з метою виявлення місць незаконного посіву снотворного маку чи конопель, місць зберігання і переробки врожаю цих культур, які містять наркотичні речовини;

уживає заходів для попередження, виявлення фактів виготовлення або зберігання без мети збуту самогону чи інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення, виготовлення або зберігання без мети збуту апаратів для їх вироблення, реалізації самогону та інших міцних спиртних напоїв домашнього виробництва;

вносить пропозиції головам сільських (селищних) рад щодо усунення причин та умов, які призводять до вчинення правопорушень.

12. Організація роботи старшого дільничного інспектора міліції у межах адміністративної зони

12.1. Кількість населення, що обслуговується старшим дільничним інспектором міліції, та чисельність групи дільничних інспекторів, якими він керує, установлюються

начальником міськрайоргану внутрішніх справ залежно від стану оперативної обстановки, розмірів території та інших особливостей адміністративної зони.

12.2. Старший дільничний інспектор міліції одночасно з обслуговуванням закріпленої за ним дільниці з метою забезпечення організації роботи групи дільничних інспекторів і повсякденного контролю за їх діяльністю щомісяця, з урахуванням оперативної обстановки на території адміністративної зони, розробляє спільні заходи, які включає до плану роботи адміністративної зони.

12.3. Безпосередньо організовує:

щоденний інструктаж особового складу, задіяного до охорони громадського порядку на території обслуговування, та контроль за його роботою;

взаємодію дільничних інспекторів міліції з працівниками інших підрозділів міськрайоргану внутрішніх справ, громадськими формуваннями з охорони громадського порядку та населенням у профілактиці правопорушень;

не менше одного разу на місяць перевірку осіб, які перебувають на обліку дільничних інспекторів міліції;

проведення необхідної роз'яснювальної роботи серед населення з питань запобігання вчиненню злочинів та інших правопорушень;

співпрацю дільничних інспекторів міліції з працівниками підрозділів кримінально-виконавчої інспекції Державного департаменту України з питань виконання покарань щодо організації та проведення індивідуально-профілактичної роботи з особами, засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

12.4. Здійснює контроль за підготовкою інформації до закладів охорони здоров'я щодо осіб, які виявлені під час проведення профілактичних заходів і становлять групу ризику – соціально небезпечних психічно хворих, носіїв СНІД, хворих на туберкульоз, наркоманію, венеричні захворювання, уживає заходів згідно із законодавством України разом з відповідними органами до їх локалізації та направлення на лікування.

12.5. З метою залучення населення до охорони громадського порядку, профілактики правопорушень уносить пропозиції до місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування щодо створення громадських формувань з охорони громадського порядку.

12.6. Підтримує постійний зв'язок з черговим по міськрайоргану внутрішніх справ, орієнтує працівників, закріплених за адміністративною зоною, на зміни в оперативній обстановці та обставини скоєних злочинів.

12.7. Надає допомогу дільничним інспекторам міліції з питань підвищення їх професійної майстерності, відбору й організації роботи громадських помічників дільничних інспекторів міліції, зміцнення взаємодії з населенням та громадськими формуваннями з охорони громадського порядку, проведення індивідуальної попереджувальної роботи з правопорушниками, своєчасного розгляду скарг, заяв і звернень громадян, виконання інших службових обов'язків.

12.8. Узагальнює й оцінює результати роботи групи дільничних інспекторів міліції за місяць, квартал, півріччя, рік і доповідає їх з відповідними пропозиціями начальнику відділу (сектору) дільничних інспекторів.

12.9. Безпосередньо відповідає за стан дисципліни і законності серед дільничних інспекторів міліції.

12.10. Вносить начальникові міськрайоргану внутрішніх справ пропозиції з питань:

удосконалення діяльності дільничних інспекторів міліції, посилення їх ролі в профілактичній роботі з особами, які перебувають на обліках органів внутрішніх справ;

з урахуванням оперативної обстановки – найбільш доцільної розстановки сил і засобів, які за єдиною дислокацією використовуються на адміністративній зоні, їх маневреності та активності в попередженні й запобіганні порушенням громадського порядку і скоєння злочинів, насамперед на вулицях та в інших громадських місцях;

інформування місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування про недоліки в організації роботи громадських формувань з профілактики правопорушень, усунення причин та умов, що призводять до їх скоєння;

режиму роботи дільничних інспекторів міліції на закріпленій території;

зміни межі дільниці, що обслуговується;

створення дільничним інспекторам міліції необхідних умов праці та побуту;

заохочення та накладення на дільничних інспекторів міліції дисциплінарних стягнень.

13. Організація проведення індивідуально-профілактичної роботи

13.1. Дільничний (старший дільничний) інспектор міліції, крім загальної профілактичної роботи серед населення на території адміністративної дільниці, здійснює профілактичні заходи щодо осіб, схильних до вчинення правопорушень, та осіб, які перебувають на профілактичних обліках в органах внутрішніх справ, щодо попередження вчинення з їх боку злочинів та інших правопорушень з широким залученням до цієї роботи населення, громадських помічників.

13.2. Дільничний інспектор міліції ставить на профілактичний облік та у межах своєї компетенції проводить профілактичну роботу з особами таких категорій:

звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисний злочин і в яких судимість не знято або не погашено у встановленому законом порядку;

засудженими за вчинення злочинів, виконання вироку щодо яких не пов'язано із позбавленням волі;

особами, яким було винесено офіційне застереження про неприпустимість учинення насильства в сім'ї;

психічно хворими, які є суспільно небезпечними і перебувають на спеціальному обліку в закладах охорони здоров'я.

Дільничний інспектор міліції взаємодіє та надає допомогу іншим підрозділам і службам органів внутрішніх справ в організації та проведенні профілактичних заходів стосовно осіб, які перебувають в них на профілактичних обліках. Про таких осіб підрозділи та служби органів внутрішніх справ інформують службу дільничних інспекторів міліції.

13.3. Вносить начальникові міськрайоргану внутрішніх справ пропозиції про встановлення адміністративного нагляду за раніше судимими, здійснює контроль за додержанням такими особами правил відповідно до Закону України "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі" та встановлених судом обмежень. Уживає заходів щодо притягнення до адміністративної або кримінальної відповідальності осіб, які порушують встановлені правила адміністративного нагляду.

13.4. Виявляє на адміністративній дільниці осіб, які допускають правопорушення в сім'ях, уживають наркотичні засоби і психотропні речовини без призначення лікаря, психічно хворих, які створюють безпосередню загрозу для себе та оточуючих. Уживає до зазначених осіб своєчасні заходи профілактичного впливу з метою недопущення вчинення ними злочинів та адміністративних правопорушень. Про отриману інформацію повідомляє заінтересовані підрозділи та служби органів внутрішніх справ, органи державної влади та місцевого самоврядування.

13.5. Установлює місця збору осіб, схильних до скоєння злочинів та правопорушень, осіб, які надають приміщення для вживання наркотиків і психотропних речовин, розпиття спиртних напоїв і розпусти, втягують неповнолітніх у злочинну діяльність, про що інформує заінтересовані служби органів внутрішніх справ для вжиття заходів реагування.

13.6. З метою своєчасного виявлення осіб, схильних до вчинення правопорушень, дільничний інспектор міліції щомісяця вивчає та узагальнює:

інформацію чергової частини міськрайоргану внутрішніх справ про виїзди чергових нарядів міліції на сімейні конфлікти;

повідомлення закладів охорони здоров'я про заподіяння тілесних ушкоджень, пов'язаних з насильством у сім'ї;

скарги та заяви громадян, повідомлення посадових осіб про правопорушення, учинені в сім'ях;

матеріали, за якими винесено постанови про відмову в порушенні кримінальної справи за фактами, що мали місце у сфері сімейно-побутових відносин;

матеріали громадських формувань з охорони громадського порядку щодо осіб, схильних до скоєння правопорушень.

13.7. Постанова на профілактичний облік осіб, що зазначені в пункті 13.2 цього Положення, проводиться на підставі мотивованого рапорту дільничного інспектора. Рішення про постановку на профілактичний облік приймає начальник міськрайоргану внутрішніх справ або його заступник.

Відомості на осіб, які беруться на профілактичний облік (далі – підоблікові особи), заносяться до журналу реєстрації підоблікових осіб (додаток 5).

Відомості про осіб, щодо яких здійснюється профілактична робота дільничними інспекторами міліції, заносяться до інтегрованих інформаційно-пошукових систем органів внутрішніх справ.

Журнал реєстрації підоблікових осіб ведеться в електронному вигляді відповідно до визначеної форми. За відсутності персонального комп'ютера інформація заноситься в письмовій формі до зазначеного журналу, виготовленого друкарським способом.

Ведення зазначеного журналу покладається на працівників відділу (сектору) дільничних інспекторів міліції міськрайоргану внутрішніх справ.

У дільничного інспектора міліції в електронному вигляді зберігаються відомості на підоблікових осіб, які проживають на території адміністративної дільниці.

Справи заводяться щодо раніше судимих осіб, яким встановлено адміністративний нагляд, та осіб, засуджених до позбавлення волі за тяжкі, особливо тяжкі злочини або засуджених два і більше разів до позбавлення волі за умисні злочини, якщо вони після відбування покарання або умовно-дострокового звільнення від відбування покарання, незважаючи на попередження органів внутрішніх справ, систематично порушують громадський порядок і права громадян, учиняють інші правопорушення.

Справи зберігаються у відділі (секторі) дільничних інспекторів міліції.

Якщо особа одночасно належить до декількох категорій правопорушників, про це вказується в пункті 5 зазначеного журналу.

У разі переїзду профілактованої особи на нове місце проживання до міськрайоргану внутрішніх справ за територіальністю протягом п'яти днів надсилається відповідна інформація.

Загальною підставою для зняття з профілактичного обліку правопорушників усіх категорій є смерть, засудження до позбавлення волі, переїзд особи на інше постійне місце проживання, виправлення особи.

Проведення профілактичної роботи припиняється:

стосовно раніше судимих – при погашенні або знятті судимості;

стосовно засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, – після закінчення строку, визначеного вироком суду, якщо в період відбуття покарання вони не вчинили нового злочину;

стосовно осіб, які вчиняють насильство в сім'ї, – у разі, якщо такі особи протягом року з моменту вчинення останнього правопорушення не допустили повторних правопорушень;

стосовно психічно хворих, які перебувають на обліку як соціально небезпечні, – після припинення диспансерного нагляду за такими особами.

14. Участь разом з іншими службами та підрозділами органів внутрішніх справ у виявленні, попередженні, припиненні та розкритті злочинів, учинених на території адміністративної дільниці

14.1. Дільничний інспектор міліції:

здійснює заходи щодо попередження та припинення злочинів і адміністративних правопорушень, виявляє обставини, які призводять до їх учинення, і в межах своїх повноважень уживає заходів щодо усунення цих обставин;

постійно взаємодіє з працівниками оперативних та слідчих підрозділів у попередженні та розкритті злочинів.

14.2. Установлює довірчі стосунки з громадянами з метою отримання інформації, яка сприяє попередженню та розкриттю злочинів, інших правопорушень, розшуку злочинців та осіб, зниклих безвісти.

У разі отримання від населення інформації про осіб, які виношують наміри вчинити злочини або їх вчинили, розшукуваних злочинців, осіб, безвісно відсутніх, про злочини, пов'язані з наркоманією, незаконною міграцією, виготовленням фальсифікованих спиртних напоїв, про місця концентрації осіб, схильних до скоєння правопорушень та злочинів, а також при виявленні порушень правил благоустрою територій, інших правопорушень, реагування на які не належить до його компетенції, дільничний (старший) інспектор міліції інформує про це відповідні служби та підрозділи міськрайоргану внутрішніх справ, органи державної влади й місцевого самоврядування для вжиття заходів реагування.

Про направлення (передачу) інформації робиться відмітка у журналі обліку інформації, отриманої дільничними інспекторами міліції та переданої до оперативних служб, місцевих органів влади для подальшої перевірки і вжиття заходів реагування (додаток 6).

14.3. Негайно доповідає в чергову частину міськрайоргану внутрішніх справ про одержані під час роботи на дільниці заяви і повідомлення громадян про злочини, що вчинені або готуються. Уживає заходів щодо запобігання злочинам та їх припинення, затримання злочинців, надання допомоги потерпілим, охорони місця події.

14.4. До приїзду слідчо-оперативної групи на місці скоєння злочину уточнює інформацію про час, місце, спосіб його вчинення, очевидців та свідків, кількість злочинців, їх прикмети та здійснює охорону місця події.

За допомогою патрульних нарядів, громадських помічників та членів громадських формувань організовує переслідування і затримання злочинців по гарячих слідах та нагляд за місцем їх можливої появи з додержанням заходів безпеки громадян, своїх помічників та своєї особисто.

14.5. З метою розкриття злочину дільничний інспектор міліції перевіряє на причетність до його вчинення раніше судимих та інших осіб, які мешкають на закріпленій дільниці. При потребі доповідає рапортом начальникові міськрайоргану внутрішніх справ про необхідність перевірки працівниками оперативних підрозділів окремих осіб.

14.6. За окремими дорученнями працівників оперативних служб здійснює комплекс пошукових заходів за місцем проживання, навчання або роботи осіб, які перебувають у розшуку.

14.7. Дільничний інспектор міліції виконує доручення органів слідства, дізнання, прокуратури, суду та за їх постановою здійснює привід підозрюваних, обвинувачених, підсудних, свідків та потерпілих.

Привід підозрюваних, обвинувачених, підсудних, свідків і потерпілих здійснюється працівниками служби дільничних інспекторів міліції лише за тими злочинами, які було особисто розкрито, та в межах території, яку обслуговує міськрайорган внутрішніх справ.

18. Критерії оцінки діяльності дільничного інспектора міліції

18.1. Результати роботи дільничного інспектора оцінюються за:

рівнем довіри населення, яке проживає на адміністративній дільниці, до його службової діяльності;

участю у наданні допомоги громадянам у реалізації їхніх прав і законних інтересів, сприянні державним органам, підприємствам, установам та організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків;

своєчасним, якісним та повним розглядом звернень громадян;

реальним станом громадського порядку та вжиттям заходів для його стабілізації;

участю в місцевих заходах щодо усунення причин і умов, що призводять до вчинення правопорушень;

якістю проведення профілактичної роботи з особами, які перебувають на обліках в органах внутрішніх справ;

ефективністю залучення до профілактичної роботи громадських помічників, населення та громадських формувань;

станом особистої та обліково-реєстраційної дисципліни;

формуванням позитивного авторитету служби дільничних інспекторів міліції.

18.2. Крім того, оцінюється вміння використання у попередженні правопорушень можливостей, передбачених Законами України “Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі”, “Про попередження насильства у сім'ї”, “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону”.

19. Ресурсне забезпечення діяльності дільничних інспекторів міліції

19.1. Для роботи і прийому громадян дільничні інспектори міліції забезпечуються службовими приміщеннями, персональними комп'ютерами з доступом до інформаційних баз даних, які ведуться в органах внутрішніх справ, іншою оргтехнікою та засобами зв'язку, у сільській місцевості – додатково транспортними засобами. Службові приміщення повинні відповідати вимогам до дільничного пункту міліції, зразок яких наведено у додатку 10.

Забезпечення службових приміщень необхідним матеріально-технічним оснащенням здійснюється з урахуванням вимог статті 24 Закону України “Про міліцію”.

19.2. Дільничному інспектору для зберігання службової документації надається індивідуальна металева шафа (сейф), яка встановлюється у службовому приміщенні на дільниці. Дільничний інспектор для зберігання табельної зброї та спеціальних засобів, крім того, забезпечується сейфом (металевим ящиком), що встановлюється у нього в квартирі (будинку) в установленому порядку.

19.3. Дільничний інспектор несе службу в установленій формі одягу, з табельною зброєю, засобами зв'язку та спецзасобами. Після закінчення несення служби зброю і боєприпаси негайно здаються черговому по міськрайоргану. Дільничний інспектор, який має дозвіл начальника міськрайоргану на постійне користування зброєю, після закінчення несення служби зберігає зброю за місцем його постійного проживання у разі наявності прикріпленого до стінки або підлоги металевого ящика з внутрішнім замком. До вогнепальної зброї, боєприпасів і спеціальних засобів не повинні мати доступу інші особи.

20. Заходи щодо зміцнення служби та стимулювання роботи дільничних інспекторів міліції

20.1. Для підвищення авторитету служби дільничних інспекторів міліції серед працівників інших служб, населення встановлюються такі спеціальні звання за посадами:

старший дільничний інспектор міліції може мати спеціальне звання підполковника міліції;

дільничний інспектор міліції може мати спеціальне звання майора міліції.

(Пункт 20.1 глави 20 виключено на підставі наказу МВС України від 28.07.2011 № 487 «Про внесення зміни до Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом МВС від 11.11.2010»).

20.1. З метою підвищення зацікавленості особового складу служби дільничних інспекторів міліції в постійному вдосконаленні професійної майстерності, вивчення і розповсюдження позитивного досвіду роботи серед працівників цієї служби, піднесення авторитету серед населення проводяться конкурси з визначення кращого за професією та кращого дільничного пункту міліції.

20.2. Хід і результати проведення конкурсів широко висвітлюються в засобах масової інформації.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Н А К А З

№ 185 від 22.02.2001

Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

(Із змінами, внесеними згідно з Наказами МВС № 1175 від 26.12.2001, №254 від 11.03.2002, № 620 від 05.06.2004)

На виконання вимог Кодексу України про адміністративні правопорушення та з метою дотримання законності при здійсненні провадження у справах про адміністративні правопорушення, підвищення ефективності адміністративно-правозастосовної практики в органах внутрішніх справ

Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, що додається.

2. Начальникам ГУМВС України в Автономній Республіці Крим, м. Києві та Київській області, управлінь МВС України в областях, м. Севастополі та на транспорті:

2.1. Організацію адміністративно-правозастосовної діяльності органів і підрозділів внутрішніх справ ГУМВС, УМВС, УМВСТ та міськ-, рай-, лінорганів покласти на перших заступників начальників - начальників штабів та кураторів відповідних підрозділів. У зв'язку з цим у місячний термін з моменту набрання чинності цим наказом унести зміни до їх функціональних обов'язків. (Пункт 2.1 в редакції Наказу МВС N 620 (z0714-04) від 05.06.2004)

2.2. Зобов'язати керівників міськрайлінорганів внутрішніх справ щомісяця здійснювати аналіз законності при адміністративному провадженні, оперативно вживати заходів з усунення виявлених недоліків і порушень. Покласти на цих керівників персональну відповідальність за додержання підлеглим особовим складом вимог чинного законодавства.

2.3. У кожному міськ-, рай-, ліноргані включити до функціональних обов'язків одного з працівників штабу, а в разі відсутності таких - на працівників підрозділів громадської безпеки відповідальність за стан адміністративно-штрафної практики. (Пункт 2.3 в редакції Наказу МВС N 620 (z0714-04) від 05.06.2004)

2.4. Забезпечити міськрайліноргани внутрішніх справ бланками та журналами, передбаченими Інструкцією, затвердженою цим наказом.

2.5. У кожному міськрайліноргані у I кварталі 2001 р. провести практичні заняття з керівниками підрозділів та працівниками, які займаються адміністративним провадженням, з питань удосконалення та зміцнення законності в правозастосовчій діяльності.

3. Уважати таким, що втратив чинність, наказ МВС України від 6 червня 1991 року N 254.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на першого заступника Міністра генерал-лейтенанта міліції Гусарова С.М., заступника Міністра генерал-майора міліції Присяжнюка А.Й. та Головного штаб (Кравченко Б.В.) МВС України. (Пункт 4 в редакції Наказу МВС N 620 (z0714-04) від 05.06.2004)

5. Наказ оголосити особовому складу органів і підрозділів внутрішніх справ України.

Перший заступник Міністра
внутрішніх справ України
генерал-полковник міліції

М.В.Джиги

Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення (далі – Інструкція)

1. Загальні положення

1.1. Порядок провадження у справах про адміністративні порушення визначається законодавством України про адміністративні правопорушення, Кодексом України про адміністративні правопорушення (80731-10, 80732-10) (далі - КУпАП) та цією Інструкцією.

1.2. Інструкція передбачає порядок оформлення матеріалів, які застосовуються при адміністративному провадженні, а також роз'яснює порядок їх обліку.

2. Оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення

2.1. При вчиненні громадянами правопорушення уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ згідно зі статтями 254, 255 КУпАП (80732-10) складають протокол про адміністративне правопорушення (далі - протокол) (додаток 1).

2.2. Складати протоколи про адміністративні правопорушення мають право уповноважені на це посадові особи територіальних і транспортних органів та підрозділів внутрішніх справ, які мають спеціальні звання.

2.3. Усі реквізити протоколу заповнюються розбірливим почерком українською мовою.

2.4. Не допускається закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також внесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, відносно якої він складений.

2.5. Якщо правопорушення вчинено кількома особами, то протокол про адміністративне правопорушення складається на кожну особу окремо.

2.6. При складанні протоколу вказується частина статті та стаття КУпАП (80731-10, 80732-10), згідно з якою настає адміністративна відповідальність за вчинені протиправні дії.

Зазначається число, місяць і рік складання протоколу, а також назва населеного пункту, де він складений.

Указується посада, повне найменування органу внутрішніх справ, спеціальне звання, прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, яка склала протокол.

У розділі відомостей про особу, яка вчинила правопорушення, зазначається:

- пункт 1 - повністю (без скорочень) її прізвище, ім'я та по батькові;
- пункт 2 - число, місяць і рік народження, а також повна адреса місця народження;

- пункт 3 - громадянство;

- пункт 4 - найменування підприємства, установи, організації, де працює або навчається особа, та її посада. Якщо особа, яка вчинила правопорушення, не працює, то про це робиться відмітка у пункті 4;

- пункт 5 - середньомісячний заробіток або інші доходи особи, яка вчинила правопорушення;

- пункт 6 - кількість осіб, які знаходяться на її утриманні, включаючи неповнолітніх дітей та інші категорії осіб, які не отримують пенсії, не мають власних доходів тощо;

- пункт 7 - фактичне місце проживання особи на час вчинення правопорушення;

- якщо особа притягується до адміністративної відповідальності повторно протягом року, у пункті 8 - число, місяць і рік скоєння попереднього правопорушення, повна назва органу внутрішніх справ, яким особа притягалася до адміністративної відповідальності, стаття КУпАП (80731-10, 80732-10), вид адміністративного стягнення: попередження, штраф (на яку суму), адміністративний арешт (кількість діб) тощо;

- пункт 9 - серія, номер паспорта, дата видачі й найменування органу внутрішніх справ, що його видав; серія, номер іншого документа, що посвідчує особу, яка вчинила правопорушення (службове чи пенсійне посвідчення, студентський квиток і т. д.), дата видачі й найменування підприємства, установи, організації, що його видали, або номер оператора, який здійснював перевірку особи за картотекою адресного бюро.

При викладенні обставин правопорушення вказується число, місяць, рік, час його скоєння, суть правопорушення, які саме протиправні дії вчинила особа, яка притягається до адміністративної відповідальності.

У випадках, передбачених КУпАП (80731-10, 80732-10), до протоколу вносяться прізвища, ім'я та по батькові двох свідків правопорушення, адреси їх місця проживання, а також ставляться підписи свідків.

Якщо в результаті вчинення адміністративного правопорушення заподіяно майнову шкоду громадянину, підприємству, установі чи організації, то в протоколі зазначається прізвище, ім'я та по батькові потерпілого, адреса місця його проживання або назва підприємства, установи, організації, їх місцезнаходження, ставиться підпис потерпілого або представника підприємства, установи, організації і вказується розмір заподіяної правопорушенням матеріальної шкоди.

Особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснюються її права та обов'язки, передбачені ст. 268 КУпАП (80732-10), а також повідомляється про час та місце розгляду адміністративної справи. На знак обізнаності з вищевказаним особа ставить у протоколі свій підпис, а у разі відмови ставити підпис - про це робиться відповідна відмітка.

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, дає письмове пояснення по суті скоєного правопорушення, яке записується в протокол, і ставить свій підпис, а також може робити заяви і клопотати по суті складання протоколу та розгляду справи (у разі відмови від пояснення або підписання протоколу про це робиться запис посадової особи, яка склала протокол, що

підтверджується підписами свідків). Посадова особа, яка розглядає протокол, вносить рішення про задоволення чи відхилення заяви або клопотання, про що робиться відповідний запис у протоколі.

У випадках, коли в особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, вилучалися документи або речі, що мають значення для розгляду адміністративної справи і прийняття об'єктивного рішення, у протоколі робиться відповідний запис із зазначенням того, які саме документи або речі долучаються до протоколу.

Протокол підписується посадовою особою, яка його склала. (Пункт 2.6 розділу 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом МВС N 1175 (z0057-02) від 26.12.2001)

2.7. До протоколу долучаються матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення (рапорти посадових осіб, заяви, пояснення правопорушників, потерпілих, свідків правопорушення, протоколи виявлення, знищення тощо).

Кожний документ має свої реквізити (дату, адресу, назву, підпис, штампи, печатки тощо) і повинен відповідати своєму призначенню, містити достовірну інформацію, відповідати вимогам законодавства.

2.8. Органи внутрішніх справ розглядають справи про адміністративні правопорушення згідно зі ст. 222 КУпАП (80732-10).

2.9. Розглянувши справу про адміністративне правопорушення, орган (посадова особа) відповідно до ст.283 КУпАП (80732-10) виносить постанову за справою про адміністративне правопорушення (далі - постанова) (додаток 2).

2.10. Усі реквізити постанови заповнюються розбірливим почерком українською мовою. Не допускається закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до постанови, а також внесення додаткових записів після того, як постанова підписана особою, щодо якої вона винесена.

2.11. У постанові обов'язково проставляється число, місяць, рік і місце її винесення. Указується посада, найменування органу внутрішніх справ, звання, прізвище та ініціали посадової особи, яка розглядала матеріали адміністративної справи і винесла постанову.

У розділі про відомості стосовно особи, яка вчинила правопорушення, зазначається повністю (без скорочень) її прізвище, ім'я та по батькові, число, місяць і рік народження, а також адреса місця народження, фактичне місце проживання особи на час вчинення правопорушення, найменування підприємства, установи, організації, де вона працює або навчається і посада; указується документ, який засвідчує особу. (Абзац другого пункту 2.11 розділу 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом МВС N 1175 (з0057-02) від 26.12.2001)

У розділі "ВСТАНОВИВ" вказується число, місяць, рік, час скоєння адміністративного правопорушення, прізвище та ініціали особи, яка його вчинила, викладаються обставини і суть скоєного правопорушення, установлені при розгляді матеріалів адміністративної справи. Зазначається стаття КУпАП (80731-10, 80732-10), яка передбачає відповідальність за дане адміністративне правопорушення.

У розділі "ПОСТАНОВИВ" посадова особа, яка розглядала матеріали адміністративної справи, виносить постанову про накладення адміністративного стягнення (попередження, штраф із зазначенням суми, направлення матеріалів на розгляд суду, адміністративної комісії тощо), застосування заходів впливу, передбачених статтею 24-1 КУпАП (80732-10), або закриття справи, про що робиться відповідний запис.

Після розгляду справи про адміністративне правопорушення залежно від результатів її розгляду посадова особа, яка розглядала матеріали адміністративної справи і виносила постанову, приймає рішення щодо вилучених документів чи речей, про їх конфіскацію в установленому порядку, повернення власнику або знищення, про що робиться запис у постанові.

Постанова підписується посадовою особою, яка її винесла.

2.12. Постанова оголошується негайно після закінчення розгляду адміністративної справи. Копія постанови не пізніше трьох днів вручається або висилається особі, щодо якої ця постанова винесена.

Якщо копія постанови вручається особі, притягнутій до адміністративної відповідальності, особисто, то в постанові вказується дата її вручення і ставиться підпис правопорушника.

Копія постанови в той самий строк вручається або висилається потерпілому, батькам неповнолітніх правопорушників або особам, що їх замінюють, чи іншим зацікавленим особам на їх прохання. У постанові зазначається дата постанови і ставиться підпис особи, яка її отримала.

Якщо копія постанови висилається правопорушнику, потерпілому чи іншим зацікавленим особам поштою, то про це в постанові робиться відповідна помітка і вказується дата направлення копії постанови.

2.13. З метою припинення адміністративних правопорушень, якщо вичерпано інші заходи впливу, з метою встановлення особи, складення протоколу про

адміністративне правопорушення у разі неможливості скласти його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення допускається адміністративне затримання особи, її особистий огляд, огляд речей та вилучення речей і документів.

2.14. Протокол про адміністративне затримання (далі - протокол про адмінзатримання) (додаток 3) особи, яка вчинила правопорушення, складається відповідно до ст. 261 КУпАП (80732-10).

2.15. Усі реквізити протоколу про адмінзатримання заповнюються розбірливим почерком українською мовою. Не допускається закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу про адмінзатримання, а також внесення додаткових записів після того, як протокол про адмінзатримання підписаний особою, щодо якої він складений.

2.16. Протокол про адмінзатримання повинен бути пронумерований типографським способом, тобто на ньому мають проставлятися серія і номер.

2.17. У протоколі про адмінзатримання зазначається число, місяць і рік його складання, а також назва населеного пункту, де він складений. Указується посада, повне найменування органу внутрішніх справ, звання, прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, яка склала протокол про адмінзатримання.

Зазначаються відомості про особу, яка вчинила правопорушення і щодо якої провадиться адміністративне затримання, а саме: зазначається повністю (без скорочень) її прізвище, ім'я та по батькові, число, місяць і рік народження, фактичне місце проживання на час вчинення правопорушення.

Указується назва міськрайліноргану внутрішніх справ або іншого приміщення (службовий кабінет дільничного інспектора міліції, громадський пункт охорони порядку тощо), куди доставлено затриманого, адреса його місця розташування, число, місяць і рік, а також час доставляння.

Зазначається частина статті та стаття Кодексу України про адміністративні правопорушення (80731-10, 80732-10), якою передбачена адміністративна відповідальність особи за вчинене правопорушення, а також мотиви затримання: припинення адміністративного порушення, коли вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справи та виконання постанови щодо справи про адміністративне правопорушення.

Згідно зі ст. 261 (80732-10) КУпАП про місце перебування особи, затриманої за вчинення адміністративного правопорушення, негайно повідомляються її родичі, а на її прохання також власник відповідного підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган, про що в протоколі про адмінзатримання робиться відповідний запис, де вказується, кому саме повідомлено і в який спосіб. (Абзац п'ятий пункту 2.17 в редакції Наказу МВС N 254 (z0274-02) від 11.03.2002)

Про затримання неповнолітнього обов'язково повідомляються його батьки або особи, які їх замінюють. У протоколі про

адмінзатримання зазначається час, дата повідомлення і кому саме повідомлено.

Перед поміщенням до кімнати для затриманих в адміністративному порядку або в службовому приміщенні, куди доставлено затриманого, може проводитися особистий огляд уповноваженою на те особою однієї статі із затриманим і в присутності понятих тієї самої статі.

Огляд речей, ручної поклажі, багажу, знарядь полювання і лову риби, добутої продукції, транспортних засобів та інших предметів здійснюється у присутності двох понятих і особи, у власності (володінні) якої вони знаходяться.

Про проведення особистого огляду й огляду речей згідно зі ст. 264 КУпАП (80732-10) у протоколі про адміністративне правопорушення або у протоколі про адмінзатримання робиться відповідний запис, де вказуються прізвища, ім'я та по батькові, адреси місця проживання двох понять.

Відповідно до ст. 265 КУпАП (80732-10) речі й документи, що є знаряддям або безпосереднім об'єктом правопорушення, виявлені під час затримання, особистого огляду або огляду речей, вилучаються посадовими особами органів внутрішніх справ, про що в протоколі про адміністративне правопорушення або у протоколі про адмінзатримання робиться запис, які саме речі, предмети, документи вилучені в затриманого, указуються їх індивідуальні ознаки, номери і т.ін., а за потреби - місця та обставини їх виявлення, якщо це має суттєве значення при розгляді адміністративної справи.

Вилучені речі й документи зберігаються до розгляду справи про адміністративне правопорушення у місцях, що їх визначають органи (посадові особи), яким надано право провадити вилучення речей і документів, а після розгляду справи, залежно від результатів її розгляду, їх у встановленому порядку конфіскують або повертають власникам, або знищують, а при оплатному вилученні речей - реалізують.

У протоколі про адмінзатримання робиться перелік предметів одягу, в який була одягнута особа під час затримання.

Крім того, у протоколі про адмінзатримання відзначається, виявлені чи ні в затриманого при особистому огляді тілесні ушкодження. Якщо так, то в протоколі про адмінзатримання зазначається, які саме (синці, подряпини, різані рани тощо), на яких частинах тіла вони розташовані. У разі, коли затриманий потребує медичної допомоги, у протоколі про адмінзатримання вказується час її надання, номер бригади швидкої медичної допомоги, прізвище та ініціали лікаря, до якого медичного закладу госпіталізовано затриманого.

При надходженні під час затримання, проведення особистого огляду, огляду речей заяв чи зауважень у протоколі про адмінзатримання робиться запис, ким вони зроблені, і викладається їх суть.

Факт проведення особистого огляду й огляду речей у протоколі про адмінзатримання засвідчується підписами уповноваженої особи, яка робила огляд, затриманої особи і понять.

У протоколі про адмінзатримання вказується дата, час і причина звільнення затриманої особи, які речі, предмети або документи повернуто їй при звільненні, а також чи є в особи, що звільняється, претензії і які саме, що засвідчується особистим підписом цієї особи.

Протокол про адмінзатримання підписується посадовою особою, яка його склала.

3. Порядок оформлення адміністративних матеріалів при порушенні встановлених законодавством вимог пожежної безпеки або невиконанні приписів та постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду

3.1. З метою дотримання законності при здійсненні адміністративного провадження цим порядком роз'яснюється правильність оформлення матеріалів при порушенні встановлених законодавством вимог пожежної безпеки, невиконанні приписів та постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду, обліку та стягнення штрафів, а також розгляду скарг громадян.

3.2. За виявлені факти порушень встановлених законодавством вимог пожежної безпеки або невиконання приписів та постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду службові (посадові) особи підприємств, установ, організацій різних форм власності (далі - підприємства) та громадяни несуть адміністративну відповідальність.

Згідно зі ст. 364 Кримінального кодексу України (2341-14) під службовими особами розуміють осіб, які постійно чи тимчасово здійснюють функції представників влади, а також обіймають постійно чи тимчасово на підприємствах, в установах чи організаціях, незалежно від форм власності, посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, або виконують такі обов'язки за спеціальним повноваженням. Службовими особами також визнаються іноземці або особи без громадянства, які виконують обов'язки, зазначені вище.

Відповідно до Закону України "Про підприємництво" (698-12) суб'єктом підприємницької діяльності (підприємцем) є фізична особа, зареєстрована в порядку, встановленому законодавством як суб'єкт підприємницької діяльності, яка провадить свою діяльність без створення юридичної особи, - це громадянин України, іншої держави, особа без громадянства, не обмежена законодавством у дієздатності та правоздатності. Таким чином, суб'єкт підприємницької діяльності (фізична особа) може притягатися до адміністративної відповідальності за порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки або невиконання приписів та постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду як громадянин.

3.3. Про вчинення службовими особами підприємств та громадянами адміністративного правопорушення уповноваженими на те посадовими особами органів державного пожежного нагляду складається протокол про адміністративне правопорушення (далі - протокол) відповідно до вимог ст. 254 КУпАП (80732-10) (додаток 4).

Складати протокол за порушення службовими особами підприємств та громадянами встановлених законодавством вимог пожежної безпеки чи невиконання приписів та постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду згідно зі ст. 255 КУпАП (80732-10) мають право уповноважені на те посадові особи, які віднесені до відання органів, зазначених у ст. 223 КУпАП.

3.4. Усі реквізити протоколу заповнюються розбірливим почерком, українською мовою. Не допускається закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також унесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, відносно якої він складений.

Згідно із Законом Української РСР "Про мови в Українській РСР" (8312-11) у місцях проживання більшості громадян інших національностей можуть використовуватись поряд з українською і їхні національні мови. У разі, коли громадяни іншої національності, що становлять більшість населення зазначених адміністративно-територіальних одиниць, населених пунктів, не володіють в належному обсязі національною мовою або коли в межах цих адміністративно-територіальних одиниць, населених пунктів компактно проживає кілька національностей, жодна з яких не становить більшості населення даної місцевості, у роботі може використовуватись українська мова або мова, прийнятна для всього населення.

3.5. Якщо правопорушення вчинено кількома особами, то протокол про адміністративне правопорушення складається на кожну особу окремо.

За один і той самий пункт невиконаного припису або постанови посадових осіб органів державного пожежного нагляду до адміністративної відповідальності може бути притягнуто декілька службових осіб підприємств, на яких покладено відповідальність за їх виконання. При порушенні встановлених законодавством вимог пожежної безпеки (куріння у невстановленому місці, користування електронагрівальними приладами тощо) кожна особа, що їх порушила, притягається до адміністративної відповідальності.

3.6. Адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше ніж через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні - через два місяці з дня його виявлення.

З огляду на специфіку системи проведення пожежно-технічних обстежень об'єктів різних форм власності, початок відрахування двохмісячного терміну для застосування ст. 188-8 КУпАП (80731-10) приймається з дати проведення контрольної перевірки, крім порушень, які викладені у першому розділі припису (раніше запропоновані заходи). Якщо при проведенні пожежно-технічних обстежень виявляються порушення вимог пожежної безпеки, які створюють реальну загрозу виникненню пожежі чи загибелі людей, а також можуть перешкоджати її гасінню, протокол про адміністративне правопорушення складається згідно зі ст. 175 КУпАП негайно, щодо інших недоліків надається термін для їх усунення.

Якщо однією особою вчинено два або більше адміністративних правопорушень, то адміністративне стягнення накладається за кожне правопорушення окремо.

Якщо особа вчинила кілька адміністративних правопорушень, справи про які одночасно розглядаються одним і тим самим органом державного пожежного нагляду (посадовою особою), стягнення накладається в межах санкції, установлені за більш серйозне правопорушення з-поміж вчинених. До основного стягнення в цьому разі згідно зі ст. 36 КУпАП (80731-10) може бути приєднано одне з додаткових стягнень, передбачених статтями про відповідальність за будь-яке із вчинених правопорушень.

Якщо при проведенні пожежно-технічних обстежень та перевірок виявляються порушення вимог пожежної безпеки та є два і більше невиконаних пунктів приписів або постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду, то при накладенні адміністративних стягнень застосовується санкція, передбачена ст. 188-8 КУпАП (80731-10), і до протоколу вносяться будь-які з нововиявлених порушень вимог пожежної безпеки.

Якщо при проведенні пожежно-технічних обстежень та перевірок виявляються порушення вимог пожежної безпеки і є один невиконаний пункт припису або постанови посадових осіб органів державного пожежного нагляду (ст.188-8), то при накладенні адміністративних стягнень застосовується санкція, передбачена ст. 175 КУпАП (80731-10), і до протоколу вноситься невиконаний пункт припису або постанови.

3.7. При складанні протоколу вказується стаття КУпАП (80731-10, 80732-10), згідно з якою передбачена адміністративна відповідальність за вчинені порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки чи невиконання приписів і постанов органів державного пожежного нагляду.

Зазначаються: число, місяць і рік складання протоколу, а також найменування населеного пункту, де він складений; посада, повне найменування органу державного пожежного нагляду, спеціальне звання, прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, яка склала протокол.

У розділі відомостей про особу, яка вчинила правопорушення, зазначаються:

- пункт 1 - її прізвище, ім'я та по батькові;
- пункт 2 - число, місяць, рік і місце народження, а також повна адреса місця народження;
- пункт 3 - громадянство;
- пункт 4 - фактичне місце проживання особи на час вчинення правопорушення;
- пункт 5 - найменування підприємства, установи, організації, де працює або навчається особа, їх адреса;
- пункт 6 - посада особи, яка вчинила правопорушення. Якщо особа не працює, то про це робиться відмітка в пункті 6;
- пункт 7 - середній розмір місячної заробітної плати;
- пункт 8 - чи відповідає особа, що вчинила правопорушення, за своїми службовими обов'язками за забезпечення виконання вимог пожежної безпеки згідно зі ст. 14 КУпАП (80731-10) (функціональні обов'язки, накази про призначення

відповідальних, плани усунення порушень пожежної безпеки з відміткою про ознайомлення особи тощо);

- пункт 9 - кількість осіб, які знаходяться на її утриманні, включаючи неповнолітніх дітей та інші категорії осіб, які не отримують пенсії, не мають власних доходів тощо;

- пункт 10 - серія, номер паспорта, дата видачі й найменування органу внутрішніх справ, що його видав; серія, номер іншого документа, що посвідчує особу, яка вчинила правопорушення (службове чи пенсійне посвідчення, студентський квиток і т.ін.), дата видачі й найменування підприємства, установи, організації, що його видали;

- пункт 11 - якщо особа притягається до адміністративної відповідальності за порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки та невиконання приписів і постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду повторно протягом року, то в пункті 11 вказується число, місяць і рік вчинення попереднього правопорушення, стаття КУпАП (80731-10, 80732-10) та вид адміністративного стягнення (усне зауваження, направлення матеріалів на розгляд товариського суду, штраф, на яку суму тощо).

При викладенні обставин правопорушення вказується число, місяць, рік, час його вчинення, суть правопорушення, які саме порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки вчинила особа, що притягається до адміністративної відповідальності, або не виконала приписів і постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду. Кожне правопорушення

обґрунтовується відповідно до пункту нормативного акта з питань пожежної безпеки із зазначенням його повного найменування.

При накладенні адміністративного стягнення згідно зі ст. 188-8 (80731-10) вказується дата складання та вручення приписів і постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду, номери невиконаних пунктів та протипожежні заходи, які не виконані. Якщо терміни запропонованих заходів, зазначених у приписі (постанові), не вийшли, то службові особи підприємств до адміністративної відповідальності не притягаються.

Указуються обставини, що пом'якшують чи обтяжують адміністративну відповідальність за порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки чи невиконання приписів і постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду, якщо вони мають місце.

Особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснюються її права та обов'язки, передбачені ст. 268 КУпАП (80732-10), а також повідомляється про час та місце розгляду адміністративної справи. На знак обізнаності з вищевказаним особа ставить у протоколі свій підпис, а у разі її відмови ставити підпис про це робиться відповідна відмітка.

Зазначається дата, час та місце розгляду адміністративної справи, повна назва та адреса органу державного пожежного нагляду.

Протокол підписується посадовою особою, яка його склала. При наявності свідків правопорушення та потерпілих протокол може бути підписано також і цими особами.

Особа, що притягається до адміністративної відповідальності, згідно зі ст. 63 Конституції України (254к/96-ВР) не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів своєї сім'ї чи близьких родичів.

3.8. До протоколу долучаються матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення (копії приписів, постанов, рапортів посадових осіб органів державного пожежного нагляду; заяви, пояснення правопорушників та свідків правопорушення; функціональні обов'язки, накази про призначення відповідальних за пожежну безпеку, плани усунення порушень пожежної безпеки і т.ін.). Кожен документ має свої реквізити (дату, адресу, назву, підпис, штамп,

печатку тощо) і повинен відповідати своєму призначенню, містити достовірну інформацію і відповідати вимогам законодавства.

При невиконанні приписів та постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду (ст. 188-8 КУпАП) (80731-10) адміністративна відповідальність службових (посадових) осіб підприємств настає тільки в тому разі, якщо забезпечення виконання вимог цих приписів та постанов входить до їх службових обов'язків, передбачених ст. 14 КУпАП.

3.9. Якщо з урахуванням характеру вчиненого правопорушення і особи правопорушника до нього доцільно застосувати захід громадського впливу, то особа, яка вчинила адміністративне правопорушення, може звільнитися від адміністративної відповідальності з передачею матеріалів на розгляд товариського суду, громадської організації або трудового колективу. Крім того, можливе звільнення порушника від адміністративної відповідальності з оголошенням усного зауваження. Такі заходи впливу можуть бути застосовані до громадян та службових осіб при малозначності вчиненого адміністративного правопорушення (ст. ст. 21, 22 КУпАП) (80731-10).

3.10. Розглянувши справу про адміністративне правопорушення, орган державного пожежного нагляду (посадова особа) відповідно до ст. 283 КУпАП (80732-10) виносить постанову за справою про адміністративне правопорушення (далі - постанова) (додаток 5).

3.11. У постанові обов'язково проставляється: число, місяць і рік розгляду справи та зазначається місце її винесення. Указується посада, найменування органу державного пожежного нагляду, спеціальне звання, прізвище та ініціали посадової особи, яка винесла постанову, серія, номер та дата складання протоколу про адміністративне правопорушення.

У розділі відомостей про особу, яка вчинила адміністративне правопорушення, зазначаються прізвище особи, ім'я та по батькові (без скорочень), дата та рік народження, адреса місця проживання, точна юридична назва і адреса установи, організації, підприємства, навчального закладу та її посада.

У розділі "УСТАНОВИВ" указуються прізвище та ініціали правопорушника, число, місяць і рік, точний час та місце вчиненого правопорушення, які саме порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки вчинені. Кожне правопорушення обґрунтовується пунктом нормативного акта і його повним найменуванням.

Зазначається стаття КУпАП (80731-10, 80732-10), яка передбачає відповідальність за порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки та невиконання приписів і постанов посадових осіб органів державного пожежного нагляду.

У розділі "ПОСТАНОВИВ", з урахуванням обставин, що пом'якшують або обтяжують відповідальність за здійснене правопорушення, якщо вони мали місце, посадова особа, яка розглядала матеріали справи, згідно зі ст. 284 КУпАП (80732-10) виносить один з видів постанов стосовно особи, яка вчинила адміністративне правопорушення:

- 1) про накладення адміністративного стягнення (попередження, штраф, направлення матеріалів на розгляд суду, адміністративної комісії тощо);
- 2) про застосування заходів впливу, передбачених ст. 24-1 КУпАП (80731-10);
- 3) про закриття справи.

При накладенні адміністративного стягнення у вигляді штрафу прописом зазначається його сума та назва установи ощадного банку, куди він сплачується, а також поточний рахунок банку.

Постанова підписується посадовою особою, яка її винесла.

Постанова за справою містить вказівку про порядок і строк її оскарження, а також відомості про її виконання.

3.12. Постанова оголошується негайно після закінчення розгляду справи. Копія постанови протягом трьох днів вручається або надсилається особі, щодо якої її винесено. Якщо копія постанови вручатиметься особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, особисто, то в постанові вказується дата вручення копії і ставиться підпис правопорушника.

У разі, якщо копія постанови висилається поштою, про це робиться відповідна відмітка у справі, до якої долучається корінець поштового повідомлення про її отримання.

3.13. У відповідності до ст. 307 КУпАП (80732-10) штраф має бути сплачений порушником не пізніше п'ятнадцяти днів від дня вручення йому постанови, а у разі оскарження або опротестування постанови - не пізніше п'ятнадцяти днів від дня повідомлення про залишення скарги або протесту без задоволення.

3.14. У разі несплати правопорушником штрафу в установлений термін постанова про накладення штрафу надсилається для примусового виконання в установленому законом порядку.

3.15. Постанова про накладення штрафу, за якою стягнення штрафу проведено повністю, з відміткою про виконання повертається органу державного пожежного нагляду (посадовій особі), який виніс цю постанову.

3.16. Згідно зі ст. 305 КУпАП (80732-10) контроль за правильним і своєчасним виконанням постанови про накладення адміністративного стягнення здійснюється органом державного пожежного нагляду (посадовою особою), який виніс цю постанову.

3.17. У разі оголошення усного зауваження, передачі матеріалів прокурору, органу попереднього слідства, на розгляд товариського суду, а також за наявності обставин, передбачених ст. 247 КУпАП (80732-10), виноситься постанова про закриття справи про адміністративне правопорушення (додаток б).

3.18. Не підлягає виконанню постанова про накладення адміністративного стягнення, якщо її не було звернуто до виконання протягом трьох місяців від дня її винесення. У разі зупинення виконання постанови відповідно до ст. 291 КУпАП (80732-10) перебіг строку давності зупиняється до розгляду скарги або протесту.

3.19. У відповідності до ст. 288 КУпАП (80732-10) при незгоді з прийнятим рішенням за справою про адміністративне правопорушення особа, щодо якої її винесено, може подати скаргу до вищого органу державного пожежного нагляду (вищій посадовій особі) або до суду. Скарга подається протягом десяти днів від дня винесення постанови.

Подання у встановлений строк скарги зупиняє виконання постанови до розгляду скарги та прийняття за нею рішення. Принесення прокурором протесту зупиняє виконання постанови до розгляду протесту.

Скарга і протест на постанову розглядаються в десятиденний строк від дня їх надходження.

3.20. У відповідності до ст. 293 КУпАП (80732-10) орган державного пожежного нагляду (посадова особа) при розгляді скарги або протесту на постанову про адміністративне правопорушення перевіряє законність і обґрунтованість винесеної постанови і приймає одне з таких рішень: 1) залишає постанову без зміни, а скаргу або протест - без задоволення; 2) скасовує постанову і надсилає справу на новий розгляд; 3) скасовує постанову і закриває справу; 4) змінює захід стягнення в межах, передбачених нормативним актом про відповідальність за адміністративне правопорушення, з тим, однак, щоб стягнення не було посилено (додаток 7).

3.21. Копія рішення за скаргою протягом трьох днів надсилається особі, щодо якої воно винесено. Про результати розгляду протесту повідомляється прокурору в такий самий термін.

При незгоді з прийнятим органом державного пожежного нагляду (посадовою особою) рішенням за скаргою воно може бути опротестовано прокурором. Протест на рішення за скаргою вноситься на розгляд до вищого органу (вищій посадовій особі) відносно органу (посадової особи), який прийняв рішення за скаргою.

3.22. Згідно зі ст. 296 КУпАП (80732-10), у тих випадках, коли накладений штраф згодом скасований або сума штрафу зменшена, а також при помилково стягнутому (сплаченому) штрафі двічі, стягнуті грошові суми повинні бути повернені.

3.23. Виконання постанови про накладення штрафу може бути припинено посадовою особою органу державного пожежного нагляду, що винесла постанову, у трьох випадках: 1) видання акта амністії, якщо він усуває застосування адміністративного стягнення; 2) скасування акта, що встановлює адміністративну відповідальність; 2) смерть особи, у відношенні якої винесена постанова (ст. 302 КУпАП) (80732-10). Про припинення виконання постанови про накладення штрафу посадова особа цього органу вносить відповідну постанову про закриття справи про адміністративне правопорушення. (Інструкцію доповнено розділом 3 згідно з Наказом МВС N 1175 (z0057-02) від 26.12.2001)

4. Діловодство у справах про адміністративні правопорушення

4.1. Бланки протоколів про адміністративні правопорушення та протоколів про адміністративне затримання є документами суворого обліку і друкуються із зазначенням серії (додаток 8) і номера.

4.2. Забезпечення органів і підрозділів внутрішніх справ бланками та журналами, передбаченими цією Інструкцією, здійснюється головними управліннями МВС України в Автономній Республіці Крим, м. Києві та Київській області, управліннями МВС України в областях, м. Севастополі, на транспорті та відділами Державної пожежної охорони 1-5, які безпосередньо підпорядковані ГУДПО МВС України. (Пункт 4.2 розділу 4 в редакції Наказу МВС N 1175 (z0057-02) від 26.12.2001)

4.3. Кількісний облік видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення та бланків протоколів про адміністративне затримання ведеться в журналі видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення та бланків протоколів про адміністративне затримання (додаток 9).

4.4. Складені протягом доби протоколи про адміністративні правопорушення та протоколи про адміністративне затримання реєструються в журналі обліку матеріалів про адміністративні правопорушення та протоколів про адміністративне затримання (додаток 10).

4.5. У міськрайліноорганах та місцевих органах державного пожежного нагляду журнали видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення та бланків протоколів про адміністративне затримання і обліку матеріалів про адміністративні правопорушення та протоколів про адміністративне затримання ведуться працівником, який за своїми функціональними обов'язками є відповідальним за стан адміністративно-штрафної практики. (Пункт 4.5 розділу 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом МВС N 1175 (z0057-02) від 26.12.2001)

4.6. Матеріали про адміністративні правопорушення і протоколи про адміністративне затримання відповідно до журналу обліку матеріалів про адміністративні правопорушення та протоколів про адміністративне затримання підшиваються до справи за порядковими номерами і зберігаються в металевих сховищах у міськрайлінівділах внутрішніх справ та місцевих органах державного пожежного нагляду за місцем прийняття рішення про накладення адміністративного стягнення. Підшиті до

справи сторінки нумеруються. (Пункт 4.6 розділу 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом МВС N 1175 (з0057-02) від 26.12.2001)

4.7. Термін зберігання матеріалів про адміністративні правопорушення, журналів видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення та журналів обліку матеріалів про адміністративні правопорушення встановлюється чинним законодавством.

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ВИКОНАННЯ
ПОКАРАНЬ**

Н А К А З

04.11.2003 N 1303/203

**Про затвердження Інструкції про організацію здійснення адміністративного
нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі**

Відповідно до Закону України "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі" (264/94-ВР) із змінами та доповненнями

Н А К А З У Є М О:

1. Затвердити Інструкцію про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі (далі - Інструкція), що додається.

2. Начальникам управлінь (відділів) Державного департаменту України з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим, областях, місті Києві та Київській області, місті Севастополі, головних управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, місті Києві та Київській області, управлінь МВС України в областях та місті Севастополі забезпечити вивчення Інструкції працівниками органів виконання покарань, відповідних служб органів внутрішніх справ, прийняти від них заходи та налагодити належну взаємодію при

виконанні вимог цієї Інструкції.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра внутрішніх справ України - начальника міліції громадської безпеки Присяжнюка А.Й., заступника Міністра внутрішніх справ України Опанасенка П.М. та першого заступника голови Державного департаменту України з питань виконання покарань Пташинського О.Б.

4. Уважати таким, що втратив чинність, наказ МВС України від 09.09.1995 N 616 дск, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06.10.1995 за N 358/894.

Міністр внутрішніх справ України
генерал-лейтенант міліції
Голова Державного департаменту України
з питань виконання покарань
генерал-полковник внутрішньої служби

М.В.Білоконь

В.А.Львовчкін

ІНСТРУКЦІЯ

**про порядок організації здійснення адміністративного
нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі**

1. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція визначає порядок організації здійснення адміністративного нагляду за окремими особами, звільненими з місць позбавлення волі.

1.2. Адміністративний нагляд устанавлюється з метою запобігання вчиненню злочинів окремими особами, звільненими із місць позбавлення волі та здійснення на них виховного впливу.

При здійсненні адміністративного нагляду органи внутрішніх справ проводять щодо таких осіб тимчасові, примусові профілактичні та оперативно-розшукові заходи відповідно до чинного законодавства України.

1.3. Порядок дій органів внутрішніх справ та установ кримінально-виконавчої системи щодо здійснення адміністративного нагляду визначаються Законом України "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі" (264/94-ВР) (далі - Закон), цією Інструкцією, а також нормативно-правовими актами МВС України та Державного департаменту України з питань виконання покарань.

1.4. Відповідно до пунктів "б", "в" і "г" статті 3 Закону (264/94-ВР) адміністративний нагляд установлюється щодо повнолітніх осіб:

1.4.1. Засуджених до позбавлення волі за тяжкі, особливо тяжкі злочини або засуджених два і більше разів до позбавлення волі за умисні злочини, якщо під час відбування покарання їх поведінка свідчила, що вони вперто не бажають стати на шлях виправлення і залишаються небезпечними для суспільства.

1.4.2. Засуджених до позбавлення волі за тяжкі, особливо тяжкі злочини або засуджених два і більше разів до позбавлення волі за умисні злочини, якщо вони після відбування покарання або умовно-дострокового звільнення від відбування покарання, незважаючи на попередження органів внутрішніх справ систематично порушують громадський порядок і права інших громадян, учиняють інші правопорушення.

1.4.3. Засуджених до позбавлення волі за один із злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

1.5. Підставами для встановлення адміністративного нагляду є:

1.5.1. Вирок суду, що набрав законної сили, - щодо осіб, зазначених у пункті "г" статті 3 Закону (264/94-ВР).

1.5.2. Матеріали установ виконання покарань - щодо осіб, зазначених у пункті "б" статті 3 Закону (264/94-ВР).

1.5.3. Матеріали органів внутрішніх справ - щодо осіб, зазначених у пункті "в" статті 3 Закону (264/94-ВР).

2. Порядок підготовки матеріалів в установах кримінально-виконавчої системи щодо встановлення судами адміністративного нагляду:

2.1. Установи виконання покарань (далі - УВП):

2.1.1. Здійснюють облік засуджених та збирають відомості про поведінку під час відбування покарання в установах кримінально-виконавчої системи осіб, зазначених у пункті "б" і "г" Закону (264/94-ВР).

2.1.2. Готують матеріали, що свідчать про небажання засудженого стати на шлях виправлення та свідчать про доцільність установлення адміністративного нагляду.

2.1.3. Направляють до органів внутрішніх справ запити (додаток 1) з метою надання міськими (районними) управліннями (відділами) головних управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, місті Києві та Київській області, управлінь МВС України в областях і місті Севастополі (далі - міськ-, райвідділ) пропозицій щодо обмежень дій піднаглядних.

2.1.4. Готують матеріали стосовно раніше судимих осіб, які підпадають під дію Закону (264/94-ВР), що підтверджують необхідність установлення адміністративного нагляду для розгляду їх на комісії.

2.1.5. Направляють до суду подання, у якому мають бути визначені обмеження, які пропонує встановити начальник органу внутрішніх справ, на територію якого прибуде раніше судимий, щодо якого встановлено адміністративний нагляд (далі - піднаглядний).

2.1.6. Направляють постанови суду про встановлення адміністративного нагляду за обраним піднаглядним місцем проживання для виконання міськ-, райвідділами.

2. З метою якісної і своєчасної підготовки матеріалів для встановлення адміністративного нагляду за особами, які підлягають звільненню з установ виконання покарань, здійснюються такі функції:

2.2.1. Відділ по контролю за виконанням судових рішень не пізніше, ніж за три місяці до закінчення строку відбування засудженими покарання, складає списки осіб, які підпадають під дію Закону, і передає їх до відділу виховної і соціально-психологічної роботи, відділу нагляду і безпеки, оперативного відділу та медичної частини УВП.

2.2.2. Відділ нагляду і безпеки за формою, визначеною додатком 1 цієї інструкції, готує запит до міськ-, райвідділу, на територію обслуговування якого має прибути особа, щодо якої можливе встановлення адміністративного нагляду.

2.2.3. Оперативний відділ виявляє злочинні зв'язки і наміри осіб, які підпадають під дію Закону (264/94-ВР) та у взаємодії з відділом нагляду і безпеки вивчає надані відділом по контролю за виконанням судових рішень списки і визначає коло осіб із числа засуджених, щодо яких є законні підстави для порушення питання про встановлення адміністративного нагляду.

2.2.4. Відділ виховної і соціально-психологічної роботи та відділ по контролю за виконанням судових рішень готує стосовно таких засуджених характеристики, копії вироків, довідки про застосовані заходи заохочення і стягнення та інші матеріали, які вказують про небажання засудженого стати на шлях виправлення та свідчать про доцільність встановлення адміністративного нагляду.

2.2.5. Медична частина подає довідку про стан здоров'я засудженого та проходження курсу лікування від наркоманії, алкоголізму тощо.

2.2.6. Відділ нагляду і безпеки узгоджує зібрані матеріали з першим заступником начальника установи, затверджує їх у начальника та подає до розгляду на комісії УВП з метою порушення питання про встановлення адміністративного нагляду за засудженими.

2.2.7. До складу комісії, яка розглядає матеріали про доцільність встановлення адміністративного нагляду щодо конкретної особи, належать: начальник, його перший заступник та заступник із соціально-психологічної роботи, начальники оперативного відділу, відділу по контролю за виконанням судових рішень та відділу нагляду і безпеки, медичної частини.

2.2.8. Рішення про необхідність встановлення адміністративного нагляду щодо особи, приймається комісією.

2.2.9. Відділ нагляду і безпеки та оперативний відділ ведуть обліки осіб, щодо яких порушувалося питання про встановлення адміністративного нагляду та про надходження з міськ-, райвідділу пропозицій щодо обмежень дій, у журналі реєстрації постанов суду про встановлення адміністративного нагляду (додаток 2).

2.2.10. Начальник УВП, розглянувши ці матеріали, дає доручення про підготовку подання (додаток 3), у якому мають бути визначені обмеження дій з урахуванням пропозицій начальника міськ-, райвідділу, на територію обслуговування якого має прибути піднаглядний, та обґрунтування доцільності таких заходів.

Подання підписується начальником установи та передається разом з матеріалами до відділу по контролю за виконанням судових рішень.

2.2.11. Разом з поданням до суду надсилаються копія вироку та матеріали, що свідчать про необхідність встановлення адміністративного нагляду за відповідною особою.

2.2.12. Особа, стосовно якої внесено подання про встановлення адміністративного нагляду, викликається (доставляється) в судове засідання. Особі, стосовно якої внесено подання про встановлення адміністративного нагляду,

роз'яснюється її право подати клопотання про участь у судовому засіданні захисника. На клопотання цієї особи викликається захисник. Крім цього, обов'язкова присутність представника УВП, начальник якої вніс подання.

2.2.13. Начальник УВП не пізніше трьох діб після винесення суддею постанови про встановлення адміністративного нагляду повідомляє про це міськ-, райвідділ за обраним піднаглядним місцем проживання за формою, визначеною додатком 4 цієї Інструкції.

2.2.14. Постанова судді оголошується піднаглядному в судовому засіданні. При цьому особі, щодо якої встановлено адміністративний нагляд, під підпис роз'яснюється її обов'язок вести законослухняний спосіб життя, не порушувати громадський порядок і додержувати таких правил:

а) Прибути у визначений установою виконання покарань термін в обране ним місце проживання і зареєструватися в органі внутрішніх справ.

б) З'являтися за викликом міліції у вказаний термін і давати усні та письмові пояснення з питань, пов'язаних з виконанням правил адміністративного нагляду.

в) Письмово повідомляти працівників міліції, які здійснюють адміністративний нагляд, про зміну місця роботи чи проживання, а також про виїзд за межі району (міста) у службових справах.

г) У разі від'їзду в особистих справах з дозволу міліції в інший населений пункт та перебування там більше доби зареєструватися в місцевому органі внутрішніх справ.

Заборонено встановлювати обмеження, які не зазначені у постанові судді про встановлення адміністративного нагляду.

2.2.15. Про оголошення піднаглядному постанови судді про встановлення адміністративного нагляду й обмежень та роз'яснення відповідальності за порушення цих правил начальник або його перший заступник складає довідку, визначеною додатком 5 цієї Інструкції. У разі відмови особи, що звільняється, підписувати довідку, посадова особа робить про це відповідний запис і попереджає піднаглядного, що його відмова не звільняє його від відповідальності за порушення правил адміністративного нагляду.

2.2.16. Постанову судді про встановлення адміністративного нагляду, характеристику на піднаглядну особу, а також довідку про оголошення особі, яка звільняється з місць позбавлення волі постанови суду про встановлення адміністративного нагляду, відділ контролю за виконанням судових рішень направляє до міськ-, райвідділу за обраним нею місцем проживання в день його звільнення.

2.2.17. Термін адміністративного нагляду починається з дня оголошення особі постанови судді про встановлення адміністративного нагляду.

3. Організація здійснення адміністративного нагляду в міськ-, райвідділах

Осіб, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, беруть на облік, фотографують, а в разі необхідності у них беруть відбитки пальців. Працівники міліції зобов'язані систематично контролювати поведінку цих осіб, запобігати порушенням ними громадського порядку та прав інших громадян і припиняти їх, проводити розшук осіб, які уникають адміністративного нагляду.

3.1 Дільничні інспектори міліції:

3.1.1. Здійснюють контроль за прибуттям і реєстрацією піднаглядних та осіб, які підпадають під дію Закону України "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі" (264/94-ВР).

3.1.2. Беруть на профілактичний облік піднаглядних та ведуть справи адміністративного нагляду.

3.1.3. Оформляють за наявності підстав матеріали про встановлення адміністративного нагляду за особами, які підпадають під дію Закону (264/94-ВР)

3.1.4. Контролюють дотримання піднаглядними правил

адміністративного нагляду.

3.1.5. Залучають до здійснення адміністративного нагляду позаштатних дільничних інспекторів міліції, громадських помічників і формування з охорони громадського порядку.

3.1.6. Взаємодіють з оперуповноваженими карного розшуку, патрульно-постовими нарядами міліції та іншими підрозділами.

3.2. Підрозділи карного розшуку:

3.2.1. Виявляють злочинні зв'язки, наміри піднаглядних та осіб, які підпадають під дію Закону (264/94-ВР).

3.2.2. Уживають заходів до попередження і припинення ними злочинів.

3.2.3. Спільно з дільничними інспекторами міліції контролюють дотримання піднаглядними правил адміністративного нагляду і встановлених судом обмежень.

3.3. Підрозділи оперативної служби, державної служби боротьби з економічною злочинністю, боротьби з організованою злочинністю та з незаконним обігом наркотиків:

3.3.1. Виявляють злочинні зв'язки і наміри піднаглядних та осіб, які підпадають під дію Закону (264/94-ВР), вживають заходів до попередження злочинів з їх боку.

3.3.2. Взаємодіють з цих питань зі службами карного розшуку, дільничними інспекторами міліції та іншими підрозділами.

3.4. Слідчі та підрозділи дізнання:

3.4.1. При провадженні дізнання та досудового слідства виявляють причини та умови, які сприяли вчиненню злочинів піднаглядними або особами, що підпадають під дію Закону (264/94-ВР), а також причини невстановлення адміністративного нагляду і непроведення розшуку осіб, які ухилились від нього.

3.4.2. Уносять начальникам міськ-, райвідділів за місцем проживання (перебування) вказаних осіб подання про виявлені недоліки в роботі з установлення і здійснення адміністративного нагляду.

3.5. Приймальники-розподільники, чергові частини міськ-, райвідділів:

серед осіб, затриманих за правопорушення, виявляють піднаглядних і осіб, які підпадають під дію Закону (264/94-ВР).

Протягом доби інформують міськ-, райвідділи за місцем проживання (перебування) цих осіб про вчинені ними правопорушення, затримання піднаглядних та осіб, оголошених у розшук за ухилення від адміністративного нагляду.

3.6. Патрульно-постові наряди міліції:

Під час виконання обов'язків з охорони громадського порядку здійснюють контроль та ведуть спостереження за особами, відносно яких встановлено адміністративний нагляд, якщо вони з'являються в громадських місцях, відвідування яких їм не дозволено, або залишають місце проживання (перебування) в заборонені для цього години. При виявленні таких осіб патрульні (постові) затримують їх і доставляють до чергової частини міськ-, райвідділу з метою оформлення матеріалів про порушення правил адміністративного нагляду.

3.7. Начальник міськ-, райвідділу або його заступник після отримання з УВП запиту щодо пропозицій до встановлення обмежень дій піднаглядного дає дільничному інспектору міліції доручення не пізніше 10 днів з дня надходження запиту направити до УВП повідомлення з пропозиціями стосовно обмежень дій при встановленні адміністративного нагляду (додаток 6).

3.8. Дільничний інспектор міліції, отримавши повідомлення про звільнення від відбування покарання особи, щодо якої встановлено адміністративний нагляд, забезпечує спостереження та контроль за її своєчасним прибуттям до обраного місця проживання, своєчасністю реєстрації в органі внутрішніх справ та поведінкою, проводить

з нею бесіду і попереджує її про відповідальність за порушення громадського порядку та прав інших громадян.

3.9. При отриманні постанови про встановлення адміністративного нагляду дільничний інспектор міліції оформляє на нього справу адміністративного нагляду за зразком, визначеним додатком 7 цієї Інструкції.

3.9.1. Справа адміністративного нагляду фіксується в першій частині журналу реєстрації справ адміністративного нагляду (додаток 8), який зберігається у відділі (відділенні) дільничних інспекторів міліції. Контроль за веденням справи адміністративного нагляду здійснює начальник відділу (відділення) дільничних інспекторів міліції, а в разі його відсутності - працівник, який відповідає за організацію роботи дільничних інспекторів міліції з раніше судимими особами.

3.10. Після реєстрації піднаглядного дільничний інспектор міліції заповнює на нього сторожову картку, зразок якої наведено в додатку 9 цієї Інструкції, і направляє її в адресні бюро Автономної Республіки Крим, областей, міста Києва та Севастополя (далі - адресні бюро).

3.11. Начальник відділу (відділення) дільничних інспекторів міліції передає начальнику відділу (відділення) карного розшуку під підпис у журналі реєстрації справ адміністративного нагляду копію постанови судді про встановлення адміністративного нагляду щодо піднаглядної особи.

3.12. У разі ненадходження з УВП у десятиденний термін з дня звільнення піднаглядної особи постанови судді про встановлення адміністративного нагляду дільничний інспектор міліції, на дільниці якого фактично проживає така особа, готує до УВП запит про її термінову висилку.

У такому самому порядку розв'язуються питання щодо запиту справи адміністративного нагляду в разі переїзду піднаглядного за межі території обслуговування іншого міськ-, райвідділу.

3.13. Адміністративний нагляд здійснюється за місцем реєстрації піднаглядного. Начальник міськ-, райвідділу за письмовою заявою піднаглядного може дозволити йому тимчасове проживання (перебування) в іншому місці в межах території, яку обслуговує міськ-, райвідділ.

4. Порядок підготовки матеріалів у міськ-, райвідділах щодо встановлення судами адміністративного нагляду

4.1. Відносно раніше судимих осіб, які підпадають під дію пункту "в" статті 3 Закону (264/94-ВР), які, незважаючи на попередження органів внутрішніх справ, систематично порушують громадський порядок і права інших громадян, учиняють інші правопорушення, міськ-, райвідділом готуються матеріали про необхідність встановлення щодо них адміністративного нагляду.

4.2. З метою отримання своєчасної інформації про вчинення правопорушення особою, яка підпадає під дію Закону (264/94-ВР), дільничний інспектор міліції зобов'язаний систематично контролювати її поведінку за місцем проживання (перебування) й роботи, не рідше одного разу на місяць перевіряти особу за довідковими картотеками правопорушників, використовувати інформацію приймальників-розподільників, чергових частин міськ-, райвідділів.

4.3. У разі встановлення факту порушення громадського порядку або прав інших громадян, учинення інших правопорушень цією особою, дільничний інспектор міліції виносить письмове попередження особи, стосовно якої може бути встановлено адміністративний нагляд (додаток 10).

4.4. У разі, якщо особа, яка підпадає під дію Закону (264/94-ВР), незважаючи на письмове попередження органів внутрішніх справ продовжує порушувати громадський порядок і права інших громадян, учиняє інші правопорушення, за які чинним законодавством встановлена адміністративна

відповідальність, дільничний інспектор міліції доповідає про це рапортом начальнику міськ-, райвідділу для прийняття рішення про доцільність встановлення за нею адміністративного нагляду.

До рапорту додаються:

- копія вироку суду про попереднє засудження до позбавлення волі;
- довідка про перевірку на наявність судимостей;
- характеристика особи та матеріали, які свідчать про вчинені особою правопорушення і накладені стягнення:
- засвідчені копії протоколів та постанов про притягнення до адміністративної відповідальності;
- письмове попередження, винесене цій особі, стосовно якої може бути встановлено адміністративний нагляд;
- пояснення правопорушника;
- пояснення громадян, що характеризують їх поведінку;
- пропозиції щодо застосування обмежень дій піднаглядному;
- інші матеріали.

4.5. Начальник міськ-, райвідділу, розглянувши ці матеріали, приймає рішення щодо підготовки подання про встановлення стосовно цієї особи адміністративного нагляду (додаток 11), підписує його та разом з вищезазначеними матеріалами направляє до суду.

Для вирішення питання про встановлення адміністративного нагляду на судове засідання судом викликається особа, щодо якої внесено подання про встановлення адміністративного нагляду, а за її клопотанням - і захисник, а також представник міськ-, райвідділу внутрішніх справ, начальник якого вніс подання.

4.6. Після встановлення судом адміністративного нагляду начальник міськ-, райвідділу або його заступник, а також дільничний інспектор міліції, як і в разі, коли нагляд встановлено в місцях позбавлення волі, діють згідно з пунктами 3.9, 3.9.1, 3.10, 3.11, 3.13 цієї Інструкції.

5. Права працівників органів внутрішніх справ при здійсненні адміністративного нагляду

5.1. При здійсненні адміністративного нагляду працівники міліції діють відповідно до Закону України "Про міліцію" (565-12), Закону України "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі" (264/94-ВР).

5.2. Для забезпечення ефективного профілактичного впливу на осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, дільничний інспектор міліції взаємодіє з членами спостережної комісії місцевих рад та громадськими формуваннями.

5.3. Дільничні інспектори міліції та працівники карного розшуку зобов'язані проводити індивідуально-попереджувальну роботу з піднаглядним з метою запобігання випадкам ухилення його від адміністративного нагляду. У разі отримання відомостей про наміри піднаглядного ухилитися від адміністративного нагляду або вчинити правопорушення викладають начальнику міськ-, райвідділу внутрішніх справ пропозиції щодо посилення контролю за поведінкою і способом життя такої особи.

5.4. Контроль за додержанням піднаглядним правил адміністративного нагляду і встановлених судом обмежень дій піднаглядного здійснюється дільничними інспекторами міліції у взаємодії з працівниками карного розшуку, інших служб і підрозділів із суворим дотриманням прав особи на повагу до її приватного та сімейного життя, недоторканості житла і таємниці листування.

Будь-яке втручання у право особи може бути здійснене лише на підставі закону та у випадках обґрунтованої необхідності захисту національної та громадської безпеки або економічного добробуту України.

5.5. Про результати перевірок додержання піднаглядними правил і обмежень дій адміністративного нагляду працівники міліції здійснюють запис у листку контролю за дотриманням встановлених обмежень дій піднаглядним (додаток 12) та рапортом доповідають начальнику міськ-, райвідділу.

5.6. У разі якщо піднаглядному судом встановлені обмеження дій у вигляді реєстрації в міліції, то за письмовим рішенням начальника міськ-, райвідділу така реєстрація здійснюється працівником відділення (відділу) дільничних інспекторів міліції, дільничним інспектором міліції, працівником карного розшуку або черговим міськ-, райвідділу, про що здійснюється запис у реєстраційному листку (додаток 13). Час явок установлюється з таким розрахунком, щоб це не впливало на роботу і навчання піднаглядного.

Якщо піднаглядний мешкає на значній відстані від міськ-, райвідділу, то йому з письмового дозволу начальника міськ-, райвідділу може встановлюватися явка для реєстрації в службове приміщення дільничного інспектора, про що здійснюється запис у реєстраційному листку.

5.7. Під час реєстрації з піднаглядним проводиться бесіда профілактичного характеру, про що складається довідка за формою, визначеною додатком 14 цієї Інструкції.

5.8. У разі виявлення серед осіб, які тримаються в приймальнику-розподільнику, таких, що перебувають під адміністративним наглядом і не прибули після звільнення з місць позбавлення волі до обраного місця проживання у встановлений строк або самовільно залишили його з метою ухилення від адміністративного нагляду, начальник підрозділу інформує про це міськ-, райвідділ за обраним піднаглядним місцем проживання.

5.9. Питання про виїзд піднаглядного з місця постійного проживання за межі району (міста) в особистих справах вирішується з письмового дозволу начальника міськ-, райвідділу на підставі письмової заяви піднаглядного на термін, який не перевищує 10 діб, з урахуванням часу перебування його у дорозі.

5.10. У разі дозволу на тимчасовий виїзд до іншої місцевості піднаглядному вручається під підпис маршрутний листок за формою, визначеною додатком 15 цієї Інструкції. Про виїзд піднаглядного дільничний інспектор міліції письмово повідомляє міськ-, райвідділ, на територію обслуговування якого цей піднаглядний має прибути (додаток 16).

5.11. Після прибуття піднаглядного на територію обслуговування іншого міськ-, райвідділу працівник відділу (відділення) дільничних інспекторів міліції, а за його відсутності - дільничний інспектор міліції, або працівник карного розшуку, або черговий міськ-, райвідділу реєструє прибулого у другому розділі журналу реєстрації справ адміністративного нагляду і піднаглядних та протягом доби інформує про його прибуття дільничного інспектора міліції, на території обслуговування якого буде тимчасово проживати дана особа.

На маршрутному листку піднаглядного здійснюється відповідний запис про прибуття і вибуття, що засвідчується печаткою (штампом) міськ-, райвідділу.

5.12. Дільничний інспектор міліції протягом строку тимчасового перебування піднаглядного здійснює стосовно нього індивідуально-профілактичну роботу. У разі виявлення правопорушень з боку піднаглядного інформує міськ-, райвідділ за місцем його проживання.

5.13. При поверненні піднаглядного на постійне місце проживання (перебування) дільничний інспектор міліції продовжує здійснювати за ним адміністративний нагляд та робить запис у маршрутному листку про прибуття особи і долучає його до справи адміністративного нагляду.

5.14. У разі від'їзду піднаглядного на інше місце проживання (перебування) із зняттям з реєстрації, дільничний інспектор міліції, який здійснює нагляд, повідомляє міськ-, райвідділ, на територію обслуговування якого прибуде піднаглядний, за формою,

визначеною додатком 16 цієї Інструкції. При цьому піднаглядному видається контрольний листок (додаток 17).

Міськ-, райвідділ за новим місцем реєстрації піднаглядного надсилає до міськ-, райвідділу за попереднім місцем проживання (перебування) запит про надання щодо цієї особи справи адміністративного нагляду.

5.15. Міськ-, райвідділ, який пересилає справу адміністративного нагляду, у триденний строк письмово повідомляє адресні бюро про зміну піднаглядним постійного місця проживання (додаток 18). Аналогічне повідомлення направляється до адресного бюро в разі засудження піднаглядного або особи, яка підпадає під дію Закону (264/94-ВР), а також у разі погашення або зняття з них судимості.

5.16. За порушення правил адміністративного нагляду або встановлених судом обмежень піднаглядний може бути притягнутий до адміністративної чи кримінальної відповідальності відповідно до норм Кодексу України про адміністративні правопорушення (80731-10, 80732-10) чи Кримінального кодексу України (2341-14).

6. Підстави для зміни обсягу обмежень дій піднаглядних, продовження чи припинення адміністративного нагляду

6.1. Начальник міськ-, райвідділу внутрішніх справ під час здійснення адміністративного нагляду з урахуванням особи піднаглядного, його способу життя і поведінки направляє до суду подання щодо:

продовження терміну адміністративного нагляду відповідно до частини другої статті 6 Закону (264/94-ВР) (додаток 19);

збільшення або зменшення обсягу обмежень дій піднаглядних відповідно до частини другої статті 10 Закону (264/94-ВР) (додаток 20);

припинення адміністративного нагляду відповідно до частини четвертої статті 8 та частини четвертої статті 5 Закону (264/94-ВР) (додаток 21).

До подання додаються матеріали, що готуються відповідно до пунктів 4.3 та 4.4 цієї Інструкції (крім випадків, передбачених у частині другій статті 8 Закону (264/94-ВР).

6.2. Якщо піднаглядному призначено покарання, що не пов'язане з позбавленням волі, адміністративний нагляд не припиняється.

6.3. Після припинення адміністративного нагляду дільничний інспектор міліції продовжує здійснювати індивідуально-профілактичну роботу до закінчення передбаченого законом строку погашення судимості або її зняття.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Н А К А З

№607/56/5 від 25.06.2002

Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії органів внутрішніх справ України та органів державної виконавчої служби при примусовому виконанні рішень судів та інших органів (посадових осіб)

(Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ №747/60/5

Відповідно до Законів України "Про виконавче провадження", "Про міліцію", "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" та з метою забезпечення залучення державними виконавцями працівників органів внутрішніх справ для охорони громадського порядку при проведенні примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб)

Н А К А З У Є М О:

1. Затвердити Інструкцію про порядок взаємодії органів внутрішніх справ України та органів державної виконавчої служби при примусовому виконанні рішень судів та інших органів (посадових осіб) (додається).

2. Начальникам ГУМВС України в Автономній Республіці Крим, м. Києві та Київській області, УМВС України в областях, м. Севастополі та на транспорті, начальнику Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, начальникам обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції забезпечити вивчення і виконання вимог наказу працівниками відповідних органів і підрозділів.

3. ДГБ МВС України подати цей наказ на державну реєстрацію відповідно до Указу Президента України від 03.10.92 №493 "Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади" (із змінами і доповненнями). (Пункт 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ № 747/60/5 від 05.07.2004)

4. Контроль за виконанням наказу покласти: у Міністерстві внутрішніх справ України - на заступника Міністра Присяжнюка А.Й., у Міністерстві юстиції України - на заступника Міністра Шупеню М.М. (Пункт 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ № 747/60/5) від 05.07.2004)

Міністр
внутрішніх справ України
Міністр
юстиції України

Ю.О.Смирнов

О.В.Лавринович

**Інструкція
про порядок взаємодії органів внутрішніх справ України та органів державної
виконавчої служби при примусовому виконанні рішень судів та інших органів
(посадових осіб)**

1. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція розроблена відповідно до Законів України "Про виконавче провадження" (606-14), "Про міліцію" (565-12), "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" (3781-12) з метою забезпечення залучення державними виконавцями працівників органів внутрішніх справ для охорони громадського порядку при проведенні виконавчих дій щодо примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб).

1.2. Інструкція визначає порядок взаємодії органів внутрішніх справ України та органів державної виконавчої служби при примусовому виконанні рішень судів та інших органів (посадових осіб).

1.3. Підставою для залучення працівників органів внутрішніх справ до забезпечення громадського порядку при примусовому виконанні рішень судів та інших органів (посадових осіб) є постанова державного виконавця, затверджена начальником відділу державної виконавчої служби та скріплена печаткою.

2. Порядок взаємодії

2.1. Працівники органів внутрішніх справ у разі необхідності залучаються державними виконавцями для охорони громадського порядку до проведення виконавчих дій при виконанні рішень судів та інших органів (посадових осіб) у випадках:

примусового входження до приміщень та сховищ боржників - юридичних осіб у разі відмови державному виконавцю у добровільному допуску до них;

примусового входження до житла чи іншого володіння боржника - фізичної особи за рішенням суду, у разі відмови державному виконавцю у добровільному допуску до них;

арешту й опису майна боржників, його вилучення; вселення та виселення;

розшуку у виконавчому провадженні громадянина-боржника, дитини за ухвалою суду або транспортних засобів боржника за постановою державного виконавця; (Абзац шостий підпункту 2.1 в редакції Наказу Міністерства внутрішніх справ N 747/60/5 (z0828-04) від 05.07.2004)

при проведенні інших виконавчих дій, передбачених Законом України "Про виконавче провадження" (606-14).

Працівники органів внутрішніх справ здійснюють привід боржників, у разі нез'явлення їх без поважних причин на виклик державного виконавця з приводу виконання виконавчих документів, до органів державної виконавчої служби за постановами державних виконавців. (Підпункт 2.1 доповнено абзацом восьмим згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ N 747/60/5 (z0828-04) від 05.07.2004)

2.2. Про залучення працівників органів внутрішніх справ для забезпечення охорони громадського порядку при проведенні виконавчих дій державним виконавцем вноситься постанова згідно з додатком 3 до Інструкції про проведення виконавчих дій, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 15.12.99 N 74/5 (z0865-99) і зареєстрованої у Мін'юсті України 15.12.99 за N 865/4158 (зі змінами і доповненнями), яка затверджується начальником відділу державної виконавчої служби та скріплюється печаткою відділу.

2.3. У постанові державного виконавця зазначаються назва виконавчого документа, на підставі якого здійснюється примусове виконання рішення, дата його видачі та номер, назва органу, який видав виконавчий документ, резолютивна частина рішення, підстави для залучення працівників органів внутрішніх справ, кількість працівників органів внутрішніх справ, необхідна для проведення виконавчих дій, час та місце проведення виконавчих дій.

2.4. Постанова державного виконавця про залучення працівників органів внутрішніх справ для охорони громадського порядку при проведенні виконавчих дій не пізніше ніж за три дні до запланованого часу проведення виконавчих дій надсилається начальнику відповідного органу внутрішніх справ.

2.5. Начальник органу внутрішніх справ залежно від місця проведення виконавчих дій та характеру примусових заходів виконання рішення видає розпорядження про направлення необхідної кількості працівників міліції для забезпечення охорони громадського порядку при проведенні виконавчих дій державним виконавцем.

2.6. Про одержання постанови державного виконавця та прийняте рішення щодо виділення працівників міліції для забезпечення охорони громадського порядку при проведенні виконавчих дій начальник органу внутрішніх справ письмово повідомляє державного виконавця не пізніше наступного дня після отримання постанови.

2.7. Працівники органів внутрішніх справ діють при проведенні виконавчих дій у межах компетенції та повноважень, установлених Законом України "Про міліцію" (565-12).

3. Розшук громадянина-боржника, дитини або транспортних засобів боржника у виконавчому провадженні (Пункт 3 в редакції Наказу Міністерства внутрішніх справ N 747/60/5 (z0828-04) від 05.07.2004)

3.1. У виконавчому провадженні розшук громадянина-боржника, дитини або транспортних засобів боржника здійснюється органами внутрішніх справ у порядку, встановленому чинним законодавством України. (Підпункт 3.1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ N 747/60/5 (z0828-04) від 05.07.2004)

3.2. У разі їх виявлення органи внутрішніх справ у триденний термін з моменту виявлення повідомляють ініціатора розшуку про місце знаходження, а

транспортні засоби боржника негайно затримують та доставляють на спеціальні майданчики чи стоянки тимчасового зберігання Державтоінспекції. (Підпункт 3.2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ N 747/60/5 (з0828-04) від 05.07.2004)

4. Привід боржника у разі нез'явлення його без поважних причин на виклик державного виконавця з приводу виконання виконавчих документів до органу державної виконавчої служби за постановою державного виконавця

4.1. Про привід боржника через органи внутрішніх справ державним виконавцем виноситься постанова згідно з додатком 3 до Інструкції про проведення виконавчих дій, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 15.12.99 N 74/5 (з0865-99) і зареєстрованої в Мін'юсті України 15.12.99 за N 865/4158 (зі змінами і доповненнями), яка затверджується в установленому порядку і скріплюється печаткою.

4.2. У постанові державного виконавця зазначаються назва виконавчого документа, на підставі якого здійснюється примусове виконання рішення, дата його видачі та номер, назва органу, який видав виконавчий документ, резолютивна частина рішення, прізвище, ім'я та по батькові боржника, його місце проживання або/та роботи, підстави для здійснення приводу боржника через органи внутрішніх справ, адреса органу державної виконавчої служби та час, на який необхідно здійснити привід боржника.

4.3. Постанова державного виконавця про привід боржника через органи внутрішніх справ завчасно, але не пізніше ніж за 3 дні до запланованого заходу надсилається до органу внутрішніх справ за місцем фактичного проживання боржника.

4.4. Начальник органу внутрішніх справ розглядає постанову державного виконавця і дає доручення про направлення необхідної кількості працівників внутрішніх справ для здійснення приводу боржника до органу державної виконавчої служби.

4.5. Привід боржника працівниками органів внутрішніх справ здійснюється в порядку, установленому законодавством.

4.6. У разі неможливості здійснити привід боржника до органу державної виконавчої служби, начальник органу внутрішніх справ негайно направляє до відповідного органу державної виконавчої служби рапорт про причини неможливості здійснення приводу боржника.

4.7. У разі здійснення приводу боржника, який перебував за межами міста, району в області або області, орган внутрішніх справ, який здійснив привід боржника до органу державної виконавчої служби, складає кошторис на транспортні витрати та подає його до органу державної виконавчої служби, який ініціював привід. Орган державної виконавчої служби компенсує транспортні витрати органу внутрішніх справ за рахунок коштів виконавчого провадження з подальшим віднесенням їх до витрат на проведення виконавчих дій.

4.8. За час зберігання транспортного засобу боржника на спеціальних майданчиках чи стоянках посадова особа Державтоінспекції складає кошторис витрат і подає його до органу державної виконавчої служби, який ініціював затримання транспортного засобу. Орган державної виконавчої служби компенсує Державтоінспекції витрати на зберігання транспортного засобу боржника за рахунок коштів виконавчого провадження з подальшим віднесенням їх до витрат на проведення виконавчих дій. (Інструкцію доповнено пунктом 4 згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ № 747/60/5 від 05.07.2004)

**АДМІНІСТРАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

18.12.2003 № 380/1556

Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних інспекторів міліції в системі МВС України

(Із змінами, внесеними згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби № 627/389 від 16.08.2010) (У заголовку та тексті Наказу слова "інспектор прикордонної служби" в усіх відмінках замінено словами "дільничний інспектор прикордонної служби" у відповідному відмінку згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби № 627/389 від 16.08.2010 }

З метою визначення порядку взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних інспекторів міліції в системі МВС України, узгодження їх службової діяльності в інтересах охорони державного кордону і громадського порядку

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердит Інструкцію про порядок взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних інспекторів міліції в системі МВС України, додається.

2. Начальникам регіональних управлінь Державної прикордонної служби України, начальникам Головних управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим та Київській області, Управлінь МВС України у Вінницькій, Волинській, Донецькій, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Луганській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Рівненській, Сумській, Харківській, Херсонській, Чернівецькій, Чернігівській областях та м. Севастополі організувати вивчення вимог цієї Інструкції, ужити заходів щодо запровадження її у службову діяльність підпорядкованих підрозділів.

3. Наказ довести до відома особового складу Державної прикордонної служби України та Міністерства внутрішніх справ України в частині, що його стосується.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на першого заступника Голови Державної прикордонної служби України - директора Департаменту охорони державного кордону генерал-полковника Шишоліна П.А. та заступника Міністра внутрішніх справ України генерал-майора міліції Присяжнюка А.Й.

Голова Державної прикордонної
служби України
генерал-полковник
Міністр внутрішніх справ України
генерал-лейтенант міліції

М.М.Литвин

М.В.Білоконь

ІНСТРУКЦІЯ

про порядок взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних інспекторів міліції в системі МВС України

У тексті Інструкції слова "інспектор прикордонної служби" в усіх відмінках замінено словами "дільничний інспектор прикордонної служби" у відповідному відмінку, скорочення "ІПС" замінено скороченням "ДІПС" згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби № 627/389 від 16.08.2010 }

1. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція визначає порядок організації та підтримання взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України (далі - ДПС) та дільничних інспекторів міліції в системі МВС України (далі - ДІМ) під час виконання завдань з охорони державного кордону і громадського порядку в межах контрольованих прикордонних районів.

1.2. Інструкцію розроблено відповідно до положень Конституції України, Законів України "Про державний кордон України", "Про Державну прикордонну службу України", "Про міліцію", "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону", постанов Кабінету Міністрів України від 27.07.1998 № 1147 "Про прикордонний режим", від 03.08.1998 №1199 "Про контрольовані прикордонні райони", від 18.01.99 №48 "Про затвердження Порядку здійснення координації діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань додержання режимів на державному кордоні" та інших нормативно-правових актів. (Пункт 1.2 глави 1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби № 627/389 від 16.08.2010)

2. Форми та способи взаємодії

2.1. Форми взаємодії ДПС та ДІМ:

обмін інформацією про стан оперативної обстановки, інформування щодо виявлення або отримання інформації про здійснення правопорушень на ділянках (у секторах) відповідальності та адміністративних дільницях обслуговування;

спільний контроль за дотриманням громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також біженцями та особами, яким надано притулок в Україні, вимог законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства;

проведення спільних заходів на ймовірних напрямках або в місцях появи потенційних порушників законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства;

проведення спільних заходів з правового виховання місцевого населення та профілактики порушень законодавства України про державний кордон;

проведення спільних навчань з питань виявлення та затримання порушників законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства;

проведення спільних нарад ДПС і ДІМ з питань протидії протиправній діяльності на державному кордоні в межах ділянок (секторів) відповідальності та адміністративних дільниць обслуговування;

спільна координація діяльності громадських формувань у населених пунктах, розташованих у прикордонній смузі та контрольованому прикордонному районі, організація їх залучення до охорони громадського порядку і державного кордону. Надання пропозицій органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування щодо відновлення роботи або створення нових громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону та їх належного матеріально-технічного забезпечення. { Пункт 2.1 глави 2 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

2.2. Обмін інформацією про стан оперативної обстановки на ділянках (у секторах) відповідальності та адміністративних дільницях обслуговування між ДПС та ДІМ здійснюється з використанням засобів електрозв'язку щотижня та один раз на місяць шляхом особистої зустрічі, у разі отримання даних, які потребують термінового втручання органів МВС або представників Державної прикордонної служби України, - негайно. { Абзац перший пункту 2.2

глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

Облік та результати реалізації інформації відображаються:

в підрозділах охорони державного кордону - в рапорті про результати охорони державного кордону та здійснення прикордонного контролю зміною прикордонних нарядів відділу прикордонної служби за поточну добу;

в міськрайорганах внутрішніх справ - в інформаційно-аналітичних справах. Пункт 2.2 глави 2 доповнено абзацом другим згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

2.2.1. Під час взаємообміну інформацією надаються дані про:

стан оперативної обстановки на ділянках (у секторах) відповідальності та адміністративних дільницях обслуговування;

порушення та спроби незаконного перетинання державного кордону інші правопорушення, віднесені до компетенції Державної прикордонної служби України;

інші правопорушення на ділянках (у секторах) відповідальності, виявлені ДПС, але які не віднесені до компетенції Державної прикордонної служби України;

службові дії сил та засобів за напрямками діяльності (крім оперативно-розшукових);

осіб, які перебувають на профілактичному обліку або стосовно яких проводиться комплекс пошукових заходів у зв'язку з їх розшуком;

виявлення (затримання) нелегальних мігрантів у контрольованих прикордонних районах;

осіб, які мають в особистому користуванні зброю;

виявлення і появу на ділянках (у секторах) відповідальності та адміністративних дільницях обслуговування осіб, причетних до протиправної діяльності;

осіб, причетних до виготовлення, зберігання та розповсюдження в контрольованих прикордонних районах, а також переміщення через державний кордон наркотичної сировини;

тактику дій порушників законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства, їх характерні ознаки, місця (пункти) їх первинної появи та укриття, імовірні маршрути руху;

виявлення фактів порушень збереження природних ресурсів, правил додержання промислової та іншої діяльності, охорони довкілля;

виникнення конфліктних та надзвичайних ситуацій.

{ Підпункт 2.2.1 пункту 2.2 глави 2 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

2.2.2. ДПС повинен негайно інформувати ДІМ про виявлення або отримання даних про:

учинення злочину або підготовку до нього;

порушення правил адміністративного нагляду;

Абзац четвертий підпункту 2.2.2 пункту 2.2 глави 2 виключено на підставі Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

прибуття в населений пункт на постійне проживання осіб, які відбули покарання в місцях позбавлення волі; { Абзац шостий підпункту 2.2.2 пункту 2.2 глави 2 виключено на підставі Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

виявлення трупів людей у межах ділянок (секторів) відповідальності та адміністративних дільниць обслуговування;

звернення громадян з питань, які потребують термінового вирішення органами внутрішніх справ; { Абзац дев'ятий підпункту 2.2.2 пункту 2.2 глави 2 виключено на підставі Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

затримання нелегальних мігрантів та осіб, що займаються протиправною діяльністю на кордоні.

виникнення конфліктних та надзвичайних ситуацій. { Підпункт 2.2.2 пункту 2.2 глави 2 доповнено абзацом восьмим згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

2.2.3. ДІМ зобов'язані негайно інформувати ДПС у разі виявлення або отримання даних про:

осіб, щодо яких є інформація про їх намір незаконно перетнути державний кордон або порушити його режим;

осіб, які надають допомогу в незаконному перетинанні кордону громадянам інших країн;

осіб без громадянства, іноземців - вихідців з країн - постачальників нелегальних мігрантів;

пошук або переслідування злочинців, які можуть незаконно перетнути державний кордон;

підготовку до незаконного перетинання державного кордону або незаконне переміщення через нього товарів, вантажів, зброї,

боєприпасів та наркотичних речовин;

осіб, які надають іноземцям та особам без громадянства житло, транспортні засоби та сприяють в наданні інших послуг;

вчинення тяжких злочинів на адміністративній ділянці обслуговування; втечу з-під варти затриманих, заарештованих та підсудних осіб під час їх переміщення в межах контрольованого прикордонного району;

терористичні акти, вчинені на адміністративній ділянці обслуговування, або підготовку до них;

затримання іноземців та осіб без громадянства, а також біженців та осіб, яким надано притулок в Україні, які порушили правила перебування, проживання на території України та переміщення в її межах;

затримання самохідних і несамохідних суден та інших плавзасобів за порушення прикордонного режиму;

виявлення фактів (отриману інформацію) про порушення збереження природних ресурсів, правил додержання промислової та іншої діяльності, охорони довкілля;

виникнення конфліктних та надзвичайних ситуацій. Підпункт 2.2.3 пункту 2.2 глави 2 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

2.3. Контроль за дотриманням громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також біженцями та особами, яким надано притулок в Україні, вимог законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства здійснюється в межах ділянок (секторів) відповідальності та адміністративних ділянок обслуговування шляхом спільного:

відпрацювання залізничних станцій, автовокзалів, портів, пристаней, причалів, пунктів базування самохідних і несамохідних суден, населених пунктів та місцевості;

обходу й огляду ділянок місцевості, місць можливого перебування та переховування правопорушників;

затримання виявлених порушників законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства, оформлення відповідних документів.

Графік спільних заходів складається щомісяця під час уточнення взаємодії та затверджується начальниками відділу прикордонної служби і міськрайоргану внутрішніх

справ. { Пункт 2.3 глави 2 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

2.4. Отриману інформацію, яка одночасно належить до компетенції Держприкордонслужби і МВС, ДПС та ДІМ перевіряють (реалізують) спільно. До таких заходів можуть також залучатися члени громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону.

Рішення щодо проведення спільної перевірки або реалізації інформації приймають начальник відділу прикордонної служби спільно з начальником міськрайоргану внутрішніх справ. { Пункт 2.4 глави 2 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

2.5. Спільні заходи з правового виховання місцевого населення та профілактики правопорушень здійснюються ДПС та ДІМ шляхом:

виступів перед населенням та трудовими колективами з метою профілактики порушень законодавства України про державний кордон та інших правопорушень; { Абзац другий пункту 2.5 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

виступів та опублікування відповідних матеріалів у засобах масової інформації;

профілактичних бесід з категоріями осіб - потенційних порушників законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства. { Пункт 2.5 глави 2 доповнено абзацом четвертим згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

2.6. З метою удосконалення взаємодії ДПС та ДІМ штабами прикордонних загонів спільно з органами і підрозділами внутрішніх справ один раз на рік під час проведення заходів з організації оперативно-службової діяльності на наступний період на ділянках усіх відділів проводяться спільні навчання з виявлення та затримання порушників законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства.

За рішенням начальників органів охорони державного кордону та органів або підрозділів внутрішніх справ спільні навчання можуть проводитися на ділянках окремих відділів прикордонної служби у період коригування охорони державного кордону на певний період. Вони проводяться шляхом проведення практичних занять та використання навчальних порушників законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства.

Спільні плани проведення зазначених навчань опрацьовуються і погоджуються на рівні начальників ГУМВС, УМВС прикордонних областей та начальників відповідних органів охорони державного кордону безпосередньо перед проведенням спільних навчань. { Пункт 2.6 глави 2 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

2.7. З метою узагальнення результатів службової діяльності, визначення (уточнення) завдань взаємодії проводяться спільні наради ДПС та ДІМ не менше ніж раз на півроку в підрозділах охорони державного кордону та міськрайорганах внутрішніх справ. Для вирішення питань взаємодії до підрозділів охорони державного кордону для участі у службових нарадах ДПС можуть запрошуватись ДІМ, а ДПС - до проведення службових нарад ДІМ у міськрайорганах внутрішніх справ з питань, що належать до їх компетенції.

За результатами службових нарад складаються протоколи. { Пункт 2.7 глави 2 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

3. Організація взаємодії

3.1. Основною метою організації взаємодії є узгодження за часом, місцем та способами службової діяльності ДПС та ДІМ щодо запобігання і припинення порушень громадянами України, іноземцями, особами без громадянства, а також біженцями та особами, яким надано притулок в Україні, законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства в межах контрольованих прикордонних районів, залучення до охорони громадського порядку та державного кордону громадськості, правового виховання місцевого населення. { Пункт 3.1 глави 3 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

3.2. Порядок і результати взаємодії ДПС та ДІМ розглядаються окремим питанням під час організації взаємодії органів охорони державного кордону (прикордонних загонів) та міськрайорганів внутрішніх справ, головних управлінь, управлінь МВС у прикордонних областях на черговий період організації оперативно-службової діяльності, як правило, раз на рік. { Пункт 3.2 глави 3 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

3.3. Уточнення порядку взаємодії між ДПС та ДІМ здійснюють начальник відділу прикордонної служби і начальник міськрайоргану внутрішніх справ щокварталу на спільній нараді за їх участю, а у разі необхідності - за рішенням керівників.

У разі розташування на ділянці відповідальності одного міськрайоргану внутрішніх справ двох і більше відділів прикордонної служби уточнення порядку взаємодії здійснюється усіма начальниками відділів прикордонної служби одночасно за спільним узгодженням сторін. { Пункт 3.3 глави 3 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

3.4. Під час організації взаємодії ДПС із ДІМ визначаються (уточнюються): { Абзац перший пункту 3.4 глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 } імовірні напрямки (райони), характер порушень та категорії порушників законодавства про державний кордон; порядок взаємообміну інформацією про оперативну обстановку; порядок та способи зв'язку, у тому числі й під час загострення оперативної обстановки; порядок дій під час пошуку, виявлення та затримання порушників законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства, виникнення надзвичайних ситуацій тощо; { Абзац п'ятий пункту 3.4 глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

місця, райони, маршрути, порядок та періодичність проведення спільних заходів з контролю за прикордонним режимом; { Абзац шостий пункту 3.4 глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

порядок та періодичність проведення спільних заходів з виявлення і затримання порушників законодавства України з прикордонних питань і про правовий статус іноземців та осіб без громадянства; { Абзац сьомий пункту 3.4 глави 3 в редакції Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

проведення спільних заходів з правового виховання місцевого населення та профілактики правопорушень; { Абзац восьмий пункту 3.4 глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

порядок підготовки та використання громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону;

сигнали взаємодії;

періодичність та методи проведення спільних навчань;

періодичність, місця проведення спільних нарад та склад їх учасників.
 3.5. Результати організації (уточнення) взаємодії обліковуються:
 в органах охорони державного кордону - в окремій справі;
 у підрозділах охорони державного кордону - в додатку "Результати
 уточнення взаємодії" календарного плану оперативно-службової діяльності;
 у ГУМВС, УМВС та міськрайорганах внутрішніх справ прикордонних
 областей - в окремій справі;
 у ДПС та ДІМ - у робочих зошитах. { Пункт 3.5 глави 3 в редакції Наказу
 Адміністрації Державної прикордонної служби N 627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }

4. Критерії оцінки взаємодії

4.1. Визначаються за:

станом інформованості ДПС та ДІМ про оперативну обстановку на ділянках (у секторах) відповідальності та адміністративних дільницях обслуговування;
 станом дотримання громадянами України, іноземцями та особами без громадянства а також біженцями та особами, яким надано притулок в Україні, законодавства України з прикордонних питань; { Абзац третій пункту 4.1 глави 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби №627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }
 результатами спільних заходів; { Абзац четвертий пункту 4.1 глави 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Адміністрації Державної прикордонної служби №627/389 (z0817-10) від 16.08.2010 }
 станом дотримання прикордонного режиму та громадського порядку на ділянках (у секторах) відповідальності та адміністративних дільницях обслуговування.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

24.09.2010 № 456

Про затвердження Положення про основи організації розкриття злочинів органами внутрішніх справ України

На виконання вимог Законів України "Про міліцію", "Про оперативно-розшукову діяльність" та з метою вдосконалення оперативно-службової діяльності органів внутрішніх справ і підвищення рівня взаємодії їх структурних підрозділів у боротьбі зі злочинністю, зокрема з розкриття злочинів

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про основи організації розкриття злочинів органами внутрішніх справ України, що додається.
2. Керівникам структурних підрозділів центрального апарату Міністерства внутрішніх справ, начальникам головних управлінь, управлінь МВС України (далі - ГУМВС, УМВС), міських, районних, міськрайонних і лінійних органів внутрішніх справ України (далі - міськрайлінооргани) зосередити зусилля на підвищенні рівня боротьби зі злочинністю, зокрема на зміцненні обліково-реєстраційної дисципліни, комплексному використанні наявних сил і засобів та залученні до розкриття злочинів усіх працівників органів і підрозділів внутрішніх справ незалежно від напрямів їх оперативно-службової діяльності, проведенні наступальних оперативно-розшукових заходів і слідчих дій з виявлення, викриття та притягнення до відповідальності осіб, які готують або вчинили злочини.
3. Контроль за остаточними результатами роботи з розкриття злочинів покладається на начальників ГУМВС, УМВС, міськрайлінорганів.
4. Начальникам ГУМВС, УМВС, міськрайлінорганів:

4.1. Організувати отримання, збирання, накопичення та використання інформації про осіб, події і факти, які можуть сприяти розкриттю злочинів, що є невід'ємним завданням для всіх без винятку працівників органів внутрішніх справ.

4.2. Спрямувати головну увагу підпорядкованих органів і підрозділів внутрішніх справ на своєчасне та дієве реагування на заяви і повідомлення щодо вчинення злочинів з метою швидкого і повного їх розкриття, викриття всіх учасників та епізодів їх злочинної діяльності, підвищення ефективності першочергових і подальших оперативно-розшукових заходів та слідчих дій.

4.3. Оцінювати результати діяльності служб і підрозділів органів внутрішніх справ з протидії злочинності за безпосереднім розкриттям ними злочинів та отриманням інформації, яка сприяла їх розкриттю.

4.4. Організувати вивчення і виконання вимог Положення про основи організації розкриття злочинів органами внутрішніх справ України особовим складом органів і підрозділів внутрішніх справ України.

5. Департаменту карного розшуку (Ляшко О.І.) забезпечити подання наказу до Міністерства юстиції України для державної реєстрації в установленому порядку.

6. Визнати таким, що втратив чинність, наказ МВС від 30.04.2004 № 458 "Про затвердження Положення про основи організації розкриття органами внутрішніх справ України злочинів загальнокримінальної спрямованості", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02.07.2004 за № 814/9413 (зі змінами).

7. Контроль за виконанням наказу покласти на перших заступників, заступників Міністра, керівників структурних підрозділів МВС.

8. Наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр
генерал-лейтенант міліції

А.В.Могильов

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної
пенітенціарної служби України,
генерал-майор внутрішньої служби
Заступник Генерального
прокурора України
державний радник юстиції 2 класу
Т.в.о. Голови Служби безпеки України

О.В.Лісіщков

Є.Блажівський
В.Рокитський

ПОЛОЖЕННЯ

про основи організації розкриття злочинів органами внутрішніх справ України

1. Загальні положення

1.1. Розкриття злочинів і встановлення осіб, які їх учинили, є одним з основних завдань оперативно-службової діяльності органів та підрозділів внутрішніх справ України щодо захисту життя, здоров'я, прав і свобод громадян, власності, інтересів суспільства й держави від протиправних посягань.

1.2. Правову основу діяльності органів внутрішніх справ (далі - ОВС) з розкриття злочинів становлять Конституція України (254к/96-ВР), Кримінальний і Кримінально-процесуальний кодекси України (далі - КК та КПК України), Закони України "Про міліцію", "Про прокуратуру", "Про оперативно-розшукову діяльність", "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю", міжнародні договори України, а також установчі акти та правила міжнародних організацій поліції, членом яких є Україна.

1.3. Розкриття злочинів ОВС здійснюється в максимально короткий строк у поєднанні з проведенням оперативно-розшукових заходів і слідчих дій та полягає в

установленні всіх учасників злочинів, виявленні та належному документуванні епізодів їх злочинної діяльності, установленні інших обставин, що підлягають доказуванню в кримінальній справі і мають значення для її правильного вирішення.

Працівникам ОВС незалежно від напряму їх роботи та компетенції необхідно вживати передбачених законодавством заходів для встановлення відомостей про осіб та факти, що мають значення для розкриття злочинів, негайно в установленому порядку інформувати про це чергову частину ОВС, керівника відповідної служби, а також письмово доповідати керівництву органу чи підрозділу внутрішніх справ.

1.4. Комплексне використання сил і засобів усіх підрозділів ОВС під час розкриття злочинів організують начальники головних управлінь, управлінь МВС України (далі - ГУМВС, УМВС), міських, районних, міськрайонних і лінійних ОВС (далі - міськрайліноргани) на засадах централізації управління ними, координації заходів і взаємодії.

1.5. Розкритим вважається злочин, кримінальну справу за яким закінчено розслідуванням і прийнято одне з таких рішень: прокурором затверджено в порядку статті 232 КПК (1002-05) України або складено в порядку статті 430 КПК України (1003-05) обвинувальний висновок і кримінальну справу направлено до суду; особа, яка вчинила злочин, установлена, на підставі пункту 6 статті 6, статей 7-2, 8, 9, 10 КПК України (1001-05) кримінальну справу направлено до суду для вирішення питання про звільнення цієї особи від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям, примиренням обвинуваченого з потерпілим, застосуванням до неповнолітнього примусових заходів виховного характеру, передачею особи на поруки; особа, яка вчинила злочин, відома і є достатньо доказів, які вказують на вчинення злочину цією особою, але кримінальну справу щодо цієї особи направлено до суду для вирішення питання про звільнення її від кримінальної відповідальності згідно з пунктом 4 статті 6, частини першої статті 11-1 КПК України внаслідок акта амністії або у зв'язку із закінченням строків давності; кримінальну справу направлено до суду для вирішення питання про звільнення особи від кримінальної відповідальності на підставі статті 7 КПК України внаслідок зміни обстановки; кримінальну справу закрито щодо померлого на підставі пункту 8 статті 6 КПК України.

Облік результатів розслідування злочинів здійснюється відповідно до вимог Інструкції про єдиний облік злочинів, затвердженої наказом Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Міністерства оборони України, Державної митної служби України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Державного департаменту України з питань виконання покарань, Державної судової адміністрації України від 25.05.2010 № 21/135/281/240/499/354/367/159/69, шляхом заповнення особою, яка провадить розслідування кримінальної справи, статистичних карток про наслідки розслідування злочину форми 1.1 (далі - Ф. 1.1), які підписано прокурором та направлено до підрозділів інформаційних технологій ГУМВС, УМВС.

1.6. Злочином, за яким особа (особи) вважається встановленою, є злочин, якщо цій особі (особам) за його вчинення слідчим пред'явлено обвинувачення та складено статистичну картку форми 4 (далі - Ф. 4). Пред'явлення особі (особам) обвинувачення за вчинення злочину не є кінцевим результатом роботи працівників ОВС, а злочин не вважається розкритим.

Оперативне супроводження кримінальної справи, у якій особі пред'явлено обвинувачення, є обов'язковим наступним етапом подальшої роботи з розкриття злочину до закінчення її розслідування.

Оперативне супроводження кримінальної справи - це комплекс оперативно-розшукових заходів у конкретній кримінальній справі з метою пошуку і фіксації фактичних даних, які можуть бути доказами в цій справі, забезпечення всебічного,

повного і об'єктивного дослідження обставин справи, безпеки учасників кримінального судочинства, постійного інформування органів досудового слідства і суду про протиправні дії підозрюваних, обвинувачених та інших осіб, спрямовані на негативний вплив на учасників кримінального судочинства для протидії встановленню істини у справі.

Стосовно осіб, у тому числі членів організованих груп і злочинних організацій, яких засуджено за вчинення тяжких, особливо тяжких та резонансних злочинів, оперативно-розшукові заходи продовжують проводитися в місцях позбавлення волі у взаємодії з органами, установами виконання покарань і слідчими ізоляторами з метою розкриття злочинів, учинених заарештованими і засудженими до їх прибуття в слідчий ізолятор чи установу виконання покарань, та в межах заведених оперативно-розшукових справ (далі - ОРС) про ці злочини.

1.7. Не є підставою для віднесення злочину до категорії розкритих факт зняття його з контролю керівництва Міністерства внутрішніх справ України згідно з Інструкцією з організації реагування органів внутрішніх справ на повідомлення про злочини, інші правопорушення та події, затвердженою наказом МВС від 04.10.2003 N 1155 (з0259-04), зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 01.03.2004 за N 259/8858 (далі - Інструкція з організації реагування ОВС на повідомлення).

1.8. Для розкриття тяжких і особливо тяжких, а за рішенням керівництва ГУМВС, УМВС, міськрайлінорганів - також інших злочинів наказом або розпорядженням начальника органу створюються слідчо-оперативні групи (далі - СОГ). Керівником СОГ є слідчий або керівник слідчого підрозділу, у провадженні якого перебуває кримінальна справа.

1.9. Для розкриття і розслідування міжрегіональних злочинів, які вчинені на території декількох областей або залізниць, наказами керівництва МВС створюються міжрегіональні СОГ. Контроль за їх роботою може бути покладено на керівництво ГУМВС, УМВС, на території обслуговування якого вчинено найбільшу кількість злочинів.

1.10. Для розкриття злочинів, досудове слідство у яких відповідно до статті 112 КПК України (1002-05) проводять слідчі прокуратури, Служби безпеки України та інших правоохоронних органів за спільним рішенням керівників цих правоохоронних органів та ОВС, можуть створюватися міжвідомчі СОГ.

1.11. З метою розкриття злочинів, що становлять підвищену громадську небезпеку або набули суспільного резонансу, за рішенням керівників МВС, ГУМВС, УМВС можуть створюватися посилені СОГ, до складу яких залучаються: слідчий, два-три найбільш підготовлені працівники від підрозділів карного розшуку, боротьби з організованою злочинністю (далі - БОЗ) (у випадку відпрацювання версії щодо причетності до вчиненого злочину членів організованих груп і злочинних організацій), Державної служби боротьби з економічною злочинністю (далі - ДСБЕЗ), боротьби з кіберзлочинністю і торгівлею людьми (далі - БКТЛ), кримінальної міліції у справах дітей (далі - КМСД), боротьби з незаконним обігом наркотиків (далі - БНОН), територіального підрозділу Робочого апарату Укрбюро Інтерполу в Україні, Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ (далі - ДАІ), оперативної служби та оперативно-технічних заходів (для дотримання конспірації до роботи в складі СОГ залучаються лише керівники цих двох підрозділів), служби дільничних інспекторів міліції та інших підрозділів ОВС.

1.12. Під час розкриття злочинів взаємодія слідчих з працівниками оперативних, інших підрозділів, у тому числі в роботі СОГ, будується за принципом керівної ролі та контролю слідчого за повне, всебічне й об'єктивне розслідування кримінальної справи, його процесуальної самостійності в прийнятті рішень, за винятком випадків, коли законом передбачено одержання згоди від суду (судді) або прокурора, та самостійності оперативних служб у виборі засобів і методів оперативно-розшукової

діяльності, тактичних прийомів їх застосування в межах законодавства України, спрямованих на встановлення осіб, які вчинили злочини.

1.13. Організація та проведення комплексу оперативно-розшукових заходів з розкриття злочинів, керування членами СОГ, за винятком слідчого, покладаються, як правило, на заступника начальника - начальника кримінальної міліції ГУМВС, УМВС, міськрайліноргану.

2. Основні завдання підрозділів і служб органів внутрішніх справ у розкритті злочинів

2.1. Швидке та повне розкриття злочинів досягається шляхом поєднання зусиль усіх органів і підрозділів ОВС, забезпечення належного рівня їх взаємодії, відповідно до вимог законодавства отримання, збирання, накопичення та використання інформації про осіб, причетних до їх учинення, а також події і факти, які можуть сприяти розкриттю злочинів, що є невід'ємним завданням для всіх без винятку працівників ОВС. Безпосередню організацію роботи зі збору інформації здійснює керівник ОВС.

2.1.1. Збір працівниками ОВС інформації здійснюється як у процесі виконання своїх основних службових обов'язків, так і під час неформального спілкування з громадянами в службовий та неслужбовий час. Отриману інформацію працівники ОВС зобов'язані письмово доповісти безпосереднім керівникам для її використання службами, які виконують основні обов'язки з розкриття злочинів.

2.1.2. Оперативні підрозділи забезпечують збирання, накопичення, систематизацію отриманої інформації та здійснюють її перевірку з метою встановлення осіб, причетних до вчинення злочинів, а також подій і фактів, які можуть сприяти їх розкриттю.

2.2. Головними службами, які виконують основні обов'язки з розкриття і розслідування злочинів та відповідають за кінцевий результат роботи, є органи досудового слідства, органи дізнання, підрозділи кримінальної міліції і боротьби з організованою злочинністю.

Разом з ними за розкриття злочинів відповідають і всі інші підрозділи ОВС у межах їх компетенції.

2.3. На служби і підрозділи ОВС покладаються такі основні завдання та функції з розкриття злочинів:

2.3.1. Слідчі ОВС організовують роботу СОГ на місці події та керують діями її членів. Виконують у межах компетенції завдання кримінального судочинства, порушують кримінальну справу в кожному випадку виявлення ознак злочину, уживають усіх передбачених законом заходів для встановлення події злочину, осіб, винних у його вчиненні, та їх покарання.

Під час розслідування кримінальної справи здійснюють усебічний, повний і об'єктивний розгляд обставин, які підлягають доказуванню, у їх сукупності, у межах компетенції виконують інші функції, покладені на них кримінально-процесуальним законодавством. Разом з працівниками органу дізнання висувають версії, розробляють і складають узгоджені плани комплексного проведення слідчих дій та оперативно-розшукових заходів з розкриття злочинів. У встановленому порядку дають органам дізнання доручення щодо проведення оперативно-розшукових заходів і слідчих дій. Такі доручення є для органів дізнання обов'язковими до виконання.

2.3.2. Працівники підрозділів дізнання в разі відсутності слідчого забезпечують охорону місця події до приїзду слідчого, який проводить огляд місцевості, приміщення, предметів і документів, та уживають заходи для розкриття злочину. У взаємодії з працівниками інших підрозділів ОВС оперативно реагують на заяви і повідомлення про вчинені злочини, уживають заходів для встановлення осіб, які їх учинили, збирають і закріплюють докази їх вини, усебічно й об'єктивно здійснюють у межах компетенції розслідування кримінальних справ та провадження за протокольною формою досудової підготовки матеріалів.

2.3.3. Працівники карного розшуку вживають пошукових та оперативно-розшукових заходів з розкриття злочинів, насамперед тяжких і особливо тяжких, а також злочинів, які набули суспільного резонансу, учинених із застосуванням вогнепальної зброї, вибухових речовин, групою осіб, серійного характеру, установлюють і розшукують осіб, які їх учинили.

Щодекади доповідають рапортом керівникові служби для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ОВС - начальнику кримінальної міліції для розгляду інформацію, що стосується злочинів та причетності до їх учинення осіб, а також взаємопов'язані з цією інформацією відомості про події і факти, які віднесено до компетенції інших оперативних підрозділів. За вказівкою першого заступника (заступника) начальника ОВС - начальника кримінальної міліції перевірку цієї інформації здійснюють відповідні оперативні підрозділи згідно з їх компетенцією або безпосередньо працівники карного розшуку.

Отриману інформацію про протиправну діяльність осіб, які перебувають на обліку в міліції громадської безпеки, у тому числі відносно яких встановлено адміністративний нагляд або які формально підпадають під такий нагляд, працівники карного розшуку доводять до дільничних інспекторів міліції для вжиття відносно вказаної вище категорії осіб профілактичних заходів або притягнення їх до адміністративної відповідальності.

В обов'язковому порядку беруть участь у проведенні щоденних цільових інструктажів щодо вчинених злочинів, прикмет розшукуваних осіб, ознак викрадених речей і предметів перед заступанням на службу працівників патрульної служби та підрозділів міліції особливого призначення "Беркут".

2.3.4. Працівники ДСБЕЗ розкривають злочини у сфері економіки, а також з використанням наявних можливостей, у тому числі оперативних, уживають заходів щодо отримання інформації про осіб, причетних до вчинення злочинів, розкриття або виявлення яких віднесено до компетенції інших оперативних підрозділів.

З використанням наявних оперативних можливостей спільно з працівниками карного розшуку вживають заходів щодо отримання інформації про криміногенні об'єкти та ймовірні місця збування викраденого майна.

Отриману інформацію про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також інші відомості про події і факти, пов'язані із зазначеними вище особами і злочинами, щодекади доповідають рапортом, а за тяжкими та особливо тяжкими злочинами доповідають негайно керівникові служби для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ОВС - начальнику кримінальної міліції з метою розгляду і перевірки цієї інформації службами і підрозділами ОВС згідно з їх компетенцією.

2.3.5. Працівники спеціальних підрозділів БОЗ за вказівкою Міністра внутрішніх справ України, першого заступника Міністра - начальника Головного управління по боротьбі з організованою злочинністю, начальників ГУМВС, УМВС здійснюють розкриття тяжких та особливо тяжких злочинів, учинених стосовно народних депутатів України, державних службовців I-III категорій, а також стосовно лідерів, учасників організованих груп і злочинних організацій, злочинна діяльність яких на момент учинення злочину відносно них

документувалася зазначеним підрозділом під час роботи за відповідними ОРС. На вищезазначені нерозкриті злочини заводять і беруть до провадження відповідні ОРС.

Надають узагальнену інформацію про осіб та об'єкти за базами даних, які функціонують у спеціальних підрозділах БОЗ, за запитами, підписаними начальниками структурних підрозділів МВС (ГУМВС, УМВС), які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, або начальником ОВС, виключно за наявності ОРС. Підставою для виконання такого запиту є письмовий дозвіл начальника ГУБОЗ (УБОЗ) або його першого заступника.

Систематично здійснюють взаємний обмін інформацією про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також відомостями про події і факти з іншими оперативними підрозділами з метою її перевірки згідно з їх компетенцією.

2.3.6. Працівники БНОН перевіряють осіб, затриманих за злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, з метою встановлення джерел надходження коштів для їх придбання, а також щодо причетності цих осіб до вчинення інших злочинів. Результати відпрацювання кожної такої особи доповідають рапортом упродовж трьох діб після її затримання начальникові підрозділу для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ОВС - начальнику кримінальної міліції для розгляду та використання в оперативно-розшуковій діяльності підрозділами карного розшуку.

Спільно з працівниками карного розшуку здійснюють оперативне перекриття місць концентрації осіб схильних до вчинення злочинів (притонів, розважальних закладів, місць проведення дозвілля), місць збування викраденого майна з метою отримання інформації, яка сприятиме розкриттю злочинів.

Отриману інформацію про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також інші відомості про події і факти, пов'язані із зазначеними вище особами і злочинами, крім злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків, щодаки доповідають рапортом, а про особливо тяжкі та тяжкі злочини інформують негайно керівника служби для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ОВС - начальнику кримінальної міліції з метою розгляду і перевірки цієї інформації службами і підрозділами ОВС згідно з їх компетенцією або безпосереднього вжиття заходів підрозділом БНОН з її перевірки.

2.3.7. Працівники БКТЛ з використанням оперативних можливостей уживають заходів щодо перевірки осіб, затриманих за вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми, у сфері суспільної моралі, незаконної міграції та кіберзлочинності, для встановлення їх причетності до вчинення інших злочинів.

Здійснюють оперативне перекриття місць концентрації осіб схильних до вчинення злочинів (притонів, готельно-розважальних закладів, місць проведення дозвілля) з метою отримання інформації, яка сприятиме розкриттю злочинів, віднесених до компетенції підрозділів карного розшуку та БКТЛ.

У разі отримання інформації, яка перевірена та підтвердилася відносно осіб, причетних до вчинення злочинів, а також взаємопов'язаних з нею відомостей про події і факти, крім злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми, у сфері суспільної моралі, незаконної міграції та кіберзлочинності, упродовж трьох діб доповідають рапортом, а про тяжкі та особливо тяжкі злочини інформують негайно керівника служби для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ГУМВС, УМВС - начальнику кримінальної міліції з метою розгляду та вжиття відповідних заходів реагування підрозділами ОВС згідно з їх компетенцією.

2.3.8. Працівники оперативної служби під час виконання завдань інших оперативних підрозділів ОВС установлюють осіб, причетних до вчинення тяжких і особливо тяжких злочинів, а також злочинів, що викликали значний суспільний резонанс. У невідкладних випадках затримують осіб, які їх учинили.

У складі СОГ беруть участь у проведенні першочергових оперативно-розшукових заходів з установа осіб, причетних до вчинення злочинів (з метою дотримання конспірації до роботи в складі СОГ залучаються лише керівники цих підрозділів).

Ініціюють пошук, виявлення та фіксацію фактів злочинної діяльності окремих осіб, злочинних груп та організацій, імовірних місць збування викраденого майна, концентрації осіб криміногенних категорій, а також щодаки надають інформацію, що має значення для розкриття і виявлення злочинів, начальникові підрозділу для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ГУМВС, УМВС - начальнику

кримінальної міліції для розгляду та перевірки цієї інформації службами і підрозділами ОВС згідно з їх компетенцією.

Згідно із запитами оперативних підрозділів ОВС надають інформацію про осіб та об'єкти за базами даних, які функціонують у підрозділах оперативної служби.

2.3.9. Працівники підрозділів оперативно-технічних заходів (далі - ОТЗ) безпосередньо виконують завдання оперативних підрозділів ОВС щодо проведення оперативно-розшукових заходів із застосуванням спеціальних технічних засобів з метою пошуку, фіксації і документування фактичних даних про протиправну діяльність окремих осіб та груп під час оперативних розробок і розслідування кримінальних справ, а також завдання слідчих щодо

зняття інформації з каналів зв'язку.

У складі СОГ беруть участь у проведенні першочергових оперативно-розшукових заходів із застосуванням спеціальної техніки з метою встановлення осіб, причетних до вчинення злочинів (з метою дотримання конспірації до роботи в складі СОГ залучаються лише керівники цих підрозділів).

Згідно із запитами оперативних підрозділів ОВС надають інформацію про осіб та об'єкти за базами даних, які функціонують у підрозділах ОТЗ.

2.3.10. Працівники КМСД беруть участь у розкритті всіх злочинів, пов'язаних із неповнолітніми, уживають заходів щодо розкриття злочинів, учинених дітьми, викривають дорослих осіб, які втягують неповнолітніх у злочинну діяльність. Результати відпрацювання кожної такої особи впродовж трьох діб після затримання або доставлення в установленому законом порядку таких осіб до міськрайліноргану доповідають рапортом керівникові підрозділу для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ОВС - начальнику кримінальної міліції для розгляду та використання в оперативно-розшуковій діяльності службами і підрозділами ОВС згідно з їх компетенцією.

Спільно з працівниками карного розшуку здійснюють оперативне перекриття місць концентрації осіб схильних до вчинення злочинів, скупчення дітей та молоді (притонів, вокзалів, розважальних закладів), місць збування викраденого майна, а також проводять перевірку неповнолітніх, які перебувають на профілактичних обліках в ОВС, з метою отримання інформації, яка сприятиме розкриттю злочинів.

У разі отримання відомостей про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також взаємопов'язані з цим події і факти щодаки доповідають рапортом, а за особливо тяжкими та тяжкими злочинами інформують негайно керівника підрозділу для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ОВС - начальнику кримінальної міліції з метою розгляду та перевірки цієї інформації службами і підрозділами ОВС згідно з їх компетенцією або безпосереднього вжиття заходів підрозділом КМСД з її перевірки.

2.3.11. Працівники кінологічної служби на місці події визначають шляхи підходу та відходу злочинців, з дозволу керівника СОГ забезпечують застосування розшукового собаки для розшуку та затримання злочинців, виявлення втрачених ними речей, предметів чи залишених слідів та згідно із вказівкою керівника СОГ беруть участь у проведенні інших оперативно-розшукових заходів.

Отриману інформацію про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також інші відомості про події і факти, пов'язані із зазначеними вище особами і злочинами, щодаки доповідають рапортом, а за особливо тяжкими та особливо тяжкими злочинами інформують негайно керівника служби для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ОВС - начальнику кримінальної міліції з метою розгляду та перевірки цієї інформації службами і підрозділами ОВС згідно з їх компетенцією.

2.3.12. Чергові ОВС у своїй роботі діють відповідно до вимог Інструкції з організації реагування ОВС на повідомлення, Інструкції про порядок приймання, реєстрації та розгляду в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень

про злочини, що вчинені або готуються, затвердженої наказом МВС від 14.04.2004 № 400, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 06.05.2004 за №571/9170, Інструкції з організації діяльності чергових частин органів і підрозділів внутрішніх справ України, направленої на захист інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, затвердженої наказом МВС від 28.04.2009 № 181, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 20.08.2009 за № 786/16802, організують затримання осіб, причетних до вчинення злочинів службовими нарядами.

Про вчинений злочин негайно орієнтують пости і маршрути, розташовані на території обслуговування, а також суміжні ОВС, а в разі потреби - населення, засоби масової інформації, державні установи, автотранспортні підприємства, медичні заклади, інших; за обліками органів внутрішніх справ перевіряють осіб, затриманих або доставлених до міськрайлінорганів, а також речі і цінності, що знаходяться в них.

2.3.13. Працівники експертних підрозділів як спеціалісти беруть участь в огляді місця події з метою виявлення, фіксації, кваліфікованого вилучення та пакування матеріальних об'єктів, які можуть бути використані для розкриття злочину і виявлення винних, проводять їх попереднє дослідження (без надання письмового висновку), виявляють сліди біологічного походження для проведення

молекулярно-генетичної ідентифікації (ДНК-аналіз) та формування відповідних обліків.

Установлюють за результатами проведення судової експертизи, досліджень з використанням колекцій криміналістичних обліків експертної служби осіб, які вчинили злочини, та події, взаємопов'язані з цими злочинами.

Виявляють транспортні засоби зі сфальсифікованими ідентифікаційними позначеннями та підробленими документами під час їх реєстрації в реєстраційно-екзаменаційних підрозділах ДАІ, про що надають інформацію до підрозділів карного розшуку.

2.3.14. Дільничні інспектори міліції (далі - ДІМ) здійснюють розгляд заяв і повідомлень про злочини невеликої та середньої тяжкості, якщо на момент реєстрації особи, які їх учинили, відомі. Надають допомогу оперативним підрозділам у встановленні осіб, що вчинили злочини на території адміністративних дільниць, які обслуговують ДІМ.

У взаємодії з працівниками оперативних підрозділів проводять на дільницях систематичну роботу з виявлення осіб, які підлягають перевірці щодо їх можливої причетності до вчинених злочинів, відповідно до вимог законодавства збирають інформацію про них, яка може бути використана як докази, використовуючи з цією метою відомості, надані населенням та представниками громадськості.

До прибуття СОГ забезпечують охорону місця події, збереження слідів учинення злочинів, організують надання невідкладної медичної допомоги потерпілим особам, з'ясовують обставини вчинення злочинів. Шляхом обходу дворів, квартир, проведення бесід з громадянами, які на момент учинення злочинів могли перебувати в районі місця події, установлюють свідків, очевидців, прикмети злочинців, організують та особисто вживають заходів до їх переслідування і затримання, про що негайно доповідають керівникам СОГ, ОВС або черговим чергової частини.

Отриману інформацію про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також інші відомості про події і факти, пов'язані із зазначеними вище особами та злочинами, негайно доповідають керівникові служби ДІМ ОВС для подальшого інформування начальника ОВС з метою розгляду та перевірки цієї інформації службами і підрозділами ОВС згідно з їх компетенцією.

Перевіряють за наявними обліками ОВС осіб, стосовно яких вони складають протоколи про адміністративні правопорушення, з метою встановлення та затримання серед них підозрюваних, обвинувачених, підсудних, осіб, які ухиляються від відбування кримінального покарання та безвісно зниклих.

2.3.15. Працівники патрульної служби та підрозділів міліції особливого призначення "Беркут" уживають заходів щодо затримання осіб, які вчинили злочини в місцях несення служби нарядами міліції; за орієнтуваннями виявляють на маршрутах патрулювання та на об'єктах, розташованих поблизу, підозрюваних та розшукуваних злочинців.

На маршрутах патрулювання перевіряють за наявними обліками ОВС осіб з метою встановлення та затримання серед них підозрюваних, обвинувачених, підсудних, осіб, які ухиляються від відбування кримінального покарання, та безвісно зниклих.

Після завершення несення служби доповідають керівникові підрозділу рапортом інформацію про осіб, яких вони перевіряли на маршрутах патрулювання, щодо можливої їх причетності до вчинення правопорушень для подальшого інформування керівництва ОВС з метою її розгляду та використання службами і підрозділами ОВС згідно з їх компетенцією.

Працівники карного розшуку в обов'язковому порядку проводять цільові інструктажі працівників патрульної служби і підрозділів особливого призначення "Беркут" щодо вчинених злочинів, прикмет розшукуваних осіб та ознак викрадених речей і предметів.

2.3.16. Військовослужбовці внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України уживають заходів щодо затримання осіб, які вчинили злочини, у місцях несення служби патрульними нарядами; за орієнтуваннями виявляють на маршрутах патрулювання та на об'єктах, розташованих поблизу, підозрюваних та розшукуваних злочинців.

На маршрутах патрулювання перевіряють за наявними в ОВС базами даних осіб з метою встановлення та затримання серед них підозрюваних, обвинувачених, підсудних, осіб, які ухиляються від відбування кримінального покарання, безвісно зниклих.

Після завершення несення служби доповідають командирі рапортом інформацію про осіб, яких вони перевіряли на маршрутах патрулювання, щодо можливої їх причетності до вчинення правопорушень для подальшого інформування територіальних ОВС для розгляду першим заступником (заступником) начальника ОВС - начальником кримінальної міліції з метою використання службами і підрозділами ОВС згідно з їх компетенцією.

Працівники карного розшуку в обов'язковому порядку проводять цільові інструктажі військовослужбовців щодо вчинених злочинів, прикмет розшукуваних осіб та ознак викрадених речей.

2.3.17. Працівники ДАІ уживають заходів щодо розкриття злочинів, виявлення та затримання осіб, які вчинили незаконні заволодіння транспортними засобами, розбої та грабежі стосовно водіїв або пасажирів, крадіжки вантажу, дорожньо-транспортні пригоди, інші злочини під час дорожнього руху, а також переслідують транспортні засоби, якими заволоділи злочинці, або ті, що використовувалися ними при вчиненні злочинів.

Перевіряють за наявними обліками ОВС осіб, стосовно яких вони складають протоколи про адміністративні правопорушення щодо порушення ними Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 N 1306 (1306-2001-п) (із змінами), з метою встановлення та затримання серед них підозрюваних, обвинувачених, підсудних, осіб, які ухиляються від відбування кримінального покарання, безвісно зниклих.

Виконання цих завдань працівники Державтоінспекції здійснюють під час контролю за рухом транспортних засобів, їх реєстрації та технічного огляду, обстеження автопідприємств, перевірки відповідності документам номерів вузлів та агрегатів транспорту.

Після завершення несення служби доповідають начальникові підрозділу рапортом отриману під час несення служби інформацію про осіб, які причетні до вчинення злочинів, та факти, що можуть бути використані службами і підрозділами ОВС, згідно з їх компетенцією.

Зазначені рапорти надсилають до територіальних ОВС для розгляду першим заступником (заступником) начальника ОВС - начальником кримінальної міліції та опрацювання відповідними підрозділами і службами ОВС.

2.3.18. Працівники підрозділів Державної служби охорони при МВС (далі - ДСО) запобігають правопорушенням та злочинним проявам, припиняють їх у місцях несення служби; перебуваючи на варті та маршрутах патрулювання, за прикметами та іншими ознаками встановлюють і затримують осіб, які вчинили крадіжки з об'єктів, що охороняються, виїжджають на місця у випадку спрацювання охоронної сигналізації, якою обладнано об'єкти що охороняються, у тому числі квартири громадян, і в разі вчинення злочинів на даних об'єктах уживають заходів щодо їх розкриття та переслідування злочинців.

Щомісяця доповідають начальникові підрозділу рапортом інформацію про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також факти, що можуть бути використані підрозділами і службами ОВС для їх розкриття, керівникові підрозділу для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ОВС - начальнику кримінальної міліції з метою її розгляду.

2.3.19. Працівники спеціальних приймальників для утримання осіб, підданих адміністративному арешту, ізоляторів тимчасового тримання в установленому законодавством порядку перевіряють гласним і негласним методом доставлених у ці заклади осіб для встановлення їх можливої причетності до нерозкритих злочинів, а також предмети, виявлені в них, за обліками ОВС. Під час неформального спілкування з громадянами в службовий та неслужбовий час отримують інформацію про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також факти, які мають значення для їх розкриття.

Отриману інформацію надсилають до оперативних підрозділів ОВС для перевірки.

2.3.20. Працівники органів і підрозділів у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб під час виконання службових обов'язків та спілкування з громадянами виявляють осіб, схильних до вчинення злочинів, місця збирання осіб схильних до вчинення злочинів і перебування правопорушників; встановлюють безвісно зниклих громадян та злочинців, які знаходяться в розшуку, у тому числі тих, які ухиляються від сплати аліментів.

Щодекади доповідають рапортом інформацію про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також факти, що можуть бути використані підрозділами і службами ОВС для їх розкриття, керівникові підрозділу для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника ОВС - начальнику кримінальної міліції з метою її розгляду.

2.3.21. Працівники підрозділів інформаційних технологій здійснюють інформаційне забезпечення роботи з розкриття злочинів з використанням наявних інформаційних ресурсів, сучасних комп'ютерних технологій та передових методів аналізу для встановлення з їх використанням осіб, які вчинили злочини, що залишаються нерозкритими; цілодобово забезпечують авторизований доступ працівників оперативних підрозділів до інформаційних банків даних стосовно осіб, які схильні до вчинення злочинів, обвинувачених, підсудних, які знаходяться в розшуку, осіб, які ухиляються від відбування кримінального покарання, безвісно зниклих, трупів громадян, особу яких не встановлено; щодо нерозкритих злочинів, учинених аналогічним способом; щодо предметів, які вилучено або знаходяться в розшуку та за допомогою яких учинено злочини; щодо викраденого автотранспорту; щодо

ідентифікації за дактилоскопічними обліками невпізнаних трупів громадян та осіб, затриманих за бродяжництво.

2.3.22. Працівники підрозділів Укрбюро Інтерполу орієнтують оперативні підрозділи ОВС стосовно осіб, які розшукуються правоохоронними органами іноземних держав за вчинення злочинів на їх території, для подальшої перевірки зазначених осіб на причетність до злочинної діяльності на території України, надсилають до НЦБ Інтерполу інших держав запити оперативних підрозділів та органів досудового слідства ОВС про проведення оперативно-розшукових та інших заходів на їх території, інформують оперативні підрозділи ОВС про результати виконання їх запитів правоохоронними органами іноземних держав.

Ініціюють проведення на території інших держав за запитом правоохоронних органів України міжнародного розшуку осіб, які переховуються від органів досудового слідства, суду, ухиляються від відбування кримінального покарання, а також безвісно зниклих.

Здійснюють обмін інформацією з правоохоронними органами України, правоохоронними органами іноземних держав та Генеральним секретаріатом Інтерполу щодо встановлення особи невідомих осіб та невпізнаних трупів.

Ініціюють проведення розшукових заходів на території інших держав - членів Інтерполу з метою встановлення місцезнаходження викраденого майна, уносять до Генерального секретаріату Інтерполу клопотання про публікацію циркулярних повідомлень Інтерполу, перевіряють інформацію, що міститься в запитах ОВС, за наявними в Робочому апараті Укрбюро Інтерполу інтегрованими банками даних та банками даних Генерального секретаріату Інтерполу.

На підставі отриманої інформації здійснюють постійну актуалізацію наявних у Робочому апараті Укрбюро Інтерполу інтегрованих банків даних щодо осіб, стосовно яких проводилася перевірка правоохоронними органами України та зарубіжних держав.

2.3.23. Підрозділи міліції на залізницях у межах компетенції розкривають злочини, учинені на об'єктах залізничного транспорту.

Письмово інформують міськрайоргани за місцем проживання (тимчасової реєстрації) затриманих осіб за вчинення цих злочинів для подальшої їх перевірки на причетність до скоєння інших злочинів, зареєстрованих територіальними ОВС.

Про отримання інформації про осіб, причетних до вчинення злочинів, не пов'язаних з об'єктами залізничного транспорту, щотижня інформують територіальні ОВС, а за особливо тяжкими та тяжкими злочинами інформують їх негайно для перевірки цієї інформації зазначеними вище ОВС згідно з їх компетенцією.

2.3.24. Працівники спеціальних підрозділів судової міліції "Грифон" про отриману інформацію про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також події і факти, які можуть сприяти їх розкриттю, щодаки доповідають рапортом, а про особливо тяжкі та тяжкі злочини повідомляють негайно керівникові підрозділу для подальшої доповіді першому заступникові (заступникові) начальника територіального ОВС - начальнику кримінальної міліції з метою розгляду і використання цієї інформації підрозділами та службами ОВС згідно з їх компетенцією.

2.4. Підрозділи та служби ОВС, зазначені в підпунктах 2.3.1-2.3.24 пункту 2.3 глави 2 цього Положення, відповідають за кінцеві результати роботи щодо розкриття злочинів у межах установленої компетенції.

2.5. Безпосереднє розкриття злочинів є основним показником оцінки ефективності діяльності кожного працівника ОВС, структурних підрозділів і служб.

2.6. Злочин вважається розкритим безпосередньо працівником органу внутрішніх справ у разі затримання злочинців на місці вчинення злочину або за показанням свідків та очевидців після його вчинення, одержання оперативної або іншої інформації про особу, яка вчинила злочин, чи місцезнаходження речових доказів, знарядь

злочину, які свідчать про вчинення злочину конкретною особою або знайшли своє підтвердження під час досудового слідства та слідчим покладено в основу обвинувального висновку, який затверджено в порядку статті 232 КПК України (1002-05) або складено в порядку статті 430 КПК України (1003-05) і кримінальну справу направлено до суду; особа, яка вчинила злочин, установлена, на підставі пункту 6 статті 6, статей 7-2, 8-10 КПК України (1001-05), та кримінальну справу направлено до суду для вирішення питання про звільнення цієї особи від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям, примиренням обвинуваченого з потерпілим, застосуванням до неповнолітнього примусових заходів виховного характеру, передачею особи на поруки; особа, яка вчинила злочин, відома і є достатньо доказів, які вказують на вчинення злочину цією особою, але кримінальну справу щодо неї направлено до суду для вирішення питання про звільнення її від кримінальної відповідальності згідно з пунктом 4 статті 6, частини першої статті 11-1 КПК України у зв'язку з амністією або із закінченням строків давності; кримінальну справу направлено до суду для вирішення питання про звільнення особи від кримінальної відповідальності на підставі статті 7 КПК України внаслідок зміни обстановки; кримінальну справу закрито щодо померлого на підставі пункту 8 статті 6 КПК України.

3. Організація узагальнення та використання інформації про осіб, події і факти, які можуть сприяти розкриттю злочинів

3.1. Інформація про осіб, причетних до вчинення злочинів, а також події і факти, які можуть сприяти їх розкриттю, що надходить від працівників служб і підрозділів ОВС, в строки, зазначені в підпунктах 2.3.1-2.3.24 пункту 2.3 глави 2 цього Положення, обліковується в базі даних (далі - БД) "Електронний рапорт" територіальних вузлів Інтегрованої інформаційно-пошукової системи (далі - ІПС) ОВС, які розміщено і функціонують безпосередньо в міськрайліноорганах ГУМВС, УМВС.

3.2. Керівники структурних підрозділів (служб) ОВС, крім слідства, надають рапорти про отриману інформацію начальникові кримінальної міліції ОВС у строки, визначені в підпунктах 2.3.1-2.3.24 пункту 2.3 глави 2 цього Положення. Після безпосереднього ознайомлення з інформацією, якщо вона представляє інтерес для ОВС, начальник кримінальної міліції ОВС накладає резолюцію про внесення цієї інформації працівниками оперативних підрозділів і служб ОВС згідно з їх компетенцією до БД "Електронний рапорт".

3.3. У рапорті про отриману інформацію, її зміст працівник викладає довільно, зазначаючи відомості про правопорушення, злочини, причетних до них осіб (прізвища, прізвища, місця реєстрації, фактичного проживання, роботи та переховування після вчинення злочину, наявність зброї, транспортних засобів, приналежність до неофіційних, заборонених, радикально налаштованих організацій, "фан-клубів"), події, місця збору криміногенного контингенту, зберігання та збуту викраденого майна, наркотиків, зброї, боєприпасів, вибухівки, незаконного функціонування пунктів прийому металобрухту, місця розкомплектування транспортних засобів, притони, місця розпусти, а також відомості, отримані від правоохоронних органів інших держав, про осіб, причетних до вчинення злочинів на території цих держав та України, чи інші відомості, які можуть сприяти розкриттю злочинів.

3.4. Розглянуті начальником кримінальної міліції ОВС рапорти про отриману інформацію реєструються в оперативних підрозділах ОВС, а дані, у строк до п'яти днів вводяться до БД "Електронний рапорт" авторизованим користувачем - працівником оперативного підрозділу ОВС згідно з його компетенцією, який відповідає за внесення відомостей до цієї БД та у визначеному порядку отримав доступ до ІПС. Рапорти з відміткою про взяття на облік інформації в БД "Електронний рапорт" зберігаються у відповідній справі, передбаченій у номенклатурі справи органу, яка ведеться відповідальним працівником оперативного підрозділу.

3.5. Інформація надається та обробляється в ППС відповідно до загальних правил заповнення реквізитів електронної картки БД "Електронний рапорт".

Електронна картка - окремий запис бази даних, інформацію в якому зафіксовано у вигляді електронних даних та який може бути сформований, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму чи на папері.

Роздруківка електронної картки, інформація на якій згідно з резолюцією начальника кримінальної міліції ОВС може мати інтерес для розкриття злочину, направляється працівникові відповідного структурного підрозділу для використання в роботі.

3.6. Якщо під час перевірки інформації, облікованої в БД "Електронний рапорт", розкрито злочин або встановлено додаткові відомості про осіб, події і факти, які можуть сприяти розкриттю злочинів, авторизований користувач - працівник оперативного підрозділу ОВС, уносить відповідні доповнення до електронної картки цієї БД.

3.7. Зняття інформації з обліку БД "Електронний рапорт" виконується лише авторизованим користувачем - працівником підрозділу інформаційних технологій через п'ять років після поставлення такої інформації на облік.

Зняття з обліку зазначеної інформації в ОВС, у тому числі авторизованим користувачем - працівником оперативного підрозділу ОВС, забороняється.

3.8. За об'єктивність, своєчасність, достовірність надання інформації до БД "Електронний рапорт" відповідає виконавець, за внесення інформації - авторизований користувач - працівник оперативного підрозділу ОВС, якому надано таке право та відповідний доступ до БД "Електронний рапорт", контроль за станом формування - здійснює начальник кримінальної міліції ОВС, загальний контроль здійснює - керівник цього ОВС.

3.9. Загальний контроль за станом формування БД "Електронний рапорт" у ГУМВС, УМВС покладається на заступників керівників оперативних підрозділів (служб) апаратів ГУМВС, УМВС відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

3.10. З метою оцінки роботи підрозділів (служб) ОВС щодо надання інформації про осіб, події і факти, які можуть сприяти розкриттю злочинів, ураховуються: кількість наданих таких інформаційних повідомлень; кількість інформаційних повідомлень, облікованих у БД "Електронний рапорт"; кількість таких інформаційних повідомлень, які сприяли розкриттю злочинів.

3.11. Стан роботи з надання підрозділами (службами) ОВС інформації розглядається на оперативних нарадах: у міськрайліноорганах щотижня звітують керівники служб і підрозділів; у ГУМВС, УМВС щомісяця звітують керівники структурних підрозділів і служб та начальники міськрайліноорганів.

4. Організаційні основи діяльності ГУМВС, УМВС, міськрайліноорганів щодо розкриття злочинів

4.1. Начальники ГУМВС, УМВС, міськрайліноорганів персонально відповідають за організацію розкриття і розслідування злочинів, установа та розшук осіб, які їх учинили. Згідно з пунктом 3.1 глави 3 Інструкції з організації реагування ОВС (з0259-04) на повідомлення особисто виїжджають на місця подій та організують першочергові оперативно-розшукові заходи з розкриття особливо тяжких злочинів та злочинів, які можуть викликати негативний громадський резонанс.

4.2. Для виконання завдань з розкриття злочинів начальники ГУМВС, УМВС, міськрайліноорганів організують:

комплексне використання наявних сил і засобів на всіх етапах їх розкриття до закінчення розслідування в кримінальних справах або їх закриття;

негайне кваліфіковане реагування за заявами і повідомленнями про злочини та їх розкриття в максимально короткий термін;

своєчасний виїзд СОГ у повному складі на місце події з метою виявлення, фіксації та кваліфікованого вилучення слідів злочину, речових доказів, з'ясування обставин учинення злочину, установлення очевидців, а також інших обставин, що мають значення для швидкого і повного його розкриття, установлення та затримання особи чи групи осіб, що вчинили суспільно небезпечне діяння. Діяльність ОВС з питань реагування на повідомлення про злочини, інші правопорушення і події регламентує Інструкція з організації реагування ОВС (з0259-04) на повідомлення;

взаємодію між слідством та органами дізнання під час розкриття та розслідування злочинів минулих років;

уведення в дію оперативних планів комплексних заходів, оповіщення, розставлення сил та необхідні дії особового складу згідно з вимогами зазначених планів;

супроводження кримінальних справ до розгляду їх у суді та вступу обвинувального вироку в законну силу;

взаємодію з органами, установами виконання покарань і слідчими ізоляторами, ужиття оперативно-розшукових заходів стосовно осіб, у тому числі членів організованих груп і злочинних організацій, яких засуджено за вчинення тяжких, особливо тяжких та резонансних злочинів, з метою розкриття злочинів, учинених засудженими і заарештованими до їх прибуття в слідчий ізолятор чи установу виконання покарань, та в межах заведених ОРС про ці злочини;

спільно з представниками ДСО фахове визначення причин та умов учинення злочинів на об'єктах, зазначених у Переліку об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони при Міністерстві внутрішніх справ за договорами та Переліку об'єктів підвищеної небезпеки підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони при Міністерстві внутрішніх справ за договорами, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.93 N 615 (615-93-п) "Про заходи щодо вдосконалення охорони об'єктів державної та інших форм власності" і тих, що охороняються ДСО.

4.3. З моменту надходження до ОВС інформації про вчинення злочинів, для їх розкриття впроваджується комплекс першочергових оперативно-розшукових заходів та невідкладних слідчих дій.

4.3.1. Якщо особу, яка вчинила злочин, встановлено протягом однієї доби з моменту впровадження комплексу першочергових оперативно-розшукових заходів і невідкладних слідчих дій, такий злочин вважається розкритим по гарячих слідах.

4.3.2. Першочергові оперативно-розшукові заходи спрямовані на: швидке виявлення та якісне процесуальне закріплення матеріальних слідів, які несуть інформацію про подію злочину, особу злочинця та інші обставини, що мають значення для справи; установлення потерпілих, очевидців, свідків і термінове одержання від них відомостей, які можуть сприяти розкриттю злочину, затриманню злочинців; активне використання отриманої інформації для планування заходів щодо розкриття злочину, розроблення версій, одержання нових доказів, а також для встановлення і затримання причетних до злочину осіб; одержання відомостей про злочини, що готуються, попередження можливого настання шкідливих наслідків.

4.3.3. Першочергові оперативно-розшукові заходи та невідкладні слідчі дії передбачають:

огляд місця події з метою отримання первинної інформації про злочин і осіб, які до нього причетні, та визначення напрямків оперативного пошуку злочинців. За наявності приводів і підстав, що вказують на ознаки тяжкого та особливо тяжкого злочину, слідчий або орган дізнання порушують кримінальну справу негайно після огляду місця події. Якщо на момент порушення кримінальної справи встановлено особу, яка вчинила злочин, кримінальну справу порушують щодо цієї особи;

переслідування і затримання злочинців (переслідування за наявними слідами, за напрямками, указаними потерпілими і очевидцями, організація загороджувальних заходів), у тому числі в місцях їх можливого перебування або появи (організація засідок, оточення, виставлення заслонів);

перевірку осіб, які перебувають на обліках ОВС, а також осіб, щодо яких надійшла оперативна інформація про їх можливу причетність до вчиненого злочину;

проведення оперативно-розшукових заходів у місцях скупчення осіб схильних до вчинення злочинів і збуту викраденого майна;

виявлення свідків злочину, опитування з цією метою громадян, які мешкають або працюють поблизу місця його вчинення, а також осіб, які могли бути на шляхах можливого переміщення злочинця до місця події та від нього;

проведення поквартирного чи подвірного обходу для збирання відомостей, що можуть бути використані в розкритті злочину, та обстеження місцевості в районі вчинення злочину з метою виявлення загублених, викинутих злочинцем знарядь злочину, інших предметів і додаткових джерел інформації про злочин і осіб, які його вчинили. Установлені відомості та проведені дії негайно доповідаються слідчому для процесуального закріплення;

орієнтування особового складу ОВС на території обслуговування, на якій учинено злочин (працівників патрульної служби, ДІМ, КМСД, БКТЛ, БНОН, ДАІ, ДСБЕЗ, БОЗ), суміжних ОВС, військових нарядів внутрішніх військ міністерства внутрішніх справ України, що залучаються до охорони громадського порядку, представників громадськості про характер, час, місце, спосіб учинення злочину, кількість осіб, які брали в ньому участь, їх зовнішність, прикмети викрадених речей і цінностей та про інші відомості, що мають значення для встановлення і розшуку злочинців;

використання можливостей інформаційно-пошукових систем, а також засобів масової інформації;

залучення до розкриття злочинів осіб, з якими ОВС установили конфіденційне співробітництво;

розшук осіб, причетних до злочину, серед тих, які перебувають на обліку в ОВС або проходять за первинними матеріалами: раніше судимих, насамперед за злочини, аналогічні вчиненому, осіб, які перебувають під адміністративним наглядом або формально під нього підпадають, звільнених від кримінальної відповідальності або відносно яких застосовані покарання, не пов'язані з позбавленням волі; наркоманів, неповнолітніх, злісних порушників громадського порядку, а також осіб, які потрапляли в поле зору оперативних та інших підрозділів ОВС за підозрою в причетності до вчинення схожих злочинів або висловлювалися про намір учинити злочини.

4.4. Якщо в результаті проведених першочергових оперативно-розшукових заходів і невідкладних слідчих дій не встановлено особу, яка вчинила тяжкий та особливо тяжкий злочин, керівники міськрайлінорганів організують і забезпечують подальшу роботу з розкриття злочину через систему подальших оперативно-розшукових заходів і слідчих дій у рамках провадження кримінальної справи та ОРС "Злочин".

4.4.1. Слідчі та оперативні підрозділи на підставі вивчення і аналізу зібраних матеріалів визначають версії вчинення злочину та в триденний строк з моменту порушення кримінальної справи складають план спільних оперативно-розшукових заходів та слідчих дій.

4.4.2. У плані обґрунтовуються висунуті версії і заходи з перевірки осіб, які можуть бути причетні або підозрюються в учиненні злочину, зазначаються виконавці пунктів плану і встановлюються терміни їх виконання. У зв'язку з тим, що даний план нетаємний, заходи в ньому будуються у вигляді завдань (установлення очевидців злочину, свідків, знаряддя злочину, способу життя підозрюваних та їх зв'язків,

потерпілих, місць зберігання викраденого), у яких конкретні оперативно-розшукові заходи і прийоми отримання інформації та перевірки причетності конкретних осіб до вчиненого злочину не зазначаються.

4.4.3. На підставі узгодженого плану слідчих дій та оперативно-розшукових заходів працівник оперативного підрозділу складає план безпосередніх оперативно-розшукових заходів, яких необхідно вжити з метою розкриття злочину за заведеною ОРС з наданням йому відповідного грифа секретності. У зазначеному плані відображаються висунуті версії і заходи щодо їх перевірки з використанням сил, засобів і методів оперативно-розшукової діяльності, а також зазначаються конкретні виконавці та строки виконання заходів. Цей план затверджується начальником міськрайліноргану або першим заступником (заступником) начальника - начальником кримінальної міліції.

4.4.4. Якщо складений план виконано повністю, а злочин залишається нерозкритим, на підставі наявної інформації розробляється план додаткових оперативно-розшукових заходів.

4.4.5. Наказом керівника ОВС з метою розкриття злочину за кримінальною справою створюється СОГ, до складу якої залучаються найбільш кваліфіковані працівники підрозділів.

4.5. Склад СОГ: слідчий (слідчі); начальник відділу, сектору (з організації розкриття окремих видів злочинів) карного розшуку, відділу УБОЗ (при відпрацюванні версії щодо причетності до вчиненого злочину членів організованих груп і злочинних організацій); 2-3 найбільш підготовлені працівники від кожного підрозділу; працівники інших підрозділів ОВС (працівники підрозділів міліції особливого та спеціального призначення "Беркут", "Сокіл", оперативно-пошукового відділу, патрульної служби, військовослужбовці внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України тощо).

При визначенні завдань працівникам, які залучаються до складу СОГ, слід урахувати компетенцію підрозділів, у яких вони працюють.

4.6. З числа членів СОГ створюються: група з відпрацювання висунутих слідчих і оперативно-розшукових версій; група аналізу, планування і контролю; група взаємодії з іншими правоохоронними органами.

4.7. Слідчий у складі СОГ:

забезпечує у межах компетенції якісне розслідування кримінальних справ відповідно до вимог кримінально-процесуального законодавства;

здійснює узгоджене планування слідчих дій і оперативно-розшукових заходів, спрямованих на дослідження обставин у кримінальних справах і встановлення осіб, що вчинили злочини;

вивчає матеріали, зібрані членами СОГ, організовує проведення з їх використанням узгоджених слідчих дій та оперативно-розшукових заходів;

надає органам дізнання, іншим членам СОГ доручення щодо проведення розшукових і слідчих дій, сприяє в провадженні окремих слідчих дій;

готує матеріали на заслуховування при керівництві ГУМВС, УМВС, що стосуються результатів розслідування в кримінальній справі, та виконання плану слідчих дій.

4.8. Начальник відділу, сектору карного розшуку, відділу УБОЗ під час відпрацювання версії щодо причетності до вчиненого злочину членів організованих груп і злочинних організацій у складі СОГ забезпечує:

організацію проведення оперативно-розшукових заходів щодо відпрацювання версій у справі, які належать до компетенції підрозділів карного розшуку і боротьби з організованою злочинністю;

збирання, систематизацію і аналіз оперативної та іншої інформації, що стосується розкриття злочинів, а також уживає заходів до її перевірки;

контроль за постійним надходженням інформації, ходом виконання планів, вказівок начальника ГУМВС, УМВС та першого заступника (заступника) начальника ГУМВС, УМВС - начальника кримінальної міліції щодо розкриття злочинів, розшуку та затримання осіб, які їх учинили;

контроль за ефективністю перевірки осіб, які перебувають на обліках ОВС, а також осіб, щодо яких одержано інформацію про їх можливу причетність до вчинення злочину;

розроблення планів першочергових і подальших оперативно-розшукових заходів з розкриття злочинів;

агентурно-оперативне супроводження кримінальних справ, розробку осіб, які підозрюються в учиненні злочинів або затримані чи заарештовані за інші злочини, а також осіб, стосовно яких наявна інформація про їх причетність до злочину, для розкриття якого створено слідчо-оперативну групу.

4.9. Працівники групи з відпрацювання висунутих версій у складі СОГ:

безпосередньо вживають комплекс оперативно-розшукових заходів і слідчих дій з перевірки висунутих версій з метою розкриття злочинів та оперативного супроводження розслідування кримінальних справ;

організують і проводять оперативні заходи в кримінально-злочинному середовищі з метою встановлення осіб, причетних до вчинених злочинів, або осіб, які володіють інформацією про злочини;

визначають коло осіб, які підлягають першочерговій перевірці щодо причетності до вчинених злочинів, у тому числі з використанням негласних штатних та позаштатних працівників. У разі потреби залучають до їх перевірки нові джерела оперативної інформації або поновлюють зв'язок із джерелами, раніше виведеними зі складу агентурної мережі (за їх згодою);

у разі отримання даних, що вказують на особу або групу осіб, причетних до вчинення злочинів, негайно проводять перевірку достовірності цих даних щодо осіб, яких вони стосуються;

безпосередньо взаємодіють з підрозділами оперативно-технічних заходів та оперативної служби в питаннях організації і проведення оперативно-розшукових заходів з розкриття злочинів;

у разі отримання під час проведення оперативно-розшукових заходів інформації у справі про злочин, що розслідується слідчим, або про інші факти злочинної діяльності підозрюваних (обвинувачених) у цій самій кримінальній справі своєчасно ознайомлюють з нею слідчого та вживають заходів щодо не допущення розшифрування джерел і засобів одержання такої інформації;

з метою забезпечення результативності проведення оперативних заходів за погодженням зі слідчим ознайомлюються з окремими матеріалами кримінальних справ. За розголошення матеріалів слідства та порушення таємниці слідства члени групи несуть відповідальність згідно з чинним законодавством;

виконують доручення слідчого про провадження розшукових та слідчих дій і надають йому допомогу під час проведення окремих слідчих дій.

4.10. Працівники групи аналізу, планування і контролю у складі СОГ:

забезпечують збирання, аналіз і систематизацію інформації, отриманої під час огляду місця події, проведення оперативно-розшукових заходів і слідчих дій з розкриття злочину, оцінюють її повноту і якість;

на підставі зібраних відомостей у триденний термін з моменту порушення кримінальної справи організують складання узгодженого плану оперативно-розшукових заходів з обґрунтуванням висунутих версій та конкретних заходів щодо їх перевірки із зазначенням термінів реалізації і виконавців. За потреби вносять пропозиції щодо висування додаткових версій;

у разі потреби планують заходи щодо реалізації конкретної інформації про осіб, які обґрунтовано підозрюються в учиненні злочину;

вивчають та аналізують матеріали ОРС (заведені за фактами нерозкритих злочинів, учинених аналогічним способом, із застосуванням одного й того самого знаряддя, схожих за об'єктами злочинного посягання або прикметами злочинців, стосовно обвинувачених, які розшуковуються ОВС за вчинення, насамперед аналогічних злочинів, на території обслуговування, а також на території суміжних районів, міст і областей, щодо злочинних груп та окремих осіб, які розробляються за підозрою в учиненні аналогічних злочинів) для перевірки осіб, стосовно яких вони заведені, та з'ясування причетності цих осіб до вчиненого злочину. За результатами вивчення ОРС складають відповідну довідку-меморандум;

вивчають оперативну інформацію, матеріали про відмову в порушенні кримінальних справ, кримінальні справи, у яких слідство закінчено або закрито, у тому числі архівні;

орієнтують інші ОВС про обставини вчинення злочину і встановлені фактичні дані про причетність до його вчинення конкретних осіб;

вивчають зведення, орієнтування, бюлетені оперативно-розшукової інформації, використовують відповідні обліки оперативно-розшукового і оперативно-довідкового характеру з метою розкриття злочину;

уносять начальнику кримінальної міліції, слідчому, начальнику управління, відділу, сектору карного розшуку, керівництву УБОЗ пропозиції щодо додаткової перевірки інформації, яка має значення для розкриття злочину;

проводять розрахунок сил і засобів для перекриття місць концентрації осіб схильних до вчинення злочинів, блокування шляхів і маршрутів імовірного місця перебування осіб, які розшуковуються;

ведуть облік осіб, які потрапили в поле зору ОВС під час роботи з розкриття злочинів, з обов'язковим зазначенням місцезнаходження матеріалів за результатами їх перевірки. Інформацію про таких осіб надсилають до підрозділів інформаційних технологій ОВС;

у разі вчинення аналогічних злочинів ведуть картографічне відстеження оперативної обстановки з нанесенням на спеціальну карту даних про місце, час, спосіб і вид злочинів, особливості осіб, що їх учинили;

контролюють хід виконання планів оперативно-розшукових заходів, вказівок щодо розкриття злочину.

4.11. Працівники групи взаємодії з іншими правоохоронними органами у складі СОГ:

забезпечують взаємодію в розкритті злочинів з іншими правоохоронними органами шляхом обміну інформацією, розроблення спільних планів та проведення узгоджених оперативно-розшукових заходів, допомоги наявними силами і засобами, у тому числі технічними, тощо;

організують збирання, узагальнення і перевірку повідомлень, оперативної інформації, які надходять з ізоляторів тимчасового тримання, спецприймальників, органів, установ виконання покарань і слідчих ізоляторів та інших підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. На підставі такої інформації визначають коло осіб, що потребують більш ретельної перевірки;

у встановленому порядку здійснюють виїзди до зарубіжних країн з метою перевірки оперативної інформації, що стосується розкриття злочину, готують запити для проведення оперативно-розшукових заходів і слідчих дій на території цих країн. Указані заходи проводяться у взаємодії з працівниками підрозділів Укрбюро Інтерполу.

4.12. З метою розкриття злочинів категорії минулих років у кримінальних справах на підставі наказу ОВС створюється нова СОГ або поновлюється діюча, до складу якої залучаються найбільш кваліфіковані працівники підрозділів.

4.12.1. Члени СОГ, насамперед працівник карного розшуку та слідчий, ретельно вивчають матеріали кримінальної справи та відповідної ОРС з метою усунення прорахунків у них шляхом проведення додаткових оперативно-розшукових заходів і, за узгодженням зі слідчим, слідчих дій: додатково орієнтують інші ОВС, установи виконання покарань і слідчі ізолятори про обставини вчинення злочину і встановлені на цей момент фактичні дані щодо причетності до його вчинення конкретних осіб; вивчають оперативну інформацію та вживають заходів щодо відпрацювання осіб, які перебувають у спеціальних закладах міліції (ізоляторах тимчасового тримання, спецприймальниках), з метою встановлення їх причетності до вчинених злочинів; перевіряють раніше висунуті версії про особу (осіб), яка вчинила злочин, розробляють нові версії; уживають заходів щодо встановлення причетності до злочину осіб, які перебувають у слідчих ізоляторах та установах виконання покарань; проводять оперативно-розшукові заходи для перевірки причетності до злочину обвинувачених, підозрюваних за іншими кримінальними справами та ОРС; використовують для встановлення злочинців інформаційно-пошукові системи, оперативні обліки, зведення-орієнтування, бюлетені оперативно-розшукової інформації, централізовані обліки номерних речей (якщо вчинено майновий злочин), аналізують інформацію про злочини, учинені аналогічним способом, у тому числі стосовно осіб, які проходили за закритими, архівними справами та матеріалами про відмову в порушенні кримінальної справи; з'ясовують повноту застосування можливостей експертної служби, підрозділів оперативної служби та оперативно-технічних заходів.

4.12.2. Інформація, отримана в результаті вивчення кримінальних справ та ОРС за нерозкритими злочинами із залишку минулих років, систематизується та групується за однорідними ознаками (вид злочину, схожість об'єкта посягання, аналогічні обставини, місце, час, спосіб, мотиви і знаряддя вчинення злочину, вилучені з місця події матеріальні об'єкти, придатні для з'ясування обставин, що підлягають доказуванню, прикмети злочинця, інші ознаки).

4.13. На нерозкритий злочин, розкриття якого віднесено до компетенції підрозділу карного розшуку, зазначеним підрозділом упродовж трьох діб після порушення кримінальної справи, а також прийняття слідчим або дізнавачем до свого провадження вже порушеної кримінальної справи заводиться картка обліку нерозкритого злочину (додаток 1), яка реєструється працівниками режимно-секретних органів в окремому розділі журналу обліку

ОРС "Злочин". Копія картки обліку нерозкритого злочину передається ДІМ, на території обслуговування якого вчинено злочин.

Картки обліку нерозкритого злочину ДІМ долучаються до паспорта на дільницю.

4.13.1. Підставою для заведення картки обліку нерозкритого злочину є постанова слідчого або дізнавача про порушення кримінальної справи, а також прийняття ними до свого провадження вже порушеної кримінальної справи за фактом учинення злочину. Картка обліку нерозкритого злочину впродовж трьох діб після прийняття такого процесуального рішення надсилається до підрозділу карного розшуку.

4.13.2. Працівник карного розшуку одночасно із заведенням картки обліку нерозкритого злочину заповнює інформаційну картку на злочин (ІК-Зл) (додаток 2) та довідку-меморандум за нерозкритим злочинцем (додаток 3), які передає працівникові підрозділу (авторизованому користувачу), відповідальному за внесення відомостей до БД "Злочин".

Інформаційна картка на злочин (ІК-Зл) складається також за ОРС "Злочин", яка ведеться щодо невстановленої особи, яка вчинила злочин, працівником, який виніс постанову про заведення ОРС.

4.13.3. Згідно з вказівкою керівництва МВС, Департаменту карного розшуку, ГУМВС, УМВС, міськрайлінорганів картка обліку нерозкритого злочину може

бути переведена у відповідну ОРС у разі встановлення особи, і якщо для викриття цієї особи в учиненні злочину невеликої та середньої тяжкості виникла потреба в здійсненні оперативно-розшукових заходів, проведення яких потребує отримання дозволу керівника ОВС або оперативного підрозділу, за виключенням тих, що потребують дозволу суду. Про переведення картки в ОРС здійснюється відповідний запис в окремому розділі журналу обліку ОРС "Злочин", у якому обліковуються зазначені картки.

4.13.4. Ведення картки обліку нерозкритого злочину припиняється та знімається з обліку в разі засудження особи (групи осіб), яка вчинила злочин, і набранням обвинувальним вироком стосовно неї законної сили; винесення судом постанови про закриття кримінальної справи за nereабілітуючими обставинами або про застосування до особи заходів медичного чи виховного характеру; кримінальну справу, у зв'язку з якою заведено картку обліку нерозкритого злочину, закрито в установленому законодавством порядку.

Про припинення та зняття з обліку картки обліку нерозкритого злочину здійснюється відповідний запис в окремому розділі журналу обліку ОРС "Злочин", у якому обліковуються зазначені картки.

5. Система контролю за розкриттям злочинів

5.1. Контроль за розкриттям злочинів здійснюється МВС, ГУМВС, УМВС.

Перелік резонансних злочинів та інших надзвичайних подій, інформація про які подається до МВС України, головних управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, місті Києві та Київській області, управлінь МВС України в областях, місті Севастополі та на транспорті, Головного управління внутрішніх військ МВС України і за якими здійснюється стеження за їх розкриттям, а також за своєчасністю вирішення матеріалів, наведений в додатку 1 до наказу МВС від 04.10.2003 N 1155 (z0259-04) "Про вдосконалення реагування на повідомлення про злочини, інші правопорушення і події та забезпечення оперативного інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ України", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01.03.2004 за N 259/8858.

5.2. З метою забезпечення контролю, прийняття управлінських рішень і надання міськрайліноорганам практичної допомоги в роботі з розкриття злочинів, які знаходяться на контролі МВС, керівники ГУМВС, УМВС на підставі отриманих у результаті огляду місця події та інших заходів детальних відомостей про вчинений злочин, що підлягає контролю, інформують у терміни, визначені Інструкцією з організації реагування ОВС (z0259-04) на повідомлення, чергову частину МВС.

5.3. Керівний склад МВС та структурних підрозділів центрального апарату МВС щодня вивчає стан оперативної обстановки, здійснює надання практичної допомоги в організації роботи з розкриття злочинів, які перебувають на контролі, та визначає потребу поставлення інших нерозкритих злочинів на контроль; формує СОГ з числа працівників оперативних служб, слідчих підрозділів, Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру, а в разі потреби - міжрегіональні СОГ для розкриття резонансних злочинів, у тому числі міжрегіонального і міждержавного характеру, та координує їх роботу.

5.4. Керівний склад ГУМВС, УМВС, міськрайліноорганів, оперативних підрозділів і органів досудового слідства постійно контролює стан оперативної обстановки, своєчасність реагування за заявами та повідомленнями про вчинені злочини, забезпечує негайні виїзди на місця подій СОГ, повноту і якість проведення невідкладних заходів з їх розкриття в максимально короткий термін та проводить оперативні наради за результатами роботи СОГ з установлення осіб, причетних до вчинення злочинів.

5.5. У разі невстановлення під час проведення першочергових оперативно-розшукових заходів і невідкладних слідчих дій особи, яка вчинила тяжкий або

особливо тяжкий злочин, керівники, зазначені в підпунктах 5.3, 5.4 глави 5 цього Положення за напрямками своєї роботи:

5.5.1. Координують роботу СОГ з розкриття злочинів даних категорій, організовують взаємодію слідчих з підрозділами й органами, що здійснюють оперативно-розшукову, експертну діяльність і в межах компетенції - з іншими правоохоронними органами.

5.5.2. На оперативних, координаційних нарадах, у тому числі спільних з органами прокуратури, заслуховують відповідно до своїх повноважень: МВС за окремим графіком - начальників підпорядкованих ОВС, керівників СОГ про хід розкриття злочинів, що перебувають на контролі керівництва МВС; ГУМВС, УМВС не менше одного разу на декаду - начальників міськрайлінорганів, оперативних підрозділів та підрозділів досудового слідства, керівників СОГ про хід розкриття тяжких і особливо тяжких злочинів; міськрайліноргани щотижня - начальників оперативних підрозділів, керівників СОГ та окремих працівників про хід розкриття злочинів та участі в цій роботі служб і підрозділів.

5.5.3. Надають практичну і методичну допомогу міськрайлінорганам у розкритті тяжких і особливо тяжких злочинів та розшуку осіб, які їх учинили.

5.5.4. Вивчають матеріали ОРС і кримінальних справ на нерозкриті злочини, дають щодо них письмові вказівки для усунення недоліків і активізації роботи з розкриття злочинів і розшуку обвинувачених.

5.5.5. Забезпечують щороку до 15 лютого проведення ревізії ОРС, які підлягають закриттю у зв'язку зі зняттям з обліку кримінальних справ за строками давності.

5.6. Стан роботи з розкриття злочинів розглядається на оперативних нарадах: міськрайлінорганів - щотижня звітують заступники начальника, керівники служб і підрозділів, працівники служб та підрозділів; ГУМВС, УМВС - щомісяця звітують начальники міськрайлінорганів та їх заступники; МВС - за окремим графіком або згідно з вказівкою керівництва МВС звітують начальники ГУМВС, УМВС та їх заступники.

5.7. Начальники міськрайлінорганів щомісяця організовують звірки між підрозділами карного розшуку, іншими підрозділами щодо відповідності кількості заведених ОРС "Злочин", карток обліку нерозкритих злочинів та між підрозділами досудового слідства і дізнання щодо кількості кримінальних справ, за якими особи, які їх учинили, не встановлені.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

10.10.2004 № 1177

Про затвердження Положення

про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України

З метою забезпечення реалізації громадянами конституційного права на звернення, покращання, удосконалення організації їх особистого прийому в центральному апараті Міністерства внутрішніх справ України, підпорядкованих йому органах внутрішніх справ України, а також у вищих навчальних закладах, на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери його управління, та на виконання ст. 40 Конституції України, Законів України "Про звернення громадян", "Про міліцію", "Про статус народного депутата України", "Про статус депутатів місцевих рад", "Про інформацію", Указів Президента України від 19 березня 1997 року №241 "Про заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення", від 13 серпня 2002 року №700 "Про додаткові заходи щодо забезпечення реалізації громадянами конституційного права на звернення" та від 14 квітня 2004 року №434 "Про невідкладні заходи з удосконалення організації прийому громадян органами державної влади, органами

місцевого самоврядування та посадовими і службовими особами цих органів", постанови Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року №348 "Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації", розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 року № 216-"Про покращання роботи з депутатськими запитами і зверненнями"

Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України (далі - Положення) (додається).

2. Департаменту документального забезпечення та режиму (Гаврилюк В.І.) МВС України довести наказ до відома структурних підрозділів центрального апарату МВС України, головних управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, місті Києві та Київській області, управлінь МВС України в областях, місті Севастополі та на транспорті, а також до вищих навчальних закладів, підприємств, установ і організацій, що належать до сфери управління МВС України.

3. Господарському департаменту (Нагорний О.П.) МВС України забезпечити виготовлення в потрібній кількості примірників зазначеного Положення для забезпечення ним підпорядкованих органів внутрішніх справ Міністерства.

4. Керівникам структурних підрозділів центрального апарату МВС України, начальникам ГУМВС України в Автономній Республіці Крим, місті Києві та Київській області, УМВС України в областях, місті Севастополі та на транспорті, ректорам вищих навчальних закладів системи МВС України з 01.01.2005 звіти про стан роботи зі зверненнями громадян та з їх особистого прийому подавати до МВС України згідно з додатками 11, 12 цього Положення.

5. Уважати таким, що втратив чинність, наказ МВС України від 10.06.98 N 414 (z0495-98) "Про затвердження Інструкції про порядок розгляду пропозицій, заяв, скарг і організації особистого прийому громадян в органах внутрішніх справ, внутрішніх військах, вищих закладах освіти, установах, організаціях і на підприємствах системи МВС України", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06.08.98 за N 495/2935.

6. Наказ подати в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

7. Контроль за виконанням наказу покласти на першого заступника Міністра генерал-лейтенанта міліції Гусарова С.М. та ДДЗР (Гаврилюк В.І.) МВС України.

Міністр генерал-полковник
міліції

М.В.Білоконь

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України (далі - Положення) установлює єдиний для органів внутрішніх справ України, внутрішніх військ МВС України, навчальних закладів МВС України, установ, організацій і підприємств системи МВС України (далі - органи внутрішніх справ) порядок приймання, реєстрації, розгляду, узагальнення та аналізу звернень громадян, а також визначає порядок контролю за його дотриманням.

1.2. Це Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України "Про звернення громадян", "Про статус народного депутата", "Про статус депутатів місцевих рад", "Про інформацію" (зі змінами і доповненнями), Указів Президента України від 19 березня 1997 року № 241 "Про заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення", від 13 серпня 2002 року № 700 "Про додаткові заходи щодо забезпечення реалізації громадянами конституційного права на звернення" та від 14 квітня 2004 року № 434 "Про невідкладні заходи з удосконалення організації прийому громадян органами державної влади, органами місцевого самоврядування та посадовими і службовими особами цих органів", постанови Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348 "Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації", розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 року № 216 "Про покращання роботи з депутатськими запитами і зверненнями".

1.3. Громадяни України мають право звернутися до органів внутрішніх справ, їх керівників із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їх статутної діяльності, заявами або клопотаннями про реалізацію своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів, а також зі скаргами про їх порушення.

Військовослужбовці, працівники органів внутрішніх справ і державної безпеки мають право подавати звернення, які не стосуються їх службової діяльності.

Особи, які не є громадянами України і законно знаходяться на її території, мають таке ж право на подання звернення, що й громадяни України, якщо інше не передбачено законодавством України та міжнародними договорами.

1.4. Робота зі зверненнями громадян і їх особистий прийом є важливим напрямком діяльності органів внутрішніх справ, засобом отримання інформації з питань, віднесених до їх компетенції, однією з форм зміцнення і розширення зв'язків міліції з громадськістю і містить в собі такі складові елементи: приймання, реєстрація і первинний розгляд звернень громадян; вирішення звернень та надання відповідей авторам; контроль за станом роботи зі зверненнями; узагальнення та аналіз звернень громадян; використання результатів аналізу в практичній діяльності.

Чуйне й уважне ставлення до звернень громадян кожен працівник органів внутрішніх справ зобов'язаний уважати своїм службовим обов'язком. У роботі зі зверненнями, а також під час особистого прийому громадян слід уважно відноситися до їх запитів і проблем, дотримуватися високої культури поведінки і правил етикету.

Керівники органів внутрішніх справ усіх рівнів згідно зі своїми функціональними обов'язками несуть персональну відповідальність за організацію роботи зі зверненнями громадян та з питань їх особистого прийому.

1.5. Інформація, що міститься в письмових і усних зверненнях громадян, використовується для подальшого зміцнення правопорядку й законності, удосконалення діяльності органів внутрішніх справ.

1.6. До звернень громадян відносять викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги.

Під термінами "пропозиція", "заява", "скарга" слід розуміти:

"пропозиція" (зауваження) - звернення громадян, де висловлюється порада, рекомендація щодо діяльності органів внутрішніх справ, а також висловлюються думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя, соціально-культурної та інших сфер діяльності держави і суспільства;

"заява" (клопотання) - звернення громадян із проханням про сприяння реалізації закріплених Конституцією (254к/96-ВР) та чинним законодавством їх прав та інтересів або повідомлення про порушення чинного законодавства чи недоліки в

діяльності органів внутрішніх справ, посадових осіб, а також висловлення думки щодо поліпшення їх діяльності. Клопотання - письмове звернення з проханням про визнання за особою відповідного статусу, прав чи свобод тощо;

"скарга" - звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, об'єднань громадян, підприємств, посадових осіб.

1.7. До рішень, дій (бездіяльності), які можуть бути оскаржені у сфері управлінської діяльності, належать такі, внаслідок яких: порушено права і законні інтереси чи свободи громадянина (групи громадян); створено перешкоди для здійснення громадянином його прав і законних інтересів чи свобод; на громадянина незаконно покладено будь-які обов'язки або його незаконно притягнуто до відповідальності.

2. Приймання і первинний розгляд звернень громадян

2.1. Звернення від громадян надходять до органів внутрішніх справ у вигляді листів (поштою) та під час їх особистого прийому посадовими особами (усні й письмові).

Усні звернення громадян безпосередньо розглядаються, а порушені в них питання, по можливості, вирішуються посадовими особами органів внутрішніх справ під час особистого прийому громадян, який проводиться згідно із затвердженим графіком.

Про результати розгляду звернення громадянина повідомляється письмово або усно за його бажанням.

Письмові звернення громадян, оформлені належним чином і подані в установленому порядку, підлягають обов'язковому прийняттю, реєстрації та первинному розгляду з метою визначення їх належності до компетенції органів внутрішніх справ та призначення за ними конкретного виконавця.

Первинний розгляд письмових звернень громадян проводиться керівниками органів внутрішніх справ або їх заступниками відповідно до їх повноважень.

Після первинного розгляду звернень громадян керівництвом органу внутрішніх справ працівник підрозділу документального забезпечення (секретаріату, канцелярії) (далі - підрозділ документального забезпечення): вносить до журналу або електронно-реєстраційної картки персонального комп'ютера резолюцію керівництва та встановлені терміни виконання доручень за зверненнями громадян; здійснює відправку звернень за належністю та відповіді - їх авторам; забезпечує оперативне доведення звернень громадян до виконавців.

Якщо у зверненні, що надійшло до органу внутрішніх справ, поряд з питаннями, які порушує громадянин, міститься інформація про злочини, що вчинені або готуються, воно підлягає обов'язковій реєстрації у черговій частині органу внутрішніх справ та розгляду відповідно до вимог наказу МВС України від 14.04.2004 № 400 "Про порядок приймання, реєстрації та розгляду в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.05.2004 за № 571/9170. Про результати розгляду таких звернень виконавці інформують підрозділ документального забезпечення органу внутрішніх справ.

Звернення громадян, одержані структурним підрозділом органу внутрішніх справ для виконання, в обов'язковому порядку обліковується в журналі обліку звернень цього ж структурного підрозділу.

Облік звернень громадян у структурному підрозділі та доведення їх до безпосереднього виконавця здійснюються в день їх надходження (під підпис у журналі обліку).

2.2. Звернення може бути подане як особисто окремою особою (індивідуальне), так і групою осіб (колективне).

Кожен громадянин може подати звернення також через уповноважену на це іншу особу, якщо ці повноваження оформлені відповідно до чинного законодавства. Звернення в інтересах неповнолітніх і недієздатних осіб подається їх законними представниками.

Звернення в інтересах громадянина може бути подано іншою особою, трудовим колективом або організацією, яка здійснює правозахисну діяльність, якщо вони отримали від громадянина відповідні повноваження, оформлені відповідно до законодавства.

Перші керівники органів внутрішніх справ особисто розглядають звернення і в першу чергу приймають Героїв України, Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці, інвалідів Великої Вітчизняної війни. Особлива увага приділяється розв'язанню проблем, порушених у зверненнях ветеранів війни та праці, інвалідів, непрацездатних осіб та тих, хто постраждав унаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, багатодітних сімей, одиноких матерів, інших осіб, які потребують соціального захисту та підтримки.

У зверненні мають бути вказані прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання громадянина, а також викладено суть порушеного питання. Письмове звернення має бути надруковано або написано від руки, розбірливо і чітко, підписано автором (групою авторів), із зазначенням дати.

Звернення, оформлене без дотримання цих вимог, повертається авторові з відповідними роз'ясненнями в термін не пізніш ніж через десять днів від дня його надходження, крім випадків, передбачених частинами першою та другою статті 7 Закону України "Про звернення громадян". Копія такого звернення залишається у провадженні того органу чи установи, до яких вернувся громадянин.

Письмове звернення без зазначення місця проживання, не підписане автором (авторами), а також таке, з якого неможливо встановити авторство, визнається анонімним і розгляду не підлягає.

Не розглядаються повторні звернення до одного й того ж органу, від одного й того ж самого громадянина, з одного й того ж самого питання, якщо перше звернення вирішено по суті, а також звернення, подані з порушенням термінів, передбачених статтею 17 Закону України "Про звернення громадян" (393/96-ВР), та звернення осіб, визнаних судом недієздатними. Рішення про припинення розгляду такого звернення приймає керівник органу внутрішніх справ, про що повідомляється особі, яка подала звернення.

3. Діловодство за зверненнями громадян

3.1. Діловодство, пов'язане зі зверненнями громадян, ведеться окремо від інших видів діловодства і покладається на відділ розгляду звернень і прийому громадян Департаменту документального забезпечення та режиму Міністерства внутрішніх справ України (у частині приймання, попереднього розгляду і реєстрації звернень громадян) та на спеціально призначених для цього посадових осіб у структурних підрозділах центрального апарату Міністерства внутрішніх справ України (у частині формування та зберігання справ за зверненнями громадян), а в органах внутрішніх справ - на одного з працівників підрозділу документального забезпечення.

Порядок ведення діловодства, пов'язаного зі зверненнями громадян, які містять відомості, що становлять державну або іншу таємницю, яку охороняє закон, визначається спеціальними нормативно-правовими актами.

3.2. Усі звернення, що надійшли від громадян, мають бути зареєстровані в підрозділах документального забезпечення органів внутрішніх справ у день їх надходження.

Під час реєстрації звернення громадянина йому надається відповідний індекс (реєстраційний номер), який присвоюється один раз на рік. Реєстраційний індекс звернення складається з початкової літери прізвища автора звернення,

порядкового номера звернення, що надійшло (наприклад, М-700), та додаткових індексів (кодів).

Реєстраційний індекс може бути доповнений іншими позначеннями, що забезпечують узагальнення, пошук та аналіз звернень громадян. Наприклад, кодом тематики звернення про злочин (5), кодом "контроль" (1), кодом результатів розгляду, наприклад: факти не підтвердилися (3) тощо. Таким чином, реєстраційний індекс звернення може мати такий вигляд: М-700-5-1-3.

У такому самому порядку реєструються скарги громадян на дії (бездіяльність) працівників міліції та інших посадових осіб органів внутрішніх справ щодо виконання ними службових та громадянських обов'язків або відмови у здійсненні дій, передбачених чинним законодавством України.

При реєстрації на вільному від тексту місці першої сторінки звернення ставиться відповідний штамп реєстрації звернень громадян (додаток 1).

Конверти, в яких надійшли звернення, зберігаються разом з матеріалами перевірки до закінчення терміну зберігання звернень громадян, після чого знищуються.

3.3. Усі звернення, що надійшли поштою, приймаються, попередньо розглядаються та централізовано реєструються підрозділом документального забезпечення органу внутрішніх справ у день їх надходження в журналі реєстрації звернень громадян, що надійшли поштою (додаток 2), або на електронно-реєстраційних картках обліку звернень (додаток 3) персональних комп'ютерів (далі - ЕРК).

В органах внутрішніх справ, де облік звернень здійснюється із застосуванням ЕРК, до реквізитів, передбачених журналами обліку звернень громадян, що надійшли поштою, дозволяється вносити додаткові реквізити, наприклад "Лист", "Звернення поштою" або літера "Л" тощо. При цьому мають зберігатися дані, передбачені вказаними журналами. ЕРК в обов'язковому порядку повинні мати властивість роздруковуватися принтерами.

Письмові й усні звернення громадян, що надійшли на особистому прийомі, також реєструються в журналах реєстрації звернень громадян, що надійшли під час особистого прийому (додаток 4), або на ЕРК. При цьому до ЕРК вноситься відповідне позначення, наприклад "Особистий прийом", "З особистого прийому" або літери "ОП" тощо.

Облік звернень громадян, що надійшли поштою, та звернень, що надійшли на особистому прийомі, контроль за термінами їх розгляду здійснюються відповідальними працівниками підрозділу документального забезпечення органу внутрішніх справ.

Журнальна форма реєстрації письмових звернень громадян (листів) та облік усних і письмових звернень, що надійшли на особистому прийомі, допускається в органах внутрішніх справ із загальним річним обсягом надходження до 1200 звернень, з яких кількість листів не перевищує 600.

При застосуванні комп'ютерної реєстрації звернення, що надійшли поштою, й ті, що надійшли на особистому прийомі, зосереджуються на виділеному сервері даних автоматизованої інформаційно-пошукової системи (далі - АПС) "Звернення", яка повинна забезпечувати накопичення і пошук звернень за реєстраційним індексом (номером), за прізвищем автора, за кореспондентом, за тематикою, за категорією автора, за регіонами надходження, за виконавцями звернень, за результатами розгляду. Крім того, система повинна забезпечувати формування звітів, аналітичних довідок, обслуговування довільних запитів користувачів до баз даних, контроль за термінами виконання та робити вибірку звернень за певний проміжок часу.

Інформація щодо звернень, які містяться в базі даних персональних комп'ютерів, повинна бути захищена від несанкціонованого доступу та відповідати вимогам до захисту інформації згідно із Законом України "Про захист інформації в автоматизованих системах" (80/94-ВР).

АПС "Звернення" та обладнання, що забезпечує її функціонування, повинні своєчасно обслуговуватися відповідальними працівниками відповідно до технічних умов щодо її розроблення.

3.4. Звернення одного й того ж громадянина з одного й того ж самого питання, що надіслані різним адресатам і надійшли на розгляд до одного й того ж органу внутрішніх справ (дублетні), обліковуються за реєстраційним номером першого звернення з додаванням порядкового номера, що проставляється через дріб, наприклад: Д-401/1, Д-401/2, Д-401/3.

У такому самому порядку обліковуються та реєструються звернення громадян з одного й того ж самого питання, надіслані державними органами вищого рівня чи іншими установами, організаціями, підприємствами, засобами масової інформації за належністю для їх розгляду і прийняття рішення по суті на місцях, якщо останніми вже отримані звернення аналогічного змісту.

3.5. Повторними вважаються звернення, в яких:

3.5.1. Оскаржується рішення, прийняте за попереднім зверненням, що надійшло до органу внутрішніх справ.

3.5.2. Повідомляється про несвоєчасне вирішення попереднього звернення, якщо з часу надходження останнього минув установлений законодавством термін розгляду і відповідь авторові не надавалась.

3.5.3. Повідомляється про невирішене по суті або вирішене не в повному обсязі питання, порушене в першому зверненні.

3.5.4. Звертається увага на інші недоліки, допущені при вирішенні питання, порушеного в попередньому зверненні.

Звернення від громадян з одного й того ж питання, надіслані органами вищого рівня за належністю для їх вирішення до органів внутрішніх справ, повторними не вважаються.

Повторні звернення громадян реєструються так само, як і попередні. При цьому в правому верхньому кутку звернення проставляється штамп для позначення повторного звернення (додаток 5), а в журналі реєстрації звернень громадян, що надійшли поштою або в журналі реєстрації звернень громадян, що надійшли під час особистого прийому, або в ЕРК робиться відповідна відмітка і це звернення з урахуванням матеріалів розгляду попереднього звернення доповідається керівникові органу внутрішніх справ.

3.6. Керівник органу внутрішніх справ зобов'язаний ретельно розібратися в причинах повторного звернення громадянина. Якщо воно виконано з порушенням встановленого порядку розгляду, то до посадових осіб, які припустили порушення прав громадянина, вживаються відповідні заходи реагування.

Невирішення порушених у зверненні громадянина обґрунтованих питань, які належать до компетенції органу внутрішніх справ, посадової чи службової особи, що призвело до повторного звернення чи звернення до органу вищого рівня, має глибоко аналізуватися і у разі виявлення ознак тяганини, формалізму та бюрократизму мати наслідком невідворотне притягнення винних у цьому осіб до встановленої законом відповідальності.

3.7. Якщо у зверненні поряд з питаннями, що належать до компетенції органів внутрішніх справ, порушуються питання, які підлягають вирішенню в інших органах виконавчої влади чи місцевого самоврядування, то при наданні відповіді на звернення громадянину органом внутрішніх справ також роз'яснюється порядок вирішення цих питань.

3.8. У підрозділах документального забезпечення облік взятих на контроль письмових та усних звернень громадян ведеться в алфавітному порядку відповідальним працівником.

На звернення, взяте під контроль, заповнюється контрольна картка на звернення (додаток 6) в двох примірниках, один з яких надходить до контрольної картотеки, а другий разом із зверненням вручається виконавцеві. При цьому в правому верхньому кутку першого аркуша звернення ставиться відповідний штамп (додаток 7).

Якщо про результати розгляду звернення потрібно повідомити Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, інші центральні органи виконавчої влади, органи внутрішніх справ вищого рівня або якщо у зверненні порушуються важливі питання діяльності органів внутрішніх справ, такі звернення беруться на особливий контроль і розглядаються в першу чергу. У цьому разі на першому аркуші звернення проставляється штамп "Особливий контроль" (додаток 8). Рішення за результатами перевірки звернень приймаються керівництвом того органу внутрішніх справ, до якого вони надійшли. Звернення, на які даються попередні відповіді, з контролю не знімаються. Контроль завершується тільки після прийняття остаточного рішення і вжиття заходів щодо вирішення питань, порушених у таких зверненнях. Рішення про зняття з контролю таких звернень приймають посадові особи, які прийняли рішення про взяття на особливий контроль.

Результати розгляду звернення заносяться до журналу обліку звернень громадян, що надійшли поштою, або до журналу реєстрації звернень громадян, що надійшли під час особистого прийому, або до ЕРК, а також до контрольної картки на звернення, яка після підписання керівником структурного підрозділу надається до підрозділу документального забезпечення разом з копією відповіді заявникові для зняття з контролю.

За результатами розгляду звернення громадянина на його адресу надсилається відповідь за підписом посадової особи органу внутрішніх справ, за резолюцією якої розглядалися викладені у зверненні відомості чи факти, а в разі її відсутності - посадової особи відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

Після виконання доручень, визначених у резолюціях керівництва за зверненнями громадян, працівники підрозділу документального забезпечення приймають від виконавців контрольну картку, оформлену належним чином, разом з копією (копіями) відповідей, копією звернення громадянина, а також висновки, доповідні записки та інші документи, які підтверджують виконання в повному обсязі завдань щодо розгляду звернень громадян відповідно до резолюцій.

Зазначені документи (у разі виконання завдання в повному обсязі) є підставою для зняття з контролю доручень, визначених керівництвом за зверненнями громадян.

Контрольні доручення, визначені керівництвом за зверненнями громадян, знімаються з контролю лише після того, як ужито заходів щодо вирішення всіх питань, порушених у зверненні, і авторові та, за необхідності, кореспондентові надано вичерпні письмові відповіді.

Рішення про зняття з контролю звернень громадян приймають посадові особи, які прийняли рішення про взяття їх на контроль.

Звернення, на які даються попередні (проміжні) відповіді, з контролю не знімаються. Контроль завершується тільки після прийняття рішення і вжиття заходів щодо вирішення порушених у зверненні питань.

3.9. Усе листування щодо звернень громадян ведеться за індексами, присвоєними під час реєстрації. Відповіді на звернення громадян надсилаються на службових бланках органу внутрішніх справ за підписом керівника.

3.10. Після закінчення перевірки і фактичного виконання прийнятого рішення звернення разом з матеріалами перевірки повертаються до підрозділу документального забезпечення органу внутрішніх справ.

Розглянуті звернення з усіма документами щодо їх розгляду і вирішення розміщуються у справах за хронологічним, територіальним або алфавітним принципом.

Документи становлять у справі самостійну групу і вміщуються у м'яку обкладинку. У разі одержання повторного звернення або появи додаткових документів вони підшиваються до цієї групи документів. При формуванні справ перевіряється правильність направлення документів до справи, їх повнота (комплектність). Звернення, за яким рішення не прийняте, а також документи за зверненнями, оформлені з порушенням вимог наказу МВС України від 20.01.2004 № 55 "Про затвердження Інструкції з оформлення документів у системі МВС України", підшивати до справи забороняється.

Неправильно оформлені документи повертаються для доопрацювання виконавцям.

3.11. Документи й листування щодо звернень громадян в усіх органах внутрішніх справ від часу їх надходження до підрозділу документального забезпечення і до передання їх в архів централізовано зберігаються у цьому підрозділі. Забороняється формування і зберігання справ у виконавців.

Схоронність документів і листування за зверненнями у структурних підрозділах центрального апарату Міністерства внутрішніх справ України забезпечується керівниками відповідних структурних підрозділів і посадовими особами, відповідальними за діловодство.

3.12. Терміни зберігання документів за зверненнями визначаються Переліком типових документів, що створюються в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, організацій і підприємств, із зазначенням термінів зберігання документів, який затверджений наказом Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів України від 20.07.98 N 41 (z0576-98), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 17.09.98 за N 576/3016 (зі змінами).

3.12.1. Звернення громадян, що містять пропозиції про суттєві зміни в роботі органів внутрішніх справ, про усунення серйозних недоліків та зловживань, зберігаються постійно, якщо документи цих органів надходять до державних архівів. Якщо документи органів внутрішніх справ не надходять до таких архівів, термін зберігання вищезазначених звернень громадян встановлюється в 10 років.

3.12.2. Звернення громадян незалежно від того, підлягають вони надходженню до держархіву чи ні, зберігаються протягом 5 років.

3.12.3. У випадках, викликаних специфікою діяльності Міністерства внутрішніх справ України, терміни зберігання копій пропозицій громадян, які можуть бути використані МВС України при здійсненні повноважень, продовжуються за наказом Міністерства внутрішніх справ України щодо їх використання.

4. Вирішення звернень громадян та надання відповідей їх авторам

4.1. Керівники органів внутрішніх справ та їх заступники при розгляді звернень громадян зобов'язані уважно вникати в їх суть, у разі потреби вимагати у виконавців матеріали їх перевірки, направляти працівників органів внутрішніх справ на місце для перевірки викладених у зверненнях фактів, уживати інших заходів для об'єктивного вирішення поставлених авторами звернень питань, з'ясувати і усунути причини та умови, які спонукають громадян скаржитись, якщо це не суперечить чинному законодавству.

Безпосередні виконавці при здійсненні перевірок за зверненнями обов'язково спілкуються з їх авторами, з'ясовують усі порушені питання та обставини, детально вникають в їх суть, вживають заходів щодо захисту конституційних прав громадян у межах своєї компетенції відповідно до чинного законодавства.

4.2. До перевірки звернень громадян можуть залучатися за згодою представники громадськості.

4.3. За результатами перевірки звернення складається мотивований висновок про результати розгляду звернення громадян, який має містити в собі об'єктивний аналіз усіх зібраних матеріалів і повинен відповідати порядку його складання (додаток 9).

4.4. Рішення, які приймаються за зверненнями, повинні бути мотивованими та ґрунтуватися на нормах чинного законодавства. Посадова особа, визнавши заяву такою, що підлягає задоволенню, зобов'язана забезпечити своєчасне і правильне виконання прийнятого рішення, а в разі визнання скарги обґрунтованою - негайно вжити заходів до поновлення порушених прав громадян.

4.5. Громадянин, який звернувся із заявою чи скаргою до органів внутрішніх справ, має права, визначені статтею 18 Закону України "Про звернення громадян" (393/96-ВР).

4.6. Звернення вважаються вирішеними, якщо розглянуто всі поставлені в них питання, вжиті необхідні заходи і заявникам дані вичерпні відповіді.

4.7. Відповідь за результатами розгляду звернення в обов'язковому порядку дається тим органом, який його отримав і до компетенції якого входить розв'язання порушених у зверненні питань, за підписом керівника або його заступника. Рішення про відмову в задоволенні вимог, викладених у зверненні, доводиться до відома громадянина в письмовій формі з посиланням на закон і викладенням мотивів відмови, а також із роз'ясненням порядку оскарження прийнятого рішення. При цьому вказуються заходи, вжиті органом внутрішніх справ, у межах його компетенції, для захисту конституційних прав громадян. Якщо давалася усна відповідь, то складається відповідна довідка, яка долучається до матеріалів перевірки звернення. У журналі реєстрації звернень громадян, що надійшли поштою, або журналі реєстрації звернень громадян, що надійшли під час особистого прийому, або ЕРК фіксується, що про наслідки перевірки автора повідомлено в усній формі під час особистої бесіди.

4.8. Відповідь за результатами розгляду колективного звернення громадян (якщо звернення підписали двоє та більше громадян) направляється тому громадянину, який у зверненні підписався першим або адреса якого вказана. У тексті відповіді необхідно вказувати загальну кількість громадян, які звернулися до органу внутрішніх справ.

4.9. Органи внутрішніх справ розглядають звернення громадян без стягнення за це плати.

5. Терміни розгляду звернень громадян

5.1. Термін розгляду звернень обчислюється з дня їх надходження та реєстрації в органі внутрішніх справ до дня направлення заявнику відповіді на його звернення. Якщо останній день терміну розгляду звернення припадає на неробочий день, то за останній день терміну вважається перший після нього робочий день.

5.2. Щодо кожного звернення не пізніше ніж у п'ятиденний термін повинно бути прийняте одне з таких рішень:

5.2.1. Прийняти до свого провадження.

5.2.2. Передати на вирішення до підпорядкованого чи іншого органу внутрішніх справ.

5.2.3. Надіслати за належністю до іншого органу виконавчої влади, якщо питання, порушені у зверненні, не входять до компетенції органів внутрішніх справ, про що одночасно повідомити автора.

5.2.4. Залишити без розгляду за наявності підстав, визначених у статті 8 Закону України "Про звернення громадян" (393/96-ВР).

5.3. У разі направлення звернення для перевірки й прийняття рішення до підвідомчих органів внутрішніх справ термін розгляду такого звернення обчислюється з дня надходження його до органу внутрішніх справ вищого рівня й закінчується днем надання відповіді тим органом внутрішніх справ, який його розглядав по суті. В інших випадках термін розгляду звернень громадян обчислюється від дня їхньої реєстрації.

Про пересилання звернення до іншого органу внутрішніх справ необхідно обов'язково інформувати автора звернення.

5.4. Звернення розглядаються і вирішуються в термін не більше одного місяця від дня їх надходження, враховуючи вихідні, святкові та неробочі дні, а ті, які не потребують додаткового вивчення та проведення перевірки за ними, - невідкладно, але не пізніше 15 днів від дня їх отримання.

5.5. За зверненнями громадян, за якими неможливо своєчасно закінчити перевірку та прийняти в установлений термін рішення, виконавець не пізніше ніж за 3 робочі дні до закінчення цього терміну письмово доповідає керівникові органу внутрішніх справ або його заступникові і порушує питання щодо продовження терміну в межах, установлених законодавством про звернення громадян. При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у зверненні, не може перевищувати 45 днів.

Про продовження терміну розгляду письмово повідомляється автор звернення.

5.6. Звернення військовослужбовців, а також членів їхніх сімей в центральному апараті МВС України вирішуються в термін до 15 днів від дня їх надходження, а в інших органах внутрішніх справ - невідкладно, але не пізніше ніж через 7 днів. У разі потреби строки вирішення таких звернень можуть бути продовжені, але не більш як відповідно ще до 15 або до 7 днів, про що сповіщається автор звернення.

5.7. Звернення громадян, що надійшли з редакцій газет, журналів, радіо і телебачення, розглядаються органами внутрішніх справ у порядку і терміни, передбачені статтею 20 Закону України "Про звернення громадян" (393/96-ВР).

6. Розгляд запитів і звернень народних депутатів України, терміни їх виконання

6.1. Відповідно до статті 15 Закону України "Про статус народного депутата України" (2790-12) депутатський запит - це вимога народного депутата, народних депутатів чи комітету Верховної Ради України, яка заявляється на сесії Верховної Ради України до Президента України, до органів Верховної Ради України, до Кабінету Міністрів України, до керівників інших органів державної влади та місцевого самоврядування, а також до керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форми власності, дати офіційну відповідь з питань, віднесених до їх компетенції.

Орган або посадова особа, до яких звернуто запит, зобов'язані повідомити народного депутата, групу народних депутатів, комітет Верховної Ради України у письмовій формі про результати його (їх) запиту у п'ятнадцятиденний строк з дня його одержання або в інший встановлений Верховною Радою України строк.

Відповідь на депутатський запит, внесений народним депутатом, надсилається відповідно Голові Верховної Ради України та народному депутату України, який його вніс. Відповідь на депутатський запит, внесений групою народних депутатів, комітетом Верховної Ради України, надається відповідно Голові Верховної Ради України і народному депутатові, підпис якого під запитом значиться першим, голові комітету Верховної Ради України.

Якщо запит з об'єктивних причин не може бути розглянуто у встановлений строк, керівник органу внутрішніх справ, до якого звернуто запит, зобов'язаний письмово повідомити про це Голову Верховної Ради та народного депутата, групу народних депутатів, комітет Верховної Ради України, який вніс (які внесли) запит, і запропонувати інший строк, який не повинен перевищувати одного місяця після одержання запиту.

6.2. Відповідно до статті 16 Закону України "Про статус народного депутата України" (2790-12) депутатське звернення - це викладена в письмовій формі пропозиція народного депутата, звернена до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ і організацій, об'єднань громадян здійснити певні дії, дати офіційне роз'яснення чи

викласти позицію з питань, віднесених до їх компетенції. Депутатське звернення є обов'язковим для розгляду посадовими особами, яким воно адресовано, у строк не більше 10 днів з моменту одержання. У разі неможливості розгляду звернення народного депутата у визначений строк його повідомляють про це офіційним листом з викладенням причин продовження строку розгляду.

Строк розгляду депутатського звернення, з урахуванням продовження, не може перевищувати 30 днів з моменту його одержання.

6.3. Звернення громадян, що надійшли з листами (не запитами і зверненнями) народних депутатів України, розглядаються в загальному порядку відповідно до статті 20 Закону України "Про звернення громадян" (393/96-ВР).

Коли намір брати участь у розгляді запиту чи звернення виявив народний депутат України, на його вимогу керівник органу внутрішніх справ, якому адресовано запит чи звернення, зобов'язаний повідомити народного депутата України про день розгляду порушених у запиті питань завчасно, але не пізніше ніж за 3 дні до їх розгляду, а за зверненням - відповідно не пізніше ніж за 1 день, за зверненням депутата місцевої ради - не пізніше ніж за 5 днів.

Повідомлення народних депутатів України про результат розгляду такого звернення здійснюється у 10-денний термін від дня надходження до органу внутрішніх справ. Якщо в депутатському зверненні міститься прохання повідомити тільки заявника, тоді відповідь народному депутату України не надається.

6.4. У разі надходження запиту або звернення народних депутатів України з дорученням Кабінету Міністрів України строк їх розгляду обчислюється з дня їх реєстрації в Кабінеті Міністрів України і закінчується днем надання відповіді органом внутрішніх справ.

6.5. Розгляд звернень та запитів народних депутатів України за зверненнями громадян береться під особливий контроль перших керівників органів внутрішніх справ. Про наслідки розгляду питань таких звернень і запитів керівник органу повідомляє народного депутата України.

6.6. При наданні відповіді на депутатські запити і звернення слід надавати фінансово-економічне та юридичне обґрунтування у разі неможливості позитивного розв'язання порушених проблем, а також пропозиції щодо інших шляхів їх розв'язання.

6.7. Звернення, запити та запитання депутатів місцевих рад, які надійшли в інтересах громадян, розглядаються протягом термінів, установлених статтями 13 та 22 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад" (2790-12).

7. Розгляд скарг громадян

7.1. Дія цього Положення не поширюється на порядок розгляду заяв і скарг громадян, установлений кримінально-процесуальним, цивільно-процесуальним, трудовим законодавством згідно зі статтею 12 Закону України "Про звернення громадян" (393/96-ВР).

7.2. Скарга на дії чи рішення органу внутрішніх справ або посадової особи подається в порядку підлеглості вищому органу внутрішніх справ або посадовій особі відповідно до чинного законодавства, а в разі незгоди громадянина з прийнятим за скаргою рішенням - безпосередньо до суду.

7.3. Розгляд скарг громадян на дії працівників органів внутрішніх справ проводиться в порядку, передбаченому цим Положенням.

7.4. За кожною скаргою, в якій громадяни порушують питання про наявність порушень чи недоліків у роботі органів внутрішніх справ або скаржаться на дії працівників ОВС, проводиться ретельна перевірка викладених фактів органом внутрішніх справ, до якого звернувся громадянин. За результатами перевірки надаються матеріали керівникові органу внутрішніх справ або його заступникам, в яких зазначається, підтвердились чи ні наведені відомості (факти) і які заходи вжиті для

усунення виявлених порушень чи недоліків та притягнення до відповідальності винних осіб.

Громадянину за наслідками розгляду скарги надається письмова або усна відповідь (за його бажанням).

7.5. Рішення за розглядом скарги громадянина приймає керівник органу внутрішніх справ (або його заступник), у провадженні якого перебуває скарга.

7.6. Посадова особа, визнавши скаргу громадянина обґрунтованою або такою, що підлягає задоволенню, зобов'язана забезпечити повноту і своєчасність її розгляду, прийняти рішення відповідно до законодавства і негайно вжити заходів до поновлення порушених прав громадянина.

Рішення вищого органу внутрішніх справ щодо розгляду скарги в разі незгоди з ним громадянина може бути оскаржене в суді у термін, передбачений законодавством України.

7.7. Забороняється направляти скарги громадян для розгляду тим органам внутрішніх справ або посадовим особам, дії чи рішення яких оскаржуються, а також тим, які не мають повноважень для їх розгляду або керівники яких приймали рішення з викладених у зверненні доказів.

У разі необхідності підпорядкованому органу внутрішніх справ може бути доручено проведення додаткової перевірки конкретних обставин чи відомостей (фактів), викладених у зверненні громадянина, відповідно до чинного законодавства.

7.8. Не підлягають розгляду та вирішенню скарги на прийняті рішення, що оскаржувались раніше, подані до органу або посадової особи вищого рівня протягом одного року з моменту їх прийняття та пізніше одного місяця з часу ознайомлення громадянина з ними.

Розгляд і вирішення скарги, поданої з порушенням зазначеного терміну, можуть бути здійснені у випадку поновлення органом чи посадовою особою, що розглядає скаргу, терміну, якщо буде визнано,

що він порушений з поважних причин.

8. Особистий прийом громадян

8.1. Особистий прийом громадян проводиться в усіх органах внутрішніх справ, а також за місцем роботи та проживання населення тими керівниками та посадовими особами органів внутрішніх справ, які мають право приймати рішення з питань, що входять до їх компетенції.

8.2. Графіки особистого прийому громадян затверджуються керівниками цих органів внутрішніх справ.

8.3. Про особистий прийом громадян за місцем їх роботи і проживання оголошується не пізніше ніж за п'ять днів до прийому.

8.4. Особистий прийом провадиться регулярно в установлені дні та години в зручний для громадян час за місцем їх роботи і проживання. При вирішенні питання про час прийому враховується внутрішній трудовий розпорядок роботи органів внутрішніх справ, а також інші місцеві умови й можливості його здійснення. Графіки особистого прийому доводяться до відома громадян шляхом розміщення цих графіків у засобах масової інформації, на офіційних сайтах мережі Інтернет тощо.

З питань депутатської діяльності народні депутати України і депутати місцевих рад користуються правом особистого прийому невідкладно, поза графіком.

8.5. Для прийому громадян в органах внутрішніх справ відводяться спеціальні кімнати (приймальні), які визначаються наказом керівника органу внутрішніх справ, закріплюються за відповідним підрозділом, відповідальним за роботу зі зверненнями громадян, обладнуються належним інвентарем і забезпечуються юридичною літературою та нормативно-правовими актами. Вхід до приймальні повинен бути вільний, без оформлення перепусток. Біля входу до приймальні на вільному для огляду місці вивішується відповідна ввіска (додаток 10) та інформаційні дошки, на яких розміщують графік особистого прийому громадян із зазначенням прізвищ

посадових осіб, які повинні приймати відвідувачів, часу й місця приймання, витяги із Закону України "Про звернення громадян" (393/96-ВР), Указів Президента України від 13 серпня 2002 року N 700 (700/2002) "Про додаткові заходи щодо забезпечення реалізації громадянами конституційного права на звернення" та від 14 квітня 2004 року N 434 (434/2004) "Про невідкладні заходи з удосконалення організації прийому громадян органами державної влади, органами місцевого самоврядування та посадовими і службовими особами цих органів".

8.6. Особистий прийом громадян за місцем їх роботи і проживання проводиться у приміщеннях, які надають керівники відповідних установ і організацій.

8.7. За бажанням відвідувачів може провадитися попередній запис на прийом. На особистий прийом до Міністра внутрішніх справ України, його перших заступників та заступників проведення попереднього запису є обов'язковим. Попередній запис громадян у центральному апараті МВС України здійснюється посадовими особами відділу розгляду звернень і прийому громадян Департаменту документального забезпечення та режиму МВС України і закінчується не пізніше ніж за 5 днів до календарної дати прийому.

Попередній запис та забезпечення особистого прийому громадян керівництвом МВС України в регіонах держави забезпечують відповідні керівники органів внутрішніх справ та працівники підрозділів документального забезпечення цих органів.

8.8. В особистому прийомі громадян можуть брати участь їхні представники, повноваження яких оформлені в установленому законом порядку. Особам, які не перебувають у родинних або юридично значущих відносинах з особами, що з'явилися на особистий прийом, забороняється перебувати в приміщенні, де він проводиться.

8.9. Посадова особа, яка здійснює прийом, для забезпечення кваліфікованого вирішення поставлених відвідувачем питань може залучити до їх розгляду працівників відповідних структурних підрозділів органу внутрішніх справ або одержати у цих працівників потрібну консультацію.

8.10. Особистий прийом іноземних громадян та осіб без громадянства здійснюється на загальних підставах, при потребі - за участю перекладача.

8.11. Особи, визнані судом у встановленому порядку недієздатними, на прийом без участі їх законних представників не допускаються.

Особи, що прибули в стані сп'яніння або з явними ознаками психічного розладу, якщо їх поведінка створює небезпеку для оточуючих, на прийом не допускаються, для їх ізоляції викликаються спеціальні медичні служби.

8.12. Особистий прийом громадян проводиться від імені органу внутрішніх прав. Прийом починається з пропозиції відвідувачеві назвати своє прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання, роботи, а також викласти суть питання, з яким він звертається. Якщо з даного питання громадянин вже звертався до цього органу внутрішніх справ, то перед початком бесіди вивчаються наявні матеріали.

У громадянина, що звернувся, посадовою особою в коректній формі можуть бути витребувані його документи, що засвідчують особу або наявність повноважень на представництво інтересів іншої особи. Відсутність документа може бути підставою для відмови в прийомі.

8.13. Питання, з якими звертаються громадяни, за змогою розв'язуються під час прийому. Особа, яка веде прийом, керується законодавчими та іншими нормативними актами і в межах своєї компетенції має право прийняти одне з таких рішень:

8.13.1. Задовольнити прохання чи вимогу й повідомити відвідувача про порядок і строк виконання прийнятого рішення.

8.13.2. Відмовити в задоволенні прохання чи вимоги, повідомивши заявника про мотиви відмови і порядок оскарження прийнятого рішення.

8.13.3. Прийняти письмову заяву або скаргу (коли питання потребують додаткового вивчення і перевірки) і пояснити відвідувачеві причини неможливості розв'язання питання під час особистого прийому, а також про порядок і строк розгляду його звернення.

8.13.4. Якщо розв'язання питання, з яким звернувся громадянин, не входить до компетенції органів внутрішніх справ, посадова особа, яка здійснює прийом, пояснює йому, до якого органу державної влади або місцевого самоврядування, підприємства, організації, установи слід звернутися за його вирішенням, і за змогою надає в цьому допомогу (дає адресу, номер телефону тощо).

8.14. Керівництво органу внутрішніх справ зобов'язане забезпечити прийом усіх громадян у день їх звернення з урахуванням правил внутрішнього трудового розпорядку органу. Несвоєчасний початок прийому та припинення його раніше встановленого строку неприпустимі.

8.15. Усі звернення громадян, подані на особистому прийомі, реєструються в загальному порядку. Якщо вирішити порушені в усному зверненні питання безпосередньо на особистому прийомі неможливо, вони розглядаються в тому самому порядку, що й письмові звернення. При цьому про усне звернення посадовою особою, яка здійснює особистий прийом, складається відповідна довідка. Про результати розгляду громадянину повідомляється письмово або усно (за його бажанням).

8.16. Дані про особу, що звернулася до органу внутрішніх справ на особистий прийом, короткий зміст питань, з якими вона звернулася, а також про взяття на контроль і результати розгляду звернень вносяться до журналу реєстрації звернень громадян, що надійшли під час особистого прийому, або до ЕРК.

9. Доступ громадян до інформації про них

9.1. У період збирання інформації, необхідної для здійснення перевірки за зверненнями, громадяни мають право:

9.1.1. Знати, які відомості про них, з якою метою збираються, як, ким і з якою метою вони мають використовуватися.

9.1.2. Доступу до інформації про них, заперечувати її правильність, повноту, об'єктивність тощо.

9.2. Забороняється доступ сторонніх осіб до відомостей про іншу особу, зібраних відповідно до законодавства.

9.3. Зберігання інформації про громадян не повинно тривати довше встановленого строку зберігання матеріалів перевірки за зверненнями.

9.4. Необхідна кількість даних про громадян, отримана під час перевірки звернення, має бути максимально обмеженою і може використовуватися лише з метою перевірки викладених у зверненні відомостей.

10. Відповідальність за порушення законодавства про звернення громадян

10.1. Посадові особи, які допустили порушення законодавства про звернення громадян, несуть цивільну, адміністративну чи дисциплінарну або кримінальну відповідальність, передбачену законодавством України.

10.2. У разі задоволення скарги орган внутрішніх справ або посадова особа, які прийняли неправомірне рішення щодо звернення громадянина, відшкодовують йому завдані матеріальні збитки, пов'язані з поданням і розглядом скарги, витрати на виїзд для розгляду скарги на вимогу відповідального органу і втрачений за цей час заробіток. Спори про стягнення витрат розглядаються в судовому порядку.

10.3. Подання громадянином звернення, яке містить наклеп, образи, дискредитує окремих громадян, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян та їх посадових осіб, керівників та інших посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, заклики

до розпалювання національної, расової, релігійної ворожнечі та іншим протиправним діям, тягнуть за собою відповідальність, передбачену законодавством України.

11. Узагальнення, аналіз письмових і усних звернень громадян та забезпечення контролю за їх розглядом

11.1. Письмові та усні звернення громадян, а також критичні зауваження, які в них містяться, мають систематично, але не менше одного разу на квартал узагальнюватися й аналізуватися з метою своєчасного виявлення причин, що призводять до порушення конституційних прав і законних інтересів громадян, вивчення громадської думки, вдосконалення роботи органів внутрішніх справ. При здійсненні аналізу звернень особливу увагу слід звертати на усунення причин, які викликають повторні і колективні скарги, а також змушують громадян звертатися до вищих та центральних органів державної влади, редакцій газет і журналів з питань, які можуть і повинні розглядатись органом внутрішніх справ на місцях.

11.2. Звіт про стан розгляду звернень громадян (додаток 11) та про стан розгляду запитів і звернень народних депутатів України (додаток 12) подається в порівнянні з аналогічним періодом минулого року до відділу розгляду звернень і прийому громадян Департаменту документального забезпечення та режиму Міністерства внутрішніх справ України за I квартал, I півріччя, 9 місяців та рік до 5 числа місяця, що настає за звітнім періодом.

11.3. За результатами узагальнення, аналізу складається аналітична довідка, яка повинна містити такі відомості:

статистичні дані за звітний період щодо кількості звернень громадян, які надійшли поштою та були подані на особистому прийомі, у порівнянні з показниками за аналогічний період попереднього року;

дані щодо змісту основних питань, які порушують громадяни;

характерні приклади звернень;

кількісні дані щодо структури звернень за їх видами (пропозиції (зауваження), заяви (клопотання), скарги);

дані аналізу звернень за місцем проживання заявників, порівняння з даними попередніх років, оцінка та пояснення причин їх збільшення або зменшення;

кількість і питома вага звернень Героїв України, Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці та інвалідів Великої Вітчизняної війни;

основні питання, які ними порушуються у зверненнях;

дотримання порядку їх розгляду та вирішення порушених у них питань з наведенням характерних прикладів;

кількість і питома вага звернень ветеранів війни і праці, інвалідів, непрацездатних осіб, а також осіб, що постраждали від аварії на Чорнобильській АЕС, багатодітних сімей, одиноких матерів, інших громадян, які потребують соціального захисту та підтримки. Основні питання, які ними порушуються у зверненнях. Порядок розгляду та вирішення порушених ними питань з наведенням декількох характерних прикладів;

ужиті заходи щодо забезпечення кваліфікованого, неупередженого, об'єктивного та своєчасного розгляду звернень громадян, оперативного вирішення порушених у них питань, задоволення законних вимог заявників, реального поновлення порушених конституційних прав та запобігання надалі таким порушенням;

дані про здійснений особистий прийом громадян керівництвом органів внутрішніх справ та іншими посадовими особами, щодо графіків особистого прийому громадян, у тому числі поза робочим часом і за місцем проживання та роботи громадян, дотримання цих графіків; дані про наявність приміщень для особистого прийому громадян, їх належного обладнання та утримання;

дані щодо звернень громадян, у яких ідеться про недоліки в роботі органів внутрішніх справ, оскарження рішень або дій посадових осіб. Кількість скарг на рішення

або дії посадових осіб, які підтвердилися. Що зроблено за такими зверненнями, які заходи вжито для припинення неправомірних дій та скасування незаконних рішень. Навести декілька характерних прикладів;

відомості про здійснені перевірки стану роботи зі зверненнями громадян та з їх особистого прийому;

виявлені факти порушень Законів України "Про звернення громадян" (393/96-ВР), "Про статус народного депутата України" (2790-12), невіршення порушених у зверненні обґрунтованих питань, що призвело до повторного звернення або звернення до органів внутрішніх справ вищого рівня. Конкретні приклади притягнення порушників до встановленої законом відповідальності. Заходи, ужиті для посилення персональної відповідальності посадових та службових осіб органів внутрішніх справ;

відомості про відшкодування органом внутрішніх справ моральної та матеріальної шкоди громадянам унаслідок порушення законодавства про звернення;

заходи, вжиті органами внутрішніх справ, посадовими і службовими особами, до покращання та вдосконалення роботи зі зверненнями громадян та їх особистого прийому;

конкретні пропозиції на наступний звітний період щодо покращання та вдосконалення роботи зі зверненнями громадян та їх особистого прийому.

11.4. Аналіз стану роботи зі зверненнями громадян та з їх особистого прийому використовується при перевірках роботи підпорядкованих органів внутрішніх справ і є предметом розгляду на засіданнях колегії та оперативних нарадах.

Окремі заяви і скарги, при розгляді яких були допущені порушення законодавства про звернення громадян, щомісяця розглядаються на оперативних нарадах із заслуховуванням керівників підлеглих органів (підрозділів) внутрішніх справ.

11.5. Керівник органу внутрішніх справ здійснює контроль за роботою з питань звернень та прийому громадян особисто, через своїх заступників, керівників структурних підрозділів і підрозділ документального забезпечення.

11.6. Керівники структурних підрозділів органів внутрішніх справ здійснюють безпосередній контроль за додержанням установленого законодавством і цим Положенням порядку розгляду звернень.

11.7. Органи внутрішніх справ вищого рівня на підставі контрольних карток, які вони мають, та листування контролюють вирішення звернень, направлених до підлеглих органів внутрішніх справ, і про результати доповідають відповідному керівникові органу внутрішніх справ.

11.8. При здійсненні контролю звертається увага на строки і повноту розгляду порушених питань, об'єктивність перевірки звернень, законність і обґрунтованість прийнятих за ними рішень, своєчасність їх виконання і направлення відповідей авторам.

11.9. Керівник підрозділу документального забезпечення щотижня доповідає рапортом (доповідною запискою, довідкою) керівникові органу внутрішніх справ про стан роботи зі зверненнями громадян (зокрема про порушення строків розгляду звернень та несвоєчасне надання відповідей авторам виконавцями) для реагування та подає для перевірки журнал реєстрації звернень, що надійшли поштою, та журнал реєстрації звернень, що надійшли під час особистого прийому (при журнальній формі реєстрації), або інформацію з базового серверу АПС "Звернення" (при електронній реєстрації) у друкованому вигляді щодо звернень, установлений термін розгляду яких минув (невиконані звернення).

Крім того, підрозділ документального забезпечення органу внутрішніх справ щотижня готує й подає виконавцям у друкованому вигляді інформацію (нагадування) про закінчення терміну розгляду контрольних звернень протягом тижня, який настає.

11.10. Якщо взяте на контроль звернення не може бути вирішене в установленій строк, виконавець заздалегідь, але не пізніше ніж за 5 днів до закінчення зазначеного терміну доповідає про це посадовій особі, яка здійснює контроль, і порушує питання про продовження строку в межах, установлених законодавством про звернення громадян. Про продовження вказаних термінів своєчасно інформуються органи чи посадові особи, яких слід про це сповіщати, а в тому разі, коли одночасно продовжується термін розгляду самого звернення, то й автори звернень.

11.11. У повідомленнях, які надходять від підвідомчих органів внутрішніх справ, має бути відображено, що конкретно виявлено під час перевірки викладених у зверненні обставин (відомостей); чим підтверджуються або спростовуються докази заявника; якщо виявлено порушення, недоліки або зловживання, то яких заходів вжито до їх усунення; коли заявникові надана відповідь.

11.12. Рішення про зняття звернень з контролю приймають керівники органу внутрішніх справ, які відповідають за їх своєчасний і правильний розгляд. Попередні відповіді на звернення, взяті під контроль, не є підставою для їх зняття з контролю.

11.13. Стан роботи зі зверненнями громадян та з питань їх особистого прийому у підвідомчих органах внутрішніх справ перевіряється під час здійснення комплексних контрольних та цільових перевірок.

У ході перевірок всебічно вивчається організація роботи зі зверненнями громадян та з питань їх особистого прийому, викриваються недоліки і надається практична допомога в їх усуненні. Результати перевірок відображаються в актах або довідках. Не дозволяється робити висновки про стан цієї роботи, виходячи лише із статистичних показників.

11.14. Оцінка службової діяльності органів внутрішніх справ дається з урахуванням стану їх роботи зі зверненнями громадян та організації їх особистого прийому.

11.15. Рівень роботи посадових та службових осіб органів внутрішніх справ зі зверненнями громадян розглядається як важливий критерій оцінки їх професійного рівня, відповідності займаній посаді, а також можливості просування по службі.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Н А К А З

14.04.2004 № 400

Про порядок

приймання, реєстрації та розгляду в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються

З метою зміцнення законності в органах і підрозділах внутрішніх справ України при прийманні, реєстрації та розгляді заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються, удосконалення координації діяльності структурних підрозділів Міністерства внутрішніх справ України з цих питань, а також з урахуванням змін, унесених до Закону України "Про міліцію", кримінального та кримінально-процесуального законодавства

Н А К А З У Ю:

1. Затвердити:

1.1. Інструкцію про порядок приймання, реєстрації та розгляду в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються (далі - Інструкція), що додається.

1.2. Типове положення про комісію головних управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, місті Києві, Київській області, управлінь МВС України в

областях, місті Севастополі та на транспорті (далі - ГУМВС, УМВС, УМВСТ) з контролю за станом обліково-реєстраційної дисципліни в галузевих службах та підрозділах і міськ-, рай-, лінорганам внутрішніх справ, що додається.

1.3. Типове положення про комісію міського, районного та лінійного органу внутрішніх справ головних управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, місті Києві, Київській області, управлінь МВС України в областях, місті Севастополі та на транспорті (далі - міськ-, рай-, лінорган) з контролю за прийманням, реєстрацією та розглядом заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються (з0573-04), що додається.

2. Для забезпечення безумовного виконання вимог наказу, Інструкції та вищевказаних типових положень структурні підрозділи центрального апарату Міністерства внутрішніх справ України та підпорядковані їм підрозділи на місцях здійснюють такі контрольні функції:

2.1. Головний штаб МВС України здійснює контроль за станом обліково-реєстраційної дисципліни при прийманні, реєстрації та розгляді в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються (визначає роль структурних підрозділів центрального апарату Міністерства, апаратів ГУМВС, УМВС, УМВСТ в зміцненні цієї дисципліни); організацією роботи чергових частин щодо реагування на заяви і повідомлення про злочини та щодо забезпечення порядку їх приймання та реєстрації; за достовірністю і повнотою обліку заяв і повідомлень про злочини. Щокварталу аналізує стан цієї роботи та вносить керівництву МВС пропозиції щодо поліпшення реагування органів внутрішніх справ на заяви і повідомлення про злочини, що вчинені або готуються. У черговій частині МВС України ведеться журнал реєстрації інформації про злочини та інші події, що надійшла по телефонній лінії чи за допомогою інших засобів зв'язку.

2.2. Департамент внутрішньої безпеки ГУБОЗ МВС України забезпечує контроль за здійсненням оперативно-профілактичних заходів з питань попередження та виявлення серед працівників органів внутрішніх справ випадків зради інтересів служби, зловживань службовим становищем, вимагання хабарів тощо, при прийманні, реєстрації та розгляді заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються.

2.3. Інспекція з особового складу ДРП МВС України здійснює контроль за станом проведення ГУМВС, УМВС, УМВСТ службових розслідувань за фактами порушень законності при розгляді заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються, та забезпечує облік і узагальнення таких порушень.

2.4. Головне управління по боротьбі з організованою злочинністю МВС України приймає, реєструє та розглядає заяви і повідомлення про злочини, що вчинені або готуються, віднесені до його компетенції, веде журнал реєстрації заяв і повідомлень про злочини та здійснює контроль за станом цієї роботи в підпорядкованих підрозділах.

2.5. Департамент управління справами та режиму МВС України здійснює контроль за розглядом заяв і скарг громадян з питань, пов'язаних з розглядом органами внутрішніх справ заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються, забезпечує приймання громадян з цих питань у центральному апараті Міністерства, щокварталу узагальнює стан цієї роботи і доповідає керівництву МВС.

2.6. Департамент інформаційних технологій при МВС України контролює та відповідає за об'єктивність формування підпорядкованими підрозділами ГУМВС, УМВС, УМВСТ статистичної звітності з питань приймання, реєстрації та розгляду заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються.

2.7. Департамент карного розшуку, Головне управління по боротьбі з організованою злочинністю, Департамент Державної служби боротьби з економічною злочинністю, Департамент боротьби з незаконним обігом наркотиків, Управління кримінальної міліції у справах неповнолітніх, Головне слідче управління, Відділ організації

дизнання, Департамент громадської безпеки, Департамент Державної автомобільної інспекції, Департамент Державної служби охорони, Державний департамент у справах громадянства, імміграції і реєстрації фізичних осіб:

2.7.1. Постійно здійснюють контроль за станом роботи підпорядкованих підрозділів з приймання, реєстрації та розгляду в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються. Стан цієї діяльності щомісяця заслуховують на оперативних нарадах.

2.7.2. При виїздах у відрядження з метою перевірки оперативно-службової діяльності вивчають та відображають у довідках окремим розділом стан роботи із забезпечення обліково-реєстраційної дисципліни, у тому числі обґрунтованості винесення постанов про відмову в порушенні кримінальних справ та їх закриття. Копії довідок протягом трьох діб після повернення з відряджень подають до Головного штабу для узагальнення.

2.7.3. Не менше одного разу на шість місяців узагальнюють причини та умови, що сприяли порушенням обліково-реєстраційної дисципліни при розгляді заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються. На підставі цих матеріалів готують і доповідають керівництву МВС України про конкретні пропозиції щодо вдосконалення цієї роботи. Щокварталу аналізують стан роботи з приймання, реєстрації і розгляду заяв і повідомлень про злочини,

що вчинені або готуються, у підрозділах центрального апарату, зазначених у п.2.7., та підпорядкованих підрозділах на місцях, а також уживають заходів щодо вдосконалення цієї роботи.

3. Начальникам ГУМВС, УМВС, УМВСТ:

3.1. Кожен факт приховання злочинів від обліку, винесення незаконної постанови про відмову в порушенні кримінальної справи, у т.ч. шляхом фальсифікації, розцінювати як порушення законності. Працівників, які приховали злочин від обліку, прийняли незаконне рішення про відмову в порушенні кримінальної справи, та керівників, які його затвердили, притягувати до суворої дисциплінарної відповідальності і негайно інформувати про це прокурора для прийняття рішення. Накази про покарання винних доводити до відома всього особового складу.

3.2. Доручати проведення службових розслідувань за фактами порушень обліково-реєстраційної дисципліни посадовим особам галузевих служб ГУМВС, УМВС, УМВСТ. При цьому проведення службових розслідувань не повинно заважати перевірці з цього питання прокурором.

Узгоджені зі штабами та інспекцією з особового складу висновки службових розслідувань, зокрема щодо заходів реагування та покарання винних, у п'ятиденний термін затверджувати і підписувати особисто. У разі підтвердження порушення законності з боку працівників органів внутрішніх справ копії висновків службових розслідувань та облікові картки за вказаними фактами направляти до інспекції з особового складу ДРП МВС України упродовж трьох діб після затвердження висновків.

3.3. Питання стану обліково-реєстраційної дисципліни при розгляді заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються, щомісяця розглядати на оперативних нарадах при керівництві ГУМВС, УМВС, УМВСТ, а вплив галузевих служб на стан цієї діяльності - щокварталу.

3.4. Підвищити вимогливість до роботи комісій ГУМВС, УМВС, УМВСТ з контролю за станом обліково-реєстраційної дисципліни в галузевих службах та підрозділах і міськ-, рай-, лінорганів внутрішніх справ. Щокварталу вивчати та розглядати на нарадах керівництва роботу цих комісій, націлювати їх на зміцнення законності, давати оцінку ролі голів та членів комісій.

3.5. Забезпечити вільний доступ громадян до вестибюлів органів внутрішніх справ. У кожному міськ-, рай-, ліноргані виділити та обладнати (за їх відсутності)

спеціальні кімнати для приймання громадян з розміщенням стендів із зазначеної тематики та організувати їх приймання у передбаченій Інструкцією термін.

3.6. Увести в чергових частинах органів внутрішніх справ журнал обліку інформації, що не містить в собі явних ознак злочину, що додається.

3.7. До 1 липня 2004 року у штабі кожного міськ-, рай-, ліноргану, де річна реєстрація перевищує 1200 заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються, ввести одну штатну посаду, а в штабі органу внутрішніх справ, де їх реєструється понад 3000, - дві штатні посади працівників з обліково-реєстраційної і статистичної роботи. Розробити та затвердити типові функціональні обов'язки для цієї категорії працівників.

3.8. В апаратах ГУМВС України в Автономній Республіці Крим, місті Києві та Київській області, УМВС України в Дніпропетровській, Донецькій, Одеській, Харківській та Луганській областях штатним розписом передбачити відділення, а в інших УМВС, УМВСТ - групи з контролю за станом обліково-реєстраційної дисципліни при розгляді заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються.

4. Начальникам структурних підрозділів центрального апарату МВС України, ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів організувати вивчення наказу з особовим складом і забезпечити його виконання. Прийняти від відповідних категорій працівників заліки зі знання вимог наказу та Інструкції.

5. Департаменту адміністративно-господарського забезпечення МВС України, ГУМВС, УМВС, УМВСТ забезпечити виготовлення необхідної кількості бланків облікових документів, передбачених

Інструкцією та Типовим положенням про комісію міськ-, рай-, ліноргану внутрішніх справ з контролю за прийманням, реєстрацією та розглядом заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються.

6. Вважати таким, що втратив чинність, пункт 4.2.5 розділу 4 Інструкції з організації реагування органів внутрішніх справ на повідомлення про злочини, інші правопорушення та події, затвердженої наказом МВС України від 04.10.2003 N 1155 (з0259-04), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.03.2004 за N 259/8858.

7. Скасувати накази МВС України від 26.11.91 № 500 "Про затвердження і введення в дію Інструкції "Про порядок прийому, реєстрації, обліку і розгляду в органах, підрозділах та установах внутрішніх справ України заяв, повідомлень та іншої інформації про злочини і пригоди", від 27.06.93 №377 "Про внесення змін і доповнень до наказу МВС України від 21.11.91 №500", від 24.07.96 № 503 "Про внесення змін до додатка 1 до наказу МВС України від 26.11.91 №500", від 28.02.2001 №174 "Про затвердження складу постійно діючої комісії МВС України з питань контролю за дотриманням законності в органах внутрішніх справ України і Положення про неї та типових положень про комісію з контролю за станом обліково-реєстраційної дисципліни та комісію із звірення порядку приймання, реєстрації, обліку і розгляду заяв, повідомлень та іншої інформації про злочини і пригоди" та від 23.10.2002 №1080 "Про внесення змін до пунктів 1, 2 наказу МВС України від 28 лютого 2001 р. №174 "Про затвердження складу постійно діючої комісії МВС України з питань контролю за дотриманням законності в органах внутрішніх справ України і Положення про неї та типових положень про комісію з контролю за станом обліково-реєстраційної дисципліни та комісію із звірення порядку приймання, реєстрації, обліку і розгляду заяв, повідомлень та іншої інформації про злочини і пригоди".

8. Наказ подати в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

9. Контроль за виконанням наказу покласти на перших заступників та заступників Міністра.

Наказ оголосити особовому складу органів і підрозділів внутрішніх справ України.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Н А К А З

30.04.2004 № 458

Про затвердження Положення про основи організації розкриття органами внутрішніх справ України злочинів загальнокримінальної спрямованості

(Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ №1256 від 27.12.2006)

На виконання вимог Законів України "Про міліцію", "Про оперативно-розшукову діяльність, Указу Президента України від 18.02.2002 N 143/2002 "Про заходи щодо дальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян" та з метою вдосконалення оперативно-службової діяльності, підвищення ефективності функціонування системи органів внутрішніх справ і рівня взаємодії її структурних підрозділів у боротьбі зі злочинністю, зокрема в попередженні та розкритті злочинів загальнокримінальної спрямованості,

Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Положення про основи організації розкриття органами внутрішніх справ України злочинів загальнокримінальної спрямованості (додається).

2. Керівникам структурних підрозділів центрального апарату Міністерства внутрішніх справ, головних управлінь внутрішніх справ, управлінь внутрішніх справ, управлінь внутрішніх справ на транспорті (далі - ГУМВС, УМВС, УМВСТ) та міських, районних, міськ-, районних і лінійних органів внутрішніх справ України (далі - міськ-, рай-, лінорганів) зосередити зусилля на підвищенні рівня боротьби зі злочинністю і забезпеченні громадської безпеки, перш за все через зміцнення обліково-реєстраційної та виконавської дисципліни; оперативних позицій у злочинному середовищі; підвищення оперативності і якості реагування на заяви та повідомлення про злочини; проведення активних наступальних оперативно-розшукових заходів і слідчих дій з виявлення, викриття та притягнення до відповідальності осіб, які готують або вчинили злочини; частковий перерозподіл кадрових, фінансових і матеріально-технічних ресурсів з тим, щоб укріпити підрозділи органів внутрішніх справ, які безпосередньо працюють з населенням.

3. Персональна відповідальність за кінцеві результати роботи з розкриття злочинів загальнокримінальної спрямованості покладається на начальників ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів.

4. Начальникам ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів:

4.1. Забезпечити безумовне виконання покладених на органи і підрозділи внутрішніх справ завдань щодо швидкого й повного розкриття злочинів, викриття всіх учасників та епізодів їх злочинної діяльності.

4.2. Головну увагу підпорядкованих органів і підрозділів внутрішніх справ зосередити на своєчасному та дієвому реагуванні на заяви і повідомлення про злочини, підвищенні ефективності першочергових і подальших оперативно-розшукових заходів та слідчих дій, встановленні й викритті осіб, причетних до вчинення злочину. Своєчасно надавати необхідну допомогу міськ-, рай-, лінорганам, що працюють в умовах складної оперативної обстановки.

4.3. Організувати вивчення і виконання вимог наказу та Положення про основи організації розкриття органами внутрішніх справ України злочинів загальнокримінальної спрямованості (далі - Положення) особовим складом органів і підрозділів внутрішніх справ України.

5. Контроль за виконанням наказу покласти на перших заступників, заступників Міністра, керівників структурних підрозділів МВС України.

6. Пункт 7.2 розділу 7 Інструкції про оперативне інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ, внутрішніх військах та навчальних закладах МВС України (z0260-04), затвердженої наказом МВС України від 04.10.2003 N 1155 (z0259-04) "Про вдосконалення реагування на повідомлення про злочини, інші правопорушення і події та забезпечення оперативного інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ України", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.03.2004 за N 259/8858, викласти в такій редакції: "7.2. Керівники ГУМВС, УМВС забезпечують безперервний контроль за організацією розкриття злочинів, передбачених Переліком, постійно заслуховують начальників міськ-, рай-, лінорганів про хід цієї роботи, дають вказівки з питань проведення необхідних оперативно-розшукових заходів, перевіряють їх виконання та надають практичну допомогу. Про результати роботи щодо розкриття таких злочинів до Міністерства подаються статистичні звіти за формою і в строки, які передбачені нормативно-правовими актами МВС України".

7. Скасувати накази МВС України від 18.10.1993 N 701 та від 31.08.1999 № 666.

Міністр генерал-лейтенант міліції

М.В.Білоконь

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ МВС України
30.04.2004 3458
Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
2 липня 2004 р.
за 3 814/9413

ПОЛОЖЕННЯ
про основи організації розкриття органами внутрішніх
справ України злочинів загальнокримінальної
спрямованості

1. Загальні положення

1.1. Розкриття злочинів, розшук та викриття осіб, які їх учинили, є основним завданням діяльності міліції щодо захисту життя, здоров'я, прав і свобод громадян, власності, інтересів суспільства й держави від протиправних посягань. При віднесенні злочинів до категорії загальнокримінальної спрямованості слід керуватися нормативно-правовими актами, що регламентують питання обліку злочинів.

1.2. Розкриття злочинів - це визначена законодавством і нормативно-правовими актами Міністерства внутрішніх справ України (далі - МВС) комплексна діяльність оперативних підрозділів, органів дізнання, досудового слідства, інших підрозділів органів внутрішніх справ, спрямована на встановлення наявності або відсутності суспільно небезпечного винного діяння, збирання

доказів вини особи, яка його вчинила, з метою притягнення її до кримінальної відповідальності та відшкодування збитків, завданих злочинною діяльністю, а також установлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню злочинів.

1.3. Розкриття злочинів передбачає встановлення у ході проведення оперативно-розшукових заходів і слідчих дій обставин, що підлягають доказуванню в кримінальній справі: події злочину; вини особи, яка його вчинила; мотивів злочину; фактичних даних, що впливають на ступінь і характер відповідальності, характеризують таку особу; характеру й розміру шкоди, завданої злочином; інших обставин, що мають значення для правильного вирішення кримінальної справи.

1.4. Правову основу діяльності органів внутрішніх справ з розкриття злочинів становлять Конституція України (254к/96-ВР), Кримінальний (2341-14) і Кримінально-процесуальний кодекси України (1001-05, 1002-05) (далі - КК та КПК України), Закони України "Про міліцію" (565-12), "Про прокуратуру" (1789-12), "Про оперативно-розшукову діяльність" (2135-12), "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю" (3341-12), інші законодавчі акти України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативно-правові акти Міністерства внутрішніх справ України, міжнародні правові акти, ратифіковані в установленому порядку.

1.5. Діяльність органів внутрішніх справ (далі - ОВС) під час виконання завдань з розкриття злочинів ґрунтується на конституційних принципах дотримання законності, захисту прав і свобод людини, права на повагу, свободу і недоторканність особи, житла, охорони власності громадян, таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, презумпції невинуватості. Працівники ОВС повинні поважати гідність особи, виявляти гуманне ставлення до неї, захищати права людини незалежно від її соціального походження, майнового та іншого становища, расової і національної належності, громадянства, віку, статі, мови і освіти, ставлення до релігії, політичних та інших переконань тощо.

1.6. Основні обов'язки щодо розкриття злочинів та відповідальність за кінцеві результати цієї роботи покладаються, у межах компетенції, визначеної чинним законодавством і нормативно-правовими актами МВС України, на підрозділи кримінальної міліції, боротьби з організованою злочинністю, органи досудового слідства і дізнання. Разом з ними обов'язки та відповідальність за розкриття злочинів несуть і всі інші підрозділи ОВС у межах їх компетенції.

1.7. Розкриття злочинів ОВС здійснюється в максимально короткий строк, у поєднанні слідчих дій і оперативно-розшукових заходів, швидко і повно, із встановленням і викриттям усіх учасників злочинів та виявленням епізодів їх злочинної діяльності. Для цього ОВС уживають передбачених законом заходів щодо своєчасного реагування на заяви і повідомлення про злочини, комплексного використання в розкритті злочинів можливостей всіх підрозділів, активного застосування гласних та негласних пошукових і розвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів, учинення процесуальних дій, передбачених кримінально-процесуальним законодавством, накопичення й раціонального використання позитивного досвіду, наукових рекомендацій, підвищення професійного рівня працівників, зміцнення взаємодії з іншими правоохоронними органами і громадськістю.

1.8. Для розкриття тяжких і особливо тяжких, а за рішенням керівництва ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів - також інших злочинів, наказом або

розпорядженням начальника органу створюються слідчо-оперативні групи (далі - СОГ). Керівником СОГ є слідчий або керівник слідчого підрозділу, у провадженні якого перебуває кримінальна справа.

1.9. Для розкриття і розслідування міжрегіональних злочинів, які вчинені на території декількох областей або залізниць, наказами керівництва МВС створюються міжрегіональні СОГ. Контроль за їх роботою може бути покладено на керівництво ГУМВС, УМВС, УМВСТ, на території обслуговування якого вчинено найбільшу кількість злочинів.

1.10. З метою забезпечення постійної взаємодії слідчих, працівників оперативних, інших підрозділів та швидкого і повного розкриття і розслідування окремих або визначених видів злочинів наказами начальників ГУМВС, УМВС, УМВСТ за узгодженням з начальниками слідчих управлінь (відділів) створюються постійно діючі СОГ.

1.11. Для розкриття злочинів загальнокримінальної спрямованості, досудове слідство у яких відповідно до статті 112 КПК (1002-05) України проводять слідчі прокуратури та органів безпеки за спільним рішенням керівників цих правоохоронних органів та ОВС, можуть створюватися міжвідомчі СОГ.

1.12. При розкритті злочинів взаємодія слідчих з працівниками оперативних, інших підрозділів, у тому числі в роботі СОГ, будується за принципом керівної ролі та відповідальності слідчого за повне, всебічне й об'єктивне розслідування кримінальної справи, його процесуальної самостійності у прийнятті рішень, за винятком випадків, коли законом передбачено одержання згоди від суду

(судді) або прокурора, та самостійності оперативних служб у виборі засобів і методів оперативно-розшукової діяльності, тактичних прийомів їх застосування у межах чинного законодавства спрямованих на встановлення осіб, які вчинили злочини.

1.13. Комплексне використання сил і засобів усіх підрозділів ОВС під час розкриття злочинів організують начальники ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів на засадах централізації управління ними, координації заходів і взаємодії.

2. Організаційні основи діяльності ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів щодо розкриття злочинів

2.1. Ефективність оперативно-службової діяльності ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів з розкриття злочинів забезпечується готовністю особового складу до виконання завдань у сфері боротьби зі злочинністю та до дій в умовах ускладненої оперативної обстановки, комплексним використанням наявних сил і засобів, належним рівнем організації оперативно-розшукової і

слідчої роботи, застосуванням сучасної тактики розкриття злочинів, високим професіоналізмом працівників структурних підрозділів ОВС. Складовими такої діяльності є:

2.1.1. Вивчення, аналіз і оцінка оперативної обстановки на території обслуговування, на об'єктах та за лініями роботи.

2.1.2. Планування оперативно-розшукової діяльності або прийняття іншого управлінського рішення, виходячи з оцінки оперативної обстановки.

2.1.3. Розміщення сил і засобів згідно з потребами боротьби зі злочинністю та оперативно-тактичними характеристиками.

2.1.4. Налагодження взаємодії оперативних та інших підрозділів ОВС, правоохоронних органів, державних установ та громадських організацій, які залучаються до боротьби зі злочинністю.

2.1.5. Контроль та перевірка виконання прийнятих рішень.

2.2. Начальники ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів несуть особисту відповідальність за організацію розкриття і розслідування злочинів, розшук осіб, які їх учинили.

2.3. Для виконання завдань з розкриття злочинів начальники ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів організують комплексне використання наявних сил і засобів на всіх етапах їх розкриття і з цією метою забезпечують:

2.3.1. негайне кваліфіковане реагування на заяви і повідомлення про злочини та їх розкриття в максимально короткий термін.

2.3.2. Своєчасний виїзд СОГ у повному складі на місце події з метою виявлення, фіксації та кваліфікованого вилучення слідів злочину, речових доказів, з'ясування обстановки злочину, встановлення свідків, а також інших обставин, які мають значення для швидкого і повного його розкриття, встановлення та затримання особи чи групи осіб, що вчинили суспільно небезпечне діяння.

2.3.3. Створення на підставі щомісячних графіків чергувань працівників структурних підрозділів ОВС на кожен день при чергових частинах ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів СОГ для забезпечення реагування на повідомлення про злочини, інші правопорушення та події (організація реагування ОВС на повідомлення про злочини, інші правопорушення і події, а також організація чергувань СОГ регламентуються наказом МВС України від 04.10.2003 N 1155 (z0259-04), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.03.2004 за N 259/8858).

2.3.4. Розставлення сил і засобів з урахуванням оперативної обстановки, що склалася, наближення їх до найбільш криміногенних місць та місць імовірного перебування злочинців, що розшуковуються.

2.3.5. Перекриття, у тому числі шляхом раціонального розставлення джерел оперативної інформації, місць концентрації криміногенного елемента, осіб, які можуть або, за наявною інформацією, вчиняють злочини, а також місць переховування і збуту майна, здобутого злочинним шляхом.

2.3.6. Навчання особового складу прийомів і методів роботи з виявлення і розкриття злочинів, його тренування з відпрацюванням дій відповідно до оперативного плану спеціальних заходів на випадок розшуку і затримання озброєних злочинців та інших осіб, які становлять суспільну небезпеку, а також для захоплення або знешкодження озброєних злочинців, коли встановлено їх місцезнаходження.

2.3.7. Організація роботи щодо своєчасного отримання від населення, органів державної влади, підприємств, установ і організацій, громадських об'єднань інформації

про злочини, вдосконалення телефонного зв'язку спецлінії "02" та використання засобів масової інформації з метою встановлення і затримання злочинців.

2.3.8. Упровадження в діяльність служб і підрозділів ОВС необхідних технічних засобів, підтримання їх у стані постійної готовності для використання в роботі.

2.4. Організаційною основою діяльності ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів та всіх підрозділів, що беруть участь у розкритті злочинів, є поточні плани роботи територіального та транспортного органу, плани комплексних заходів щодо попередження та розкриття найбільш поширених злочинів, плани розкриття конкретних злочинів, а також плани роботи служб, які розробляються на підставі аналізу оперативної обстановки. Поточний аналіз оперативної обстановки здійснюється на підставі вивчення добової, декадної і місячної інформації, а комплексний аналіз криміногенної обстановки і результатів діяльності - щоквартально, за півріччя і за рік. Аналіз інформації за добу здійснюється для організації поточної роботи з розкриття злочинів. Аналізу підлягає інформація про зареєстровані злочини, час і місце, спосіб їх учинення; осіб, доставлених до міськ-, рай-, лінорганів у зв'язку із учиненням злочинів та інших правопорушень; сили і засоби, що використовувалися при розкритті злочинів, ефективність їх застосування. Аналіз подекадної та місячної інформації здійснюється для своєчасного реагування на зміни оперативної обстановки, внесення необхідних корективів у заплановані заходи, здійснення маневру наявними силами і засобами, що беруть участь у розкритті злочинів. Аналізу підлягає інформація про кількість, місце та спосіб учинення протягом декади і місяця злочинів, їх розкриття, ефективність використання сил і засобів. Аналіз за квартал, півріччя і рік здійснюється для оцінювання стану злочинності з обов'язковим відбиттям змін, що відбулися в її динаміці та структурі, поясненням причин таких змін, найбільш актуальних і характерних для відповідного регіону проблемних питань боротьби зі злочинністю, переліком об'єктів, ділянок території, на яких ускладнилася оперативна обстановка, результатів роботи щодо попередження та розкриття злочинів, характеристики і причин основних недоліків у роботі, пропозицій щодо їх усунення, а також для розроблення комплексних заходів удосконалення організації роботи з розкриття злочинів, внесення змін у розставлення сил і засобів. Аналізу підлягає інформація про загальну кількість учинених протягом періоду, що аналізується, злочинів, а також окремих їх видів (час, місце, спосіб учинення і т. ін.), стан їх розкриття, про осіб, які їх учинили, ефективність застосування оперативно-технічних засобів, розставлення й використання джерел оперативної інформації та інші обставини, що мали значення для розкриття злочинів.

2.5. З метою розкриття злочинів, що становлять підвищену громадську небезпеку (посягання на життя державного чи громадського діяча; умисне вбивство двох або більше осіб; працівника правоохоронних органів у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків або судді, що пов'язане із здійсненням правосуддя; умисне вбивство, учинене способом, небезпечним для життя багатьох осіб; захоплення заручників; умисне знищення або пошкодження майна, вчинене шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом, що спричинило загибель людей; терористичний акт; порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами, якщо вони спричинили загибель кількох осіб; масові заворушення, якщо вони призвели до загибелі людей), за спільним рішенням керівників МВС, ГУМВС, УМВС, УМВСТ, органів прокуратури, Служби безпеки України та її регіональних підрозділів можуть створюватися посилені СОГ (міжвідомчі СОГ), до складу яких залучаються: слідчий (прокуратури, органів безпеки, ОВС), два-три найбільш підготовлених працівники від підрозділів карного

розшуку (далі - КР), боротьби з організованою злочинністю (далі - БОЗ) (при відпрацюванні версії щодо причетності до вчиненого злочину членів організованих груп і злочинних організацій), Державної служби боротьби з економічною злочинністю (далі - ДСБЕЗ), кримінальної міліції у справах неповнолітніх (далі - КМСН), боротьби з незаконним обігом наркотиків (далі - БНОН), територіального підрозділу НЦБ Інтерполу в Україні, Державної автомобільної інспекції (далі - ДАІ), розвідувально-пошукової діяльності і оперативно-технічних заходів (для дотримання конспірації в роботі залучаються лише керівники останніх двох підрозділів), служби дільничних інспекторів міліції та придані сили.

2.6. Організація використання всього комплексу оперативно-розшукових заходів з розкриття таких злочинів, керування членами СОГ, за винятком слідчого, покладається, як правило, на заступника начальника - начальника кримінальної міліції ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, ліноргану.

2.6.1. Начальник кримінальної міліції ставить завдання керівникам оперативних служб ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів щодо проведення окремих оперативно-розшукових заходів для забезпечення безперервної роботи з розкриття злочинів. Визначає основні та найбільш перспективні напрямки з комплексу питань, пов'язаних із розкриттям злочинів.

2.6.2. Організовує: разом з членами СОГ, з урахуванням отриманої інформації, висування версій у справі та планування оперативно-розшукових заходів щодо їх відпрацювання; розрахунок та розставлення сил і засобів, створення груп для відпрацювання версій;- проведення оперативно-розшукових заходів щодо розкриття злочину; - інструктажі членів СОГ з числа представників оперативних підрозділів та приданих сил; вивчення зібраних у ході проведення оперативно-розшукових заходів матеріалів, їх оцінювання; - оперативне супроводження розслідування кримінальних справ;- заслуховування звітів керівників і старших груп, працівників СОГ, керівників ОВС та підрозділів, залучених до розкриття злочину, а також стану їх взаємодії, у тому числі з іншими правоохоронними органами; - постійний контроль за розкриттям злочину.

2.7. Основні завдання СОГ:

2.7.1. Вжиття необхідних оперативно-розшукових заходів з метою розкриття злочинів, встановлення, затримання і викриття всіх осіб, причетних до їх учинення, відшкодування завданих злочинами збитків. Встановлення причин і умов, які сприяли вчиненню злочинів, та вжиття заходів щодо їх усунення.

2.7.2. Якісне, повне, об'єктивне, всебічне та у встановлені законом строки розслідування кримінальних справ про злочини в межах компетенції.

2.7.3. Забезпечення комплексного використання сил і засобів, вибір найбільш оптимального їх розставлення з метою розкриття злочинів у найкоротші терміни.

2.7.4. Координація діяльності працівників, які включені до складу оперативної групи, та приданих сил у проведенні оперативно-розшукових заходів і слідчих дій.

2.7.5. Збирання, аналіз, узагальнення інформації та її використання в інтересах розкриття злочинів.

2.7.6. Забезпечення взаємодії в проведенні оперативно-розшукових заходів і слідчих дій щодо розкриття злочинів з органами прокуратури, суду, юстиції, підрозділами Служби безпеки України, прикордонних військ, державної податкової адміністрації, органів і установ Державного департаменту України з питань виконання покарань тощо.

2.7.7. Організація ефективної системи контролю за роботою підрозділів і окремих працівників, залучених до розкриття злочинів.

2.8. Склад СОГ: - слідчий (слідчі);- начальник відділу, відділення (з організації розкриття окремих видів злочинів) КР, відділу УБОЗ (при відпрацюванні версії щодо причетності до вчиненого злочину членів організованих груп і злочинних організацій);

- 2-3 найбільш підготовлених працівники від кожного підрозділу;- придані сили (працівники спеціальних підрозділів швидкого реагування "Беркут", "Сокіл", оперативно-пошукового відділу, патрульно-постової служби (далі-ППС), військовослужбовці рішних військ тощо). При визначенні завдань працівникам, які залучаються до складу СОГ, слід виходити з компетенції підрозділів, у яких вони працюють.

2.9. Із числа членів СОГ створюються: - група з відпрацювання висунутих слідчих і оперативно-розшукових версій (далі - версії); група аналізу, планування і контролю;- група взаємодії з іншими правоохоронними органами.

2.10. Слідчий:

2.10.1. Забезпечує у межах своєї компетенції якісне розслідування у кримінальних справах відповідно до вимог кримінально-процесуального законодавства.

2.10.2. Здійснює узгоджене планування слідчих дій і оперативно-розшукових заходів, спрямованих на дослідження обставин у кримінальних справах і встановлення осіб, що вчинили злочини. проведення з їх використанням узгоджених слідчих дій та оператив

2.10.4. Надає органам дізнання, іншим членам СОГ доручення і вказівки щодо проведення розшукових і слідчих дій, сприяння у провадженні окремих слідчих дій.

2.10.5. Готує матеріали на заслуховування при керівництві ГУМВС, УМВС, УМВСТ, що стосуються результатів розслідування в кримінальній справі, та виконання плану слідчих дій.

2.11. Начальник відділу, відділення КР, відділу УБОЗ при відпрацюванні версії щодо причетності до вчиненого злочину членів організованих груп і злочинних організацій забезпечують: - організацію проведення оперативно-розшукових заходів щодо відпрацювання версій у справі, які належать до компетенції підрозділів карного розшуку і боротьби з організованою злочинністю;- збирання, систематизацію і аналіз оперативної та іншої інформації, що стосується розкриття злочинів, та вживають заходів до її перевірки.

2.11.1. Здійснюють контроль за: постійним надходженням інформації, ходом виконання планів, указівок начальника ГУМВС, УМВС, УМВСТ та заступника ачальника - начальника кримінальної міліції в інтересах розкриття злочинів, розшуку та

затримання осіб, які їх учинили;- ефективністю перевірки осіб, що перебувають на обліках ОВС, а також осіб, щодо яких одержано інформацію про їх можливу причетність до вчинення злочину.

2.11.2. Беруть безпосередню участь у розробленні планів першочергових і подальших оперативно-розшукових заходів і слідчих дій з розкриття злочинів.

2.11.3. Організують агентурно-оперативне супроводження розслідування кримінальних справ, розробку осіб, які підозрюються у вчиненні злочинів або затримані чи заарештовані за інші злочини, а також осіб, стосовно яких є інформація про їх причетність до злочину, для розкриття якого створено слідчо-оперативну групу.

2.12. Працівники групи з відпрацювання висунутих версій:

2.12.1. Безпосередньо вживають комплекс оперативно-розшукових заходів і слідчих дій з перевірки висунутих версій з метою розкриття злочинів та оперативного супроводження розслідування кримінальних справ.

2.12.2. Організують і здійснюють розвідувальні заходи в кримінально-злочинному середовищі з метою встановлення осіб, причетних до вчинених злочинів, або осіб, які володіють інформацією про злочини.

2.12.3. Визначають коло осіб, які підлягають першочерговій перевірці щодо причетності до вчинених злочинів, у тому числі з використанням негласних штатних та позаштатних працівників. У разі потреби залучають до їх перевірки нові джерела оперативної інформації або поновлюють зв'язок із джерелами, раніше виведеними зі складу агентурної мережі. 2.12.4. При отриманні даних, що вказують на особу або групу осіб, причетних до вчинених злочинів, негайно беруться до перевірки достовірності цих даних та осіб, яких вони стосуються.

2.12.5. Безпосередньо взаємодіють з підрозділами оперативно-технічних заходів та розвідувально-пошукової діяльності в питаннях організації і проведення оперативно-розшукових заходів з розкриття злочинів.

2.12.6. При отриманні в ході проведення оперативно-розшукових заходів інформації у справі про злочини, що розслідуються слідчим, або про інші факти злочинної діяльності підозрюваних (обвинувачених) у цій самій кримінальній справі своєчасно ознайомлюють з нею слідчого та вживають заходів до виключення розшифрування джерел і засобів одержання такої інформації.

2.12.7. З метою забезпечення результативності проведення оперативних заходів при супроводженні розслідування кримінальної справи за погодженням зі слідчим ознайомлюються з окремими її матеріалами. За розголошення матеріалів слідства та порушення таємниці слідства члени групи несуть відповідальність згідно з чинними законодавством.

2.12.8. Виконують доручення і вказівки слідчого про провадження розшукових та слідчих дій і надають йому допомогу при проведенні окремих слідчих дій.

2.13. Працівники групи аналізу, планування і контролю:

2.13.1. Забезпечують збирання, аналіз і систематизацію інформації, отриманої під час огляду місця події, проведення оперативно-розшукових заходів іслідчих дій з розкриття злочину, оцінюють її повноту і якість.

2.13.2. На підставі зібраних відомостей в триденний термін з моменту порушення кримінальної справи організують складання узгодженого плану оперативно-розшукових заходів з обґрунтуванням висунутих версій та конкретних заходів щодо їх перевірки із зазначенням термінів реалізації і виконавців. За потреби вносять пропозиції щодо висунування додаткових версій. 2.13.3. У разі потреби планують заходи щодо реалізації конкретної інформації стосовно осіб, які обґрунтовано підозрюються у вчиненні злочину.

2.13.4. Вивчають та аналізують матеріали оперативно-розшукових справ (далі - ОРС) для перевірки осіб, стосовно яких вони заведені, для з'ясування їх причетності до вчиненого злочину:- за актами нерозкритих злочинів, учинених аналогічним способом, із застосуванням одного й того самого знаряддя, подібних за об'єктами злочинного посягання або прикметами злочинців тощо; стосовно злочинців, які розшуковуються ОВС за вчинення, у першу чергу, аналогічних злочинів на території обслуговування, а також на території суміжних районів і областей; - щодо злочинних груп та окремих осіб, які розробляються за підозрою у вчиненні злочинів, подібних до вчиненого.З цією самою метою вивчають оперативну інформацію, матеріали про відмову в порушенні кримінальних справ, кримінальні справи, у яких слідство закінчено або закрито, у тому числі архівні. За результатами вивчення ОРС, оперативної інформації тощо складають довідку-меморандум.

2.13.5. Орієнтують інші ОВС про обставини вчинення злочину і встановлені фактичні дані про причетність до його вчинення конкретних осіб.

2.13.6. Вивчають зведення, орієнтування, бюлетені оперативно-розшукової інформації, використовують відповідні обліки оперативно-розшукового і оперативно-довідкового характеру тощо в інтересах розкриття злочину.

2.13.7. Вносять начальнику кримінальної міліції, слідчому, начальнику управління, відділу карного розшуку, заступнику начальника УБОЗ пропозиції щодо додаткової перевірки інформації, яка має перспективу щодо розкриття злочину.

2.13.8. Проводять розрахунок сил і засобів для перекриття місць концентрації кримінально-злочинного елемента, блокування шляхів і маршрутів імовірного місця перебування злочинців, які розшуковуються.

2.13.9. Ведуть картковий або інший облік осіб, які потрапили в поле зору ОВС у ході роботи з розкриття злочинів, з обов'язковим зазначенням місцезнаходження матеріалів перевірки, їх результатів та безпосереднього виконавця. Інформацію про таких осіб надсилають до банку даних Департаменту інформаційних технологій МВС України (далі - ДІТ МВС) або управлінь (відділів) інформаційних технологій ГУМВС, УМВС, УМВСТ (далі - УІТ, ВІТ).

2.13.10. При вчиненні однотипних злочинів ведуть картографічне відстеження оперативної обстановки з нанесенням на спеціальну карту даних про місце, час, спосіб і вид злочинів, особливості осіб, що їх учинили.

2.13.11. Готують відповідні матеріали для звіту начальника кримінальної міліції про хід розкриття злочину.

2.13.12. Контролюють хід виконання планів оперативно-розшукових заходів, указівок у питаннях розкриття злочину.

2.14. Працівники групи взаємодії з іншими правоохоронними органами:

2.14.1. Забезпечують взаємодію у розкритті злочинів з іншими правоохоронними органами держави шляхом обміну інформацією, розроблення спільних планів та проведення узгоджених оперативно-розшукових заходів, допомоги наявними силами і засобами, у тому числі технічними, тощо.

2.14.2. Організують збирання, узагальнення і перевірку повідомлень, оперативної інформації, які надходять з ізоляторів тимчасового тримання (далі - ІТТ), приймальників-розподільників, спецприймальників, органів і установ Державного департаменту України з питань виконання покарань та інших підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. На підставі такої інформації визначають коло осіб, що потребують більш глибокої перевірки.

2.14.3. У встановленому порядку здійснюють виїзди до зарубіжних країн з метою перевірки оперативної інформації, що стосується розкриття злочину, готують запити для проведення оперативно-розшукових заходів і слідчих дій на території цих країн. Вказані заходи здійснюються у співпраці з НЦБ Інтерполу в Україні.

3. Організаційно-тактичні форми розкриття злочинів та основні напрямки виявлення осіб, які їх учинили

3.1. З моменту надходження до ОВС інформації про вчинення злочинів для їх розкриття впроваджується комплекс першочергових оперативно-розшукових заходів. Одним із головних критеріїв визначення ефективності діяльності ОВС з розкриття злочинів вважається встановлення особи, яка його вчинила, протягом однієї доби з моменту впровадження комплексу першочергових оперативно-розшукових заходів і невідкладних слідчих дій.

3.2. Основними завданнями першочергових оперативно-розшукових заходів на їх початковому етапі є: швидке виявлення та якісне процесуальне закріплення матеріальних слідів, які несуть інформацію про подію злочину, особу злочинця та інші обставини, що мають значення для справи; встановлення потерпілих, очевидців, свідків і термінове одержання від них відомостей, які можуть сприяти розкриттю злочину, затриманню злочинців; активне використання отриманої інформації для планування заходів щодо розкриття злочину, розроблення версій, одержання нових доказів, а також для встановлення і затримання причетних до злочину осіб; одержання відомостей про злочини, що готуються, попередження можливого настання шкідливих наслідків.

3.3. ОВС під час першочергових оперативно-розшукових заходів забезпечують:

3.3.1. Огляд місця події з метою отримання первинної інформації про злочин і осіб, які до нього причетні, та визначення напрямків оперативного пошуку злочинців. За наявності приводу і підстав, що вказують на ознаки тяжкого та особливо

тяжкого злочину, слідчим або органом дізнання кримінальна справа порушується негайно після огляду місця події.

3.3.2. Переслідування і затримання злочинців (переслідування за наявними слідами, за напрямками, вказаними потерпілими і очевидцями, організація загороджувальних заходів), а також у місцях їх можливого перебування або появи (організація засідок, оточення, виставлення заслонів тощо).

3.3.3. Перевірку осіб, які перебувають на обліках ОВС, а також осіб, щодо яких одержана оперативна інформація про їх можливу причетність до вчиненого злочин

3.3.4. Проведення заходів розвідувального характеру в місцях скупчення злочинного елемента і збуту викраденого майна.

3.3.5. Орієнтування особового складу ОВС на території обслуговування, де вчинено злочин (працівників ППС, дільничних інспекторів міліції, підрозділів КМСН, БНОН, ДАІ, ДСБЕЗ, БОЗ), суміжних ОВС, військових нарядів внутрішніх військ, що залучаються до охорони громадського порядку, представників громадськості тощо, про характер, час, місце, спосіб учинення злочину, кількість осіб, які брали в ньому участь, їх зовнішність, прикмети викрадених речей і цінностей та про інші відомості, що мають значення для встановлення і розшуку злочинців.

3.3.6. Використання можливостей інформаційно-пошукових систем, а також засобів масової інформації.

3.3.7. Залучення до розкриття злочинів осіб, з якими ОВС встановили конфіденційне співробітництво.

3.4. Перелічені оперативно-розшукові заходи здійснюються комплексно і в поєднанні з невідкладними слідчими діями, які проводяться на місці події.

3.5. Після закінчення огляду місця події члени СОГ на підставі вивчення і аналізу зібраних матеріалів визначають версії та вживають наступних заходів щодо встановлення осіб, які вчинили злочин:

3.5.1. Завершують перевірку відомостей, які надійшли під час здійснення оперативно-розшукових заходів і слідчих дій, щодо розкриття злочину.

3.5.2. Продовжують роботу з виявлення свідків злочину, опитують з цією метою громадян, що мешкають або працюють поблизу місця його вчинення, а також осіб, які могли бути на шляхах можливого переміщення злочинця до місця події та від нього; завершують проведення поквартирного чи подвірного обходу для збирання відомостей, що можуть бути використані в розкритті злочину, та обстеження місцевості в районі вчинення злочину для виявлення загублених, викинутих злочинцем знарядь злочину, інших предметів і додаткових джерел інформації про злочин і осіб, які його вчинили, тощо.

3.5.3. Здійснюють розшук осіб, причетних до злочину, серед тих, хто перебуває на обліку в ОВС або проходить за первинними матеріалами: раніше судимих, і в першу чергу за злочини аналогічні вчиненому, осіб, що перебувають під адміністративним наглядом або формально під нього підпадають, звільнених від кримінальної відповідальності або відносно яких застосовані міри

покарання, не пов'язані з позбавленням волі; наркоманів, неповнолітніх, злісних порушників громадського порядку, а також осіб, які потрапляли в поле зору оперативних та інших підрозділів ОВС за підозрою в причетності до вчинення подібних злочинів або висловлювали наміри їх учинення.

3.5.4. Вживають додаткових заходів щодо активізації розшуку осіб, які переховуються від органів досудового слідства, суду або ухиляються від відбування покарання, їх затримання та подальшої перевірки на можливу причетність до вчиненого злочину.

3.5.5. Готують та надсилають матеріали для поміщення до зведень та бюлетенів, які видаються МВС, ГУМВС, УМВС, УМВСТ.

3.5.6. Вивчають повідомлення, зведення та бюлетені оперативно-розшукової інформації, що видавалися раніше, з метою одержання відомостей про аналогічні злочини та осіб, які їх учинили.

3.5.7. Залежно від обставин учиненого злочину використовують засоби масової інформації та вживають інших заходів до його розкриття, виявлення й затримання злочинця.

3.5.8. Здійснюють перевірку лікувально-медичних закладів, аптек тощо, якщо потерпілими під час учинення злочину здійснювалися активні заходи самооборони і є підстави вважати, що злочинцю нанесені тілесні ушкодження.

3.5.9. Здійснюють оперативну перевірку затриманих і заарештованих, які перебувають в ТТ, приймальниках-розподільниках, спеціальних приймальниках. Надсилають завдання оперативно-режимним підрозділам слідчих ізоляторів та місць позбавлення волі на розробку контингенту осіб, які перебувають у цих установах, з метою встановлення їх можливої причетності до нерозкритих злочинів.

3.6. Про одержані відомості, що вказують на ознаки злочину та на осіб, які його вчинили, працівники оперативних та інших служб доповідають рапортом начальникові міськ-, рай-, ліноргану.

3.7. Якщо в результаті проведених першочергових оперативно-розшукових заходів і невідкладних слідчих дій особа, яка вчинила злочин, не була встановлена, керівники міськ-, рай-, лінорганів організують і забезпечують подальшу роботу з розкриття злочину через систему подальших оперативно-розшукових заходів і слідчих дій у рамках провадження кримінальної справи та відповідних ОРС. На нерозкритий злочин невеликої і середньої тяжкості органом дізнання заводиться картка обліку нерозкритого злочину (далі - картка) (додається), яка реєструється в журналі реєстрації карток обліку нерозкритих злочинів. Копія картки передається дільничному інспекторові міліції, на території обслуговування якого вчинено злочин, та до підрозділу карного розшуку. { Абзац другий пункту

3.7 в редакції Наказу Міністерства внутрішніх справ N 1256 (z0044-07) від 27.12.2006 } Підставою для заведення картки є винесена органом дізнання постанова про порушення кримінальної справи, а також прийнята до свого провадження вже порушена кримінальна справа за фактом учинення злочину невеликої та середньої тяжкості. { Абзац третій пункту 3.7 в редакції Наказу Міністерства внутрішніх справ N 1256 (z0044-07) від 27.12.2006 }

За рішенням керівництва МВС, Департаменту КР, УМВСТ, ГУМВС, УМВС, лінійного управління УМВСТ, міськ-, рай-, ліноргану картка може бути переведена у відповідну ОРС у разі, якщо особу викрити у вчиненні злочину невеликої та середньої тяжкості без проведення оперативно-розшукової діяльності неможливо, про що в розділі журналу реєстрації карток органом дізнання робиться відповідний запис. { Абзац четвертий пункту 3.7 в редакції Наказу Міністерства внутрішніх справ N 1256 (z0044-07) від 27.12.2006 }

3.8. Подальші оперативно-розшукові заходи і слідчі дії складаються з таких дій організаційного і практичного характеру:

3.8.1. Робота з розкриття злочину здійснюється за узгодженим планом слідчих дій і оперативно-розшукових заходів, який складається у кримінальній справі про нерозкритий злочин у триденний термін з моменту їх порушення. У плані обґрунтовуються висунуті версії і заходи з перевірки конкретних осіб, які можуть бути причетні або підозрюються у вчиненні злочину, зазначаються виконавці пунктів плану і встановлюються терміни їх виконання. У зв'язку з тим, що даний план нетаємний, заходи в ньому будуються у формі завдань (встановлення очевидців злочину, свідків, знаряддя злочину, способу життя підозрюваних та їх зв'язків, потерпілих, місць зберігання викраденого тощо), де конкретні оперативно-розшукові форми, методи і прийоми отримання інформації та перевірки причетності конкретних осіб до вчиненого злочину не зазначаються.

3.8.2. На основі узгодженого плану працівники карного розшуку складають план оперативно-розшукових заходів для розкриття злочину за відповідно заведеною ОРС. Цей план затверджується начальником міськ-, рай-, ліноргану або заступником начальника - начальником кримінальної міліції. У плані відображаються висунуті версії і заходи щодо їх перевірки з використанням сил, засобів і методів оперативно-розшукової діяльності, передбачається додаткове інформування інших ОВС про виявлення нових обставин учиненого злочину і про підозрюваних, а у разі потреби - про додатковий огляд місця події з метою належної фіксації факту вчинення злочину, вилучення слідів і матеріальних об'єктів, придатних для з'ясування обставин, що підлягають доказуванню (для проведення додаткового огляду місця події начальник ОВС звертається до начальника слідчого відділу (відділення) чи старшого слідчо-оперативної групи); оперативно-пошукові заходи в місцях скупчення, появи злочинного елемента і збуту викраденого майна; перевірка осіб, що виявлені у ході оперативної розробки, на можливу причетність їх до вчиненого злочину; організація взаємодії з оперативними апаратами слідчих ізоляторів, установ виконання покарань у розробці засуджених, підозрюваних у вчиненні злочинів, які залишилися нерозкритими; активізація роботи з перевірки осіб, які перебувають на обліках в ОВС, тих, що затримані, заарештовані за інші злочини, доставлені в спеціальні приймальники, приймальники-розподільники тощо.

3.8.3. Якщо складений план виконано повністю, а злочин залишається нерозкритим, на підставі наявної інформації розробляється план додаткових оперативно-розшукових заходів.

3.9. Розкриття злочинів за зупиненими кримінальними справами, у тому числі минулих років:

3.9.1. Наказом керівника ОВС створюється нова СОГ або поновлюється діюча, до складу якої залучаються найбільш кваліфіковані працівники підрозділів.

3.9.2. Члени СОГ, і в першу чергу працівник карного розшуку та слідчий, ретельно вивчають матеріали кримінальної справи та відповідної ОРС з метою усунення прорахунків у них шляхом здійснення додаткових оперативно-розшукових заходів і, за узгодженням зі слідчим, слідчих дій; додатково орієнтують інші ОВС, установи виконання покарань про обставини вчинення злочину і встановлені на цей момент фактичні дані про причетних до його вчинення конкретних осіб; вивчають оперативну інформацію та вживають заходів щодо відпрацювання осіб, які перебувають у спеціальних закладах міліції (ІТТ, приймальники-розподільники, спецприймальники), з метою встановлення їх причетності до скоєних злочинів; перевіряють раніше висунуті версії про особу (осіб), яка вчинила злочин, розробляють нові версії; у взаємодії з працівниками оперативно-режимних частин вживають заходів щодо встановлення причетності до злочину осіб, які перебувають у слідчих ізоляторах та установах виконання покарань; здійснюють оперативно-розшукові заходи для перевірки причетності до злочину обвинувачених, підозрюваних, які проходять за іншими кримінальними та оперативно-розшуковими справами; використовують для встановлення злочинців інформаційно-пошукові системи, картотеки оперативно-розшукових обліків, зведення-орієнтування, бюлетені оперативно-розшукової інформації, централізовані обліки номерних речей (якщо вчинено майновий злочин), аналізують інформацію про злочини, учинені аналогічним способом, у тому числі стосовно осіб, що проходили по закритих, архівних справах та матеріалах про відмову в порушенні кримінальної справи; з'ясовують, наскільки повно застосовані можливості експертної служби, підрозділів розвідувально-пошукової діяльності, оперативно-технічних заходів тощо.

3.9.3. Інформація, отримана в результаті вивчення справ за нерозкритими злочинами із залишку минулих років, відповідним чином систематизується та згруповується за однорідними ознаками (вид злочину, подібність об'єкта посягання, аналогічні обставини, місце, час, спосіб, мотиви і знаряддя вчинення злочину, вилучені з місця події матеріальні об'єкти, придатні для з'ясування обставин, що підлягають доказуванню, прикмети злочинця та інші ознаки).

3.10. Основні напрямки виявлення осіб, які вчинили злочин: за показами свідків і очевидців; - за прикметами зовнішності злочинця;

- за слідами і предметами, залишеними на місці події;
- за слідами на одязі й тілі злочинців;
- за способом та засобами вчинення;
- за ознаками викраденого;
- за іншими даними, що мають значення для встановлення злочинця.

4. Дії працівників підрозділів ОВС під час огляду місця події та роботи над розкриттям злочину

4.1. Начальники ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів:

4.1.1. На місці події оцінюють обстановку, аналізують початкову інформацію, приймають рішення про залучення до розкриття злочину додаткових сил, налагоджують взаємодію між підрозділами, а також територіальними та транспортними ОВС, на території яких можуть з'явитися злочинці.

4.1.2. Забезпечують взаємодію ОВС у розкритті злочинів із судами, прокуратурою, підрозділами Служби безпеки України, командирами військових частин

Збройних Сил України, Адміністрацією Державної прикордонної служби, Управлінням державної охорони, органами державної податкової адміністрації, органами і установами Державного департаменту України з питань виконання покарань, Державною митною службою, експертними установами та громадськістю, використовують в інтересах встановлення й затримання злочинців засоби масової інформації.

4.1.3. Спільно з керівниками органів досудового слідства заслуховують звіти членів СОГ про результати огляду місця події, проведення невідкладних слідчих дій та оперативно-розшукових заходів; вивчають зібрані ними матеріали; забезпечують залучення всіх підрозділів ОВС до розкриття злочинів; координують їх роботу; здійснюють повсякденний контроль за діяльністю підлеглих, і передусім стосовно розкриття особливо тяжких та резонансних злочинів.

4.2. Чергові ОВС: - у своїй роботі безпосередньо керуються вимогами Інструкції з організації реагування ОВС на повідомлення про злочини, затвердженої наказом МВС України від 04.10.2003 N 1155 (з0259-04), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.03.2004 за N 259/8858 та Інструкції про порядок приймання, реєстрації та розгляду в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються, затвердженої наказом МВС України від 14.04.2004 N 400 (з0571-04), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 06.05.2004 за N 571/9170 - організують прийом та перевірку заяви чи повідомлення про злочин; про вчинений злочин доповідають керівництву міськ-, рай-, ліноргану, інформують чергову частину ГУМВС, УМВС, УМВСТ та організують терміновий виїзд на місце події СОГ у повному складі;- організують невідкладні дії з розкриття злочину, затримання осіб, причетних до його вчинення; - підтримують постійний зв'язок з членами груп, залучають до розкриття злочину інші сили і засоби та здійснюють оперативне управління ними; - негайно орієнтують про вчинений злочин пости і маршрути, розташовані на території обслуговування, а також суміжні ОВС, а в разі потреби - населення, засоби масової інформації, державні установи, автотранспортні підприємства, медичні заклади тощо.

4.3. Слідчі ОВС: - організують роботу СОГ на місці події та керують діями її членів; - згідно з процесуальними повноваженнями разом з працівником експертної служби, іншими учасниками СОГ здійснюють огляд місця її, у ході якого вилучають слідову інформацію т матеріальні об'єкти, придатні для з'ясування обставин, що підлягають доказуванню, та своєчасно направляють їх на експертне дослідження, перевірку за колекціями криміналістичного обліку експертної служби, здійснюють інші невідкладні слідчі дії (за наявності ознак злочину порушують кримінальну справу, проводять допити, обшуки, евідкладних оперативно-розшукових заходів для розкриття злочину;у разі потреби приймають рішення та вносять пропозиції керівникові ОВС про додаткове залучення до розкриття злочину сил і засобів, запрошують необхідних спеціалістів; - оформляють результати огляду місця події, дають завдання органу дізнання щодо перевірки підозрюваних і затриманих осіб, а також вилучених номерних речей, зброї, автотранспорту за автоматизованими та оперативно-розшуковими обліками ОВС; - разом з оперативним працівником висувають версії, розробляють і складають узгоджені плани комплексного проведення слідчих дій та оперативно-розшукових заходів з розкриття злочинів; - дають органам дізнання доручення і вказівки за справами, що розслідуються ними, щодо провадження розшукових та слідчих дій і вимагають від цих органів допомоги при провадженні окремих слідчих дій. Такі доручення і вказівки слідчого є для органів дізнання обов'язковими.

4.4. Працівники штатних підрозділів дізнання:- у взаємодії з працівниками інших підрозділів ОВС оперативно реагують на заяви і повідомлення про вчинені злочини, вживають ефективних заходів до встановлення осіб, які їх учинили, збирають і закріплюють докази їх вини, всебічно й об'єктивно здійснюють дізнання та оформляють матеріали протокольних проваджень; - у разі виїзду для огляду місця події старшим СОГ діють відповідно до пункту 4.3 Положення.

4.5. Працівники КР: - вживають оперативно-розшукових заходів для розкриття тяжких і особливо тяжких злочинів, встановлення та розшуку осіб, які їх учинили; разом з учасниками СОГ беруть участь в огляді місця події, узгоджують зі слідчим основні напрямки оперативно-розшукових заходів для з'ясування відомостей про осіб, які можуть підозрюватися в учиненні злочину, та фактичних даних, що мають значення для його розкриття;

- з'ясовують ситуацію у громадян, які були на місці події, або у працівників міліції, що прибули до місця вчинення злочину раніше;

- встановлюють час, місце і обставини вчинення злочину, кількість злочинців, їх прикмети, наявність озброєння, транспортних засобів та напрямом, в якому вони зникли, які сліди ними залишені на місці події, які сліди через опір потерпілих, у разі подолання перешкод могли залишитися на одязі або тілі злочинця, які речі викрадено, їх прикмети та ознаки тощо;

- ознайомившись з обставинами вчинення злочину, організують і безпосередньо беруть участь у проведенні розвідувальних опитувань громадян, які проживають або перебувають в районі місця події, у разі потреби разом з іншими членами СОГ або із залученням додаткових сил здійснюють поквартирний чи подвірний обхід з метою виявлення свідків злочину, збирання відомостей, що можуть бути використані для його розкриття;

- приймають рішення про обстеження прилеглої до місця події території для виявлення слідів та матеріальних об'єктів, придатних для з'ясування обставин, що підлягають доказуванню, загублених або викинутих злочинцем знарядь злочину, предметів із числа ним викрадених, інших речей, які мають значення для розкриття злочину;

- визначаються щодо можливості використання розшукового собаки з метою встановлення напрямку руху злочинця;

- отримавши дані про ймовірний напрямок руху злочинця або місце його перебування, вживають заходів для організації його переслідування;

- з метою встановлення та затримання злочинців, які могли використовувати для переміщення залізничний транспорт, проводять цільову перевірку придбаних квитків за прізвищами в базі даних білетних кас;

- забезпечують виконання доручень і вказівок, що належать до компетенції карного розшуку, керівника слідчої групи, слідчого;

- координують діяльність оперативних працівників, що виїхали на місце події у складі СОГ;

- визначаються щодо оперативних можливостей в районі місця події, наявності джерел оперативної інформації, з яким організуються позачергові зустрічі, позаштатних працівників міліції з місцевих жителів, пенсіонерів ОВС, інших правоохоронних органів для з'ясування обставин, що передували злочину, виявлення осіб, причетних до нього, встановлення свідків, очевидців та інших осіб, які володіють інформацією про злочин;

- постійно інформують слідчого й чергову частину ОВС стосовно одержаних про злочинців відомостей для використання цієї інформації в їх розшуку та затриманні.

4.6. Працівники експертних підрозділів:

- здійснюють судово-експертне та техніко-криміналістичне забезпечення діяльності ОВС з розкриття, розслідування та попередження злочинів;
- як спеціалісти беруть участь в огляді місця події з метою виявлення, фіксації, кваліфікованого вилучення та пакування матеріальних об'єктів, які можуть бути засобами для розкриття злочину і виявлення винних, проводять їх попереднє дослідження (без надання письмового висновку), з використанням спеціальних знань та навичок звертають увагу слідчого на обставини і фактичні дані, що мають значення для розслідування кримінальної справи;
- консультують слідчого (працівника карного розшуку, підрозділу боротьби з організованою злочинністю тощо) з питань щодо можливості дослідження виявлених на місці злочину об'єктів, доцільності поставлення на вирішення експертизи тих чи інших питань, а також потреби залучення для цього експертів певної спеціалізації;
- проводять судову експертизу та дослідження;
- встановлюють з використанням колекцій криміналістичного обліку осіб, що вчинили злочини, відомості про об'єкти за їх ідентифікаційними ознаками для використання облікових даних з метою розкриття та попередження злочинів і застосовують для цього інші науково-технічні засоби та криміналістичні методи;
- виявляють транспортні засоби зі сфальсифікованими ідентифікаційними позначеннями та підробленими документами під час їх реєстрації в реєстраційно-екзаменаційних підрозділах ДАІ;
- проводять профілактичні огляди з питань вибухонебезпеки.

4.7. Дільничні інспектори міліції:

- самостійно здійснюють перевірки заяв та повідомлень про злочини невеликої та середньої тяжкості, якщо на момент реєстрації особи, які їх учинили, відомі;
- надають допомогу працівникам карного розшуку в розкритті особливо тяжких, тяжких злочинів і злочинів середньої тяжкості, учинених на території адміністративних дільниць, що ними обслуговуються;
- у взаємодії з працівниками оперативних підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, проводять на дільницях систематичну роботу з виявлення осіб та фактів, які становлять оперативний інтерес, використовуючи з цією метою позаштатних працівників міліції, представників громадськості;
- до прибуття СОГ забезпечують охорону місця події, збереження слідів злочинців, організують надання невідкладної допомоги потерпілим особам;
- з'ясовують обставини вчинення злочину, встановлюють його свідків, можливих учасників, прикмети злочинців, про що негайно доповідають керівникам СОГ, ОВС або черговим чергової частини;
- за допомогою членів СОГ, міліціонерів ППС, працівників інших підрозділів, позаштатних працівників міліції здійснюють обхід дворів, квартир, проводять бесіди з громадянами, які на момент вчинення злочину могли перебувати в районі місця події;
- визначають коло осіб з числа громадян, які мешкають на території обслуговування і які підлягають перевірці на можливу причетність до вчиненого злочину, забезпечують збирання інформації про них, беруть участь у їх перевірці;
- організують та особисто вживають заходів для переслідування і затримання осіб, які вчинили злочин;
- виконують вказівки керівника СОГ;
- керуються у своїй діяльності вимогами Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом МВС України від 20.10.2003 N 1212 (з1031-03), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.11.2003 за N 1031/8352.

4.8. Працівники КМСН:

- вживають заходів щодо розкриття злочинів, учинених неповнолітніми, викривають дорослих осіб, які втягують неповнолітніх у злочинну діяльність;
- залучаються до складу СОГ для відпрацювання висунутих версій про причетність неповнолітніх до вчинення конкретних злочинів. Беруть участь у розкритті всіх злочинів, пов'язаних із неповнолітніми;
- орієнтують педагогічні колективи навчальних закладів про вчинені злочини з метою встановлення очевидців, свідків, учасників, з'ясування інших обставин, які мають значення для розкриття злочину;
- здійснюють перевірку неповнолітніх, які перебувають на профілактичних обліках в ОВС;
- виявляють неповнолітніх, які у ймовірний час вчинення конкретного злочину були відсутні без поважних причин на заняттях у навчальних закладах, на роботі чи вдома;
- перевіряють на причетність до вчинення злочину неповнолітніх осіб, які утримуються в приймальниках-розподільниках для неповнолітніх ОВС та притулках служби у справах неповнолітніх, проводять з ними розвідувальні бесіди;
- відпрацьовують криміногенні місця концентрації або скупчення неповнолітніх та молоді, квартири-нічліжки, горища, підвали, можливі місця збуту викрадених речей тощо;
- здійснюють взаємний обмін оперативною інформацією про осіб та факти, що становлять інтерес, з підрозділами карного розшуку.

4.9. Працівники кінологічних центрів:

- на місці події визначають шляхи підходу та відходу злочинців, з дозволу керівника СОГ забезпечують застосування розшукового собаки для розшуку та затримання злочинців, виявлення втрачених або загублених ними речей, предметів чи залишених слідів;
- згідно із вказівкою керівника оперативної групи беруть участь у проведенні інших розшукових заходів.

4.10. Працівники ДАІ:

- виїжджають у складі СОГ на місця дорожньо-транспортних пригод, злочинів, учинених у процесі дорожнього руху (незаконних заволодінь транспортними засобами, розбійних нападів на водія або пасажирів, їх пограбування, крадіжок вантажу) і беруть участь в огляді цих місць;
- у разі вчинення вищезазначених злочинів до прибуття СОГ забезпечують охорону місця події, збереження слідів злочинів, подають невідкладну допомогу потерпілим особам або організують їх доставлення до лікувальної установи;
- з'ясовують обставини вчинення злочину, установлюють свідків, прикмети злочинців та транспортних засобів, які ними використовувалися, ймовірні шляхи їх зникнення, про що доповідають керівникам СОГ, черговим частинам ОВС і вживають заходів для переслідування транспортних засобів, якими заволоділи злочинці, або тих, що використовувалися при вчиненні злочину;
- надсилають запити до наявних баз даних автоматизованих інформаційно-пошукових систем для перевірки транспортних засобів, які можуть бути пов'язані із вчиненням злочином;
- спільно з працівниками КР, інших підрозділів ОВС виявляють під час нагляду за дорожнім рухом на маршрутах і постах, виставлених згідно із затвердженими дислокаціями, транспортні засоби, якими незаконно заволоділи злочинці, або ті, що використовувалися при вчиненні злочинів у процесі дорожнього

руху, беруть участь у розшуку і затриманні осіб, які підозрюються у вчиненні цих злочинів.

4.11. Працівники ДСБЕЗ з використанням наявних можливостей, у тому числі оперативних, вживають заходів щодо отримання інформації стосовно осіб, причетних до вчинення злочинів загальнокримінальної спрямованості, яку надсилають до підрозділів КР для перевірки.

4.12. Працівники БОЗ організують розкриття злочинів, учинених стосовно народних депутатів України, державних службовців I-III категорії (умисні вбивства або замах на них), а також стосовно лідерів, учасників організованих груп і злочинних організацій, злочинна діяльність яких викривалася зазначеним підрозділом у ході роботи за відповідними ОРС. На вищезазначені нерозкриті злочини заводять і беруть до провадження відповідні ОРС.

4.13. Працівники підрозділів БНОН з використанням оперативних можливостей вживають заходів до перевірки осіб, у тому числі затриманих за незаконні операції з наркотиками, на їх причетність до вчинення злочинів загальнокримінальної спрямованості. При отриманні інформації про вчинення такими особами конкретних злочинів, не пов'язаних із незаконним обігом наркотиків, інформують про це підрозділи КР або безпосередньо вживають заходів для її перевірки.

4.14. Працівники підрозділів розвідувально-пошукової діяльності:

- виконують завдання інших оперативних підрозділів ОВС з метою попередження та розкриття тяжких і особливо тяжких злочинів, розшуку небезпечних злочинців, а в невідкладних випадках затримують осіб, які вчинили такі злочини;
- за запитами інших оперативних підрозділів та за власною ініціативою надають інформацію, що має значення для розкриття злочину;
- ініціюють пошук, виявлення та оперативне документування фактів злочинної діяльності окремих осіб, злочинних груп та організацій;
- вивчають причини і умови, що ускладнюють оперативну обстановку та сприяють учиненню злочинів.

4.15. Працівники підрозділів оперативно-технічних заходів безпосередньо виконують завдання оперативних підрозділів ОВС щодо проведення оперативно-розшукових заходів з негласним застосуванням спеціальних технічних засобів з метою пошуку, фіксації і документування фактичних даних про протиправну діяльність окремих осіб та груп у ході оперативних розробок і розслідування кримінальних справ.

4.16. Працівники ППС:

- вживають заходів щодо затримання осіб, які вчинили злочини в місцях несення служби нарядами міліції;
- виявляють на маршрутах патрулювання та на об'єктах, розміщених поблизу від них, розшукуваних злочинців та місця зберігання викрадених ними речей і предметів;
- підтримують постійний зв'язок із черговою частиною, іншими патрульно-постовими нарядами з метою своєчасного передавання їм інформації про вчинені злочини, прикмети розшукуваних злочинців та викраденого майна для розкриття злочинів;

- при виявленні та прибутті на місце вчинення злочину раніше, ніж СОГ, здійснюють невідкладні дії щодо охорони місця події, надання допомоги потерпілим, виявлення очевидців, переслідування та затримання підозрюваних;

- безпосередньо керуються у своїй діяльності вимогами Статуту патрульно-постової служби міліції України, затвердженого наказом

МВС України від 28.07.1994 N 404 (

4.17. Працівники підрозділів Державної служби охорони при МВС України (далі - ДСО):

- запобігають правопорушенням та злочинним проявам і припиняють їх у місцях несення служби;

- перебуваючи на варті та маршрутах патрулювання, за прикметами та іншими ознаками встановлюють і затримують осіб, які вчинили крадіжки з об'єктів, що охороняються, виїжджають на спрацювання охоронної сигналізації, якою обладнані об'єкти охорони, у тому числі квартири громадян, і у разі вчинення злочинів на даних об'єктах вживають заходів щодо їх розкриття та переслідування злочинців.

4.18. Працівники спеціальних приймальників, приймальників-розподільників перевіряють оперативним і гласним шляхом доставлених у ці заклади осіб на їх можливу причетність до нерозкритих злочинів, а також предмети, виявлені при них, за обліками викрадених номерних речей і цінностей.

4.19. Працівники органів і підрозділів у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб:

- у ході спілкування з громадянами виявляють осіб, схильних до вчинення злочинів, та місця збирання і перебування правопорушників;

- встановлюють розшукуваних злочинців, які ухиляються від сплати аліментів;

- у випадках, передбачених законодавством, тимчасово припиняють видачу паспортних документів або вилучають їх з ознаками підробки.

4.20. Працівники підрозділів інформаційних технологій:

- здійснюють інформаційне забезпечення роботи з розкриття злочинів з використанням наявних інформаційних ресурсів, сучасних комп'ютерних технологій та передових методів аналізу для встановлення з їх використанням осіб, які вчинили злочини, що залишаються нерозкритими;

- цілодобово забезпечують авторизований доступ працівників оперативних підрозділів до інформаційних банків даних: стосовно осіб, які схильні до вчинення злочинів, розшукуються чи пропали безвісти; про нерозкриті злочини, учинені аналогічним способом; розшукувані або вилучені предмети, за допомогою яких учинено злочинні посягання; про викрадений автотранспорт; про ідентифікацію за дактилоскопічними обліками трупів невпізнаних громадян та осіб, затриманих за бродяжництво.

4.21. Працівники НЦБ Інтерполу в Україні:

- безпосередньо виконують завдання, доручення та запити, що надходять від оперативних підрозділів ОВС, органів досудового слідства, спрямовані на отримання необхідної інформації про фізичних та юридичних осіб, кримінальне минуле осіб, їх зв'язки, номерні речі, події, використовуючи можливості Генерального секретаріату Міжнародної організації кримінальної поліції -

Інтерпол, НЦБ Інтерполу держав-членів цієї Міжнародної організації, а також дипломатичних установ України, що розташовані за її межами, з дотриманням встановлених відповідно до стандартів Інтерполу термінів;

- у межах своєї компетенції здійснюють міжнародний розшук осіб для встановлення їх місцезнаходження, а при затриманні - організують процедуру екстрадиції до України;

- здійснюють перевірку інформації, що міститься в завданнях, дорученнях та запитах ОВС за наявними в НЦБ Інтерполу в Україні інтегрованими банками даних, а також інформаційними банками даних Генерального секретаріату Міжнародної організації кримінальної поліції - Інтерпол;

- на підставі отримуваної інформації здійснюють постійну актуалізацію наявних у НЦБ Інтерполу інтегрованих банків даних щодо осіб, стосовно яких здійснювалася

5. Система контролю за розкриттям злочинів

5.1. Контроль за розкриттям злочинів здійснюється МВС, ГУМВС УМВС, УМВСТ України. Перелік резонансних злочинів та інших надзвичайних подій, інформація про які надсилається до МВС, ГУМВС, УМВС, УМВСТ і за якими здійснюється стеження за їх розкриттям, а також за своєчасністю вирішення матеріалів, визначений наказом МВС України від 04.10.2003 N 1155 (z0259-04) "Про вдосконалення реагування на повідомлення про злочини, інші правопорушення і події та забезпечення оперативного інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ України", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.03.2004 за N 259/8858.

За вказівкою керівництва МВС України контроль також може здійснюватися за розкриттям інших злочинів, які не зазначені в наказі МВС України від 04.10.2003 N 1155 (z0259-04), зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 01.03.2004 за N 259/8858.

5.2. Керівний склад МВС України та структурних підрозділів центрального апарату Міністерства внутрішніх справ України щодня вивчає стан оперативної обстановки, організує надання практичної допомоги в організації роботи з розкриття злочинів, які перебувають на контролі, та визначає потребу поставлення інших нерозкритих злочинів на контроль; формує СОГ з числа працівників

оперативних служб, досудового слідства, Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру, а у разі потреби - міжрегіональні СОГ для розкриття резонансних злочинів, у тому числі міжрегіонального і міждержавного характеру, та координує їх роботу.

5.3. Керівний склад ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів, оперативних підрозділів і органів досудового слідства постійно контролює стан оперативної обстановки, своєчасність реагування на заяви та повідомлення про вчинені злочини, забезпечує негайні виїзди на місця подій СОГ, повноту та якість проведення невідкладних заходів з розкриття злочинів у максимально

короткий термін. Для організації розслідування і розкриття особливо тяжких або поширених видів злочинів (кримінальних вибухів, пожеж, злочинів, учинених стосовно представників засобів масової інформації, злочинів, учинених неповнолітніми та за їх участю, дорожньо-транспортних пригод тощо) створює спеціалізовані постійно діючі СОГ.

За резонансними злочинами на початковому етапі їх розслідування особисто щодобово проводить оперативні наради за результатами роботи СОГ з їх розкриття.

5.4. Якщо в результаті проведених першочергових оперативно-розшукових заходів і невідкладних слідчих дій особа, яка вчинила особливо тяжкий або тяжкий злочин, не була встановлена, керівники, зазначені в пунктах 5.2, 5.3, за напрямками своєї роботи:

5.4.1. Координують роботу СОГ з розкриття злочинів даних категорій, організують взаємодію слідчих з підрозділами й органами, що здійснюють оперативно-розшукову, експертну діяльність, і в межах своєї компетенції, з іншими правоохоронними органами, міністерствами й установами.

5.4.2. На оперативних, координаційних нарадах, у тому числі спільних з органами прокуратури, заслуховують відповідно до своїх повноважень:- у МВС України за окремим графіком (складається в оперативних підрозділах та підрозділах досудового слідства на квартал, а спільно з Генеральною прокуратурою України - на квартал, півріччя) - начальників підпорядкованих ОВС, керівників СОГ про хід розкриття конкретних злочинів, що перебувають на контролі Міністерства внутрішніх справ України;

- у ГУМВС, УМВС, УМВСТ не рідше одного разу на декаду, - начальників міськ-, рай-, лінорганів, оперативних підрозділів та підрозділів досудового слідства, керівників СОГ про хід розкриття тяжких і особливо тяжких злочинів;

- у міськ-, рай-, ліноргані щотижня - начальників оперативних підрозділів, керівників СОГ та окремих працівників про хід розкриття тяжких і особливо тяжких злочинів.

5.4.3. Надають практичну і методичну допомогу міськ-, рай-,лінорганам у розкритті особливо тяжких і тяжких злочинів та розшуку осіб, які їх учинили.

5.4.4. Вивчають матеріали оперативно-розшукових і кримінальних справ на нерозкриті злочини, дають щодо них письмові вказівки.

5.4.5. Дають вказівки щодо заведення контрольно-наглядних справ (далі - КНС).

5.5. З метою забезпечення контролю, прийняття управлінських рішень і надання міськ-, рай-, лінорганам практичної допомоги в роботі з розкриття злочинів, які контролюються МВС, керівники ГУМВС, УМВС, УМВСТ:

5.5.1. На підставі отриманих у результаті огляду місця події детальних відомостей про вчинений злочин, що підпадає під контроль, готують письмову інформацію відповідно до нормативних актів МВС України щодо впровадження єдиної системи оперативного інформування і у визначені цими актами терміни доповідають її до чергової частини МВС України.

5.5.2. Через 10 діб від часу вчинення злочину У(В)КР, УБОЗ ГУМВС, УМВС, УМВСТ подають відповідно до Департаменту карного розшуку (далі - ДКР), Департаменту транспортної міліції (далі - ДТМ) та Головного управління по боротьбі з організованою злочинністю (далі - ГУБОЗ), якщо організацію роботи з розкриття злочину покладено на цей спеціальний підрозділ МВС України, плани оперативно-розшукових заходів та довідку-меморандум про результати проведеної роботи.

5.5.3. Через місяць від часу вчинення злочину подають до ДКР, ДТМ та ГУБОЗ, якщо організацію роботи з розкриття злочину покладено на цей спеціальний підрозділ

МВС України, матеріали (копії постанови про порушення кримінальної справи і заведення відповідної ОРС, розпорядження або наказу про створення СОГ, плану оперативно-розшукових заходів; витяги з протоколів огляду місця події, висновків судової експертизи; фототаблиці, довідки-меморандуми про результати розкриття злочину) для заведення КНС, а за обставин, які обумовлюють складність та особливу актуальність його розкриття, - через 10 діб з моменту вчинення злочину.

5.5.4. З урахуванням актуальності вчиненого злочину та резонансу на нього приймають рішення щодо вивчення матеріалів відповідної ОРС, кримінальної справи з наданням відповідних вказівок щодо усунення недоліків і активізації роботи із встановлення особи, яка його вчинила, та заслуховування начальників оперативних і слідчих підрозділів міськ-, рай-, лінорганів, керівників СОГ про результати роботи з розкриття злочину.

5.6. У разі зупинення слідства у кримінальних справах за злочинами, що перебували на контролі МВС, ГУМВС, УМВС, УМВСТ, якщо не встановлено особу, яка їх вчинила, або місцезнаходження обвинувачених невідоме, матеріали відповідних ОРС в обов'язковому порядку вивчаються в ГУМВС, УМВС, УМВСТ з наданням указівок стосовно проведення подальших оперативно-розшукових заходів.

5.7. Стан роботи з розкриття злочинів, участь у ній підрозділів ОВС розглядаються на оперативних нарадах: - у міськ-, рай-, лінорганах щотижня звітують заступники начальника, керівники служб і підрозділів, працівники служб та підрозділів; - у ГУМВС, УМВС, УМВСТ щомісяця звітують начальники міськ-, рай-, лінорганів та їх заступники;- у МВС України за окремим графіком або згідно із вказівкою керівництва Міністерства звітують начальники ГУМВС, УМВС, УМВСТ та їх заступники.

5.8. Оперативні наради проводяться для визначення ефективності діяльності ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів та здатності їх керівників виконувати завдання у сфері боротьби зі злочинністю, а також для вдосконалення системи управління та розроблення організаційно-тактичних заходів, спрямованих на її покращання. З цією метою під час підбиття підсумків роботи ОВС за місяць, квартал, півріччя, дев'ять місяців і рік обов'язково враховуються:

5.8.1. Результати роботи з розкриття злочинів ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міськ-, рай-, лінорганів у цілому.

5.8.2. Результати роботи служб та підрозділів ОВС щодо забезпечення реального стану громадського порядку і громадської безпеки на території обслуговування або за напрямками діяльності.

5.8.3. Результати розкриття злочинів у ході проведення оперативно-розшукової діяльності.

6. Інформаційне забезпечення діяльності ОВС з розкриття злочинів

6.1. Інформаційне забезпечення діяльності ОВС з розкриття злочинів здійснюється ДІТ МВС України, УІТ і ВІТ ГУМВС, УМВС, УМВСТ України у взаємодії з галузевими службами. Для цього на регіональному та центральному рівнях функціонують комп'ютерні інформаційні банки даних, що містять відомості, які

накопичуються інформаційною службою в процесі оперативно-службової діяльності ОВС, відповідно до чинного законодавства та нормативно-правових актів Міністерства внутрішніх справ України. Запити ОВС, які стосуються нетаємних відомостей, здійснюються на рівні УІТ (ВІТ) ГУМВС, УМВС, УМВСТ України в цілодобовому режимі з використанням спеціалізованих комп'ютерних робочих місць регіонального та центрального банків даних, поєднаних корпоративною мережею Міністерства внутрішніх справ України. Запити ОВС стосовно відомостей, що належать до таємної інформації, виконуються тільки в письмовому вигляді чи шифротелеграмами, підписаними керівниками ОВС або оперативних підрозділів ГУМВС, УМВС, УМВСТ, з дотриманням правил таємного діловодства.

6.2. Контроль за станом формування і використання інформаційних банків даних у процесі розкриття злочинів та координація діяльності галузевих служб покладаються:

- у МВС України - на заступника Міністра - начальника кримінальної міліції;
- у ГУМВС, УМВС, УМВСТ та міськ-, рай-, лінорганам - на заступників начальників - начальників кримінальної міліції.

6.3. Інформаційна служба МВС України:

6.3.1. Забезпечує формування та обробку інформації, яка надходить з регіональних УІТ, ВІТ, а також відомостей, які надходять відповідно до міжвідомчих та міждержавних угод для обліку і використання в ОВС.

6.3.2. У цілодобовому режимі забезпечує працездатність програмно-технічного комплексу та інформаційно-комунікаційної мережі для забезпечення оперативного, авторизованого доступу з комп'ютерних робочих місць працівників з метою виконання інформаційно-пошукових заходів та завантаження/оновлення банків даних. Здійснює обробку інформаційних та інформаційно-пошукових запитів, що надходять зі структурних підрозділів центрального апарату Міністерства внутрішніх справ України і ОВС.

6.3.3. Надає узагальнені відомості до структурних підрозділів центрального апарату Міністерства внутрішніх справ України для проведення аналізу та оцінки оперативної обстановки.

6.3.4. Здійснює інформаційно-аналітичне супроводження розкриття злочинів шляхом ініціативного направлення до оперативних підрозділів інформації, що надходить стосовно осіб, причетних до їх учинення.

6.3.5. Проводить роботу з ідентифікації невстановлених осіб, які стали жертвами вчинених злочинів.

6.4. Оперативні підрозділи ОВС, що займаються розкриттям злочинів, при отриманні повідомлення про вчинений злочин:

6.4.1. Здійснюють інформаційно-пошукові заходи та за їх результатами в друкованому вигляді, на магнітних носіях або засобами відомчої мережі електронної пошти отримують інформацію про:

- зареєстровані на території обслуговування повідомлення про злочини та пригоди;

- учинені нерозкриті злочини;
- осіб, які вчинили або вчиняють злочини (інформація отримується як процесуальним, так і оперативним шляхом);
- осіб, що переховуються від слідства та суду за вчинення злочинів на території України та Співдружності Незалежних Держав;
- осіб, що зникли безвісти, та невпізнані трупи;
- осіб, що становлять оперативний інтерес для ОВС;
- викрадені номерні речі та предмети антикваріату;
- викрадений та безхазяйний автотранспорт;
- зареєстровану, викрадену, вилучену та добровільно здану зброю;
- іншу інформацію, яка може бути використана для розкриття злочинів.

6.4.2. Збирають та забезпечують поставлення на облік інформаційних банків даних УІТ, ВІТ ГУМВС, УМВС, УМВСТ України відомостей про нерозкриті злочини і про осіб, причетних до їх учинення, а також додаткових відомостей щодо обставин учинення злочинів, викрадених предметів, зброї, документів, транспортних засобів тощо, які отримані в ході роботи над розкриттям злочинів та під час розслідування кримінальних справ.

Заступник начальника Департаменту
карного розшуку МВС України
полковник міліції

І.Є.Лазарєв

Додаток
до пункту 3.7 Положення про основи організації розкриття органами внутрішніх справ України злочинів загальнокримінальної спрямованості

ГУМВС, УМВС, УМВСТ України в _____

(найменування міськ-, рай-, ліноргану)

КАРТКА ОБЛІКУ НЕРОЗКРИТОГО ЗЛОЧИНУ N _____

1. Злочин учинено (заява надійшла) _____ 200__ року

2. ЖРЗПЗ N _____ від _____ 200__ року

3. Кримінальна справа N _____ порушена
_____ 200__ року

4. Вид злочину _____ ч. ст. КК України.

5. Слідчий, дізнавач _____
(посада, звання, прізвище, ініціали)

6. Картку завів _____
(посада, звання, прізвище, ініціали)

7. Відомості про потерпілих _____
(прізвище, ім'я та по батькові,

домашня адреса, місце роботи, N службового і домашнього

телефонів, назва установи, організації, підприємства)

8. Місце та обставини вчинення злочину _____
(детально зазначаються

спосіб учинення злочину, дії злочинців, знаряддя,

які ними використовувалися, можлива наявність

у злочинців транспортних засобів та інші обставини,

що стали відомі із свідчень потерпілих, свідків, очевидців,

шляхи підходу і відходу злочинців, наявність

слідів та інших відомостей, що вказують на час і механізм

учинення злочину, кількість злочинців, їх прикмети)

9. Перелік викраденого майна _____

10. З місця події вилучено _____
(перераховуються матеріальні

об'єкти, які можуть бути засобами для розкриття злочину

і виявлення винних, тощо)

11. Результати дослідження слідів і речових доказів _____

12. Відомості про осіб, які перевірялися на причетність до
вчиненого злочину, та результати такої перевірки _____

13. Вказівки та рекомендації, що давалися під час вивчення
організації роботи з розкриття злочину _____

14. Відомості про розкриття злочину:

Злочин розкрито _____ 200__ року _____

(яким міськ-, рай-, лінорганом, ким встановлений, затриманий

злочинець, посада, звання, прізвище, ініціали працівника)

15. Злочин учинили:

(прізвище, ім'я та по батькові, дата народження, місце

проживання і роботи, судимість,

сімейний стан тощо особи або групи осіб, які вчинили злочин)

16. Ведення картки закінчено _____ 200__ року __

(посада, звання, прізвище, ініціали працівника,

у провадженні якого була картка)

(підпис)

_____ 200__ року

17. Згоден _____

(посада, звання, прізвище, ініціали керівника

підрозділу, у провадженні якого була картка)

(підпис)

_____ 200__ року

18. Дозволяю _____

(посада, звання, прізвище, ініціали керівника

міськ-,рай-, ліноргану)

(підпис)

_____ 200__ року

Заступник начальника Департаменту
карного розшуку МВС України
полковник міліції

І.Є.Лазарєв

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Про міліцію.....	5
Закон України від 20 грудня 1990 року	
2. Стаття 222. Органи внутрішніх справ (міліція).....	14
Витяг з Кодексу України про адміністративні правопорушення	
3. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України	16
Закон України від 22 лютого 2006 року	
4... Про затвердження Положення про службу дільничних інспекторів міліції. в системі Міністерства внутрішніх справ України.....	24
Наказ МВС України від 11.11.2010 № 550	
5. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення	43
Наказ МВС України від 22.02.2001 № 185	
6. Про затвердження Інструкції про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі.....	53
Наказ МВС України і Державного департаменту України з питань виконання покарань від 04.11.2003 № 1303/203	
7. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії органів внутрішніх справ України та органів державної виконавчої служби при примусовому виконанні рішень судів та інших органів (посадових осіб).....	63
Наказ МВС України і Міністерства юстиції України від 25.06.2002 №607/56/5	
8. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних інспекторів міліції в системі МВС України.....	67
Наказ Державної прикордонної служби України і МВС України від 18.12.2003 № 380/1556	
9. Про затвердження Положення про основи організації розкриття злочинів органами внутрішніх справ України.....	73
Наказ МВС України від 24.09.2010 № 456	
10. Про затвердження Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі МВС України.....	94
Наказ МВС України від 10.10.2004 № 1177	
11. Про порядок приймання, реєстрації та розгляду в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються.....	111
Наказ МВС України від 14.04.2004 № 40	
12. Про затвердження Положення про основи організації розкриття органами внутрішніх справ України злочинів загальнокримінальної спрямованості.....	115
Наказ МВС України від 30.04.2004 № 458""	

Навчально-довідкове видання

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ
юрисдикційної адміністративно-проваджувальної та кримінально-
процесуальної діяльності органів внутрішніх справ

Законодавчі та інші нормативно-правові акти

для студентів II–V курсів вищих юридичних навчальних закладів

У к л а д а ч : Фролова Олена Григорівна

Відповідальний за випуск *О.Г.Фролова*

Редактор

Коректор

Комп'ютерна верстка

План 2012

Підп. до друку 24.04.2012. Формат 84x108 ¹/₃₂. Папір друк. № 2.

Друк офсетний. Умовн. друк. арк.12,3 д.а. Облік.- вид. арк. Вид. № .

Тираж договірний. Зам. № . Ціна договірна.
